

การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

นางสาววัชรีย์ เทพพุทธรังษิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

DEVELOPMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATION STRATEGIES
FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT OF SECONDARY SCHOOLS

Miss Watcharee Theppudthangkul

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration

Department of Educational Policy, Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
โดย	นางสาววัชรีย์ เทพพุทธานุกร
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.ปัญญา แก้วกีฑร)

วัชรวิ เทพพุทธานุกร : การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา. (DEVELOPMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATION STRATEGIES FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT OF SECONDARY SCHOOLS) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร.ปองสิน วิเศษศิริ, อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : ศ.ดร.พทุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. 429 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 3) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เก็บรวบรวมข้อมูลกรณีศึกษาจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 8 โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจงครอบคลุมโรงเรียนทุกขนาดและทุกภาคของประเทศโดยการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเพื่อสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 223 โรงเรียนจากประชากร 385 โรงเรียน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาและการแจกแจงความถี่ ผู้วิจัยกร่างยุทธศาสตร์ฯ จากตาราง TOWS Matrix โดยใช้ SWOT Analysis มีการตรวจร่างยุทธศาสตร์ฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 รอบ รอบแรกเป็นการประชุมสนทนากลุ่ม ส่วนรอบสองเป็นการตรวจประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ผลการวิจัย มีดังนี้ 1) สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่าสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสคือนโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครูมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ส่วนสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นภาวะคุกคาม คือ นโยบายการลดอัตราค่าจ้างคนในภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการและสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพสารเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น 2) สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม 17 ด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และมีปัญหาคือ ขาดครู ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดกรณีพิเศษ ฯลฯ 3) สภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีปัญหา คือ ขาดครู ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดการบริหารจัดการ ฯลฯ ขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2,3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นม.3,ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ตัวบ่งชี้ที่ 3 อยู่ในระดับดี ตัวบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับผ่านและตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี 4) ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการดำเนินงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน (2) ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน (3) ยุทธศาสตร์เครือข่ายขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา (4) ยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบกำกับ ติดตามและประเมินผล

ภาควิชา : นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา.

ลายมือชื่อนิติดี

สาขาวิชา : บริหารการศึกษา

ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา : 2554

ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

5084477027 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORDS : STRATEGY / ACADEMIC ADMINISTRATION / EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

WATCHAREE THEPPUDTHANGKUL : DEVELOPMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATION STRATEGIES FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT OF SECONDARY SCHOOLS.

ADVISOR : ASST. PROF. PONGSIN VISESHSIRI, Ph.D., CO-ADVISOR : PROF. PRUET SIRIBANPITAK, Ph.D. 429 pp.

The research aimed to 1) study the external and internal factors of academic administration in order to enhance the quality of secondary schools ; 2) study the current state and problems related to academic administration in order to raise the quality of secondary schools; 3) analyze the state and problems related to raising quality of secondary schools ; and 4) develop the strategies in school administration in order to enhance the quality of secondary schools. Based on a quality research, this study collected and compiled data from 8 selected schools with “best practices,” gathered from a comprehensive random survey of schools of all sizes throughout all regions of the country. The study then analyzed major salient points, synthesized them into questionnaires, and used the questionnaires for further interviews. The interviews were conducted among the basic random sample of 223 schools out of 385 schools. Research analytical tools included interviews, questionnaires and literature reviews, while using statistical tools such as percentile average, standard deviation, content analysis and frequency. The researcher drafted the strategies following the TOW Matrix based on SWOT Analysis. The strategies were then analyzed and thoroughly scrutinized twice by leading experts, with the first round being a focus group meeting, and the second being an evaluation of feasibility and fit. The research had found the following results:

Firstly, it was found that the “Opportunity” factors could be the policies by the Ministry of Education in increasing efficiencies and effectiveness of education personnel, the systematic development of human resources and teachers, which would result in a better quality of school administration. The main external “threats” were the government policies in reducing the number of teachers and government incentives for teachers to early retire, resulting in a lack of quality and qualified teachers in all aspects of academic curriculum. The internal strengths included leadership of administrative personnel, with leading visions and capabilities in managing and administrating academic work. The internal weakness included a weak monitoring and supervisory system on the students which resulted in many students being addicted to drugs, smoking cigarettes, skipping classes, etc.

Secondly, it was found that the quality of 17 aspects of school administrative work in secondary schools was medium to high. The problem in this aspect included a lack of teachers, lack of budget and funding, lack of necessary equipment, and lack of strong supervision.

Thirdly, attempts to raise and enhance quality of school administration in secondary schools encountered were deemed at high level, while the problems included lack of teacher, budget, equipment, and good administration. Meanwhile, the results from overall academic achievements of students who had graduated from 9th Grade and 12th Grades during 2551 – 2553 academic years based on Number 1 – 5 indicators were as follows: indicator 1–achieved medium level; indicator 2 – needed further improvement; indicator 3 – achieved a good level ; indicator 4 – achieved a passing level ; and indicator 5 – achieved a good level.

Fourthly, there were four main strategies in administrating academic work in order to enhance quality of secondary schools, namely: 1) The strategy in changing the vision in planning an academic administration plans for raising up the quality of students ; 2) the strategy in raising quality standards of school curriculum and teaching methods; 3) the strategy in creating and mobilizing networks to enhance quality of students and education; and 4) the strategy in improving supervisory systems, follow-up and evaluation.

Department : ... Educational Policy, Management and Leadership	Student’s Signature
Field of Study : ... Educational Administration	Advisor’s Signature
Academic Year : ... 2011	Co-Advisor’s Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้จุดประกายความคิดในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำและให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ ที่ได้ให้คำปรึกษาด้านระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งทำให้การทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุลและอาจารย์ ดร.ปัญญา แก้วกัญญา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกท่าน รวมทั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่กรุณาให้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในสาขาบริหารการศึกษารวมทั้งขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์มา ณ โอกาสนี้และขอขอบคุณดร.สิรินันท์ ศรีวิระสกุล ดร.อัญชลิ ประกายเกียรติ ดร.สุภาณี นุ่มเนียม ผศ.รวีวรรณ สุวานิช ผศ.ดวงจันทร์ สนิโพธิ์ อ.ศรัญญา รณศิริ และผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือในหลายๆด้านแก่ผู้วิจัยทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่ได้อบรมบ่มนิสัยให้ผู้วิจัยเป็นผู้ที่มีใจรักในการศึกษาเล่าเรียน มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคต่างๆตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยเริ่มศึกษาในระดับปริญญาเอกรวมทั้งพี่น้องและเพื่อนๆทุกคนของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญแผนภาพ	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
คำถามการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
วิธีดำเนินการวิจัย	11
2 ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม	13
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานงานวิชาการ	26
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจและการจัดการ พ.ศ. 2550.....	36
ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับระดับคุณภาพการศึกษา	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย	64

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การตรวจคุณภาพเครื่องมือ.....	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล.....	75
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	77
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	85
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	133
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	193
5 การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	236
ส่วนที่ 1 ขกร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	236
ส่วนที่ 2 ตรวจสอบยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	264
ส่วนที่ 3 เสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาฉบับสมบูรณ์.....	293
6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	302
สรุปผลการวิจัย.....	302
อภิปรายผลการวิจัย.....	310
ข้อเสนอแนะ.....	340
รายการอ้างอิง	343
ภาคผนวก.....	355

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	356
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	419
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	425
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	429

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	มติในการพิจารณาพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา.....	33
2	คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติในโครงการ ประเมินผลการศึกษา นักเรียนนานาชาติ พ.ศ.2549 และ โครงการศึกษา แนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พ.ศ.2550.....	58
3	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ที่ไม่ได้ใช้ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ ปี พ.ศ.2549.....	58
4	จำนวนประชากรจำแนกตามขนาด โรงเรียน.....	64
5	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาด โรงเรียน.....	66
6	โรงเรียนที่ใช้ในกรณีศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาด โรงเรียน.....	69
7	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำแนกตามขนาด โรงเรียนมัธยมศึกษา.....	69
8	การวิเคราะห์ SWOT	80
9	เครื่องมือในการทำ TOWS Matrix.....	81
10	สังเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมจาก โรงเรียน ที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)	107
11	จำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการ โรงเรียน.....	115
12	จำนวนและร้อยละของรองผู้อำนวยการ โรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ).....	117
13	จำนวนและร้อยละของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้.....	118
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอก และภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	120
15	สรุปสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	130
16	สรุปสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	132
17	การสังเคราะห์สาระสำคัญของสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)	163

ตารางที่	หน้า
18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 170
19	ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 183
20	สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 189
21	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 194
22	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 195
23	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 195
24	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 196
25	สรุปค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) รวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามปีการศึกษา..... 197
26	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 197
27	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 198
28	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 199
29	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 200
30	สรุปค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) รวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามปีการศึกษา..... 201

ตารางที่	หน้า
31	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 201
32	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 202
33	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 202
34	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 203
35	สรุปค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามปีการศึกษา..... 204
36	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 204
37	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 205
38	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 206
39	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 207

ตารางที่	หน้า
40	สรุปค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามปีการศึกษา..... 207
41	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่เป็นจริงของการจัดโครงการ หรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา..... 209
42	การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตาม กลุ่มหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 210
43	ปัญหาจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็น ตามหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 217
44	ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 222
45	ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 224
46	ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 225
47	สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 – 2553 โรงเรียนมัธยมศึกษา..... 226
48	ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 226
49	ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 228
50	ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 229
51	สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 โรงเรียนมัธยมศึกษา..... 230
52	สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 230

ตารางที่	หน้า
53	สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2,3,4,5 233
54	TOWS Matrix สำหรับกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 237
55	กำหนดยุทธศาสตร์จากโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน..... 240
56	ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 265
57	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์ การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 286
58	ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม..... 288
59	ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม..... 289
60	ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษาฉบับสมบูรณ์..... 293

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2	ลำดับชั้นของยุทธศาสตร์.....	17
3	TOWS Matrix สำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์.....	24
4	โครงสร้างการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ.....	29
5	โครงสร้างการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่.....	29
6	โครงสร้างการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	30
7	โครงสร้างการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	30
8	ขั้นตอนการวิจัย.....	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้สามารถก้าวสู่การแข่งขันด้านต่างๆ ในเวทีโลกได้นั้นจำเป็นต้องพัฒนากระบวนการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐานทางวิชาการในระดับสากลให้ได้ก่อน ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและพัฒนาสังคมไทยได้อย่างยั่งยืน เพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่เวทีการแข่งขันในระดับโลกได้ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีศักยภาพก้าวไกลไปสู่มาตรฐานสากลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นจุดเชื่อมสำคัญระหว่างการศึกษาระดับพื้นฐานกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและตลาดแรงงาน จากรายงานของธนาคารโลกเรื่องการปรับปรุงการมัธยมศึกษาได้สรุปสถานการณ์ในปัจจุบันว่า

“.....อยู่ระหว่างทางสองแพร่งระหว่างการมีศักยภาพในการปรับปรุงโอกาสสำหรับเยาวชนหรือเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและการแข่งขันของประเทศ.....”

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : ออนไลน์)

การมัธยมศึกษาได้มีการขยายตัวอย่างกว้างขวางมาตั้งแต่ พ.ศ. 2533 – 2543 โดยสนับสนุนให้โรงเรียนประถมศึกษาเปิดสอนมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 6,000 กว่าแห่งทั่วประเทศ มีการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอและตำบลส่งผลให้อัตราการเข้าเรียนมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 51.74 ในปี พ.ศ.2533 เป็นร้อยละ 94.88 และยังมี การขยายตัวมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเดียวกันพบว่าประเทศไทยมีอัตราการเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาในระดับที่สูงกว่าภูมิภาค แต่ปรากฏว่ายังมีเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-21 ปี ที่ไม่ได้รับการศึกษาหรือออกกลางคันกว่าล้านสองแสนคนซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มาจากครอบครัวยากจนและอยู่ในพื้นที่ห่างไกลมีภาระทางครอบครัวและมีปัญหาทางพฤติกรรมรวมทั้งประชากรในวัยแรงงานซึ่งมีอายุ 15-59 ปี อีกกว่ายี่สิบสองล้านแปดแสนคนที่ได้รับการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างเร่งด่วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : ออนไลน์)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 -2554) ได้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้

อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และศีลธรรม สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง โดยมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะพร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทยให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2) และถือว่าการศึกษาคือหัวใจสำคัญของการพัฒนาคนอันเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมให้ได้รับการพัฒนาไปสู่คุณภาพตามเป้าหมายและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงมุ่งให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา สำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษาเพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการแปลงจุดมุ่งหมาย และนโยบายทางการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติดังกล่าวนี้ จึงเป็นกิจกรรมหลักของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551 : 37) ดังที่ ปัญญา แก้วกิติย (2545 : 17) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนจะมีโอกาสตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรง และเป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้เข้าใจมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะเรื่องการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการได้นั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ทั้งด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรู้และเข้าใจกรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการจัดทำหลักสูตรเป็นอย่างดีจนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางและในขณะเดียวกันก็สามารถตอบสนองความต้องการ ความสนใจและศักยภาพผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่นรวมทั้งสามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพด้วยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสม

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงมีขอบข่ายและภารกิจที่กว้างขวางและครอบคลุมในเรื่อง การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อ สร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี มีปัญญามีความสุขและมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมือ อย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก (กรมวิชาการ, 2545 : 1) ดังที่ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการพ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผล การเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2550 : 29 - 30)

แต่การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่ผ่านมานับตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้หลักสูตรดังกล่าว ในสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานทั่วประเทศ เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 และใช้ครบทุกชั้นปีในปีการศึกษา 2548 ที่ผ่าน มาตลอดระยะเวลา 3 ปีพบว่า ได้มีเสียงสะท้อนเป็นระยะๆ โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่สามารถจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประสบความสำเร็จ เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นสูง โรงเรียนสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานได้สอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน แต่ยังมีโรงเรียนอีกจำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่เห็นว่าการใช้หลักสูตรดังกล่าวยังคงมีปัญหาทั้งในเรื่องความเข้าใจ ความ ชัดเจนและความซ้ำซ้อนของมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ส่วนครูผู้สอนนั้นยังขาดความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังขาดเทคนิค การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ การวัดและประเมินผลตามหลักสูตร (ฟาฏินา วงศ์เลขา,ม.ป.ป. : ออนไลน์) สอดคล้องกับการวิจัย ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะ 6 ปีที่ผ่านมาของหลายหน่วยงาน เช่น สำนัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546) ; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ; สำนักผู้ตรวจ ราชการและติดตามประเมินผล (2548) ; สุวิมล ว่องวาณิชและนงลักษณ์ วิรัชชัย (2547) ; Nutravong

(2002) ; Kittisunthorn (2003) พบว่า หลักสูตรดังกล่าวมีจุดดี คือ ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วม โดยมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน ส่วนประเด็นที่ยังเป็นปัญหา คือความไม่ชัดเจนของหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติและผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ซึ่งรวมถึงคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) ดังจะเห็นได้จากการประเมินคุณภาพภายนอกของสมศ.ในรอบแรก พบว่า มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุงและพอใช้จำนวน 4,472 โรงเรียน จากการประเมิน จำนวน 6,932 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 64.51 และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุงและพอใช้จำนวน 1,568 โรงเรียน จากการประเมินจำนวน 2,542 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.68 และในรอบที่สอง พบว่า มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองคุณภาพ 264 โรงเรียน จากการประเมิน 1,918 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.77 ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ผ่านมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนในมาตรฐานที่ 5 เกี่ยวกับผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนขยายโอกาสที่ไม่ได้รับการรับรองคุณภาพ จำนวน 974 โรงเรียน จากการประเมิน จำนวน 5,013 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 19.47 โดยส่วนใหญ่ไม่ผ่านมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนในมาตรฐานที่ 5 เช่นเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 5) สมศ.ได้ให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการส่งเสริมสถานศึกษาให้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างประกันคุณภาพและผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจการบริหารงานวิชาการให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจะสะท้อนไปยังคุณภาพของผู้เรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ทั้งนี้ต้นสังกัดต้องจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอเอาใจใส่ กำกับ ติดตาม และให้การสนับสนุนสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549 :10 -12)

อย่างไรก็ตามจากการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้น ม.3,ม.6 มีคะแนนค่อนข้างต่ำและมีสัดส่วนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงค่อนข้างสูง กล่าวคือ คะแนนเฉลี่ยของ NT ของนักเรียนชั้น ม.3 พบว่า ภาษาไทย ร้อยละ 48.13 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 34.73 คะแนนสังคมศึกษา ร้อยละ 41.82 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 35.24 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 28.70 ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยของ O-NET ของนักเรียนชั้น ม.6 พบว่า ภาษาไทย ร้อยละ 50.70 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 32.49 คะแนนสังคมศึกษา ร้อยละ 37.76 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 34.62 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 30.93 และ

เมื่อเทียบคุณภาพของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษา กับนานาชาติ ประเทศ จากผลการประเมินโครงการ Programmed for International Student Assessment : PISA แล้วพบว่า นักเรียนไทยทำคะแนนได้ดีกว่าประเทศที่มีรายได้ใกล้เคียงกัน แต่ยังมีค่าหลังประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ และมีสัดส่วนของนักเรียนที่ทำคะแนนในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 4 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,ม.ป.ป.:4)และจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยของ IMD (International Institute for Management Development) เมื่อปี พ.ศ.2551 ที่ผ่าน มาพบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 43 จาก 55 ประเทศ ดีขึ้นเมื่อเทียบจากปี พ.ศ. 2547 – 2550 ที่ประเทศไทยได้อันดับ 48 46 48 และ 46 จาก 60 60 61 และ 55 ประเทศตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ตัวบ่งชี้จำนวน 6 เกณฑ์ ได้แก่ การลงทุนทางการศึกษา อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา อัตราการเข้าเรียนสุทธิในระดับมัธยมศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษาและการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวถือเป็นจุดอ่อนของประเทศไทย เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากอันดับของแต่ละเกณฑ์ในปี พ.ศ. 2551แล้ว พบว่า ไม่มีเกณฑ์ไหนเลยที่ได้อันดับเกินครึ่งจากประเทศที่เข้ารับการประเมินทั้งหมด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, (2552 : 85 - 86)

นอกจากนี้ ในการรวมสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษาภายใต้การบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทยได้ประมวลปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อคุณภาพการมัธยมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณไม่เพียงพอ การขาดระบบนิเทศส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการและปัญหาการบริหารงานบุคคลและจรรยาบรรณของธนาคารโลกได้วิเคราะห์ให้เห็นปัญหาความไม่พอเพียงในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการมัธยมศึกษาซึ่งได้รับงบประมาณร้อยละ 28 ของงบประมาณเพื่อการศึกษา นับว่าเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ที่มีการลงทุนเพื่อการมัธยมศึกษาอย่างจริงจังซึ่งจะใช้งบประมาณร้อยละ 40 ของงบประมาณเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : ออนไลน์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการในฐานะเป็นองค์กรหลักของการจัดการศึกษา จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากฎการศึกษา พ.ศ.2551-2555 ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาทั้งจากทุกภาคส่วนของสังคม และในแต่ละด้านมีการกำหนดความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ เป้าหมายในปี 2555 กลยุทธ์ มาตรการและหน่วยงานที่รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนและครอบคลุมการศึกษาระดับต่างๆพอสมควรแต่ยุทธศาสตร์ดังกล่าวยังเป็นข้อเสนอแนะแบบกว้างๆตามหลักการหรือแนวทางที่ควรจะทำเท่านั้นโดยไม่ได้เสนอกลยุทธ์และมาตรการแบบปฏิรูปเชิงโครงสร้างอย่างถึงรากถึงโคน เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่าง

แท้จริงรวมทั้งไม่ครอบคลุมเรื่องที่สำคัญๆ เช่น ปัญหาระบบการบริหารจัดการและคุณภาพผู้บริหาร ครูอาจารย์ ปัญหาระบบบริหารจัดการสรรงบประมาณ ปัญหาการแบ่งสรรและส่งเสริมให้ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและความหลากหลาย เพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : ๗) และในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้กำหนดนโยบายการศึกษา 10 ประการ สำหรับปีงบประมาณ 2552 ดังนี้ 1) ยกระดับคุณภาพการศึกษาของคนไทยอย่างมีบูรณาการและสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน 2) การเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) พัฒนาหลักสูตรปรับระบบการผลิต และพัฒนาครูให้มีคุณภาพและคุณธรรมอย่างทั่วถึงต่อเนื่องและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ 4) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน การสอนและการ เรียนรู้อย่างจริงจัง รวมทั้งการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างกว้างขวาง 5) ดำเนินการให้ บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา 12 ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและให้ครอบคลุมผู้ยากไร้ ผู้ พิการหรือทุพพลภาพหรืออยู่ในสภาวะยากลำบากมากขึ้น 6) เพิ่มโอกาสให้แก่เยาวชนในการศึกษา ต่อผ่านกองทุน ให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ ในอนาคตและเชื่อมโยงกับนโยบายการผลิตบัณฑิตที่ ตอบสนองความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถของประเทศ 7) สนับสนุนการให้ทุนการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศสำหรับผู้ด้อยโอกาส 8) สนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการบริการ 9) เร่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ สนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศพร้อมทั้งพัฒนารับรองคุณวุฒิวิชาชีพตามมาตรฐานสากล 10) ขยายบทบาทของระบบการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านองค์กรต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : ออนไลน์)

ดังนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 และนำนโยบาย จากกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ได้อย่างแท้จริง โดยผ่านระบบการบริหารโรงเรียนตามกฎหมายซึ่งมีการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและมีกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วย ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานวิชาการดำเนินงานไปสู่จุดมุ่งหมายได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะ หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา และเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและผู้ปฏิบัติในการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากลและการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
4. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำถามการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร
2. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร
3. สภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นอย่างไร
4. ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาควรเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. เป็นการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเฉพาะที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิมซึ่งเปิดสอนในระดับชั้นม. 1-6 ปัจจุบันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2553 จำนวน 42 เขต และเป็นโรงเรียนที่ได้รับการ

ประเมินคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานที่ 5 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบแรก (พ.ศ.2544 - 2548) ในระดับปรับปรุงหรือพอใช้และรอบสอง (พ.ศ.2549 - 2553) ในระดับดีหรือดีมาก จำนวน 385 โรงเรียน (ข้อมูลจาก สมศ. ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2552)

2. เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขอบข่ายงานด้านวิชาการ 17 ด้านของกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

3. ข้อมูลคุณภาพการศึกษาของนักเรียนที่จบชั้น ม.3,ม.6 เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ปีการศึกษา 2551 – 2553 รวม 3 ปี

4. เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมในปีการศึกษา 2553 ถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยมุ่งศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบการศึกษาชั้น ม.3, ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 และเนื่องจากปีการศึกษา 2552 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แทนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดเงื่อนไขเวลา คือ เริ่มใช้ในโรงเรียนที่มีความพร้อมตามประกาศของกระทรวงฯ ในชั้นม.1, ม.4 ปีการศึกษา 2552 ชั้นม.1,ม.2,ม.4,ม.5 ปีการศึกษา 2553 และใช้พร้อมกันทุกชั้นเรียนในปีการศึกษา 2554 ส่วนโรงเรียนทั่วไปเริ่มใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในชั้น ม.1,ม.4 ปีการศึกษา 2553 ชั้น ม.1,ม.2,ม.4,ม.5 ปีการศึกษา 2554 และใช้พร้อมกันทุกชั้นเรียนในปีการศึกษา 2555 ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นผลจากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงไม่ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทางที่ได้คิดสรรว่ามีความเหมาะสมที่สุดในการบริหารหรือจัดการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก ยุทธศาสตร์รองและวิธีการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการงานด้านวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 รวม 17 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน

การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 2) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) ด้านการวัดผลประเมินผลและการนิเทศการเทียบโอนผลการเรียน 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) ด้านการนิเทศการศึกษา 10) ด้านการแนะแนว 11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวชน องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา 16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

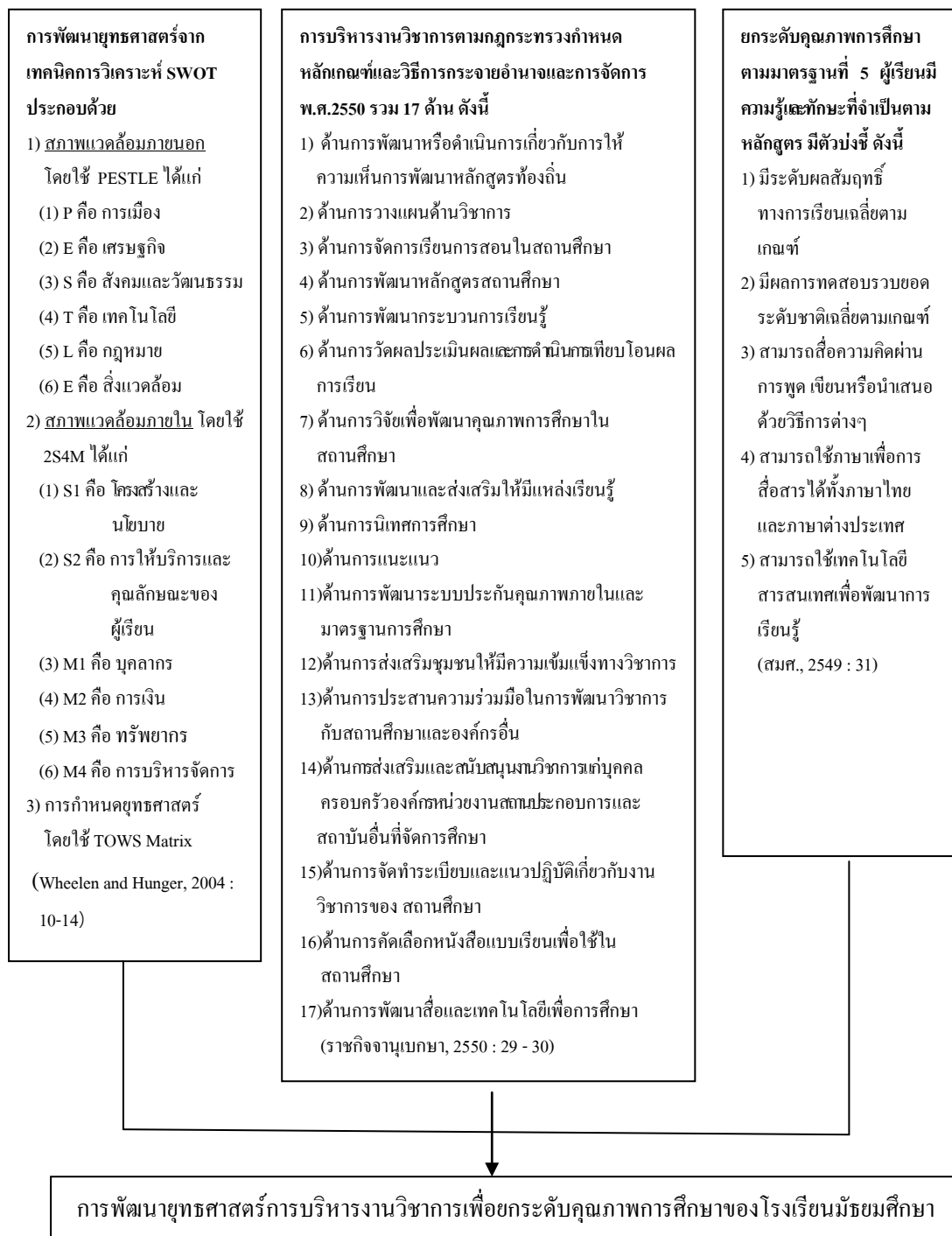
ยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานที่ 5 สูงขึ้น

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิมปัจจุบันเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต เปิดสอนในระดับชั้น ม.1 – 6 และเป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานที่ 5 จากสมศ.รอบแรก (พ.ศ.2544 - 2548) ในระดับปรับปรุงหรือพอใช้และรอบสอง (พ.ศ.2549 - 2553) ในระดับดีหรือดีมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้นำไปเป็นแนวทางในการกำหนดหรือพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของหน่วยงานหรือองค์กรที่จัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปกำหนดนโยบายหลักสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์ระดับโรงเรียนซึ่งจะเป็นทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (พ.ศ. 2554 – 2558)
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถนำยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจากการวิจัยครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545
3. องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นพื้นฐานความรู้ (Basic knowledge) ในการจัดทำหรือกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกระดับและทุกสังกัดได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขอข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจาก สมศ. รอบแรกและรอบสองรวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้น ม.3,ม.6 ปีการศึกษา 2551-2553 โดยผู้วิจัยนำหนังสือจากสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ จุฬาฯ ถึงผู้บริหารสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยคัดเลือกเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิมและผ่านการประเมินรอบแรกในระดับปรับปรุงหรือพอใช้ รอบสองในระดับดีหรือดีมากซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นจึงวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนทั้งที่เป็น GPAX และ O-NET และเก็บรวบรวมข้อมูลกรณีศึกษาจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 8 โรงเรียนซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง และให้ครอบคลุมโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ภาคละ 2 โรงเรียน โดยภาคเหนือผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ ภาคกลางรวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดเล็ก ส่วนภาคใต้รวมภาคตะวันตกเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการและสภาพการยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการสัมภาษณ์ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report) และแผนปฏิบัติงานประจำปี ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการและวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ

โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อสังเคราะห์เป็นข้อความในแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอนและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 223 โรงเรียน

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 10 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสรุปเป็นโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยจัดทำตารางวิเคราะห์ SWOT ในรูปของ TOWS Matrix

ขั้นตอนที่ 3 ยกร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฉบับที่ 1) จากตารางวิเคราะห์ SWOT ในรูปของ TOWS Matrix

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

รอบแรก นำร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา(ฉบับที่ 1) ไปสอบถามผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารนโยบาย ด้านวิชาการและด้านการเป็นผู้ปฏิบัติ จำนวน 13 คน โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวไปปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

รอบสอง ประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 5 คน เพื่อนำผลการประเมินและความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะไปแก้ไขปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรายงานการวิจัยยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำผลสรุปการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ ในขั้นตอนที่ 4 มาแก้ไขปรับปรุงยุทธศาสตร์ให้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากขึ้น แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนั้นจึงสรุปผลอภิปรายผลและจัดทำเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 2

ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากหนังสือ เอกสาร วารสาร บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้แทรกงานวิจัยไว้ในแต่ละตอนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นฐานความคิดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์

- 1.1 ความหมาย ความสำคัญของยุทธศาสตร์และการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์
- 1.2 องค์ประกอบและกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์
- 1.3 การวิเคราะห์ SWOT และการกำหนดยุทธศาสตร์จาก TOWS Matrix

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานงานวิชาการ

- 2.1 ความหมาย หลักการและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
- 2.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนและโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในการบริหารงานวิชาการ
- 2.3 การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2.4 การบริหารงานวิชาการตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจและการจัดการ พ.ศ. 2550

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับยกระดับคุณภาพการศึกษา

- 4.1 ความหมายของยกระดับคุณภาพการศึกษา
- 4.2 ความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพการศึกษา
- 4.3 แนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์

1.1 ความหมาย ความสำคัญของยุทธศาสตร์และการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

คำว่า “ยุทธศาสตร์” หรือ “Strategy” เป็นคำที่ใช้กันมานาน แต่เป็นการใช้ในความหมายของการทำสงคราม โดยถูกกำหนดขึ้นและนำมาใช้ในประเทศฝรั่งเศสเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 1776 เป็นคำที่มาจากภาษาฝรั่งเศสว่า “Stratageme” และภาษากรีกว่า “Strategema” ซึ่งหมายถึงการนำทัพหรือกลศึกหรืออุบายเล่ห์กลทั้งหลายเพื่อเอาชนะข้าศึกโดยไม่รู้ตัว ต่อมาในปี พ.ศ. 2280 มีการ

ใช้คำว่า “Stratage” หรือ “Strateque” ซึ่งมาจากภาษาละตินว่า Strategus และตรงกับคำในภาษากรีกว่า Stratigas และStratigia ตามความหมายเดิมของกรีกซึ่งหมายถึง แม่ทัพใหญ่ แต่ความหมายที่นำมาใช้ในครั้งนี้นี้ คือ ศิลปศาสตร์ในการนำทัพ ใน ปี พ.ศ.2351 จึงเกิดคำใหม่ในภาษาฝรั่งเศส คือ Strategieซึ่งตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษว่า Strategy และถ้าเป็นผู้นำทางทหารเรียกว่า “strategist” (ทศพร ศิริสัมพันธ์,2539 ; เสาวนิตย์ ชัยมุสิก,2545 ; ประชุม รอดประเสริฐ, 2547 ; ชรัติ อุ่มสัมฤทธิ์, 2550 ; ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์,2550) สำหรับนักวิชาการ นักการศึกษาและนักยุทธศาสตร์ต่างให้ความหมายเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ไว้หลากหลาย ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 911) ได้ให้ความหมายของยุทธศาสตร์ว่าหมายถึง วิชาที่ว่าด้วยการพัฒนาและการใช้อำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยา และกำลังรบทางทหารตามความจำเป็นทั้งในยามสงบและยามสงครามส่วนสารานุกรมวิกิพีเดีย (ม.ป.ป. : ออนไลน์) ได้นิยามความหมายของยุทธศาสตร์ หรือ Strategy ว่าหมายถึง การวางแผนงานสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม กล่าวคือ การวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและภาวะคุกคามหรือการวิเคราะห์ SWOT ในกรอบระยะเวลาที่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อประกอบการวางแผนการใช้ทรัพยากรที่ประหยัดและบรรลุเป้าหมายสูงสุดหรือแผนการปฏิบัติที่รวบรวมความพยายามทั้งหลายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ Massie & Douglas (1992) ที่กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ (Strategy) หมายถึง ทิศทางหรือแบบแผนการดำเนินงานในระยะยาวขององค์การซึ่งกำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอก แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ หากสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง และ Paine & Naumes (1982) ที่ระบุว่ายุทธศาสตร์ (Strategy) เป็นแนวปฏิบัติหลักในการกำหนดอย่างเจาะจงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยยุทธศาสตร์นี้อาจมีการวางแผนกำหนดไว้ล่วงหน้าหรือตัดสินใจกำหนดขึ้นได้ตลอดระยะเวลาซึ่งเมื่อรวมกันทั้งหมดแล้วจะเป็นชุดของยุทธศาสตร์โดยรวมทั้งหมด ในขณะที่ สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2545 : 38) ให้ความหมายว่ายุทธศาสตร์เป็นรูปแบบหรือแผนซึ่งบูรณาการความมุ่งหมายหลัก นโยบายและลำดับการปฏิบัติงานขององค์การให้สอดคล้องกันเป็นหนึ่งเดียว ซึ่งสอดคล้องกับ อนุศักดิ์ ผลาวะสุ (2549) ที่กล่าวว่ายุทธศาสตร์เป็นขบวนการที่เชื่อมโยงระหว่างเครื่องมือหรือวิธีการและวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ พสุ เดชะรินทร์ และคณะ (2548) ได้เพิ่มเติมว่ายุทธศาสตร์ (Strategy) เป็นสิ่งที่องค์กรทำเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จโดยความสำเร็จของแต่ละองค์กรก็ไม่เหมือนกันถ้าเป็นองค์กรเอกชนความสำเร็จอาจจะอยู่ที่ตัวเลขทางการเงินแต่ถ้าเป็นหน่วยงานราชการความสำเร็จก็อยู่ที่การบรรลุวิสัยทัศน์

จากความหมายดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทางที่ได้คัดสรรว่ามีความเหมาะสมที่สุดในการบริหารหรือจัดการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก ยุทธศาสตร์รองและวิธีการ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการใช้คำดังกล่าว มีความหมายตามวัตถุประสงค์ของผู้ที่นำไปใช้ ดังที่ ฐัตริฐ ฐนะสมบุรณ์ (2547 อ้างถึงใน จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2549 : 44) มองว่า โดยความหมายแล้วคำดังกล่าวนี้ มีนัยที่กว้างและเป็นการมองในภาพรวม(มหภาค)มากกว่าคำว่า “กลยุทธ์” หรือ“ยุทธวิธี” ซึ่งเป็นการมองในความหมายที่แคบกว่า(จุลภาค)หรือมองเฉพาะเรื่อง ดังนั้น กลยุทธ์จึงเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์หรือที่มีระดับการเรียกแตกต่างกัน กล่าวคือ ถ้าเป็นทางการบริหารเรียกว่า ยุทธศาสตร์ ถ้าเป็นทางการค้าหรือทางธุรกิจเรียกว่า กลยุทธ์ ถ้าเป็นทางการทหารเรียกว่า ยุทธวิธี และถ้าเป็นทางวรรณคดี/เอกสารเรียกว่า กุศโลบาย และถึงแม้จะมีการเรียกที่แตกต่างกัน แต่ในปัจจุบันจะมีการนำยุทธศาสตร์มาใช้กันอย่างกว้างขวางในหลายระดับ และหลายสถานการณ์ และบ่อยครั้งก็ยังคงพบว่า มีการใช้คำว่า กลยุทธ์ (Strategies) ด้วยความหมายที่คล้ายกับคำว่า ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระดับองค์กรหรือภาคธุรกิจซึ่งมองว่า กลยุทธ์เป็นวิธีการในการบรรลุเป้าหมายด้านต่างๆ ส่วนยุทธศาสตร์เป็นวิธีการในการบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนของหน่วยงานนั้น การวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์ด้านต่างๆเหล่านี้ จึงทำให้ทราบว่ “องค์กรจะไปสู่จุดหมายได้อย่างไร” สอดคล้องกับ ไตรรัตน์ โภคพลารักษ์ ที่ได้ให้ความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ มีการใช้สลับกันกับ คำว่า การบริหารยุทธศาสตร์ โดยถือว่าการวางแผนยุทธศาสตร์เป็นขั้นตอนหนึ่งของการบริหารยุทธศาสตร์และนักวิชาการทั่วไปต่างมีความเห็นว่า การวางแผนยุทธศาสตร์กับการบริหารยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกันซึ่งจะใช้คำใดคำหนึ่งก็ได้ ในขณะที่ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542 : 184) มองว่า ยุทธศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวางแผนทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนที่น่าไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ พสุ เดชะรินทร์ และคณะ (2548 : 20-27) อธิบายว่า ปัญหาที่สำคัญในการบริหารยุทธศาสตร์ คือ เรื่องการนิยามศัพท์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น คำว่า วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) ค่านิยม (Value) ปรัชญา (Philosophy) ปณิธาน (Determination) เป้าประสงค์ (Goal) จุดมุ่งหมาย (Purpose) ยุทธศาสตร์ (Strategy) แผนงาน (Plan) โครงการ (Project) ฯลฯ ซึ่งในแต่ละองค์กรจะใช้คำที่แตกต่างกัน

ยุทธศาสตร์มีความสำคัญต่อการผลักดันองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างถูกทิศทางและมั่นคง ดังที่ อนิวัช แก้วจางง (2551: 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์สรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการกำหนดทิศทางขององค์กร (Direction Setting) ทิศทางองค์กรได้แก่วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา เป้าหมายและวัตถุประสงค์การกำหนดทิศทางองค์กรมีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงาน

2. ทำให้มีการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กร (Stakeholders) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร ได้แก่ พนักงาน ผู้ถือหุ้น ประชาชน ลูกค้า คนกลางทางการตลาด และคู่แข่ง เป็นต้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กรเหล่านี้ย่อมคาดหวังต่อองค์กรในเรื่องใดเรื่อง

หนึ่งโดยเมื่อได้รับในสิ่งที่คาดหวังก็จะให้การสนับสนุนองค์กรให้เจริญก้าวหน้า หากไม่ได้รับในสิ่งที่คาดหวังองค์กรก็จะล้มเหลวจากการจัดการได้

3. ทำให้องค์กรคำนึงถึงผลกระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (Short – term and Long term Advantage) โดยจะต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กำหนด เพื่อผลสำเร็จทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

4. มีการมุ่งเน้นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล(Efficiency and Effectiveness) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การวัดผลสำเร็จขององค์กรมากขึ้นทั้งนี้ประสิทธิภาพเป็นการวัดผลโดยเปรียบเทียบผลที่ได้กับทรัพยากรทั้งหมดที่ได้ใช้ไปในการดำเนินงาน สำหรับประสิทธิผลเป็นการวัดผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจริงกับผลที่ได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า โดยพยายามที่จะทำให้ผลที่ได้จริงเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

หากจะมองในลักษณะเปรียบเทียบระหว่างการดำเนินงานขององค์กรที่มียุทธศาสตร์ และองค์กรที่ไม่มียุทธศาสตร์ จะพบว่ามี ความแตกต่างกันดังที่ Kenny (2005 : 6) ได้สรุปว่าการดำเนินงานที่มียุทธศาสตร์นั้นจะมีความเชื่อมโยงระหว่างการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และการกำหนดยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย จุดเน้นและวิธีดำเนินการไว้อย่างชัดเจนมีผลลัพธ์ที่สามารถวัดได้ในขณะที่การดำเนินงานที่ไม่มียุทธศาสตร์นั้นจะขาดความเชื่อมโยงระหว่างการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์และการกำหนดยุทธศาสตร์ มีการกำหนดเป้าหมายไว้ด้วยข้อความกว้างๆ ไม่ชัดเจนขาดจุดเน้นและมีวิธีดำเนินการและการรายงานผลที่ยุ่ยยาก สับสน

ปัจจุบันได้มีการรวบรวมและศึกษายุทธศาสตร์กันอย่างมากมาย เพื่อใช้เป็นหลักในการวางแผนซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจในเรื่องปัจจัย หลักการและแนวคิดทางยุทธศาสตร์ในแต่ละยุคสมัยรวมทั้งต้องเรียนรู้ถึงลักษณะของยุทธศาสตร์ในมิติต่างๆ และแนวคิดในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้น ในการศึกษาพัฒนาการของแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) ของนักยุทธศาสตร์เหล่านี้จึงทำให้สามารถเข้าใจและมองภาพอนาคตได้ชัดเจนยิ่งขึ้นทั้งนี้เพราะยุทธศาสตร์มีหลายระดับ เช่น ยุทธศาสตร์โลก ยุทธศาสตร์ภูมิภาค ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์เฉพาะเรื่อง (จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2549 : 45) ในขณะที่ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์ (2550 : 124) ได้แบ่งระดับยุทธศาสตร์ขององค์กรในส่วนของราชการ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ระดับรัฐบาล ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง ยุทธศาสตร์ระดับกรม และ ยุทธศาสตร์ระดับสำนัก/ส่วนในการประยุกต์แนวคิดและวิธีการของแผนยุทธศาสตร์ไปใช้ในงานที่หลากหลายสาขามากขึ้น ดังที่ กระจ่าง พันธุมนาวิน (2548 : ออนไลน์) ได้สรุประดับของยุทธศาสตร์ไว้ ดังนี้

แผนภาพที่ 2 ลำดับชั้นของยุทธศาสตร์

ที่มา : กระจาง พันธมนาวิน (2548 : ออนไลน์)

และในการศึกษายุทธศาสตร์ดังกล่าวให้มีความเข้าใจอย่างชัดเจนนั้น ผู้ที่ศึกษาจำเป็นต้องสามารถตอบคำถาม 4 ข้อให้ได้ ดังนี้ (พลุ เศษะรินทร์ และคณะ, 2548 : 20)

1. ปัจจุบันเราอยู่ ณ จุดไหน? (Where are we now?)
2. ในอนาคตเราต้องการไปสู่ ณ จุดไหน? (Where do we want to be?)
3. เราจะไปสู่จุดนั้นได้อย่างไร? (How do we get there?)
4. เราจะต้องทำหรือปรับเปลี่ยนอะไรบ้างเพื่อไปถึงจุดนั้น? (What do we have to do or change in order to get there?)

นอกจากการตอบคำถามที่สำคัญทั้งสี่คำถามดังกล่าวแล้ว ยังมีประเด็นที่ผู้ศึกษาจำเป็นต้องทำความเข้าใจให้ได้อย่างชัดเจนระหว่างยุทธศาสตร์กับงานประจำที่ทำปกติ ซึ่งถ้าสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างงานประจำ การพัฒนางานประจำและงานที่เป็นสิ่งใหม่ออกจากกันได้ก็จะทำให้มีความชัดเจนและง่ายขึ้นในการนึกถึงยุทธศาสตร์ เนื่องจากสิ่งที่อยู่ในยุทธศาสตร์นั้นควรจะเป็นการพัฒนางานประจำและงานที่เป็นงานใหม่มากกว่างานประจำที่ทำตามปกติ

จึงกล่าวได้ว่า ในปัจจุบันได้นำยุทธศาสตร์เข้าใช้ในวงการธุรกิจ และวงการราชการโดยใช้ในความหมายที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของผู้นำไปใช้ และมีคำที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์มีหลายคำแต่ละคำจะต้องนิยามความหมายให้ชัดเจน เช่น ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์/กลวิธี ยุทธวิธี นโยบาย กุศโลบาย ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ ระดับของยุทธศาสตร์ก็เป็นเรื่องที่นักยุทธศาสตร์ หรือผู้ศึกษาต้องสนใจทั้งนี้เพราะยุทธศาสตร์มีหลายระดับเหมือนกันและแต่ละระดับจะมีรายละเอียดของการปฏิบัติที่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม ในการทำความเข้าใจกับยุทธศาสตร์หรือการกำหนดยุทธศาสตร์ในองค์กรจำเป็นต้องมีความเข้าใจเป็นเบื้องต้นก่อนว่าธรรมชาติของยุทธศาสตร์จะใช้ในการพัฒนางานใหม่หรือการพัฒนางานประจำให้ดีขึ้นซึ่งถ้าเป็นการทำงานตามปกติ/งานประจำ(Routine)ที่ไม่มีการพัฒนา

ไม่จำเป็นต้องใช้ยุทธศาสตร์ จึงไม่มียุทธศาสตร์เข้าไปเกี่ยวข้องในขณะที่เดียวกันการกำหนดยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนาองค์กรนั้น โดยหลักการแล้วผู้บริหารต้องมององค์กรของตนเองว่า ณ ปัจจุบันองค์กรอยู่ตรงไหน จะให้องค์กรพัฒนาไปอยู่จุดไหน องค์กรจะต้องทำอะไร และมีกรเตรียมตัวและเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง ซึ่งเปรียบเสมือนยุทธศาสตร์เป็นแนวทางที่เกิดจากการบูรณาการบริบททั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อทำให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้บรรลุเป้าหมาย

1.2 องค์ประกอบและกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์

จากความหมาย ความเป็นมาและการศึกษายุทธศาสตร์ดังที่กล่าวมาแล้ว เรื่องที่ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์คือ องค์ประกอบและกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งที่นักยุทธศาสตร์ต้องให้ความสนใจในการกำหนดยุทธศาสตร์ จึงทำให้มีนักยุทธศาสตร์ได้เสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้านซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และทำให้การศึกษายุทธศาสตร์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังที่ เอกชัย ศรีวิลาศ (2548 อ้างถึงใน จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2549 : 46) ; ชาติ นาวาวิจิต (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Ends) แบ่งออกเป็น ผลประโยชน์ (Interest) วัตถุประสงค์มูลฐาน (Basic Objective) วัตถุประสงค์เฉพาะ (Specific Objective) 2) ด้านลักษณะของยุทธศาสตร์ ซึ่งมีหลายมิติ เช่น มิติอนาคต (Future) ความสามารถเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ (Action) การเข้าใจความซับซ้อน (Complexity) การมีนัยสำคัญ (Significant) การเชื่อมโยงแบบบูรณาการ (Comprehensive) ระยะเวลา (Time) ความเฉพาะเจาะจง (Specific) ความยืดหยุ่น (Flexibility) ความสมบูรณ์ (Completeness) ความถี่อย่างต่อเนื่อง (Frequency) เป็นความลับหรือไม่ (Secret) รูปแบบการเป็นทางการ (Formality) อำนาจหน้าที่ (Authorization) ความง่ายในการนำไปปฏิบัติ (Easy of Implementation) และง่ายต่อการควบคุม (Easy of Control) และ 3) ด้านการศึกษานานาชาติศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นักยุทธศาสตร์จะต้องศึกษา เพราะเป็นการศึกษาถึงวิธีการคาดการณ์อนาคตโดยมีเครื่องมือในการศึกษา เช่น เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technic) การสร้างภาพอนาคต (Scenario) การตรวจตรา/การแจ้งเตือน (Scanning/Monitoring) ฯลฯ ตลอดจนการศึกษาในเรื่องอนาคตศาสตร์เชิงประยุกต์ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีจุดเด่นและจุดด้อยที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในแต่ละสถานการณ์ และในบางครั้งอาจจำเป็นต้องใช้หลายๆ วิธีควบคู่กันไปด้วย สำหรับลักษณะของยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพซึ่งได้จากการวิจัยของ Mintzberg and Quinn (1996 : 9 -10) ได้แก่ 1) มีความชัดเจนและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน 2) มีลักษณะของความคิดริเริ่ม 3) สอดคล้องตรงประเด็นกับสิ่งที่องค์กรต้องการ 4) ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ 5) สามารถประสานงานและอาศัยภาวะผู้นำในการดำเนินการ 6) เป็นสิ่งที่ทำให้ประหลาดใจ น่าสนใจ และ 7) แสดงถึงความมั่นคงปลอดภัยขององค์กรในทุกด้าน

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาแนวคิดของ Kaplan and Norton (อ้างถึงใน พสุ เดชะรินทร์, 2549: 12-19) ถึงแนวทางในการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง พบว่าจะต้องมีการบริหารยุทธศาสตร์ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategic Formulation)
2. การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation to Execution)
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Measurement and Evaluation)

การจะเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงนั้น จะต้องเริ่มต้นจากการกำหนดยุทธศาสตร์ให้ชัดเจนเป็นยุทธศาสตร์ที่สะท้อนภาพผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ รวมทั้งเป็นยุทธศาสตร์ที่สามารถสื่อสารให้ผู้ปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ง่าย ต่อจากนั้นจึงเป็นการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผล โดยจะต้องมีกระบวนการในการวัดและประเมินการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่ายุทธศาสตร์ที่ได้วางไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากยุทธศาสตร์และแนวทางในการปฏิบัติที่ได้พัฒนาขึ้นมาในช่วงเวลาหนึ่งอาจจะไม่เหมาะสมต่อสถานการณ์ ณ อีกช่วงเวลาหนึ่ง นอกจากนี้ผลกระทบจากบริบทและสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ย่อมทำให้องค์กรต้องมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา นอกจากนี้ พสุ เดชะรินทร์ (2549) ได้กล่าวถึง รายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละด้านในรายงานผลการศึกษา การพัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีสาระสำคัญสรุปตามองค์ประกอบแต่ละด้านว่ามีแนวปฏิบัติในรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy Formulation) มีแนวทางในการปฏิบัติคือการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ (Strategic Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์กรด้วยเครื่องมือต่างๆที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การกำหนดทิศทางขององค์กร (Strategic Direction Setting) เป็นการกำหนดทิศทางที่องค์กรต้องการมุ่งไปสู่เปรียบเสมือนเป็นผลลัพธ์ระดับสูงที่องค์กรต้องการที่จะบรรลุการวางยุทธศาสตร์ (Strategy development) เป็นสิ่งที่องค์กรจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญวางแผนที่จะทำเพื่อให้สามารถบรรลุในทิศทางหรือผลลัพธ์ที่องค์กรต้องการการสื่อสารและถ่ายทอดยุทธศาสตร์ (Strategy Communication and Translation) เป็นการสื่อสารและถ่ายทอดยุทธศาสตร์ให้อยู่ในรูปที่สามารรถทำความเข้าใจได้ง่ายสำหรับบุคลากรทุกระดับในองค์กร เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติต่อไป

2. การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (Strategy Implementation) หลังจากกำหนดยุทธศาสตร์แล้ว องค์กรจะต้องสามารถแปลงยุทธศาสตร์นั้น ไปสู่การปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลจากการศึกษาแนวทางขององค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและองค์กรที่เป็นเลิศตามแนวคิดต่างๆ แล้วจะพบว่า

การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติให้ได้ผลนั้น ควรจะประกอบด้วยองค์ประกอบสองส่วนได้แก่ การทำให้ทั้งองค์กรเกิดลักษณะที่มุ่งเน้น เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) และการทำให้องค์กรมีความสามารถในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (Strategic Capability)

3. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Measurement and Evaluation) เมื่อองค์กรได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติแล้ว ก็จะต้องมีกระบวนการและขั้นตอนในการติดตามและประเมินผลในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานขององค์กรได้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้หรือไม่ หรือเมื่อยุทธศาสตร์เกิดขึ้นแล้วจะช่วยทำให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ รวมทั้งเป็นการประเมินว่าได้มีปัญหาคืออุปสรรคใดๆ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลต่างๆ เหล่านี้มาใช้ในการปรับปรุงยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ รวมทั้งการดำเนินงานในด้านต่างๆ ขององค์กรต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ SWOT และการกำหนดยุทธศาสตร์จาก TOWS Matrix

การกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กร จำเป็นต้องประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกในปัจจุบันที่เป็นโอกาส ภาวะคุกคาม และสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กร ทั้งนี้เพื่อให้ทราบสถานะที่แท้จริงขององค์กรว่าเป็นอย่างไรก่อนที่จะกำหนดทิศทางในการพัฒนา ซึ่งเทคนิคการประเมินที่ได้รับความนิยมใช้กันในปัจจุบันคือการวิเคราะห์ SWOT ซึ่ง Albert Humphrey นักวิจัยจากมหาวิทยาลัย สแตมฟอร์ด (Stanford University) เป็นผู้คิดค้นแรกโดยใช้คำว่า SOFT analysis และต่อมาใช้คำว่า Satisfactory Opportunity Fault และ Threat และปัจจุบันได้พัฒนาเป็นคำว่า SWOT Analysis ซึ่งเป็นคำย่อมาจากอักษรตัวแรกของคำว่า Strength Weakness Opportunity และ Threat ตามลำดับ จากแนวคิดของ Wheelen and Hunger (2004:109) ที่กล่าวว่าในรอบหลายปีที่ผ่านมา SWOT Analysis ได้รับการพิสูจน์เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ที่ถูกนำไปใช้ในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์มานานที่สุดซึ่ง SWOT Analysis ทำให้ผู้บริหารได้ทราบสถานภาพขององค์กรว่าเป็นอย่างไร มีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunity) และภาวะคุกคาม (Threat) ต่อการพัฒนาองค์กรรวมทั้งได้ทราบถึงสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness) เพื่อนำข้อมูลจากการวิเคราะห์องค์กรนี้ไปวางแผนยุทธศาสตร์ที่จะใช้ประโยชน์จากโอกาส และสามารถรับมือกับภาวะคุกคามต่างๆได้ รวมทั้งสามารถสร้างความเข้มแข็งและลดจุดอ่อนขององค์กรได้

1.4.1 การวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์ SWOT คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อหาโอกาสและภาวะคุกคาม และสภาพแวดล้อมภายในเพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อน ซึ่งจากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะ

ทำให้ทราบสถานะหรือสถานการณ์ในปัจจุบันขององค์กรเพื่อวางแผนพัฒนาองค์กรนั้น สามารถ
ดำเนินการ ดังนี้

1.4.1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อหาโอกาส (Opportunity) และภาวะ
คุกคาม (Threat) ดังที่ ปกรณ์ ปรียากร (2548: 100-101) ได้กล่าวว่าหลักที่นิยมใช้ทั่วไปคือหลักที่เรียกว่า
PEST Analysis ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การเมือง (Political Component = P) เป็นการวิเคราะห์นโยบายและกฎเกณฑ์
ต่างๆของภาครัฐที่น่าจะมีผลทั้งในเชิงบวกและลบต่อการดำเนินกิจการ เช่นนโยบายการเงินการคลัง
การระกันสังคม กฎหมายลิขสิทธิ์ เป็นต้น

2) เศรษฐกิจ (Economic Component = E) เป็นการวิเคราะห์เศรษฐกิจระดับมห
ภาค เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ อัตราการว่างงาน อัตราดอกเบี้ย ต้นทุนด้านที่ดิน ค่าวัสดุ
อุปกรณ์ เป็นต้น

3) สังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Component = S) เป็นการวิเคราะห์
สภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น อัตราการรู้หนังสือ ระดับการศึกษา ค่านิยม ความเชื่อ
วิถีการใช้ชีวิต อาชีพ เป็นต้น

4) เทคโนโลยี (Technology Component = T) เป็นการวิเคราะห์สภาพการ
เปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่จะมีผลต่อการผลิตสินค้าหรือบริการ เช่น ความรู้และวิทยาการแขนง
ต่างๆ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้อุปกรณ์อัตโนมัติ
 เป็นต้น

เมื่อศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมบนระบบเครือข่าย พบว่า PEST สามารถพัฒนาเป็น
คำใหม่โดยเติม “E” เพิ่มอีกหนึ่งตัว เป็นคำว่า “PESTLE” ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ว่า PESTLE เป็น
วิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมในวงการธุรกิจซึ่งเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในวงกว้าง
โดยปัจจัยจากสภาพแวดล้อมเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความเสี่ยง แต่มีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ต้อง
ตระหนักในการพัฒนาผลผลิตหรือการวางแผนยุทธศาสตร์ จากผลการวิจัย พบว่า ในระยะแรกมี
การอ้างอิงถึงเครื่องมือและเทคนิคในการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายนอกจากแนวคิดของ Francis
J. Aguilar (1967) ที่กล่าวถึงการแบ่งหมวดหมู่ของสภาพแวดล้อมภายนอก 4 ด้านคือ Economic
(ด้านเศรษฐกิจ) Technical (ด้านเทคนิค) Political (ด้านการเมือง) Social (ด้านสังคม) ซึ่งเรียกตาม
อักษรตัวแรกเป็นคำย่อว่า “ETPS” ต่อมาได้มีนักวิชาการ และนักบริหารพัฒนาแนวคิดดังกล่าวเป็น
คำว่า PEST และ PESTLE อย่างไรก็ตามก็ดีคำว่า “PESTLE” นิยมใช้ในการตรวจสอบที่มุ่งมอง
สภาพแวดล้อมขององค์กรและมักจะใช้ในการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ควบคู่กับเทคนิค SWOT ซึ่ง

คำว่า “PESTLE” เป็นคำที่มาจากอักษรตัวแรกของคำ 6 คำ ดังนี้ (rapidbi, 2009 : online)

Political	หมายถึง	การเมือง
Economic	หมายถึง	เศรษฐกิจ
Social	หมายถึง	สังคม
Technology	หมายถึง	เทคโนโลยี
Legal	หมายถึง	กฎหมาย
Environment	หมายถึง	สิ่งแวดล้อม

1.4.1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

ศูนย์ปฏิบัติการปรับปรุงระบบงบประมาณ (2545: 32 อ้างถึงใน สิรินันท์ ศรีวีระสกุล, 2553 : 85 - 89) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในว่าเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและสถานศึกษาสามารถควบคุมปัจจัยเหล่านี้ได้ โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness) ของสถานศึกษาตามประเด็น 6 ด้าน ดังนี้

1) โครงสร้างและนโยบายของสถานศึกษา (Structure: S1) ได้แก่ โครงสร้าง นโยบาย ระบบงานของสถานศึกษา ฯลฯ

2) ผลผลิตและการบริการ (Product and Service: S2) ได้แก่ ประสิทธิภาพของการให้บริการทางการศึกษา คุณภาพของการให้บริการของการศึกษาและคุณภาพของนักเรียน ฯลฯ

3) บุคลากร (Man: M1) ได้แก่ ปริมาณและคุณภาพของบุคลากรในสถานศึกษา

4) ประสิทธิภาพทางการเงิน (Money: M2) ได้แก่ ความเพียงพอ ความคล่องตัวในการเบิกจ่ายเงิน ประสิทธิภาพของการใช้เงินที่เน้นผลผลิต การระดมทรัพยากรและการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา ฯลฯ

5) ทรัพยากร (Material: M3) ได้แก่ ความเพียงพอและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ในสถานศึกษา

6) การบริหารจัดการ (Management: M4) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา การมอบอำนาจ การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

การวิเคราะห์ด้วยปัจจัยดังกล่าวสามารถเรียกสั้น ๆ ว่า 2S4M ซึ่งเป็นคำย่อที่มาจากอักษรตัวแรกของแต่ละด้าน โดย 2S มาจากด้านที่ 1,2 และ 4M มาจากคำที่ 3 - 6

การนำผลการวิเคราะห์ และสรุปสภาพแวดล้อมจะแสดงสถานภาพของสถานศึกษาที่บ่งบอกทิศทางของสถานศึกษาได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

- 1) **เอื้อและแข็ง** เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษามีปัจจัยภายนอกเป็นโอกาสหรือพร้อมให้การสนับสนุนและปัจจัยภายในมีความเข้มแข็ง เช่น ชุมชนมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น มีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นต้น กลยุทธ์ที่ใช้เป็นกลยุทธ์สร้างความเจริญเติบโต
- 2) **เอื้อแต่อ่อน** เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษามีจุดอ่อนภายในสถานศึกษา แต่มีโอกาจากปัจจัยภายนอกที่พร้อมให้การสนับสนุนและหากมีการแก้ปัญหาหรือจุดอ่อนของสถานศึกษาแล้วจะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งมากขึ้นอันจะนำไปสู่สถานภาพที่เอื้อและแข็ง
- 3) **ไม่เอื้อแต่แข็ง** เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่า สถานศึกษามีความพร้อม มีความเข้มแข็งแต่มีภาวะคุกคามจากปัจจัยภายนอกที่เป็นปัญหา ดังนั้นจำเป็นต้องชะลอตัวเพื่อคอยโอกาสจากปัจจัยภายนอก เช่น รอคารฟื้นตัวของเศรษฐกิจ รอกฎหมายหรือระเบียบที่ชัดเจนเหมาะสม หรือสถานการณ์การเมือง เป็นต้นซึ่งจะทำให้วิกฤติเป็นโอกาสของการพัฒนา
- 4) **ไม่เอื้อและอ่อน** เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าสถานศึกษาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีภาวะคุกคามในการพัฒนาสถานศึกษาและในขณะเดียวกันก็มีปัญหาภายในสถานศึกษา สถานภาพดังกล่าวถือได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ล่อแหลมต่อความล้มเหลวสูง

1.4.2 การกำหนดยุทธศาสตร์จาก TOWS Matrix

การกำหนดยุทธศาสตร์จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสามารถทำได้โดยใช้ TOWS Matrix จากการศึกษาวิธีการดังกล่าวของ Weibrich and Koontz (2005: 93-94) พบว่ามีแนวคิดที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

การประเมินสถานการณ์โดยใช้ TOWS Matrix มีขอบเขตที่กว้างและให้ความสำคัญในมุมมองที่ต่างออกไป ตารางการคิดแบบ TOWS นั้น เป็นกรอบการวิเคราะห์การคิดอย่างเป็นระบบที่ช่วยในการจับคู่เอาโอกาสและภาวะคุกคามภายนอกกับจุดอ่อนและจุดแข็งภายในองค์กรเข้าด้วยกัน เป็นเรื่องธรรมดาที่บริษัทจะระบุจุดแข็งจุดอ่อนของตนเอง เช่นเดียวกับการระบุโอกาสกับภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่สิ่งที่เรามักจะมองข้ามคือการเชื่อมโยงปัจจัยที่สำคัญเหล่านี้ ซึ่งต้องการกลยุทธ์ในการดำเนินการที่ต่างกันออกไปในการจัดการทางเลือกที่จะนำไปสู่ยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ถูกกำหนดจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก คือ โอกาสและภาวะคุกคาม และสภาพแวดล้อมภายในคือ จุดแข็งและจุดอ่อน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ WT เป็นยุทธศาสตร์ที่มีเป้าหมายเพื่อลดจุดอ่อนและภาวะคุกคาม ซึ่งองค์กรอาจต้องดำเนินการเช่น รวมบริษัทเข้าด้วยกัน ตัดทอนค่าใช้จ่าย หรือสะสางหนี้ค้างชำระ
2. ยุทธศาสตร์ WO เป็นความพยายามที่จะลดจุดอ่อนและเพิ่มโอกาสในการพัฒนา โดยอาศัยความสามารถหรือสมรรถนะจากภายนอก เช่น เทคโนโลยีหรือคนที่มีความสามารถตามที่ต้องการที่จะช่วยให้บรรลุความสำเร็จจากการใช้ประโยชน์ในโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอก

3. ยุทธศาสตร์ ST อยู่บนพื้นของจุดแข็งขององค์กรที่จะจัดการกับภาวะคุกคามภายนอก โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่มศักยภาพก่อนแล้วค่อยลดข้อที่เป็นภาวะคุกคามภายหลัง ซึ่งองค์กรอาจใช้เทคโนโลยี การเงิน การจัดการ หรือความเข้มแข็งทางการตลาดเพื่อจัดการภาวะคุกคามจากคู่แข่ง

4. ยุทธศาสตร์ SO สภาวะการณ์ที่องค์กรต้องการจะเกิดขึ้นเมื่อองค์กรสามารถใช้จุดแข็งภายในเพื่อสร้างประโยชน์จากโอกาสภายนอก สิ่งนี้คือเป้าหมายของการประกอบการในการเปลี่ยนจุดยืนตามข้อมูลที่ปรากฏในตาราง หากมีจุดอ่อนองค์กรจะต้องพยายามต่อสู้เพื่อเอาชนะให้ได้ซึ่งจะทำให้เข้มแข็งขึ้น หากเผชิญกับภาวะคุกคามก็จะต้องรับมือให้ได้เพื่อมุ่งจัดการให้เป็นโอกาสสำหรับองค์กรทางเลือกลงกล่าวสามารถสรุปได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 3 TOWS Matrix สำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์

สภาพแวดล้อมปัจจัยภายใน / สภาพแวดล้อมภายนอก	จุดแข็งภายใน (S) เช่น ด้านการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน การตลาด การวิจัยและพัฒนา การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นต้น	จุดอ่อนภายใน (W) เช่น ด้านการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน การตลาด การวิจัยและพัฒนา การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นต้น
โอกาสภายนอก (O) รวมถึงความเสี่ยงด้วย เช่น สภาพเศรษฐกิจและการเมืองในปัจจุบันและอนาคต การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการและเทคโนโลยี	SO เป็นยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพในการประสบความสำเร็จสูงสุด โดยการใช้ประโยชน์จากจุดแข็งขององค์กรเพื่อให้ได้ประโยชน์จากโอกาสภายนอกมากที่สุด	WO Mini - Maxi เป็นยุทธศาสตร์เพื่อเอาชนะจุดอ่อนให้ได้รับประโยชน์จากโอกาสภายนอก
ภาวะคุกคามภายนอก (T) เช่น การขาดแคลนพลังงานการแข่งขัน สภาพเศรษฐกิจและการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการและเทคโนโลยี	ST Maxi - mini เป็นยุทธศาสตร์ที่ใช้จุดแข็งเพื่อจัดการกับภาวะคุกคามหรือหลีกเลี่ยงปัญหา	WT Mini-Mini เป็นยุทธศาสตร์เพื่อลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม เช่น การลดค่าใช้จ่าย การระดมหนี้สินหรือการรวมธุรกิจ

แหล่งที่มา : Wehrich, Heinz. and Koontz, Harold. (2005). **Management: a global perspective.**

11th ed. Singapore: McGraw-Hill. pp.94.

Wheelen and Hunger (2004: 114 -115) ได้นำเอาแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ โดยได้อธิบายและยกตัวอย่างการกำหนดยุทธศาสตร์ในบริษัทธุรกิจแห่งหนึ่งซึ่งเมื่อสรุปแนวคิดแล้วจะเห็นว่าคล้ายคลึงกันมาก โดย Wheelen and Hunger ได้กล่าวว่า การประเมินสถานการณ์องค์กรด้วยการ SWOT Analysis สามารถใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมได้จำนวนมาก การใช้ TOWS Matrix (TOWSเป็นคำเรียกอีกคำหนึ่งของ SWOT) จะช่วยอธิบายถึง

วิธีการในการเชื่อมโยงสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งโอกาส ภาวะคุกคามที่องค์กรเผชิญอยู่กับจุดแข็ง และจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในเพื่อนำไปสู่ผลการกำหนดยุทธศาสตร์ 4 ด้าน เป็นการดีที่จะใช้การระดมสมองเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่อาจจะไม่ได้คำนึงถึง และยังคงผลักดันให้ผู้บริหารฝ่ายยุทธศาสตร์ได้สร้างสรรค์วิธีการไปสู่ความเจริญก้าวหน้าพอๆกับยุทธศาสตร์การชลดตัวและยังสามารถนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ระดับองค์กรและยุทธศาสตร์ระดับฝ่ายได้อีกด้วย

การคิดชุดของยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมขององค์กรนั้น Wheelen and Hunger กล่าวว่าจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการเชื่อมโยงมุมมองทั้ง 4 ด้านเข้าด้วยกันดังนี้

ยุทธศาสตร์ SO กำหนดขึ้นโดยการพิจารณาถึงวิธีการที่องค์กรจะใช้จุดแข็งภายใน เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากโอกาส

ยุทธศาสตร์ ST พิจารณาถึงจุดแข็งขององค์กรหรือหน่วยงานเพื่อหาวิธีหลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม

ยุทธศาสตร์ WO เป็นความพยายามที่จะเอาประโยชน์จากโอกาสโดยการหาทางเอาชนะจุดอ่อน

ยุทธศาสตร์ WT พิจารณาถึงการตั้งรับหรือลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม

TOWS Matrix เป็นประโยชน์มากในการกำหนดชุดทางเลือกที่จะใช้เป็นยุทธศาสตร์สำหรับผู้ที่มิอำนาจตัดสินใจซึ่งอาจเป็นประเด็นที่ไม่ได้คำนึงถึง TOWS Matrix สามารถใช้กับหน่วยงานในภาพรวมทั้งหมดหรืออาจใช้สำหรับหน่วยงานเฉพาะหน่วยงานหน่วยงานหนึ่งในองค์กรอย่างไรก็ดี TOWS Matrix เป็นเพียงวิธีการเดียวในหลายๆ วิธีการที่จะกำหนดเป็นทางเลือกสำหรับสร้างยุทธศาสตร์ได้ วิธีการอื่นเป็นการประเมินแต่ละหน่วยงานในองค์กรตามกรอบกลยุทธ์ที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้

จากการศึกษาแนวคิดการกำหนดยุทธศาสตร์โดยใช้ตาราง TOWS Matrix ของนักวิชาการทั้ง 4 คน สามารถสรุปได้ว่า การเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในเข้าด้วยกันเพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กรนั้นเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติที่ส่งผลทำให้ได้ยุทธศาสตร์ที่ตรงประเด็น ชัดเจนและท้าทายต่อการพัฒนาศักยภาพในเชิงรุกขององค์กร โดยยุทธศาสตร์ SO นั้นเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการใช้จุดแข็งในองค์กรร่วมกับโอกาสที่เอื้อจากภายนอก เป็นการคิดในเชิงรุกที่ดึงเอกลักษณ์ความโดดเด่นขององค์กรมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ยุทธศาสตร์ WO เป็นวิธีการที่จะลดจุดอ่อนภายในองค์กรให้หมดไปหรือให้เหลือน้อยที่สุดโดยใช้ข้อได้เปรียบหรือโอกาสจากภายนอกมาช่วยแก้ไข เช่น กำลังคน เทคโนโลยี ฯลฯ ยุทธศาสตร์ ST เป็นวิธีดำเนินการที่จะใช้จุดแข็งภายในองค์กรในการควบคุมหรือจัดการกับภาวะคุกคามจากภายนอก ซึ่งอาจดำเนินการในลักษณะที่เสริมจุดแข็งภายในก่อนเพื่อป้องกันภาวะคุกคามจากภายนอก ส่วน

ยุทธศาสตร์ WT นั้น เป็นยุทธศาสตร์ที่แสดงถึงความพยายามอย่างที่สุดที่จะลดจุดอ่อนภายในองค์กร ซึ่งเป็นการดำเนินการในเชิงรับและในเวลาเดียวกันจะต้องคิดหาวิธีที่จะหลีกเลี่ยงภาวะคุกคามหรือข้อจำกัดจากภายนอกให้ได้ซึ่งอาจเป็นวิธีการใหม่ๆเพื่อใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนขององค์กร

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.1 ความหมาย หลักการและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียนทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายของโรงเรียน คือ การจัดการศึกษา ดังนั้น คุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนจึงอยู่ที่งานวิชาการซึ่งประกอบด้วย งานหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งสนับสนุนงานวิชาการ งานวัดและประเมินผล ในการศึกษาความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด อัมภา บุญช่วย (2537 : 2; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 16) ; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546 : 9) ; รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551 : 29) และเมื่อศึกษาเพิ่มเติมพบว่า การบริหารงานวิชาการมีความหมายที่แตกต่างออกไปโดยไม่ได้เป็นคำนิยามที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แต่จะกล่าวถึงการบริหารวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน กระบวนการคุณภาพ การวางแผน ปรัชญาการศึกษา ดังที่ ทศนี วงศ์เย็น (2549 : 180) ได้นิยามความหมายของการบริหารงานวิชาการว่าหมายถึง การบริหารงานเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของหลักสูตร ชุมชน สังคม ความคาดหวังของสถานศึกษาและความคาดหวังของนักเรียนเช่นเดียวกับ Lee and Vanhorn (1983 : 6) ที่กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการวางแผนงานด้านต่างๆโดยการหาวิธีการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหาร รวมทั้ง Sergiovanni and other (2004 : 267) ที่กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นการกำหนดปรัชญาการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ การจัดหาหลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร การจัดทำโครงการต่างๆ และการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา

ในงานวิจัยครั้งนี้การบริหารงานวิชาการ คือ การจัดการงานด้านวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 รวม 17 ด้านซึ่งจะได้กล่าวถึงโดยละเอียดต่อไป

หลักการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน เช่น นักเรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ออกกลางคัน เรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด 2) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง

ผลผลิตที่ได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณภาพและการจัดการได้ 3) หลักความคุ้มค่า เป็นการได้ผลผลิตคุ้มค่าแก่การลงทุน 4) หลักนิติธรรม เป็นความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับซึ่งทุกคนต้องปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 6) ; ทศนี วงศ์ยี่น (2549 :190) ; รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, (2551 : 32) 1) นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการยังต้องคำนึงถึง 1) หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวบ่งชี้ คือ ผลผลิตซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล 2) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะและการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินการในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจาก การร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล 3) หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึงลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรูู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546 : 9) และ 4) ผู้บริหารงานวิชาการแต่ละงานและผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษาต้องตระหนักว่าตนมีบทบาทเป็นผู้นำที่ต้องส่งเสริมสนับสนุน เชิญชวนให้ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานเต็มความสามารถ ไม่ใช่เป็นผู้นำที่คอยสั่งการแต่เพียงอย่างเดียว การสร้างความรู้สึที่ดีและการสร้างความศรัทธาต่องาน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างดี (กมล ภูประเสริฐ, 2545 : 8)

นอกจากนี้ ต้องนำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) มาบูรณาการให้เข้ากับการบริหารงานวิชาการ ดังที่ วิภาส ทองสุทธิ (2551 : 179 – 181) กล่าวไว้ ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม (Rule of Law) ประกอบด้วยหลักการ 7 ประการ คือ หลักการแบ่งแยกอำนาจ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายตุลาการและฝ่ายปกครอง ความชอบด้วยกฎหมายในเนื้อหา ผู้มีอำนาจตัดสินใจในหน่วยงานมีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่และยึดหลักการทำงานภายใต้กฎระเบียบสูงสุด 2) หลักคุณธรรม (Ethic) ประกอบด้วยหลักย่อย 3 หลัก คือ การปลอดคอร์รัปชั่น การปลอดจากการทำผิดวินัย การปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณ 3) หลักความโปร่งใส (Transparency) ประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 หลัก คือ ความโปร่งใสของโครงสร้างของระบบงาน ความโปร่งใสด้านระบบการให้ทุนให้โทษ ความโปร่งใสด้านการ

เปิดเผยจากระบบงาน 4) การมีส่วนร่วม (Participation) ประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 หลัก คือ การให้ข้อมูล การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนในการมีส่วนร่วม 5) หลักความพร้อมรับผิดชอบ (Accountability) ประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 หลัก คือ หน่วยงานมีการสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน หน่วยงานมีเป้าหมายชัดเจน หน่วยงานมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานมีระบบติดตามประเมินผล หน่วยงานมีการจัดการกับผู้ไม่มีผลงาน หน่วยงานมีแผนสำรอง 6) หลักความคุ้มค่า (Value for money or bring for the buck) ประกอบด้วยหลักสำคัญ 3 หลัก คือ การประหยัด การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ความสามารถในการแข่งขัน

กล่าวโดยสรุป หลักการบริหารงานวิชาการโดยใช้ประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และหลักความคุ้มค่ารวมทั้งหลักการพัฒนาคุณภาพ หลักการมีส่วนร่วมและหลักความเป็นวิชาการ

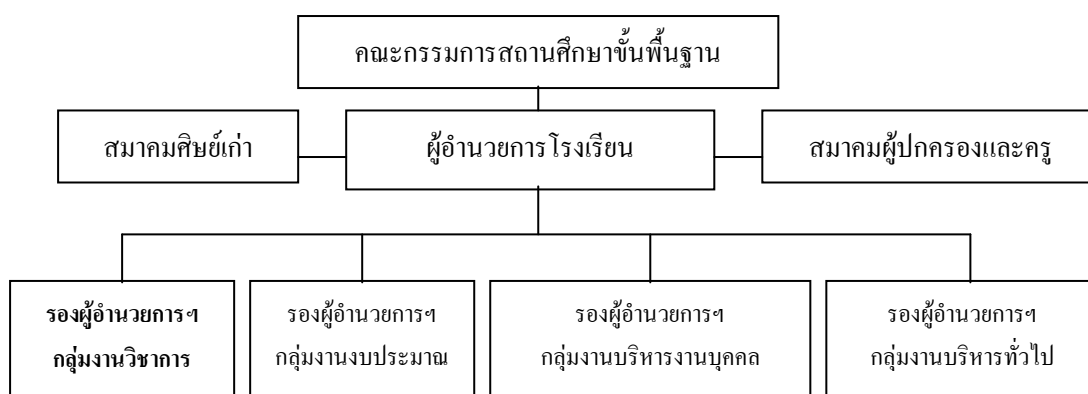
2.2 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

การบริหารโรงเรียนเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่างๆในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงานต่างๆซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงผู้เดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544 : 23; รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551 : 34)

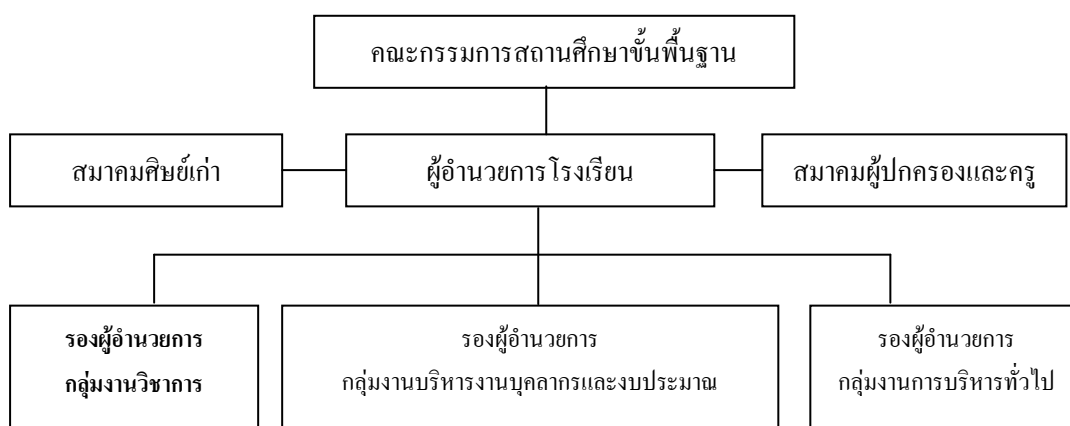
ส่วนโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งต่อมาได้มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจและการจัดการพ.ศ.2550พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี สำหรับงานวิชาการในสถานศึกษาซึ่งอยู่ในความดูแลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีรองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดำเนินงานนั้น โดยมีเกณฑ์เกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ โรงเรียนที่มีนักเรียน 360 -

719 คน มีผู้บริหาร จำนวน 1 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ 1 ตำแหน่ง โรงเรียนที่มีนักเรียน 720 - 1,079 คน มีผู้บริหาร 1 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ 2 ตำแหน่ง โรงเรียนที่มีนักเรียน 1,080 - 1,679 คน ผู้บริหาร 1 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ 3 ตำแหน่ง โรงเรียนที่มีนักเรียน 1,680 คนขึ้นไป ผู้บริหาร 1 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ 4 ตำแหน่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ม.ป.ป. : 106) และในการกำหนดขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 1 - 500 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 501 - 1,500 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 1,501 - 2,500 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,501 คนขึ้นไป (กรมสามัญศึกษา, 2540) จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

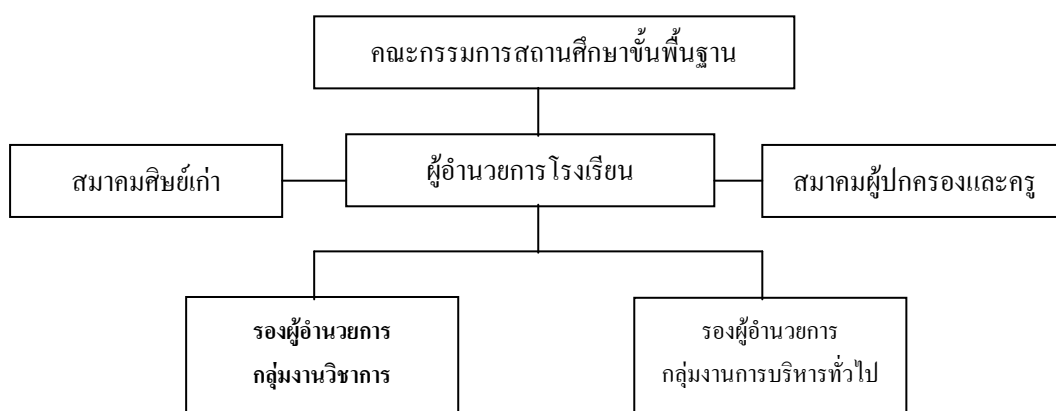
แผนภาพที่ 4 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

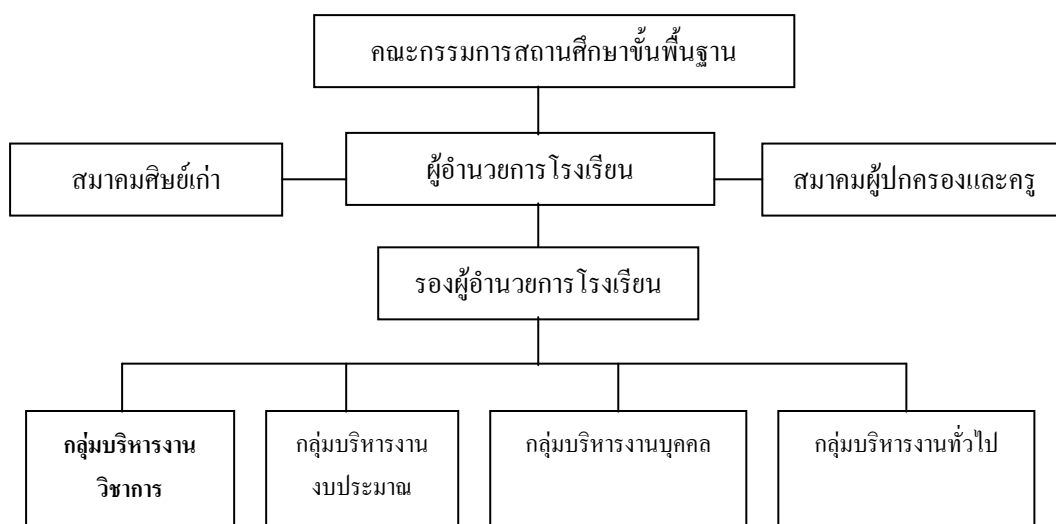
แผนภาพที่ 5 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

แผนภาพที่ 6 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

แผนภาพที่ 7 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

จากโครงสร้างการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาดังกล่าว พบว่า ไม่ว่าจะ เป็นโรงเรียนที่มีขนาดใดก็ตาม ในการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องมีกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคลที่เรียกว่าทีมงานฝ่ายวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชริน สงค์ประเสริฐ (2550 : 100) ที่พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการต้องมีทีมงานฝ่ายวิชาการซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ทำงานวิชาการร่วมกันพึ่งพาอาศัยกันและยอมรับกัน โดยการแต่งตั้งจากผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ซึ่งได้มาโดยการแต่งตั้งของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหน่วยเหนือสถานศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 81)

1. ผู้บริหารสถานศึกษา	ประธาน
2. รองผู้บริหารสถานศึกษา	รองประธานกรรมการ

3. หัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา	กรรมการ
4. หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
5. หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
6. รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ

2.3 การบริหารวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,4 ปีการศึกษา 2547 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 ปีการศึกษา 2548 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และได้มีการประเมินการใช้หลักสูตรพบว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดดีหลายประการ เช่น หลักสูตรช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจ ทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วม และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองมีแนวคิดและหลักการในการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจนในขณะเดียวกันก็มีปัญหาของการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐานส่งผลต่อการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยนำผลการวิจัยไปพัฒนาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้มีความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ในขณะที่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวบ่งชี้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดและเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ดังนั้นผู้สอนต้องออกแบบการเรียนรู้ เลือกกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของผู้เรียน กำหนดบทบาทผู้สอนและผู้เรียนให้เหมาะสม การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตลอดจนการออกแบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้

ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553 : 2 - 7)

2.4 การบริหารงานวิชาการตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดแนวทาง
ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 (พ.ศ.2549 – 2553) เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้สถานศึกษา
มีการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่จะได้รับการประเมินดังกล่าว ดังนี้
(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549)

1. ให้ใช้มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน
4 มาตรฐาน ประเมินการจัดการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา 60 ตัวบ่งชี้ และประเมินการจัด
การศึกษาปฐมวัย 50 ตัวบ่งชี้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (84 ตัวบ่งชี้) และมาตรฐาน
การศึกษาปฐมวัย (82 ตัวบ่งชี้) จำนวน 18 มาตรฐาน ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ใช้ ณ วันที่ 15
พฤศจิกายน 2548 และภายใต้มาตรฐานการศึกษาของชาติ จำนวน 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ที่
คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ใช้เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2547

2. วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกจะพิจารณาผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์ตามเกณฑ์
การพิจารณาและตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานตามที่สมศ.กำหนด (4 มาตรฐาน) และผลการประเมิน
แบบอิงสถานศึกษาซึ่งพิจารณาจากพัฒนาการของผลการประเมินในรอบที่สองเทียบกับผลการประเมิน
รอบแรกและความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย/มาตรฐานตามแผนของสถานศึกษา ดังนี้

2.1 แบบอิงเกณฑ์ ประเมิน 2 ระดับ คือ ระดับตัวบ่งชี้ พิจารณาจากค่าร้อยละ / ร้อยละ
เฉลี่ยของเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้เทียบกับเกณฑ์การประเมินระดับตัวบ่งชี้ร้อยละเฉลี่ย
ต่ำกว่าร้อยละ 50 (ปรับปรุง) ร้อยละ 50 – 74 (พอใช้) ร้อยละ 75 – 89 (ดี) ร้อยละ 90 ขึ้นไป (ดีมาก)
ส่วนระดับมาตรฐานพิจารณาจากค่าเฉลี่ยต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.74(ปรับปรุง) ค่าเฉลี่ย 1.75 – 2.74
(พอใช้) ค่าเฉลี่ย 2.75 – 3.49 (ดี) ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00 (ดีมาก) สำหรับมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้
และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรได้ปรับร้อยละ 50-64 เป็นพอใช้ (ค่าเฉลี่ย 1.75-2.59) และร้อยละ
65 - 89 (2.60 - 3.49) เป็นระดับดี ร้อยละ 90 ขึ้นไปเป็นระดับดีมาก

2.2 แบบอิงสถานศึกษา พิจารณา 2 มิติ คือ พัฒนาการของคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา และการบรรลุมาตรฐาน/เป้าหมายของสถานศึกษา ดังนี้ (สยาม ปิยะนราธร, 2549 :
ออนไลน์)

ตารางที่ 1 มิติในการพิจารณาพัฒนาการของคุณภาพการศึกษา

พัฒนาการของ คุณภาพการศึกษา	บรรลุมมาตรฐาน/เป้าหมายตามแผนของสถานศึกษา	
	บรรลุ	ไม่บรรลุ
มี	ดีมาก (4)	ดี (3) +
		มีความตระหนักและความพยายาม
ไม่มี	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)

3. การประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 จะเป็นการประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ.ทั้งรายมาตรฐาน (ค่าเฉลี่ยของผลประเมินเท่ากับหรือมากกว่า 2.75 จากระบบ 4 คะแนน) และในภาพรวม (ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าระดับดี เท่ากับหรือมากกว่า 2.75 จากระบบ 4 คะแนน ได้ระดับดีขึ้นไป ไม่ต่ำกว่า 11 มาตรฐาน ใน 14 มาตรฐาน และไม่มีมาตรฐานใดปรับปรุง) ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ใช้เวลาการประเมินคุณภาพประมาณ 3 วัน

4. สมศ. จะประกาศรายชื่อสถานศึกษาให้ทราบเป็นช่วงระยะเวลาในการประเมินคุณภาพภายนอกโดยได้กำหนดวันที่ประเมินให้สถานศึกษาทราบจากเว็บไซต์ www.onesqa.or.th และจัดทำหนังสือแจ้งสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นทางการ เพื่อให้สถานศึกษาส่งรายงานการประเมินตนเอง ให้ สมศ.

4.1 สถานศึกษาที่ประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก ปี พ.ศ. 2544 – 2546 จะรับการประเมินรอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2549 ได้รับการประเมินคุณภาพรอบแรก ปี พ.ศ. 2547 จะรับการประเมินรอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2550 และได้รับการประเมินรอบแรก ปี พ.ศ. 2548 จะรับการประเมินคุณภาพรอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2551

4.2 สถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรก เนื่องจากจัดตั้งหลังวันที่ 20 สิงหาคม 2542 จะขอรับการประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. โดยจัดทำหนังสือมาเพื่อขอรับการประเมิน

5. การประเมินคุณภาพภายนอกกำหนดจำนวนผู้ประเมินภายนอกตามขนาดของสถานศึกษา ระหว่าง 2 – 7 คน ประกอบด้วย นักบริหาร/นักหลักสูตร/นักวิจัย/นักประเมิน โดยผู้ประเมินเสนอผลการประเมินด้วยวาจาแก่สถานศึกษาในวันสุดท้ายของการประเมิน เพื่อให้สถานศึกษามีโอกาสโต้แย้งอธิบายหรือยอมรับการประเมินและนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ทันที หลังจากนั้นจะส่งรายงานการประเมินคุณภาพให้สถานศึกษารับรองหรือโต้แย้งผลการประเมินภายใน 15 วัน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดมาตรฐาน

การศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านครู และมาตรฐานด้านผู้บริหาร ดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต 1.3 มีความกตัญญูกตเวที 1.4 มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม 1.5 ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินสิ่งของของตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า 1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทยและดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อม โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 2.1 รู้คุณค่าของสภาพแวดล้อมและตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม 2.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต โดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้ 3.1 มีทักษะในการจัดการและทำงานให้สำเร็จ 3.2 เพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน 3.3 ทำงานอย่างมีความสุข พัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตนเอง 3.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 3.5 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ โดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้ 4.1 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดแบบองค์รวม 4.2 สามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการตัดสินใจได้ 4.3 ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ 4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดีและมีจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 5.1 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5.2 มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ 5.4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ 5.5 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้ 6.1 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน และการฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล 6.2 สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆรอบตัว ใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้ และสื่อต่างๆได้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา 6.3 มีวิธีการเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้

สนุกกับการเรียนรู้และชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 7.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ 7.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ 7.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ 7.4 มีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น 7.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครูและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา โดยมีตัวบ่งชี้ดังนี้ 8.1 ชื่นชม ร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านศิลปะ 8.2 ชื่นชม ร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านดนตรี/นาฏศิลป์ 8.3 ชื่นชม ร่วมกิจกรรมและมีผลงานด้านกีฬา/นันทนาการ

2. มาตรฐานด้านครู

มาตรฐานที่ 8 ครูมีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ (9) โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 8.1 ครูมีลักษณะที่เหมาะสม (9.1,9.2,9.3,9.4) 8.2 ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป (9.5) 8.3 ครูที่สอนตรงตามวิชาเอก/โท หรือความถนัด (9.6) 8.4 ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่คุรุสภากำหนด (12.4) 8.5 สถานศึกษามีจำนวนครูตามเกณฑ์ (9.7)

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (10) โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 9.1 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9.2 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9.3 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9.4 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9.5 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9.6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9.7 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9.8 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. มาตรฐานด้านผู้บริหาร

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ (11) โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 10.1 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน (11.1) 10.2 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์ (11.2) 10.3 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ (11.2,11.3) 10.4 ผู้บริหารมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

และผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร (11.4)

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างมีระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา (12,13) โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 11.1 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงปรับเปลี่ยนได้ตามความสามารถ (12.1,12.2,12.4,13.1,13.4) 11.2 สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์ (13.2) 11.3 สถานศึกษามี การบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และมีการตรวจสอบ ถ่วงดุล (13.2,13.3,13.5) 11.4 สถานศึกษามีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปตามกฎกระทรวง (12.3)

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (14,15,16) โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 12.1 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ (16) 12.2 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ (14) 12.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย (15)

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียน การสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (14) โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 13.1 สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหา สาระการเรียนรู้ระดับสากล ระดับชาติ และระดับท้องถิ่นที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น (14.1,14.2,14.3) 13.2 สถานศึกษามีสื่อการเรียน การสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ (14.4)

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา การศึกษา (17,18,14.7) โดยมีตัวบ่งชี้ ดังนี้ 14.1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริม ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา (17,18,14.7) 14.2 สถานศึกษามีกิจกรรมที่ ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา 14.2,17.2,18.2)

กล่าวโดยสรุป มาตรฐานคุณภาพการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านครูและมาตรฐานด้านผู้บริหาร หลังจากการ ประเมินรอบแรก(พ.ศ. 2544 - 2548) และรอบที่สอง (พ.ศ. 2549 - 2553) พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่ผ่านการประเมินในมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยครั้ง นี้ นำมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ

กระจายอำนาจและการจัดการ พ.ศ. 2550

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจและ การจัดการ พ.ศ. 2550 ตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการดังต่อไปนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2550 : 29)

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำการบริหารงานวิชาการกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจและการจัดการ พ.ศ. 2550 มาเป็นกรอบในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

หลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่เกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้กับกลุ่มผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและจัดตามสภาพปัญหาหรือความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่นนั้นๆ โดยมีเป้าหมายหลัก กล่าวคือ ต้องการให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้ดีขึ้น โดยมีหลักในการพัฒนาที่ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายได้เกิดปัญญาหรือเกิดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ มีเป้าหมายมุ่งที่การเรียนรู้สภาพปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและการปรับปรุงอย่างลึกซึ้ง โดยให้รู้และเข้าใจอย่างชัดเจน ในสภาพปัจจุบันจนสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ของตนเองได้ 2) การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติจริง มีเป้าหมายมุ่งที่การเรียนรู้ใน

การวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อการปฏิบัติจริง จนเกิดความชำนาญและสามารถปฏิบัติได้ 3) การเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกัน มีเป้าหมายมุ่งที่การเรียนรู้เพื่อเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมด้วยการมีความเชื่อและตระหนักว่ามนุษย์ทุกคนต้องร่วมมือกัน พึ่งพาอาศัยกันและอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข 4) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพ มีเป้าหมายมุ่งที่การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีชีวิตที่งอกงาม ปรับปรุงบุคลิกภาพอย่างมั่นใจ เน้นการมีเหตุผลและมีวิสัยทัศน์ (อัญชติ ธรรมะวิสิกุล, 2552 : ออนไลน์)

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

การวางแผนเป็นขั้นตอนที่กำหนดขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครของ พีรเดช รัตนวิชัย (2548) พบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการและผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ดำเนินการส่วนใหญ่โดยจัดให้มีการสำรวจปัญหาความต้องการและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาจากฝ่ายและกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำรวจความต้องการและเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพดังนั้นผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือของผู้บริหาร นอกเหนือจากงานอื่นๆ ที่เป็นภารกิจของผู้บริหาร ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 18) ระบุไว้ในหนังสือมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 ว่า หากเปรียบเทียบแผนงานเป็นสมองหรือ เป็นแผนที่หรือเป็นเข็มทิศแล้ว งานวิชาการก็คือหัวใจของโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกกันไม่ได้ การบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จต้องตระหนักให้ได้ว่าหัวใจของการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการโรงเรียนใดเป็นอย่างไรให้ดูได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้นๆ การวางแผนจึงเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ของงานวิชาการที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนช่วยให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ นอกจากนี้ ยังสามารถบูรณาการร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา ซึ่งในการวางแผนงานวิชาการนั้น จำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน เพื่อสะดวกในการนำไปใช้ มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล ระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการเกี่ยวกับงานวิชาการ มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติขึ้นใช้ในโรงเรียน มีการจัดทำเป็นเอกสารคู่มือครู หรือคู่มือนักเรียน ตลอดจนการทำแผนงานวิชาการที่เป็นลายลักษณ์อักษร มีคณะกรรมการวิชาการรับผิดชอบปฏิบัติตามแผน ดำเนินการตามแผน มีการติดตามประเมินผล มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูที่จะทำให้การเรียนการสอนต้องมีคุณภาพ และจากการศึกษางานวิจัยของ พีรเดช รัตนวิชัย (2548) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการพัฒนาการจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเชิงปฏิบัติการและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยเชิญผู้รู้ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญต่างๆ ดังนี้ (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544 : 151 - 156)

1. การจัดประมวลการสอน (Course Syllabus) หรือแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการวางแผนระยะยาวเป็นภาคการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาโดยภายในประมวลการสอนหรือแผนดังกล่าวจะประกอบด้วยเนื้อหาสาระการสอนในแต่ละคาบ ซึ่งความจำเป็นในการจัดทำประมวลการสอน (Course Syllabus) หรือแผนการสอน คือ ช่วยให้การสอนมีขั้นตอนการดำเนินการ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ช่วยให้ผู้สอนไม่ลืมและไม่สอนซ้ำ เป็นการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับกิจกรรมและอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นในการสอนและทำให้มีการจัดลำดับประสบการณ์อย่างครบถ้วนและมีระเบียบ

2. การจัดทำแผนการเรียน สถานศึกษาต้องจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถ แผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาให้เรียน ประกอบด้วย วิชาบังคับ วิชาเลือก และวิชาเลือกเสรีอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้ 1) การสำรวจสภาพท้องถิ่น อุตสาหกรรมและความต้องการของผู้ปกครอง 2) สำรวจความต้องการเรียนของผู้เรียน 3) มีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ 4) มีการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ ฯลฯ 5) การนำผลมาวิเคราะห์และสรุปเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการเรียน 6) มีการประชุมปรึกษาเพื่อพิจารณาการจัดทำแผนการเรียนและในงานวิจัยของ พีรเดช รัตนวิชัย (2548) พบว่า การจัดแผนการเรียนรู้อันได้กล่าวมา ผู้บริหารมอบหมายให้ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำแผนการเรียนของโรงเรียน โดยพิจารณาโครงสร้าง และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนการจัดแผนการเรียนวิชาชีพระดับมัธยมศึกษาโดยวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้

3. การจัดตารางสอน เป็นการกำหนดวิชาและเวลาที่จะเรียนโดยละเอียดเป็นรายสัปดาห์ โดยคำนึงถึงเค้าโครงของหลักสูตร การแบ่งหมวดวิชา วิชาบังคับ วิชาเลือก วิชาเลือกเสรี แต่ละวิชาต้องใช้ห้องเรียนและอุปกรณ์ในลักษณะใด จำนวนผู้เรียนที่ลงทะเบียน จำนวนคาบ จำนวนห้องเรียนและขนาดของห้องเรียน จำนวนครูที่รับผิดชอบในแต่ละวิชา วิทยากรพิเศษและความ

สะดวกในการเชิญมาสอน ภาระงานสอนของครูแต่ละคน โดยมีหลักการจัดตารางสอน คือ 1) จัดให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร 2) มีการพิจารณาการจัดตารางสอนตามธรรมชาติของรายวิชา เพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนของผู้เรียนไม่ให้เกิดความเครียดหรือเหนื่อยเกินไป 3) จัดให้มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมของผู้เรียน 4) จัดวิชาที่เป็นทฤษฎีและมีการคำนวณไว้ในภาคเช้ามากกว่าภาคบ่าย 5) พิจารณาถึงการประชุมของครูเพื่อให้มีเวลาว่างตรงกัน

4. การจัดชั้นเรียน ดำเนินการได้ ดังนี้ 1) จัดกลุ่มความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยพิจารณาจากผลการเรียนโดยจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีคะแนนสูง การพิจารณาผลการเรียนจะพิจารณาจากแต่ละวิชาหรือคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาก็ได้ 2) จัดแบ่งตามรายชื่อ โดยจัดคละกันไปตามบัญชีรายชื่อบางครั้งอาจเป็นการเรียงตามลำดับตัวอักษรของชื่อของผู้เรียน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถพิเศษของผู้เรียน 3) จัดตามรายวิชาที่เป็นความสามารถพิเศษที่ผู้เรียนลงทะเบียนเรียน 4) จัดแบบผสมผสาน กล่าวคือ กลุ่มเดียวกันเรียนวิชาเดียวกัน แต่ถ้าเป็นวิชาเลือกก็จะแยกไปเรียนตามวิชาเลือกนั้นๆ

5. การจัดครูเข้าสอน จำเป็นต้องพิจารณาความเหมาะสมและถูกต้อง ดังนี้ 1) การสำรวจความพร้อมของบุคลากรด้านครูก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ 2) การสำรวจภาระงานของครู 3) การสำรวจคุณสมบัติของครู เช่น วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ความชำนาญในการสอนแต่ละรายวิชา ฯลฯ 4) จัดตามความพร้อมของครู เช่น จัดตามวุฒิทางการศึกษา จัดตามความสนใจและความถนัด จัดตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ 5) การแก้ไขปัญหาการขาดครู เช่น ให้ครูไปฝึกรอบรมในบางรายวิชาที่ขาดแคลนครู จัดบุคลากรฝ่ายอื่นมาช่วยสอน รวมกลุ่มผู้เรียน จัดวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน 6) จัดครูเข้าสอนแทนเมื่อมีครูไม่มาสอน ซึ่งในการจัดครูเข้าสอนต้องคำนึงถึงภาระงานของครูที่รับผิดชอบงานพิเศษที่สถานศึกษามอบหมายให้ เช่น งานธุรการ งานแผนงาน ฯลฯ ตามที่ผู้บริหารมอบหมาย จึงต้องให้มีความสมดุลกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พีรเดช รัตนวิชัย (2548) พบว่า ด้านการจัดครูเข้าสอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้จัดการเรียนการสอนตามความถนัด ความต้องการและมอบหมายงานพิเศษสำหรับครูที่สอนน้อย

6. การสอนซ่อมเสริม เป็นการสอนกรณีพิเศษนอกเหนือจากการสอนตามปกติ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนซึ่งมี 4 ลักษณะ ดังนี้ 1) สอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน เป็นการปรับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนก่อนเข้าสู่หลักสูตร 2) สอนซ่อมเสริมขณะทำการสอน เป็นการพบข้อบกพร่องของผู้เรียน ที่ไม่เข้าใจบทเรียนบางตอน จึงทำการสอนซ่อมเสริมเพื่อจะได้ติดตามการเรียนต่อไปได้ทันและเข้าใจเนื้อหาวิชาที่สอน 3) สอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัว เมื่อมีการวัดผลในวิชาแล้ว ปรากฏว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และมีจุดประสงค์บางจุดประสงค์ที่ไม่ผ่าน จึงจำเป็นต้องสอนซ่อมเสริมเพื่อจะได้สอบแก้ตัวใหม่ 4) สอนซ่อมเสริมสำหรับผู้เรียนที่พลาด

หรือเรียนเร็ว ผู้เรียนบางคนมีสติปัญญาดี ควรสอนซ่อมเสริมเพื่อจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนรวมทั้งลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ (กรมวิชาการ, 2545 : 5) เนื่องจากหลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และมุ่งให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งใน มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ด้วยเหตุนี้เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จึงมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปโดยเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ ดังที่ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2551 : 41) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกในการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อการพัฒนา ปรับปรุง/เปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษาโดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การเรียนรู้ เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากประสบการณ์เดิม โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ความพร้อม 2) แรงจูงใจ 3) กิจกรรม 4) การฝึกทักษะ 5) การประเมินผลความรู้ 6) การนำความรู้ไปใช้

ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลตามความสนใจและศักยภาพของแต่ละคน โดยการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเนื้อหาสาระ ตลอดจนกิจกรรมต้องสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและการแก้ปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนการผสมผสานความรู้

ต่างๆอย่างสมดุล จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ อย่างกัลยาณมิตรและมีการพัฒนาครู

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีดังนี้ 1) การจัดทำ การใช้ การปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ มีการให้ความรู้ครูในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกรายวิชา มีหลักฐานการนำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้อย่างสม่ำเสมอ และตรวจสอบได้ มีการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยโรงเรียนส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม มีการประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3) การจัดหา จัดทำ ใช้ บำรุงรักษาและส่งเสริมการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ โดยมีการจัดหา และจัดทำสื่ออุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ มีการจัดหา และจัดทำสื่ออุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการนำสื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการบำรุงรักษาและเก็บไว้อย่างเป็นระบบ มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้การผลิตสื่อและอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ 4) การจัดสอนซ่อมเสริมโดยมีการจัดสอนซ่อมเสริม มีแนวปฏิบัติการสอนซ่อมเสริม มีการดำเนินการสอนตามแนวปฏิบัติการสอนซ่อมเสริม นำผลการสอนซ่อมเสริมมาวิเคราะห์และรายงานผลการวิเคราะห์มาใช้ปรับปรุงในการสอนซ่อมเสริม 5) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยังสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน มีการสำรวจความต้องการ ความสนใจและความถนัดของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเข้ากิจกรรมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. การวัดผล ประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการกำหนดจำนวนตัวเลขให้กับสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏในสิ่งของที่จะวัด ส่วนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสินคุณค่าตามความเป็นจริง โดยที่ประโยชน์ของการวัดและการประเมินผลมีดังนี้ 1) ปรับปรุงการเรียนการสอนของครู 2) ปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้เรียน 3) ปรับปรุงระบบการบริหารในโรงเรียน 4) เป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป 5) เป็น

หลักฐานด้านการศึกษาของโรงเรียนในด้านการรับนักเรียน 6) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียน และจากการศึกษางานวิจัยของพีรเดช รัตนวิชัย (2548) พบว่า การวัดและประเมินผลการเรียน ผู้บริหารมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) เป็นผู้จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ส่งเสริมให้จัดทำแฟ้มผลงานของนักเรียนและติดตามผล โดยให้ครูนำผลการวิเคราะห์การประเมินมา ปรับปรุงและดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยจัดให้ครูเข้าอบรมสัมมนา

การวัดและการประเมินผลจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ที่สุดส่วนมาตรา 26 ระบุว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของ ผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่กันไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม ดังนั้นในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพ จริงจึงเป็นการประเมินที่ดำเนินไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินที่ยึด พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน การพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน การใช้ข้อมูลที่หลากหลาย คุณภาพ ของผลงานของผู้เรียนเน้นที่การบูรณาการความรู้ ความสามารถหลายๆด้าน ตลอดจนประเมินด้าน ความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเน้นการมีส่วนร่วมในการประเมินจากผู้ปกครอง ครู และการ ประเมินตนเองของผู้เรียนโดยมีเครื่องมือในการวัดได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล การสังเกต แบบสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมงาน แบบทดสอบ

ในงานวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ ด้านการประเมินผลงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วย ผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้กำหนดนโยบาย ประเมินผล นำผล การวิเคราะห์มาปรับปรุงพัฒนางานวิชาการและพิจารณาผลจากการรายงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการส่วนใหญ่มีอยู่ในระดับปานกลางที่มีปัญหาในระดับมาก คือ ด้าน การจัดครูเข้าสอนโดยโรงเรียนมอบหมายงานพิเศษ นอกเหนือจากงานสอนประจำมากจึงทำให้การ จัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ ส่วนการตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม เป็นการตัดสินผลการเรียนสาระการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปีหรือรายภาค ด้วยวิธีการที่หลากหลายให้ได้ผลการประเมินตามความสามารถที่แท้จริงของ ผู้เรียน โดยการประเมินผลไปพร้อมกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน คะแนนเฉลี่ย (GPA) มาจาก การตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยใช้ตัวเลขและแสดงผลการเรียน 8 ระดับ คือ 4.00 (80 -100) 3.50 (75 - 79) 3.00 (70 - 74) 2.50 (65 - 69) 2.00 (60 - 64) 1.50 (55 -59) 1.00 (50 - 54) และ 0 (0 - 49)

การเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่างๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและการขอกลับเข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและการขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้

กล่าวได้ว่า การเทียบโอนผลการเรียน เป็นการรับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษา โดยพิจารณาจากผลการเรียนตามรายวิชา/จำนวนหน่วยกิต/จำนวนสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

การวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้จากปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยมีการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเรื่องนั้นๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา โดยที่การวิจัยเป็นวิธีการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นระบบและมีระเบียบ ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

สำหรับจุดมุ่งหมายของการวิจัยพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา คือ เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการในการบริหารจัดการตามภารกิจของสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีหลักการและเหตุผลด้วยตนเองอันจะนำไปสู่ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนต่อไป ซึ่งผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องให้ความสนใจและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการวิจัยเพื่อทำให้อนโยบายประสบความสำเร็จ ส่วนขั้นตอนของการวิจัยดังกล่าว ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนดทิศทาง/วิสัยทัศน์ จัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ดำเนินงานตามแผน การนิเทศติดตามโดยการวิเคราะห์ปัญหา เพื่อวางแผนและจัดกิจกรรมแก้ปัญหา ทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และสรุปผลการแก้ปัญหา/การพัฒนา และนำไปปรับปรุงทุกขั้นตอน ซึ่งกระบวนการดังกล่าว ผู้บริหารต้องนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา (กรมวิชาการ, 2545)

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 25 ระบุว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานและจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน โดยการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันการศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียงเพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน และแหล่งเรียนรู้ที่มีในโรงเรียนอยู่แล้ว ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เรือนเพาะชำ สวนหย่อม ห้องจริยธรรม ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพลศึกษา ห้องพยาบาล ห้องครัว ฯลฯ เป็นต้น ส่วนแหล่งเรียนรู้ที่มีในชุมชน ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ ศูนย์กีฬาและนันทนาการ ฯลฯ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดเพราะเป็นศูนย์กลางของวิชาการต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียนสามารถเข้าไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าร่วมกันได้ (กรมวิชาการ, 2545)

9. การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา (Supervision) เป็นการแนะนำหรือชี้แนะให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของโรงเรียน 2) เพื่อบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพที่ยั่งยืน 3) เพื่อสำรวจ วิเคราะห์และประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) เพื่อพัฒนาหลักการและสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน 5) เพื่อเป็นการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ซึ่งจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับหลักการนิเทศ มีดังนี้ 1) การนิเทศต้องมีความสัมพันธ์กับการบริหาร 2) การนิเทศต้องอยู่บนพื้นฐานของจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย นโยบายและแผน 3) การนิเทศควรเป็นกิจกรรมที่มีเหตุมีผล 4) การนิเทศควรเป็นเรื่องของความร่วมมือ 5) การนิเทศควรเป็นการสร้างสรรค์ ส่งเสริมและแก้ปัญหา 6) การนิเทศควรส่งเสริมความก้าวหน้าและความเจริญงอกงามของนักเรียนและครู 7) การนิเทศควรมีการประเมินตนเองอยู่เสมอ (กรมวิชาการ, 2540)

10. การแนะแนว

การจัดการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กเรียนในช่วงอายุ 12 –17 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม โรงเรียนตระหนักดีว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในชีวิตของความเป็นมนุษย์จึงจำเป็นต้องมีการจัดบริการแนะแนวให้แก่เด็กเรียน (กรมวิชาการ, 2545)

การแนะแนว (Guidance) หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักและเข้าใจตนเองตลอดจนรู้จักการปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาต้องจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งหลักการสำคัญของการแนะแนว ประกอบด้วย 1) การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และเท่าเทียม 2) ต้องจัดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 3) ต้องยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) ต้องใช้เครื่องมือและกลวิธีต่างๆ เพื่อช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเอง 5) ต้องเคารพในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลแต่ละคน 6) ควรสอดคล้องการแนะแนวในกระบวนการเรียนการสอน 7) ครูแนะแนวต้องได้รับการอบรมทางการแนะแนวมาโดยเฉพาะ 8) ครูแนะแนวต้องมีมนุษยสัมพันธ์และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี 9) ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย 10) ครูแนะแนวต้องเก็บความลับได้

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการยกระดับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2544 : 107) ได้กล่าวว่าสถานศึกษาต้องจัดให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและต้องมีความชัดเจนโดยทุกเรื่อง โดยใช้วงจรคุณภาพที่เรียกว่า PDCA กล่าวคือต้องมีการร่วมกันวางแผน มีการร่วมกันปฏิบัติตามแผน มีการร่วมกันตรวจสอบและมีการร่วมกันปรับปรุง จนครบวงจรตั้งแต่วงจรการเรียนรู้ของผู้เรียน วงจรการสอนของครู วงจรการบริหารของผู้บริหาร วงจรการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา และวงจรการดำเนินงานของการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย สถานศึกษาต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองเป็นประจำทุกปีและทุกๆ 5 ปี จะมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมินว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพอย่างไรเมื่อเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด

หลักการสำคัญของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 1) หลักการพัฒนาผู้เรียน 2) หลักการเป็นเครื่องมือในการบริหาร 3) หลักการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยที่กระบวนการประกันคุณภาพภายในมี 3 ขั้นตอน คือ 1) การควบคุมคุณภาพ 2) การตรวจสอบคุณภาพ 3) การประเมินคุณภาพของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดระบบ โครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ของหน่วยงานต้นสังกัด มีการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและ

ประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน นอกจากนี้ ยังมี การประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ เป็นการสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน โดยจัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา ทั้งที่ จัดโดยบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น เป็นการช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เป็นการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนโดยการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ ของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา โดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคม อื่นที่จัดการศึกษา

การมีส่วนร่วมของชุมชน และท้องถิ่นในการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ

ที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีเจตนารมณ์ให้การบริหารจัดการศึกษาที่เน้นให้สังคมมีส่วนร่วมโดยการกระจายอำนาจ การจัดการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหาร ทั่วไป ทั้งนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในรูปคณะกรรมการขององค์กรทาง การศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานโยบายคุณภาพการศึกษาที่ทำให้ทรัพยากรบุคคลมีความสมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจและสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม รวมทั้งการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมี ความสุข สำหรับการกระจายอำนาจดังกล่าวมี 2 ลักษณะ คือ การมอบอำนาจการตัดสินใจบางส่วน ให้แก่หน่วยงานรองลงไปตัดสินใจและการกระจายอำนาจแบบเบ็ดเสร็จให้หน่วยงานตัดสินใจใน การบริหารและรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของตน ตลอดจนมีอิสระในการบริหารจัดการตาม กฎหมาย ซึ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดการศึกษาจะต้องมีความต่อเนื่อง ผสมผสานและทำไปพร้อมๆ กันทั้งระบบ มีการเคลื่อนไหว (Dynamic) เปลี่ยนแปลงไปอย่างช้าๆ ตามธรรมชาติและตลอดเวลา เป็นกระบวนการการเรียนรู้และฝึกทักษะที่สร้างสรรค์ เป็นการ รวมตัวกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมีการยอมรับกันอย่างเปิดเผยจากทุกคนที่เกี่ยวข้อง

สำหรับบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมวิชาการ โดยการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนรวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน การบริหารชั้นเรียน การดูแลอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่ การบริหารวิชาการ การเงิน การบริหารงานบุคคล การดูแลสุขภาพ อนามัยของผู้เรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน นั้นดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 24 การจั ดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิด เป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระ ความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อม กันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุก เวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานวิชาการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา ช่วยในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ทำให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้นและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกอบด้วย (1) คู่มือครูในงานวิชาการ (2) คู่มือนักเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. คู่มือครูในงานวิชาการ จัดทำโดยการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่ครูต้องรู้และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีเนื้อหาสำคัญ คือ 1) หลักสูตร โครงสร้าง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) ระเบียบการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร 3) การใช้เงินบำรุงการศึกษาเพื่อพัฒนางานวิชาการ (4) การสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน 5) การเขียนโครงการและปฏิทินการปฏิบัติงาน 6) ลักษณะการจัดการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษา 7) การเลือกและการใช้สื่อการสอน 8) การเสนอแนะแบบเรียน ตำรา หนังสือเพื่อจัดซื้อในห้องสมุด 9) การจัดทำโครงการสอน แผนการสอนหรือประมวลการสอน

2. คู่มือนักเรียน เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำเพื่อแจกนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนใหม่ในวันลงทะเบียนเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้เข้าใจหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติตนได้ถูกระเบียบของสถานศึกษาในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเฉพาะสถานศึกษาและจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรายปี โดยมีรายละเอียดสำคัญ คือ 1) แนะนำสถานศึกษา ประวัติความเป็นมา ครู ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน 2) หลักเกณฑ์ หลักการ โครงสร้าง และรายวิชา 3) ปฏิทินการศึกษา 4) ระเบียบการลงทะเบียนเรียน การลดวิชา การเพิ่มรายวิชา 5) ระเบียบการวัดและประเมินผลการศึกษา 6) ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบ 7) ระเบียบเกี่ยวกับวินัยและการปฏิบัติตนรวมทั้งระเบียบการแต่งกาย และระเบียบอื่นๆที่นักเรียนต้องถือปฏิบัติ

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

หนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนเป็นอุปกรณ์การสอนที่สำคัญ โดยทั่วไปสถานศึกษาจะใช้ตำราเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ นอกจากนี้จะเรียกว่า หนังสืออ่านประกอบซึ่งสถานศึกษาจะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้ กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้บังคับ หนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียน ครูสามารถจัดทำขึ้นเองได้โดยการเขียนตำราทางวิชาการตามเนื้อหาของหลักสูตรรายวิชา ทั้งนี้เพราะตำราเป็นเครื่องประหยัดเวลาในการสอนของครู เนื้อหาบางอย่างอาจกำหนดให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดตามหนังสือที่กำหนดให้อ่านเพิ่มเติม และนำมาอภิปรายหรือจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้นักเรียนศึกษามีความรู้ที่กว้างขวาง ตำราเรียนเป็นหลักในการกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรรายวิชาที่เรียน ด้วยเหตุนี้ ครูจึงมีแนวโน้มที่จะใช้ตำราเรียนหรือแบบเรียนเล่ม

ใดเล่มหนึ่งหรือเล่มที่ตนเองเขียนใช้เพียงเล่มเดียว ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนต้องใช้ตำราเล่มเดียวก็จะเกิดความรู้ที่แคบ ดังนั้น ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ห้องสมุด และสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมโดยการจัดหา จัดซื้อหนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาต่างๆ มาไว้ในห้องสมุด ให้ครูได้จัดทำโครงการสอนหรือแผนการสอนโดยกำหนดหนังสืออ่านประกอบให้แก่ักเรียน

เกณฑ์การเลือกหนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียน มีดังนี้ 1) หนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนมีความเหมาะสมและตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรรายวิชานั้นๆ 2) เนื้อหาวิชาในหนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนเขียนได้ถูกต้องโดยพิจารณาจากผู้เขียนว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในวิชานั้นๆ 3) ลักษณะการอธิบายเนื้อหาวิชาพอเหมาะกับวัยและความรู้ของผู้เรียน 4) ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา 5) หนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนมีบทสรุป แบบฝึกหัดท้ายบท เพื่อช่วยในการฝึกความรู้และทักษะ 6) มีหนังสืออ้างอิง บรรณานุกรม อภิธานศัพท์ ตลอดจนคำอธิบาย ตาราง ภาพมาประกอบ 7) คุณภาพของการจัดพิมพ์ เช่น กระดาษ การเข้าเล่ม ตลอดจนคำอธิบาย การตรวจคำผิด (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544 : 151-159)

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้ โดยการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายอย่างเหมาะสม ให้มีความพอเพียงแก่ครูที่จะเลือกใช้ในการผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างได้ผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (Information Technology : IT) ที่มีการนำวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคมที่ทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาต่างๆ อย่างกว้างขวาง เช่น การสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งทำให้มีความสะดวก รวมทั้งการสื่อสารด้วยระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail : E- Mail) ที่เปิดกว้างให้บุคคลเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย การใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographical Information System : GIS) เพื่อการวางแผนและบริการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติการใช้คอมพิวเตอร์ในการออกแบบและควบคุมในภาคอุตสาหกรรม การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Aided Instruction : CAI) การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยเรียน (Computer Aided Learning : CAL) การศึกษาทางอินเทอร์เน็ต (E-Learning) ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ สถานศึกษาต้องจัดหาหรือจัดให้มีขึ้น โดยการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิชาการกับบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ (กรมวิชาการ, 2545)

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.1 ความหมายของยกระดับคุณภาพการศึกษา

การศึกษาความหมายของยกระดับคุณภาพการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกศึกษาคำว่า “ยกระดับ” “คุณภาพ” และ “การศึกษา” ตามลำดับ ดังนี้ คำว่า “ยกระดับ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Enhancement” แปลว่า ทำให้สูงขึ้น ทำให้มากขึ้น เพิ่ม เสริม การทำให้ดีเพิ่มขึ้น แต่คนทั่วไปมีความเข้าใจว่า “ยกระดับ” หมายถึง การทำสิ่งที่ทำได้ดีอยู่แล้วให้มีมาตรฐานที่สูงยิ่งขึ้นหรือการคาดหวังผลงานที่ดียิ่งขึ้นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในขณะที่ The Business Referral Organization ได้นิยามความหมายของ “ยกระดับ” ว่าหมายถึงการเจริญเติบโต (ความหมายของยกระดับ, 2553 : ออนไลน์)

กล่าวโดยสรุป ยกระดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย หมายถึง การทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มหรือสูงขึ้น

ส่วนคำว่า “คุณภาพ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Quality” มีลักษณะเป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรมเช่นเดียวกันกับกรณีที่มีบุคคลบอกว่าของสิ่งหนึ่งดีกว่าหรือเลวกว่าของอีกสิ่งหนึ่ง ทั้งๆที่ยังไม่สามารถแยกได้อย่างชัดเจนว่าองค์ประกอบอะไรบ้างที่ทำให้ของทั้งสองสิ่งดังกล่าวดีกว่าหรือเลวกว่ากัน อย่างไรก็ตามองค์ประกอบบางอย่างอาจเป็นเรื่องของความรู้สึกหรือความชอบ ซึ่งเป็นเรื่องของนามธรรม (อคุศลย์ วิริยเวชกุล, 2544 : 1-2) นอกจากนี้แล้ว ความไม่ชัดเจนของคำว่า “คุณภาพ” ยังเกิดจากผู้ให้ความหมายมีมุมมองที่แตกต่างกัน ทั้งๆที่ความหมายและคำอธิบายต่างๆที่เกี่ยวกับคำว่า “คุณภาพ” มักจะเกี่ยวข้องกับบุคคลสองฝ่าย ได้แก่ ผู้ผลิตและผู้บริโภค ดังที่ Crosby (1979) กล่าวว่า คุณภาพในมุมมองของลูกค้าหรือผู้บริโภคจะหมายถึงการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า (Conformance to requirement) ซึ่ง Juran and Gryna (1993 : 3) ได้อธิบายว่าลูกค้าหรือผู้บริโภคมี 2 ประเภท คือ ลูกค้าภายใน (Internal Customers) และลูกค้าภายนอก (External Customers) ส่วน “คุณภาพ” ในมุมมองของผู้ผลิตหมายถึง ความสามารถในการผลิตสินค้าได้ตามวัตถุประสงค์และมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตั้งไว้การใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่าที่สุดที่สุทธวมถึงการพัฒนาสินค้าให้ดียิ่งๆขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2539) สอดคล้องกับ Deming (1986) ที่อธิบายว่า คุณภาพ คือ ตัวดัชนีที่จะบ่งชี้ความมีมาตรฐานของสินค้านั้นๆรวมถึงการผลิตที่มีต้นทุนต่ำ ในขณะที่ Nicholls (1993 : 50 - 52) มีความเชื่อว่าคุณภาพของผู้ผลิตคือการผลิตสินค้าหรือบริการได้ตามมาตรฐานที่สามารถให้ประโยชน์สูงสุดแก่ลูกค้าได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า “คุณภาพ” จะเกี่ยวข้องกับมาตรฐานและความเป็นเลิศ ความตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ความมีประสิทธิภาพโดยการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุดและความสามารถในการตอบสนองความคาดหวังของลูกค้า (สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์, 2549 : 72)

อย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงความหมายของคุณภาพในบริบทของการศึกษา จำเป็นต้องมีการประยุกต์คำศัพท์มาใช้ที่เหมาะสม เช่น Customer และ Client สำหรับผู้เรียนและ Stakeholders

สำหรับผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง สถานประกอบการ ชุมชน (Sallis,1993 ; Lunenburg and Ornstein, 2008 ; Navaratnam and O' connor,1993) ซึ่ง Murgantroyd and Morgan (1994 : 5) อธิบายว่า Stakeholders หมายถึง ทุกคนที่มีความสนใจอย่างจริงจังในเรื่องการศึกษา กระบวนการจัดการศึกษา และผลของการศึกษา ทั้งยังแบ่ง Stakeholders ออกเป็น 2 ประเภท คือ Consumer stakeholders ซึ่งหมายถึง ผู้ที่จ่ายเงินให้แก่การศึกษา (Buyers) และ Provider stakeholders ซึ่งหมายถึง ผู้ที่จัดการศึกษา (Suppliers) ทั้งนี้ Juran and Gryna (1993 :3) ได้แบ่งสินค้าออกเป็น 3 ประเภทตามชนิดขององค์กร คือ (1) Goods หมายถึง สิ่งของต่างๆที่เป็นตัวสินค้า (2) Software หมายถึง สิ่งที่เป็นวิธีการทำงานหรือข้อกำหนด เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ รายงานและข้อเสนอแนะต่างๆ (3) Service หมายถึง กิจกรรมของธนาคาร การประกันภัย การขนส่ง ฯลฯ และกิจกรรมต่างๆขององค์กรซึ่งรวมทั้งกิจกรรมที่สนับสนุนการปฏิบัติงานภายในองค์กร เช่น การบำรุงรักษา งานเอกสาร และสวัสดิการต่างๆ

จากความหมายของคุณภาพที่กล่าวมานี้ เมื่อนำมาพิจารณาในบริบททางการศึกษาจะเห็นได้ว่าโรงเรียนเป็นองค์กรที่มีลักษณะผสมผสาน กล่าวคือ เป็นทั้งแหล่งผลิตและแหล่งให้บริการ ซึ่งผลผลิตของโรงเรียนจึงมี 3 ประเภท ดังนี้ 1) Goods หมายถึงนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน 2) Software หมายถึง หลักสูตร โปรแกรมการเรียน เทคนิควิธี การบริหารงาน กระบวนการเรียนการสอน และระเบียบปฏิบัติต่าง 3) Service หมายถึง การให้บริการต่าง ๆ ของโรงเรียนในกิจกรรมการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารโรงเรียนทุกด้าน (แจ่มทอง สิริแสงเลิศ, 2540 : 24) ซึ่ง เป็นการให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของสินค้าและบริการเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการแต่คุณภาพตามความหมายทางการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคน ดังที่ Gray (1992 อ้างถึงใน Sallis,1993 : 28) ให้แนวคิดว่า “คน” คือ ความหลากหลายและเข้ามาสู่ระบบการศึกษาพร้อมกับความแตกต่างในประสบการณ์ อารมณ์และความรู้สึกของคน ดังนั้น การพิจารณาว่านักเรียนเป็นเสมือนสินค้าจึงอาจทำให้เกิดการเพิกเฉยต่อกระบวนการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ ซึ่งเมื่อนำคำดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในแวดวงการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความระมัดระวังให้มาก ทั้งนี้เพราะผลผลิตของระบบการศึกษา คือ คน ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิต มีจิตใจและอารมณ์ความรู้สึก มีความสามารถเชิงสร้างสรรค์ และทำลายแตกต่างจากผลผลิตของระบบอุตสาหกรรมที่เป็นวัตถุและโดยที่ผู้รับบริการของระบบการศึกษา คือ นักเรียนและผู้ปกครองดังนั้นการที่โรงเรียนจะสนองตอบความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองได้ทั้งหมดนั้น จึงไม่อาจถือได้ว่าโรงเรียนได้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพแล้ว เนื่องจากความต้องการของผู้รับบริการอาจไม่ใช่สิ่งที่ผู้รับบริการจำเป็นต้องได้รับ นักเรียนและผู้ปกครองอาจไม่ทราบว่ามีสิ่งที่จะต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการประกอบ

อาชีพนั้นคืออะไรซึ่งอาจต้องการในสิ่งที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเองก็ได้ (Whatmough, 1994 : 91 - 92)

กล่าวโดยสรุป คำว่า “คุณภาพ” หมายถึง ลักษณะของผลผลิตหรือผลงานที่มีมาตรฐาน ซึ่งผู้บริโภคมักมีความพึงพอใจหรือเป็นผลผลิตที่มีคุณค่า มีคุณลักษณะที่ดี และเมื่อนำมาใช้ในบริบททางการศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับผู้เรียน สถานศึกษาและกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาที่มีมาตรฐาน ความเป็นเลิศประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา

สำหรับคำว่า “การศึกษา” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Education” เมื่อพิจารณาคำว่า “ศึกษา” เป็นคำสันสกฤตตรงกับคำ “สิกขา” ในภาษาบาลี มีความหมายว่าการพัฒนาอบรมตน กล่าวคือ บุคคลที่ต้องการให้คุณลักษณะทางกาย วาจา ใจมีคุณภาพสูงกว่าที่เป็นอยู่จึงต้องเรียนรู้ฝึกฝนเพื่อพัฒนาตน เนื่องจากบุคคลอื่นมาพัฒนาแทนไม่ได้ ดังนั้น การให้การศึกษาที่ดี คือ การทำให้บุคคลเกิดความปรารถนาในการพัฒนาตน ในทางตะวันตก Education มีรากศัพท์มาจากคำกริยาละติน 2 คำ คือ Educare (เอดูคาเร) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูเชื่อว่ามนุษย์เกิดมาไม่มีศักยภาพในตนเองพ่อแม่หรือครูจึงเป็นผู้กำหนด อบรมสั่งสอน ตรงกับการศึกษาที่ยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ครูสั่งผู้เรียนทำ (จิตนิยม) และ Educere (เอดูเชเร) หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูเชื่อว่ามนุษย์เกิดมามีศักยภาพในตนจึงต้องพยายามให้บุคคลแสดงศักยภาพออกมา ซึ่งตรงกับการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูแนะแนวทางนักเรียนเป็นผู้แสวงหาซึ่งสอดคล้องกับคำว่า “ศึกษา” (ความหมายของการศึกษา, 2553: ออนไลน์)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานแนวพระราชดำริเกี่ยวกับความหมายของการศึกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2520 ไว้ดังนี้

*"การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ
ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ และ
ประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวกยิ่งขึ้น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว"*

กล่าวโดยสรุป คำว่า “การศึกษา” มีความหมายใน 2 มิติ คือมิติแรกเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ และมิติที่สองเป็นการพัฒนาบุคคลผู้ศึกษาเองให้มีความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม ซึ่งทั้งสองมิติแห่งความหมายนี้แยกกันไม่ได้ ตรงกันข้ามจะต้องควบคู่กันไปเพราะเมื่อบุคคลหนึ่งมีความรู้ แต่มีความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมย่อมจะนำไปสู่การใช้ความรู้ในทางที่ไม่ก่อประโยชน์ต่อทั้งตนเองและส่วนรวมได้

เมื่อนำคำ 2 คำ คือ “คุณภาพ” และ “การศึกษา” มารวมกันเป็น “คุณภาพการศึกษา” แล้วพบว่า วัตถุประสงค์ของการให้ความหมายขึ้นอยู่กับกลุ่มบุคคลที่จะให้ความหมาย ซึ่งเป็นผลมาจาก

ทัศนคติและมุมมองที่แตกต่างกันของบุคคลสองฝ่ายคือ ฝ่ายนักการศึกษาซึ่งเป็นผู้ผลิต และฝ่ายผู้เรียนซึ่งเป็นผู้บริโภค ทั้งนี้เพราะคุณภาพตามทัศนะของนักการศึกษาจะมุ่งเน้นที่หลักการ และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ส่วนคุณภาพตามความคิดเห็นของผู้รับบริการจะให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551 : 42) นิยามว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในทุกระดับ/ประเภทการศึกษา และผลการดำเนินงานที่มีคุณภาพของหน่วยงานที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของผู้เรียน ส่วน Overtveit (1992 อ้างถึงใน Whatmough,1994:92) ได้กล่าวว่าคุณภาพการศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบสามประการ คือ 1) คุณภาพเชิงปทัสฐานของสังคม (Quality as a normative) หมายถึงความรับผิดชอบของสังคมเกี่ยวกับคุณภาพที่ต้องการ โดยทั่วไปจะคำนึงถึงคุณภาพของนักเรียนเป็นหลักทั้งในด้านผลการเรียน ความประพฤติ และการสอบเข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นต้น 2) คุณภาพเชิงวัตถุประสงค์ (Quality as an objective) หมายถึง คุณภาพที่ใช้คุณลักษณะของนักเรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นเกณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนวคิดของ Bloom ที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนไปสู่สิ่งที่ต้องการ 3) คุณภาพเชิงกระบวนการ (Quality as a process) หมายถึง การพิจารณาคุณภาพโดยยึดระบบการดำเนินการทุกส่วนเป็นสำคัญ มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพ (Standard of quality) ขึ้นมาใช้ เพื่อให้โรงเรียนได้พิจารณาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ และเลือกจุดพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพของตนเอง มีการประเมินตนเองเป็นระยะๆ มีการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดความภูมิใจในผลงานของตนเอง และประสบผลสำเร็จในที่สุด นอกจากนี้ คุณภาพการศึกษายังหมายถึง ความเป็นเลิศทางวิชาการและประสิทธิผลของโรงเรียน ดังที่ Gardner (1961 อ้างถึงใน เข้มทอง ศิริแสงเลิศ, 2540 : 28) กล่าวว่าความเป็นเลิศทางวิชาการมีความหมายเดียวกับคุณภาพซึ่งหมายถึงคุณลักษณะที่มีมาตรฐานสูงและตั้งใจให้เกิดผลสัมฤทธิ์ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานนั้นๆ โดยคำนึงถึงผลสำเร็จและคุณลักษณะที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ ในขณะที่ Kaewdang (1999 : 122) ได้ให้แนวคิดว่าคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยกระบวนการทั้งหมดที่นักเรียนจะได้รับการศึกษา ในด้านการจัดการที่ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของการใช้เวลา การใช้จ่ายเงิน และบุคลากร รวมทั้งการพิจารณาถึงผลผลิตของการศึกษาหรือคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรและความคาดหวังของสังคม นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ กล่าวคือ การให้นักเรียนได้เรียนตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตน

ส่วน Cheng and Tam (1997 อ้างถึงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2546 : 14-15) ได้กล่าวถึงคุณภาพการศึกษาตามกรอบแนวคิดในเชิงระบบของการบริหารเชิงคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ว่า คุณภาพการศึกษาเป็นคุณลักษณะของกลุ่มองค์ประกอบของปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต

ของระบบการศึกษา โดยดำเนินการให้บรรลุตามความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก แต่คุณภาพการศึกษาถือเป็นแนวคิดหลายมิติและไม่สามารถที่จะประเมินโดยใช้ตัวบ่งชี้เพียงตัวเดียว ทั้งนี้เพราะความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องซึ่งมีหลากหลายจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องยากสำหรับสถาบันการศึกษาที่จะทำให้บรรลุความคาดหวังของทุกฝ่ายในเวลาเดียวกัน โดยมีรูปแบบของคุณภาพการศึกษา 7 รูปแบบ ดังนี้ 1) รูปแบบที่คำนึงถึงเป้าหมายและข้อกำหนด 2) รูปแบบที่คำนึงถึงทรัพยากร ปัจจัยนำเข้า 3) รูปแบบที่คำนึงถึงกระบวนการ 4) รูปแบบที่คำนึงถึงความพึงพอใจ 5) รูปแบบที่คำนึงถึงความถูกต้องตามกฎหมาย 6) รูปแบบที่คำนึงถึงความปราศจากปัญหา 7) รูปแบบที่คำนึงถึงการเรียนรู้ขององค์กร อย่างไรก็ตามรูปแบบทั้ง 7 รูปแบบนี้จะสะท้อนถึงจุดเน้นที่แตกต่างกันของแต่ละสถาบันในการสร้างคุณภาพการศึกษา และเพื่อให้เกิดคุณภาพทั่วทั้งองค์กรและเป็นการพัฒนาการศึกษาในระยะยาวจึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบทั้ง 7 รูปแบบซึ่งอาจนำมาบูรณาการเข้าด้วยกันโดยเน้นให้เกิดรูปแบบที่คำนึงถึงการเรียนรู้ขององค์กร รูปแบบที่คำนึงถึงความพึงพอใจ และรูปแบบที่คำนึงถึงกระบวนการ

กล่าวโดยสรุป คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลจากการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานซึ่งวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักสูตร และมาตรฐานการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มาตรฐานตามมาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 5 ของสมศ.และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความพึงพอใจ

จากการศึกษาความหมายของคำ 3 คำ คือ คำว่า “ยกระดับ” “คุณภาพ” และ “การศึกษา” นั้น เมื่อนำคำ 3 คำมารวมกันเป็น “ยกระดับคุณภาพการศึกษา” ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ความหมายคำว่า “ยกระดับคุณภาพการศึกษา” ว่าหมายถึง การส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอบวัดความรู้เมื่อจบหลักสูตรในระดับโรงเรียนและการทดสอบความรู้ในระดับชาติจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ในภาพรวมของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 และ ม.6 เพิ่มหรือสูงขึ้น

4.2 ความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม มาตรา 80 (3) และ (4) รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายฯ ดังนี้ (3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนร่วมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชนจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกันและสอดคล้องกับแผนนโยบายของรัฐและมีข้อพิจารณาย้อนกลับไปที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศและเป็นแผนปฏิรูปความคิดและคุณค่าใหม่ของสังคมไทย ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวม เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้บัญญัติ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางการพัฒนาและบริหาร ประเทศควบคู่กับการพัฒนาแบบบูรณาการเ็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและระบบให้สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ พร้อมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในขณะที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 บัญญัติให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จากที่ประชุมสมัชชาคุณภาพการศึกษาได้มีปฏิญญาพัฒนาคุณภาพการศึกษาเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี โดยมีสาระสำคัญดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551 : 6)

“.....สังคมไทยกำลังเผชิญกับความเสื่อมและความเสี่ยงอย่างหลากหลาย ประเทศต้องเผชิญกับปัญหาท้าทายที่คาดไม่ถึงทั้งชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

.....คุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพคนและ สังคม และถึงแม้ว่าในปัจจุบันคุณภาพการศึกษาไทยจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ แต่ก็มีได้ ทำให้ประชาคมการศึกษาท้อถอย

.....ทุกคนและทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า คุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือ

สำคัญในการพัฒนาคน นำคนไปพัฒนาสังคมและสร้างสรรค์สังคมเพื่อ
พัฒนาชาติ”

และที่ประชุมสมัชชาพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้ประกาศปฏิญญาร่วมกันว่า จะร่วมมือ
และร่วมพลังกันทำภารกิจเพื่ออนาคตที่มั่นคงยั่งยืน 8 ประการ ดังนี้

1. ด้วยจิตวิญญาณของพ่อแม่ ผู้บริหาร ครู และประชาคมการศึกษา
2. ด้วยความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้
3. ด้วยการรับรู้ถึงความสำคัญของสมรรถนะการศึกษาไทยในอนาคต
4. ด้วยเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพและให้มีสมรรถนะสอดคล้อง
กับความต้องการของประเทศ
5. ด้วยตระหนักถึงคุณค่าของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและความเข้าใจในพลัง
ของสื่อมวลชน เทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนพลังการเรียนรู้ของชุมชน
6. ด้วยความคาดหวังที่มีสูงสู่ความเป็นเลิศ
7. ด้วยคำนึงถึงพลังอันยิ่งใหญ่และความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษา
8. ด้วยความมุ่งมั่นในการสร้างความมั่นคงให้แก่คุณภาพการศึกษาไทย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : ฤ) ได้ทำการศึกษาสภาวะการศึกษาไทยปี
2550-2551 เกี่ยวกับปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย สภาวะการศึกษาไทยใน
เวทีโลก และสมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2551 พบว่า คุณภาพการศึกษาโดยรวม
หรือโดยเฉลี่ยทั้งประเทศเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาอุตสาหกรรม และประเทศส่วนใหญ่ไม่ว่าจะ
วัดโดยผลสัมฤทธิ์ในการสอบวิชาสำคัญของนักเรียนการประเมินความสามารถในการคิด วิเคราะห์
สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ รวมทั้งการวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบระดับชาติในช่วงชั้น ป.6, ม.3
และ ม.6 โดยเฉลี่ยทั่วประเทศ พบว่า อยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะในวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา รวมทั้งลดลงจากปีก่อนๆ ในหลายกรณี และเมื่อพิจารณาผลการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับประเทศในภาพรวมพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่เป็นที่น่า
พอใจ เมื่อพิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET ระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพบว่าคะแนนเฉลี่ย 4 ปี คือ ปี พ.ศ.
2549 – 2552 ใน 5 วิชาหลัก ประกอบด้วย ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ
ภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าร้อยละ 50 สำหรับระดับนานาชาติ พิจารณาจากผลการประเมินระดับ
นานาชาติในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในโครงการประเมินผลการศึกษา นักเรียนนานาชาติ
พ.ศ. 2549 (Program for International Student Assessment : PISA 2006) และโครงการศึกษา

แนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พ.ศ.2550 (The Trends in International Mathematics and Science Study: TIMSS 2007) ประเทศไทยได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านที่เข้าร่วมโครงการแทบทุกประเทศยกเว้นอินโดนีเซียเพียงประเทศเดียว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 60) ดังนี้

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติในโครงการประเมินผล การศึกษานักเรียนนานาชาติ พ.ศ.2549 และโครงการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พ.ศ.2550

ประเทศ	PISA 2006		TIMSS 2007	
	math	Science	math	Science
ฮ่องกง	547	542	572	530
สิงคโปร์	-	-	593	567
ไต้หวัน	549	532	598	561
ญี่ปุ่น	523	531	570	554
เกาหลี	547	522	597	553
มาเลเซีย	-	-	474	471
ไทย	417	421	441	471
อินโดนีเซีย	391	393	397	427

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : 61)

ส่วนในด้านทักษะทางภาษาต่างประเทศเมื่อพิจารณาจากคะแนนการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ หรือ TOEFL: The Test of English as a Foreign Language ปี พ.ศ.2549 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านแทบทุกประเทศยกเว้นประเทศญี่ปุ่นเพียงประเทศเดียว ดังนี้

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ ปี พ.ศ.2549

TOEFL Scores 2006	
ประเทศ	คะแนนเฉลี่ย
สิงคโปร์	255
ฟิลิปปินส์	238
อินเดีย	236
มาเลเซีย	232
เกาหลี	218

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาประจำชาติ ปี พ.ศ.2549 (ต่อ)

TOEFL Scores 2006	
ประเทศ	คะแนนเฉลี่ย
จีน	216
อินโดนีเซีย	214
ไต้หวัน	206
ไทย	200
ญี่ปุ่น	192

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : 62)

ในขณะเดียวกัน จากการศึกษาผลการสอบ O - NET และ A -NET ในปีการศึกษา 2551 (สอบใน ปี พ.ศ.2552) พบว่า คะแนนที่ได้ต่ำกว่ามาตรฐานทุกวิชาและมีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยคะแนนต่ำมากอยู่ในช่วงร้อยละ 22 – 36 เท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบการประเมินนักเรียนในโครงการ PISA 2006 พบว่า นักเรียนไทยมีความสามารถในการอ่าน การรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่เพียง 417- 421 คะแนน เกือบร้อยละ 80 อยู่ในระดับสมรรถนะเพียงระดับ 2 ในขณะที่กลุ่ม OECD และจีน-ฮ่องกง จีน-ไทเป คะแนนเฉลี่ยกว่า 500 คะแนน และระดับสมรรถนะสูงถึงระดับ 3 ขึ้นไป และโครงการ TIMSS ประเมินผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์พบว่า ทั้ง 2 วิชาของไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 500 คะแนน และคะแนนยังลดลงจากปีก่อนๆด้วย นอกจากนี้ในการประเมินคุณภาพของ สมศ. ในช่วงปี 2549 -2553 พบว่า สถานศึกษาไม่ได้เกณฑ์มาตรฐานสูงถึงร้อยละ 65

จากสภาพดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่า คุณภาพการศึกษาของไทยยังคงต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านอยู่มาก ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มีความพยายามที่จะพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีจุดอ่อนทั้งทางด้าน โอกาสและคุณภาพที่จะต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข อีกทั้ง การดำเนินงานที่ผ่านมายังเป็นการแก้ไขปัญหาลเฉพาะกิจ ขาดการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนไทยให้เติบโตอย่างมีคุณค่าและเป็นกำลังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ

4.3 แนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ 1) คน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ชุมชน 2) ทรัพยากร 3) การบริหารจัดการ 4) หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร สถานศึกษา

และหัวใจสำคัญของการพัฒนาการศึกษาหรือการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เพื่อเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศ และเมื่อนำแนวคิดจากทฤษฎีระบบมาเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยการพิจารณาองค์ประกอบของการศึกษา พบว่าในการจัดการศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย นักเรียน ผู้บริหาร/ครู/บุคลากรทางการศึกษา หลักสูตร สื่อ/นวัตกรรม สิ่งอำนวยความสะดวก 2) กระบวนการ (Process) ประกอบด้วยการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน /การบริหารงานวิชาการ การสนับสนุนส่งเสริม การนิเทศ 3) ผลผลิต (Output) ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งได้แก่ นักเรียน / ผู้ปกครอง / สถาบันการศึกษา / สถานประกอบการ

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2552 : ออนไลน์) ได้ดำเนินโครงการพัฒนาโรงเรียนเข้มแข็งด้วยการจัดการความรู้ระหว่างปี 2551 – 2552 จากการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้นำเทคนิคการจัดการความรู้โดย “เรื่องเล่าเร้าพลัง” ส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละโรงเรียนได้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ หลายรูปแบบด้วยการนำผลการประเมินทบทวนระบบปีการศึกษาที่ผ่านมาประกอบการพิจารณาปรับระบบใหม่และดำเนินการโดยการจัดการความรู้เพื่อกำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบยกระดับผลสัมฤทธิ์ การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร และประสานงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อเฝ้าระวังและติดตามแก้ไขปัญหา

ผลการสังเคราะห์ พบว่า 1) การบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีวิธีดำเนินการโดย (1) การจัดการความรู้เพื่อกำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (2) การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน (3) การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบยกระดับผลสัมฤทธิ์ (4) การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร (5) การประสานงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อเฝ้าระวังและติดตามแก้ไขปัญหา 2) วิธีการจัดการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดำเนินการใน 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่คาดหวัง โดยปรับเปลี่ยนท่าทีของครูในการจัดการเรียนรู้ กำหนดเกณฑ์ที่คาดหวังและเกณฑ์การประเมินผล จัดกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสม กำหนดรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้อะไรและจัดกิจกรรมโดยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใช้วิธีการให้นักเรียนเก่งมาช่วยสอน การวิเคราะห์ผู้เรียนแล้วสอนเพิ่มเติม จัดสอนเสริมในช่วงโมอัสระหรือหลังเลิกเรียน ฝึกให้เด็กได้ปฏิบัติจริง กำหนดขั้นตอน/วิธีการและภาระงานที่ชัดเจน การให้แรงเสริมและจัดทำนวัตกรรมการเรียนการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการ

เรียนรู้คณิตศาสตร์ใช้วิธีการคือใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ครูผลิตขึ้น ใช้วิธีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมวางแผนปฏิบัติการ จัดการสอนคณิตศาสตร์อย่างมีขั้นตอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ใช้วิธีการ คือ ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ การให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง การสอนแบบบูรณาการทักษะสัมพันธ์ จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์และใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนและสื่อ ICT กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมใช้วิธีการ คือ ใช้การสอนแบบสื่อประสม จัดการสอนเป็นกลุ่ม สอนโดยเน้นการปฏิบัติจริง ใช้เทคนิควิธีสอนมาบูรณาการกัน จัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ใช้สื่อ/นวัตกรรม การสอนและสอนเน้นกระบวนการคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาใช้วิธีการ คือ เสริมสร้างให้มีเจตคติที่ดีและกล้าแสดงออก กำหนดเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมและการแนะนำนักเรียนรายบุคคล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะใช้วิธีการ คือ จัดการเรียนรู้โดยการออกแบบฝึกทักษะย่อยๆ และฝึกอย่างต่อเนื่อง ใช้ ICT จัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อและนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้และใช้วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยีใช้วิธีการ คือ การจัดกลุ่มนักเรียน ใช้เทคนิคการจูงใจ ใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้และใช้การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศใช้วิธีการ คือ จัดกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษาที่หลากหลาย จัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากเวลาสอนตามปกติจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและใช้สื่อประกอบการสอนที่เน้น ICT รูปแบบที่ 2 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โดย 1) จัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนพิเศษ 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเพื่อความเป็นเลิศซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ 2.1 การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนพิเศษ 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศ รูปแบบที่ 3 การช่วยเหลือให้นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรและลด 0 ร และ มส โดย 1) ดูแลใกล้ชิดจัดเพื่อปรับพฤติกรรมและให้โอกาสนักเรียน 2) เพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์เพื่อให้ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตร 3) จัดหลักสูตรนอกระบบ ในขณะที่งานวิจัยของพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2550) พบว่า มีกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายวิจัยการศึกษาเกิดขึ้น 6 กลยุทธ์ ได้แก่ (1) กลยุทธ์การพัฒนาครู (2) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม (3) กลยุทธ์การค้นหาความต้องการ (4) กลยุทธ์เครือข่าย (5) การยุทธศาสตร์สร้างหุ้นส่วนในพื้นที่ (โรงเรียนพี่เลี้ยง) และ (6) กลยุทธ์กระบวนการจัดการความรู้ ขณะเดียวกันสุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเครือข่ายวิจัย : ภาคกลางตอนล่างกลุ่ม 2 และกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ ความสำเร็จในการสร้างกลยุทธ์ที่ใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา คือ 1) กลยุทธ์ในการพัฒนาครูโดยการเสริมพลังการประชุมวิชาการ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบูรณาการและการร่วมมือร่วมพลัง 2) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม

ร่วมและการทำงานแบบพหุภาคีของสถานศึกษา องค์กรวิชาชีพในท้องถิ่น หน่วยงานทางการศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่าย 3) กลยุทธ์ค้นหาความต้องการจำเป็นเพื่อการตรวจสอบเบื้องต้นจากการใช้แบบสำรวจความต้องการจำเป็น วิธีประชุมระดมสมอง วิธีพิจารณาจากสภาพปัจจุบันปัญหาที่พบทั่วไป วิธีพิจารณาจากผลการประเมินของหน่วยงานอื่น เช่น สมศ. และวิธีพิจารณาจากข้อค้นพบของงานวิจัยในพื้นที่ นอกจากนี้ งานวิจัยของ Robinson (1996 : CD-ROM) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ TQM ในการสร้างแรงจูงใจให้แก่โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า จุดเน้นของโรงเรียนคุณภาพการเรียนการสอน กลยุทธ์ภาวะผู้นำที่นำมากำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจน คือ การสร้างทีมในการแก้ปัญหา ความร่วมมือในการตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การเสริมแรงจูงใจ การมอบอำนาจและความรับผิดชอบ การให้โอกาส การปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องและการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติและผู้ปกครอง

เมื่อพิจารณาเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 3 (พ.ศ. 2554 - 2558) พบว่าสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนมากถึงร้อยละ 75 ส่วนคุณภาพด้านการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษา รวมทั้งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้น้ำหนักความสำคัญเพียงร้อยละ 25 ซึ่งจุดเน้นของการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ 3 นี้มุ่งประเมินที่คุณภาพผู้เรียน และเรื่องหลักที่สถานศึกษาจะต้องตระหนักในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การใฝ่รู้ใฝ่เรียน และการเป็นผู้ที่คิดเป็นของผู้เรียน ส่วนมาตรฐานด้านการมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีของผู้เรียนยังคงให้ความสำคัญเท่าเดิม สำหรับมาตรฐานที่มีการปรับเปลี่ยนไปคือ มาตรฐานด้านการบริหารจัดการที่ลดจำนวนข้อลง โดยให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ไพรวัดย์ พิทักษ์สาดี, 2552 : 73-78)

จากการศึกษาแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยการนำแนวคิดจากทฤษฎีเชิงระบบมาเชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา จะช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและเกิดความชัดเจนในการนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติได้อย่างยั่งยืน

จากการทบทวนทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ SWOT ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายนอกโดยใช้ PESTLE ได้แก่ 1) P คือ การเมือง 2) E คือ เศรษฐกิจ 3) S คือ สังคมและวัฒนธรรม 4) T คือ เทคโนโลยี 5) L คือ กฎหมาย 6) E คือ สิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้ 2S4M ได้แก่ 1) S1 คือ โครงสร้างและนโยบาย 2) S2 คือ การให้บริการและคุณลักษณะของผู้เรียน 3) M1 คือ บุคลากร 4) M2 คือ การเงิน 5) M3 คือ

ทรัพยากร 6) M4 คือ การบริหารจัดการ (Wheelen and Hunger, 2004 : 10-14) 2) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานงานวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจและการจัดการ พ.ศ. 2550 รวม 17 ด้าน (ราชกิจจานุเบกษา, 2550 : 29 - 30) และ 3) แนวคิดเกี่ยวกับระดับคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมีตัวบ่งชี้ คือ (1) มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์ (2) มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์ (3) สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ (4) สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ (5) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (สมศ., 2549 : 31)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 3) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา 4) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิมซึ่งเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 และเป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานที่ 5 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบแรก (พ.ศ.2544 - 2548) ในระดับปรับปรุงหรือพอใช้และรอบที่สอง (พ.ศ. 2549 - 2553) ในระดับดีหรือดีมาก จำนวน 385 โรงเรียน (ข้อมูลจาก สมศ. ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2552 ; สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียน

สพม. เขต	จังหวัด	ประชากร	ขนาดโรงเรียน			
			ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
1	กรุงเทพมหานคร	19	13	4	2	-
2	กรุงเทพมหานคร	24	19	5	-	-
3	นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา	13	4	3	3	3
4	ปทุมธานี สระบุรี	5	4	-	1	-
5	สิงห์บุรี ลพบุรี ชัยนาท อ่างทอง	11	2	3	5	1
6	ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ	8	5	2	1	-
7	ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว	8	3	2	3	-

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียน (ต่อ)

สพม. เขต	จังหวัด	ประชากร	ขนาดโรงเรียน			
			ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
8	ราชบุรี กาญจนบุรี	9	5	1	3	-
9	สุพรรณบุรี นครปฐม	12	5	-	7	-
10	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร	13	4	3	4	2
11	สุราษฎร์ธานี ชุมพร	6	1	3	2	-
12	นครศรีธรรมราช พัทลุง	15	4	1	9	1
13	ตรัง กระบี่	4	3	-	1	-
14	พังงา ภูเก็ต ระนอง	5	1	3	-	1
15*	นราธิวาส ปัตตานี ยะลา	-	-	-	-	-
16	สงขลา สตูล	9	4	3	2	-
17	จันทบุรี ตราด	8	2	2	3	1
18	ชลบุรี ระนอง	5	2	1	2	-
19	เลย หนองบัวลำภู	14	1	5	8	-
20	อุดรธานี	10	3	2	4	1
21	หนองคาย	9	2	3	4	-
22	นครพนม มุกดาหาร	6	-	2	3	1
23	สกลนคร	4	2	1	1	-
24	กาฬสินธุ์	6	-	3	2	1
25	ขอนแก่น	15	2	2	10	1
26	มหาสารคาม	6	3	1	2	-
27	ร้อยเอ็ด	7	2	2	3	-
28	ศรีสะเกษ ยโสธร	12	3	-	7	2
29	อุบลราชธานี อำนาจเจริญ	7	1	2	4	-
30	ชัยภูมิ	2	1	-	1	-
31	นครราชสีมา	12	4	3	5	-
32	บุรีรัมย์	8	-	-	8	-
33	สุรินทร์	8	-	3	4	1
34	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน	11	3	5	2	1
35	ลำปาง ลำพูน	8	4	1	3	-
36	เชียงราย พะเยา	21	6	4	11	-

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรจำแนกตามขนาดโรงเรียน (ต่อ)

สพม. เขต	จังหวัด	ประชากร	ขนาดโรงเรียน			
			ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
37	แพร่ น่าน	11	3	4	3	-
38	สุโขทัย ตาก	6	2	1	3	-
39	พิษณุโลก อุตรดิตถ์	11	4	1	5	1
40	เพชรบูรณ์	8	3	1	3	1
41	กำแพงเพชร พิจิตร	4	1	-	3	-
42	นครสวรรค์ อุทัยธานี	5	2	2	1	-
รวม		385	133	84	148	20

* สพม.เขต 15 ไม่มีโรงเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาของการวิจัยครั้งนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิมซึ่งเปิดสอนในระดับชั้น ม. 1 – ม. 6 และเป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานที่ 5 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบแรก (พ.ศ.2544 - 2548) อยู่ในระดับปรับปรุงหรือพอใช้และรอบที่สอง (พ.ศ. 2549 - 2553) อยู่ในระดับดีหรือดีมาก ซึ่งได้มาจากการตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษาสัดส่วนประชากรของ ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตานนท์ และดิเรก ศรีสุขโข (2547:132) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $\pm 5\%$ ของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 223 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรโรงเรียนดังกล่าว ดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน

สพม. เขต	จังหวัด	กลุ่ม ตัวอย่าง	ขนาดโรงเรียน			
			ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
1	กรุงเทพมหานคร	4	4	-	-	-
2	กรุงเทพมหานคร	11	9	2	-	-
3	นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา	10	3	2	2	3
4	ปทุมธานี สระบุรี	1	1	-	-	-

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน (ต่อ)

สพม. เขต	จังหวัด	กลุ่ม ตัวอย่าง	ขนาดโรงเรียน			
			ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
5	สิงห์บุรี ลพบุรี ชัยนาท อ่างทอง	7	1	2	4	-
6	ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ	3	3	-	-	-
7	ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว	7	3	1	3	-
8	ราชบุรี กาญจนบุรี	6	3	1	2	-
9	สุพรรณบุรี นครปฐม	9	4	-	5	-
10	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร	9	4	2	3	1
11	สุราษฎร์ธานี ชุมพร	1	1	-	-	-
12	นครศรีธรรมราช พัทลุง	9	2	1	5	1
13	ตรัง กระบี่	2	1	-	-	-
14	พังงา ภูเก็ต ระนอง	4	1	2	-	1
15*	นราธิวาส ปัตตานี ยะลา	-	-	-	-	-
16	สงขลา สตูล	6	2	3	1	-
17	จันทบุรี ตราด	4	1	1	2	-
18	ชลบุรี ระนอง	1	-	-	1	-
19	เลย หนองบัวลำภู	8	1	3	4	-
20	อุดรธานี	5	-	1	4	-
21	หนองคาย	6	1	2	3	-
22	นครพนม มุกดาหาร	4	-	1	2	1
23	สกลนคร	3	1	1	1	-
24	กาฬสินธุ์	4	-	2	2	-
25	ขอนแก่น	6	2	1	2	1
26	มหาสารคาม	2	1	-	1	-
27	ร้อยเอ็ด	3	-	-	3	-
28	ศรีสะเกษ ยโสธร	8	2	-	5	1
29	อุบลราชธานี อำนาจเจริญ	2	1	-	1	-
30	ชัยภูมิ	-	-	-	-	-
31	นครราชสีมา	8	3	3	2	-

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน (ต่อ)

สพม. เขต	จังหวัด	กลุ่ม ตัวอย่าง	ขนาดโรงเรียน			
			ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
32	บุรีรัมย์	7	-	-	7	-
33	สุรินทร์	3	-	1	2	-
34	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน	10	3	4	2	1
35	ลำปาง ลำพูน	2	2	-	-	-
36	เชียงราย พะเยา	12	4	1	7	-
37	แพร่ น่าน	10	3	4	3	-
38	สุโขทัย ตาก	3	1	-	2	-
39	พิษณุโลก อุตรดิตถ์	11	4	1	5	1
40	เพชรบูรณ์	5	1	1	2	1
41	กำแพงเพชร พิจิตร	1	-	-	1	-
42	นครสวรรค์ อุทัยธานี	5	2	2	1	-
รวม		223	75	45	91	12

* สพม.เขต 15 ไม่มีโรงเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาของการวิจัยครั้งนี้

จากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) เป็นกรณีศึกษาแบบเจาะจงโรงเรียนที่ผ่านการประเมินรอบสองในระดับดีหรือดีมากและยินดีให้ความร่วมมือ จำนวน 8 โรงเรียน โดยเลือกให้ครอบคลุมโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ภาคละ 2 โรงเรียน ซึ่งภาคเหนือผู้วิจัยเลือกโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ ภาคกลางรวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดเล็ก ส่วนภาคใต้รวมภาคตะวันตกเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง เพื่อศึกษาข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพกับแวดล้อมภายในของโรงเรียน สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยการสัมภาษณ์ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสารซึ่งผู้ให้ข้อมูลในส่วนนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นประเด็นสำคัญๆ เพื่อสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามและนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป ดังนี้

ตารางที่ 6 โรงเรียนที่ใช้ในกรณีศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน

ภูมิภาคของประเทศ	ขนาดโรงเรียน			
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก
ภาคเหนือ			✓	✓
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	✓	✓		
ภาคกลางรวมภาคตะวันออก	✓			✓
ภาคใต้รวมภาคตะวันตก		✓	✓	
รวม	2	2	2	2

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน(ฝ่ายวิชาการ) หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการถ้าในกรณีที่โรงเรียนไม่มีตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 2,230 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 2,057 ฉบับ ดังนี้

ตารางที่ 7 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล	ใหญ่พิเศษ			ใหญ่			กลาง			เล็ก		
	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ
ผอ.โรงเรียน	75	67	89.33	45	40	88.89	91	91	100	12	12	100
รอง ผอ.โรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ)	75	69	92.00	45	41	91.11	91	89	97.80	12	11	91.67
หน.กลุ่มสาระฯ ภาษาไทย	75	64	85.33	45	41	91.11	91	91	100	12	11	91.67
หน.กลุ่มสาระฯ คณิตศาสตร์	75	65	86.67	45	40	88.89	91	90	98.90	12	11	91.67

ตารางที่ 7 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามขนาดโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ผู้ให้ข้อมูล	ใหญ่พิเศษ			ใหญ่			กลาง			เล็ก		
	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ
หน.กลุ่มสาระฯ วิทยาศาสตร์	75	69	92.00	45	45	100	91	90	98.90	12	11	91.67
หน.กลุ่มสาระฯ สังคมศึกษา	75	63	84.00	45	40	88.89	91	90	98.90	12	11	91.67
หน.กลุ่มสาระฯ สุขศึกษาฯ	75	62	82.67	45	39	86.67	91	90	98.90	12	10	83.33
หน.กลุ่มสาระฯ ศิลปะ	75	61	81.33	45	38	84.44	91	90	98.90	12	11	91.67
หน.กลุ่มสาระฯ การงานอาชีพฯ	75	62	82.67	45	37	82.22	91	90	98.90	12	12	100
หน.กลุ่มสาระฯ ภาษาอังกฤษ	75	62	82.67	45	40	88.89	91	90	98.90	12	11	91.67
รวม	750	644	85.87	450	401	89.11	910	901	99.01	120	111	92.50

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ (อ้างถึงในภาคผนวก ก)

1. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ชุดที่ 2 สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) /หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ
2. แบบวิเคราะห์เอกสาร
3. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ชุดที่ 2 สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) และชุดที่ 3 สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
4. แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
5. แบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ

สำหรับรายละเอียดของการจัดทำเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ชุดที่ 2 สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) /หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

ในการจัดทำแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ชุดที่ 2 สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) /หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก 2 ด้าน คือโอกาสและภาวะคุกคาม ได้แก่ 1) การเมือง 2) คือ เศรษฐกิจ 3) สังคมและวัฒนธรรม 4) เทคโนโลยี 5) กฎหมาย 6) สิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนสภาพแวดล้อมภายใน 2 ด้าน คือ จุดแข็งและจุดอ่อน ได้แก่ 1) โครงสร้างและนโยบายในการจัดการศึกษา 2) การให้บริการและคุณลักษณะของผู้เรียน 3) บุคลากร 4) การเงิน 5) ทรัพยากร 6) การบริหารจัดการ และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามขอบข่ายงานวิชาการ 17 ด้านของกฎกระทรวงฯ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ โดยแบ่งเป็น 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ชุดที่ 2 สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ)หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

1.3 นำแบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาความเหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

2. แบบวิเคราะห์เอกสาร

การจัดทำแบบวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

2.1 จัดทำแบบวิเคราะห์เอกสารซึ่งเอกสาร ประกอบด้วย รายงานการประเมินตนเอง (SAR) แผนปฏิบัติงานประจำปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้นม.3,ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 โดยการกำหนดประเด็นให้สอดคล้องกับข้อมูลการวิจัย

2.2 นำแบบวิเคราะห์เอกสารไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

3. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาชุดที่ 2 สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) และชุดที่ 3 สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

การจัดทำแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

3.1 นำประเด็นสำคัญที่ได้ศึกษาจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส ภาวะคุกคามและสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อนและมีผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัศึกษามาสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมาก

3 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อย

1 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อยที่สุด

3.2 นำประเด็นสำคัญที่ได้ศึกษาจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัศึกษามาสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มาก

ระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

3.3 สร้างคำถามเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นตอนที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพและปัญหาการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับสภาพการที่เป็นจริงในการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรและ โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีมากน้อยเพียงใดโดยกำหนดให้แต่ละข้อมีระดับคะแนน ดังนี้

1.1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการที่เป็นจริงการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีมากน้อยเพียงใดโดยกำหนดให้แต่ละข้อมีระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยการเลือกตอบซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

1.2 สอบถามเกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการเลือกตอบซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยการเลือกตอบซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

3.4 นำแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ชุดที่ 2 สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) /หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ ชุดที่ 3 สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในเบื้องต้น

4. แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การจัดทำแนวคำถามในการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

4.1 ศึกษาประเด็นสำคัญจากร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

4.2 กำหนดประเด็นคำถามในการประชุมสนทนากลุ่ม

5. แบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ

การจัดทำแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ มีดังนี้

5.1 ศึกษาประเด็นสำคัญจากร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

5.2 จัดทำแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ โดยปรับปรุงจากแบบประเมินของสิรินันท์ ศรีวีระสกุล (2552 : 404 - 407)

5.2 นำแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ ไปสนทนากับคณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาและนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1.1 มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางด้านบริหารการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัย การวัดและประเมินผล

1.2 มีประสบการณ์เป็นนักบริหารการศึกษาในระดับนโยบายหรือนักวิชาการ โดยเป็นอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัยที่สอนด้านการบริหารการศึกษาหรือการวิจัยหรือผู้ปฏิบัติโดยเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

จากนั้นจึงนำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิไปแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์แบบสอบถามและแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ ก่อนนำไปทดลองใช้กับผู้อำนวยการโรงเรียนรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม รวม 50 คนจาก

โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 เท่ากับ 0.92 ชุดที่ 2 เท่ากับ 0.91 แบบสอบถาม ชุดที่ 1 เท่ากับ 0.94 ชุดที่ 2 เท่ากับ 0.95 ชุดที่ 3 เท่ากับ 0.93 แบบประเมินร่างกายศาสตร์ฯ มีความสอดคล้องเท่ากับ 0.93 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้น ม.3, ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 (ตัวบ่งชี้ที่ 1,2 ของมาตรฐานด้านผู้เรียน : มาตรฐานที่ 5) ระหว่างวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2552 – 31 สิงหาคม พ.ศ. 2554

2. ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) /หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2553 – วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2553

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ระหว่างวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2554 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2554

ช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2554 – วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2554

3. ผู้วิจัยจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดประชุมสนทนากลุ่มในวันเสาร์ที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2555 เวลา 09.15 – 12.15 น. ณ ห้อง 407 อาคารประชุมสุข อชาอรุ่ง (อาคาร 3) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์ฯ โดยการส่งแบบประเมินฯ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ระหว่างวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2555 – วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2555

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โดยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

1.2 ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ

การศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อกรงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อกรงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อกรงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อกรงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อกรงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อยที่สุด

1.3 ข้อมูลสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพศึกษามัธยมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.4 ข้อมูลสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนที่ 1 ข้อ 1.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลปัญหาการการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและแจกแจงความถี่ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนข้อมูลในข้อ 2.2 และส่วนที่ 2 ที่เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็นสำคัญเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. ข้อมูลจากแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เป็นค่าที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง เป็นค่าที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เป็นค่าที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เป็นค่าที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เป็นค่าที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาและการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศโดยดำเนินการดังนี้

1. ทบทวนทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย

1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ จากการวิเคราะห์ SWOT ในรูป TOWS Matrix ได้แก่ การตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental scanning) และการกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy formulation) ของ Wheelen and Hunger (2004 : 10 -14) โดยผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ ดังนี้

(1) การตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental scanning) สภาพแวดล้อมภายนอกใช้เทคนิค PESTLE เป็นหัวข้อในการศึกษา ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านการเมือง (Political) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ด้านสังคม (Social) ด้านเทคโนโลยี (Technology) ด้านกฎหมาย (Legal) และด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ

โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในผู้วิจัยใช้เทคนิค 2S4M เป็นหัวข้อในการศึกษา คือ โครงสร้าง สายการบังคับบัญชา (Structure) การให้บริการหรือผลผลิต (Service and Product) บุคลากร (Man) การเงินและงบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลจากการตรวจสอบสภาพแวดล้อมหรือการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์มาจัดทำเป็น SWOT Analysis ในรูปของ TOWS Matrix เพื่อทราบสถานะที่แท้จริงของโรงเรียนมัธยมศึกษาก่อนการกำหนดยุทธศาสตร์

(2) ยกร่างยุทธศาสตร์ (Strategy formulation) เป็นการนำผลการวิเคราะห์ SWOT จาก TOWS Matrix มากำหนดยุทธศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก ยุทธศาสตร์รองและวิธีการ

2) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการได้แก่ (1) ความหมาย หลักการและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ (2) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนและโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในการบริหารงานวิชาการ (3) การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (4) การบริหารงานวิชาการตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

3) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจและการจัดการ พ.ศ. 2550 ซึ่งผู้วิจัยใช้ขอบข่ายงานวิชาการ 17 ด้าน

4) แนวคิดเกี่ยวกับยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย (1) ความหมายของยกระดับคุณภาพการศึกษา (2) ความจำเป็นในการยกระดับคุณภาพการศึกษา (3) แนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษา

5) ดำเนินการขอข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจาก สมศ. รอบแรกและรอบสองรวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้น ม.3,ม.6 ปีการศึกษา 2551-2553 โดยผู้วิจัยนำหนังสือจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ ถึงผู้บริหารสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยคัดเลือกเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม และผ่านการประเมินรอบแรกในระดับปรับปรุงหรือพอใช้ รอบสองในระดับดีหรือดีมากซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นจึงวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนทั้งที่เป็น GPAX และ O-NET ระหว่างวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2552 – 31 สิงหาคม พ.ศ. 2554

6) การเก็บข้อมูลกรณีศึกษาจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ โดยสุ่มแบบเจาะจงจากโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง 223 โรงเรียนซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ จำนวน 8 โรงเรียนจำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 2 โรงเรียน ใหญ่ 2 โรงเรียน กลาง 2 โรงเรียนและเล็ก 2 โรงเรียน เพื่อการศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อศึกษาโอกาสกับภาวะคุกคามและสภาพแวดล้อมภายในเพื่อศึกษาจุดแข็งกับจุดอ่อนของโรงเรียนมัธยมศึกษาและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการสัมภาษณ์ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และแผนปฏิบัติงานประจำปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสารผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2553 – วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2553 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

7) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากสภาพจริง โดยการสัมภาษณ์ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสารมาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเพื่อสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

8) เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยระหว่างวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2554 – วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2554 และระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2554 – วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2554

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 4 ตอน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยสรุปเป็น โอกาส (Opportunity) และภาวะคุกคาม (Threat)

2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยสรุปเป็นจุดแข็ง (Strength) หรือจุดอ่อน (Weakness)

3. จัดทำตารางวิเคราะห์ SWOT ดังนี้

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ SWOT

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
โอกาส (O)	ภาวะคุกคาม (T)
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....

4. นำผลการวิเคราะห์โอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียนมัธยมศึกษา มาจัดทำ ตารางในรูปของ TOWS Matrix สำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์โดยใช้ เทคนิค SWOT Analysis ดังนี้

5. การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยการนำข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเขียนรายการ ดังนี้

5.1 สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่เป็น โอกาสของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้อักษรย่อ O โดยการเขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น โอกาสหลัก (Key External Opportunities) เรียงลำดับแต่ละประเด็นที่เกี่ยวกับโอกาสที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น โอกาสของการบริหารงานวิชาการ

5.2 สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนซึ่งเป็นปัจจัยที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้อักษรย่อ T โดยการเขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคาม (Key External Threats) เรียงลำดับแต่ละประเด็นที่เกี่ยวกับภาวะคุกคามที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการ

5.3 สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนซึ่งเป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้อักษรย่อ S โดยการเขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งหลัก (Key Internal Strength : S) เรียงลำดับแต่ละประเด็นเกี่ยวกับจุดแข็งโดยใช้รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายใน ที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการ

5.4 สภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนซึ่งเป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้อักษรย่อ W โดยการเขียนรายงานสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนหลัก (Key Internal Weakness : W) เรียงลำดับแต่ละประเด็นเกี่ยวกับจุดอ่อน โดยใช้รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการ

5.5 จัดทำตารางวิเคราะห์ SWOT ในรูปของ TOWS Matrix สำหรับยกย่องยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 10 เครื่องมือในการทำ TOWS Matrix

สภาพแวดล้อมภายใน / สภาพแวดล้อมภายนอก	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	1.....	1.....
	2.....	2.....
	3.....	3.....
โอกาส (O)	(SO)	(WO)
1.....	1.....	1.....
2.....	2.....	2.....
3.....	3.....	3.....
ภาวะคุกคาม (T)	(ST)	(WT)
1.....	1.....	1.....
2.....	2.....	2.....
3.....	3.....	3.....

1) จับคู่จุดแข็งหลัก (S) กับโอกาสหลัก (O) เป็น (SO) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับเซลล์นี้ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในเซลล์ SO คือ การใช้จุดแข็งเพื่อให้ได้รับโอกาสมากที่สุด

2) จับคู่จุดแข็งหลัก (S) กับภาวะคุกคามหลัก (T) เป็น (ST) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับเซลล์นี้ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในเซลล์ ST คือการใช้จุดแข็งเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม

3) จับคู่จุดอ่อนหลัก (W) กับโอกาสหลัก (O) เป็น (WO) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับเซลล์นี้ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในเซลล์ WO คือการลดจุดอ่อนเพื่อเพิ่มโอกาสให้เกิดขึ้น

4) จับคู่จุดอ่อนหลัก (W) กับภาวะคุกคามหลัก (T) เป็น (WT) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับเซลล์นี้ โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในเซลล์ WT คือ การลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภาวะคุกคามที่มีอยู่

5.6 จากยุทธศาสตร์ในแต่ละเขตทั้งหมด ผู้วิจัยนำไปพัฒนาเป็นร่างยุทธศาสตร์ที่จะเกิดผลสูงสุดต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 ยกร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากตาราง TOWS Matrix ในขั้นตอนที่ 2 มายกร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฉบับที่ 1) ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก ยุทธศาสตร์รองและวิธีการ

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 รอบ ดังนี้

รอบแรก นำร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฉบับที่ 1) ไปสอบถามผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) โดยการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ 3 กลุ่ม คือกลุ่มบริหารและนโยบาย กลุ่มที่ 2 นักวิชาการ และกลุ่มที่ 3 ผู้ปฏิบัติ จำนวน 13 คน โดยนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิไปแก้ไขปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีความสมบูรณ์รอบที่ 1 โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากคุณสมบัติ ต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักนโยบายซึ่งเป็นนักบริหารในระดับสูง มีเกณฑ์ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลดังนี้

- 1) จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกหรือระดับปริญญาโท
- 2) มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญเกี่ยวกับนโยบายและแผนการศึกษา
- 3) มีประสบการณ์ในการบริหารองค์กรที่เกี่ยวข้องนโยบายทางการศึกษาในระดับสูง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการ เป็นอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ การจัดการความรู้หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีเกณฑ์ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลดังนี้

- 1) จบการศึกษาในระดับปริญญาเอก
- 2) เป็นอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- 3) มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำเอายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไปใช้จริง มีเกณฑ์ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลดังนี้

- 1) เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
- 2) มีประสบการณ์ในการเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. นำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 1 ไปแก้ไขหรือปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯดังกล่าวให้เป็นร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฉบับที่ 2)

รอบสอง ประเมินร่างยุทธศาสตร์ฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านยุทธศาสตร์จำนวน 5 คน เพื่อนำผลการประเมินและความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะไปแก้ไขปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีความสมบูรณ์ในรอบที่ 2 โดยมีเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

3.1) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก

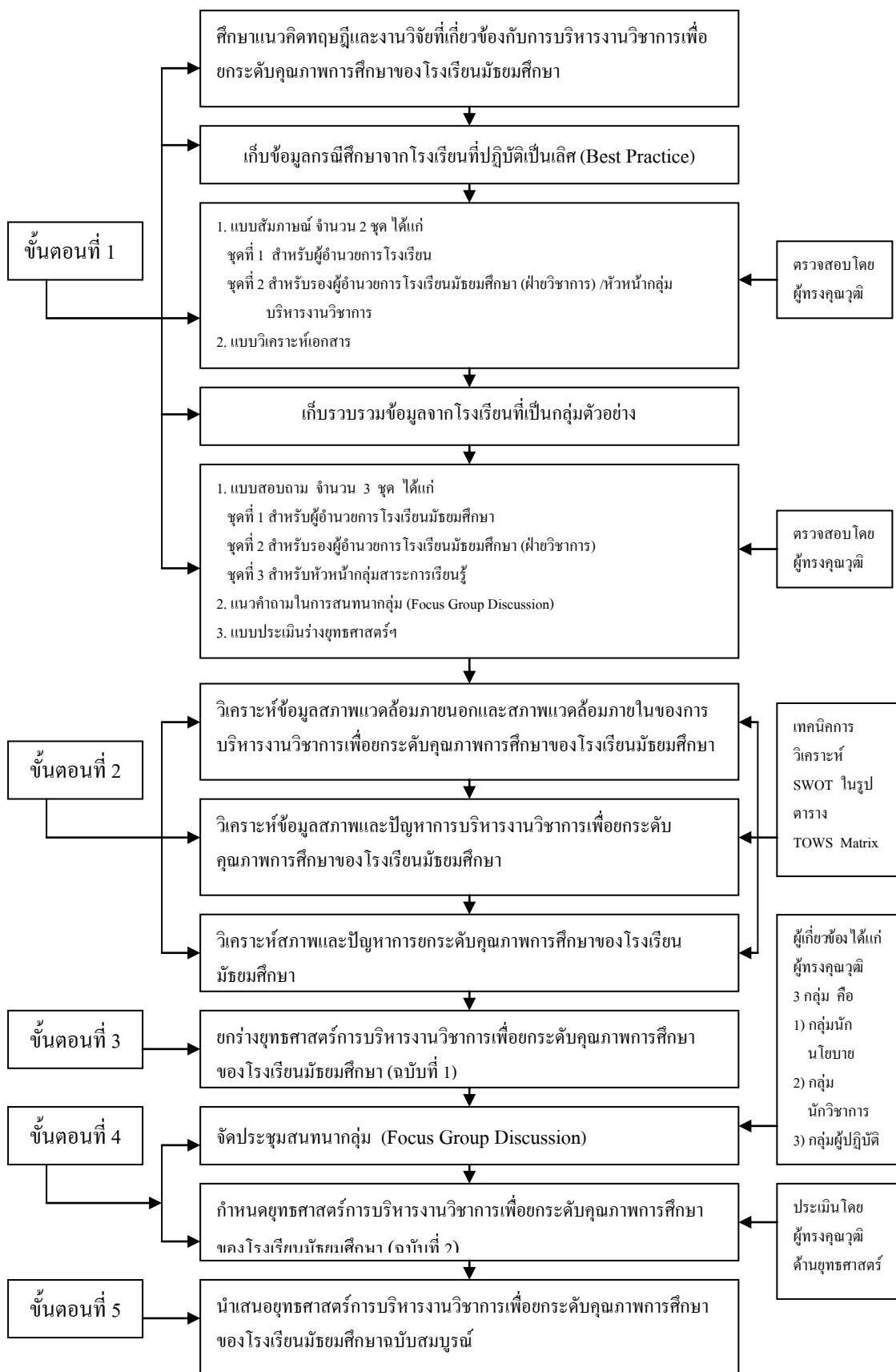
3.2) มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสำนักงานนโยบายและแผนยุทธศาสตร์หรืออาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยในสาขาบริหารการศึกษาที่เกี่ยวกับการวางแผน นโยบายและยุทธศาสตร์หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบในด้านนโยบายและแผน

3.3) มีความรู้ความสามารถหรือเชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์

4. นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในรอบที่ 2 ไปปรับปรุงแก้ไขเป็นยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรายงานการวิจัยร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำผลสรุปการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ฯในขั้นตอนที่ 4 มาแก้ไขปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯให้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากขึ้น แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงสรุปผลอภิปรายผลและจัดทำเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สรุปขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 11 ขั้นตอนการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา รายละเอียดของการศึกษามีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในตอนนี้เป็น การนำข้อมูลกรณีศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนและการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินตนเอง (SAR) และแผนการปฏิบัติงานประจำปีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัศึกษามาวิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นประเด็นสำคัญแล้วนำมาสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประเด็นจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร

ส่วนที่ 2 ผลการสังเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์โอกาส ภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกและจุดแข็ง จุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำหรับรายละเอียด มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประเด็นจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร

ในส่วนนี้เป็นการนำประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เอกสารเพื่อสรุปเป็นภาพรวมของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

โรงเรียนที่ 1

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) มีคณะกรรมการสถานศึกษาเครือข่าย เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรหรือหน่วยงานเอกชน ตลอดจนสถานประกอบการให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆที่ส่งเสริมการเรียนการสอนอยู่เสมอและยังเป็นผู้ที่มีความรู้และมีความสามารถในการให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนรู้

2) เป็นโรงเรียนที่ผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนและผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและมีค่านิยมที่ดีต่อการศึกษาจึงสนับสนุนให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษอย่างเต็มศักยภาพ

3) โรงเรียนอยู่ในจังหวัดที่มีความเจริญทางการศึกษาและมีแหล่งเรียนรู้จำนวนมากจึงทำให้นักเรียน การคมนาคมสะดวก ส่งผลให้นักเรียนสนใจเข้าศึกษาจำนวนมาก

4) ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจที่ทำให้ผู้คนระมัดระวังในการใช้จ่ายเงินโดยไม่ฟุ่มเฟือยและการจัดการเรียนการสอนจึงสอดคล้องกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนรู้จักประหยัดอดออมและอยู่อย่างพอเพียงตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5) ชุมชนมีศูนย์การค้าและแหล่งอบายมุขมากขึ้นจึงทำให้นักเรียนเกิดความฟุ่มเฟือยและมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

6) สภาพเศรษฐกิจของชุมชนอยู่ในเกณฑ์ดีเอื้อต่อการระดมทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7) มีการบูรณาการขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายกับหลักสูตรท้องถิ่นและนักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้โดยการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมประเพณีต่างๆของชุมชนอยู่เสมอ

8) โรงเรียนมีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งส่งนิสิต-นักศึกษามาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นเวลาติดต่อกัน

9) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ

10) นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

11) องค์กรภาครัฐ เอกชน นักการเมือง และผู้นำชุมชนต่างให้การสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

12) การเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจ โดยใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในการจัดโครงการและกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะผู้เรียนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

13) นโยบายเรียนฟรี 15 ปี และมีการจัดสรรงบประมาณค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายหัวทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนจากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

14) กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้การบริหารจัดการทรัพยากรและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งผลให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามความต้องการของชุมชนมากขึ้นและการหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับ นอกจากนี้ กฎหมายการศึกษาได้กำหนดให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการ ส่วนนโยบายการลดอัตราค่าจ้างคนในภาครัฐก็ทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2) สภาพปัญหาสังคมครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ตนเองสนใจจึงมีเวลาเรียนไม่พอและไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ

3) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนติดเกมออนไลน์และรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆ ที่หลากหลาย ซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน รวมทั้งสถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียนซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ

4) วัฒนธรรมของคนในสังคมถูกชี้นำจากการบริโภคข้อมูลข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน

5) การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย (Admission) ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน

6) กฎหมายทางการศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

7) นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้โรงเรียนมีเงินสำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน

2) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง แนวคิดการจัดการศึกษา

3) ผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการที่กว้างไกลและทันสมัยอยู่เสมอ โดยใช้นโยบายเชิงรุกและเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมและนำวงจร PDCA มาใช้ในการบริหารโครงการ/ กิจกรรม

4) วัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนมีความเอื้อเพื่อเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและครูมีความสามารถและความถนัดที่ตรงกับวิชาที่สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) โรงเรียนมีหลักสูตรและสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ได้แก่ โครงการห้องเรียน Talent โครงการ EP โครงการ Gifted

6) การจัดสรรงบประมาณเป็นไปตามโครงการและกิจกรรมในแผนปฏิบัติการ

7) มีนวัตกรรมหรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ได้แก่ โครงการชุมชนร่วมพัฒนาการศึกษา กว้างไกล

8) โรงเรียนมีห้องเรียนพิเศษ ได้แก่ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โครงการพัฒนาและส่งเสริมอัจฉริยภาพด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (Math Science Talent Program : MSTP) และโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Math Science Technology Talent Program : MSTP)

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการปรับลดอัตราค่าจ้างคนของรัฐบาลทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้จึงทำให้ต้องมีการจ้างครูเข้ามาช่วยสอนซึ่งเกิดความล่าช้าในกระบวนการจัดหาครูมาทดแทนและส่วนใหญ่เป็นครูที่เพิ่งจบการศึกษาที่ยังขาดประสบการณ์ในการสอนระดับมืออาชีพ

2) ครูมีการเกษียณอายุราชการเป็นจำนวนมากในอีก 5 – 10 ปี จะทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ประกอบกับครูถูกย้ายมาจากโรงเรียนขยายโอกาสเป็นจำนวนมากจึงทำให้วัฒนธรรมการทำงานแตกต่างกันอีกทั้งวัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป จึงมีละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง

3) จำนวนนักเรียนต่อห้องมีจำนวนมากเกินไปครุมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อยรวมทั้งคุณภาพของครูอัตราจ้างกับการจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของนักเรียน

โรงเรียนที่ 2

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

2) ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรหรือหน่วยงานเอกชน ตลอดจนสถานประกอบการให้การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิและมีความสามารถในการให้คำปรึกษาในการจัดการศึกษา

3) สถาบันอุดมศึกษาส่งนักศึกษามาฝึกประสบการณ์ในการสอน

4) กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ช่วยให้นักเรียนที่ยากจนได้เรียนในระดับสูงได้

5) โรงเรียนตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีสภาพแวดล้อมตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายสามารถนำมาใช้บูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่นและเป็นแหล่งเรียนรู้จำนวนมากและชุมชนตลอดจนผู้ปกครองและนักเรียนมีความเชื่อมั่นต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน

6) กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากขึ้น มีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา

การพัฒนาความรู้และทักษะในการ ประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขแก่ผู้เรียนรวมทั้ง การส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียน โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากร ชุมชน ทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายการเกี่ยวกับการกำหนดให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการ ภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา และกฎหมายการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่กำกับ ดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับ

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อ ยกย่องคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการลดอัตราค่าตั้งในภาครัฐ ทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในขณะที่ นโยบายการรับนักเรียนของ สพฐ. ทำให้โรงเรียนไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนเก่งได้ตาม ความต้องการ

2) สภาพปัญหาสังคมครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความ รับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ตนเองสนใจ ทำให้นักเรียนมีเวลาเรียน ไม่พอและไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ

3) ความเจริญในด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะสื่อที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียน รับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆ ที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน ในทางที่ไม่พึงประสงค์และนักเรียนติดเกมออนไลน์และไม่สนใจการเรียนซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนตกต่ำ

4) กฎหมายทางการศึกษามีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลายด้าน เช่น เปิดโอกาส ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูแก้ปัญหา ในชั้นเรียนด้วยการวิจัย ให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ฯลฯ

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกย่องคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้อง กับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีโครงสร้างการบริหาร งานวิชาการที่ชัดเจน

2) ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานวิชาการที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับ โดยการ บริหารงานวิชาการแบบกระจายอำนาจในรูปคณะกรรมการ ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนด

นโยบาย ทิศทาง แนวคิดการจัดการศึกษาและครูมีความรู้ความสามารถตรงกับวิชาที่สอนและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและนำวงจร PDCA มาใช้ในการบริหารคุณภาพของดำเนินโครงการ/ กิจกรรม

3) โรงเรียนมีนวัตกรรมที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ ได้แก่ หนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม ชื่อ CAI ท้องถิ่นเมืองจันทร์ ชื่อ CAI สิ่งแวดล้อม ชื่อ CAI ผลไม้เมืองจันทร์ โครงการดนตรี.....โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โครงการแข่งขันทักษะทางวิชาการและโครงการพัฒนากีฬาผู้มีความเป็นเลิศ

4) โรงเรียนมีเครือข่ายในการให้บริการความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนผ่านเครือข่ายผู้ปกครอง และนักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลาย

5) มีระบบบริหารการเงินที่ชัดเจน โปร่งใสตรวจสอบได้ ตลอดจนมีการระดมทุนเพื่อใช้ในการบริหารงานวิชาการและกิจกรรมต่างๆอย่างหลากหลาย

6) โรงเรียนได้รับคัดเลือกเป็นศูนย์ภาษาสากล โดยเป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Resource and Instruction Center) ชื่อย่อว่า ERIC และมีโปรแกรมหลักสูตรภาษาอังกฤษ (English Program) ทำให้นักเรียนที่มีความสนใจด้านภาษาได้มีโอกาสเลือกศึกษาได้

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) ขาดการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการดำเนิน โครงการและกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียนจึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากร

2) งบประมาณของโรงเรียนมีอยู่จำกัด ทำให้การจัดสรรงบประมาณในการทำกิจกรรมต่างๆ มีไม่เพียงพอและขาดระบบการประสานงานการใช้วัสดุครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ร่วมกัน จึงทำให้อาคารสถานที่ชำรุดเร็วและไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง

3) อัตรากำลังครูในภาพรวมของโรงเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด และอายุครูโดยเฉลี่ย 50 ปีขึ้นไป

4) ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเช่น สวนวรรณคดี สวนเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ เป็นต้น

5) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น

6) วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไปจึงละเลยกฎระเบียบ

โรงเรียนที่ 3

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครองและเครือข่ายผู้อุปถัมภ์

2) ผู้ปกครองและชุมชนมีความเชื่อมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

3) นโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีการจัดสรรงบประมาณค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายหัว ทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนจากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

4) องค์กรภาครัฐ เอกชน นักการเมืองและผู้นำชุมชนต่างให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของการบริหารงานวิชาการ

5) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สะดวก ทำให้เกิดการสื่อสารที่รวดเร็วและทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลโดยผ่านเครือข่าย Internet ได้อย่างเท่าเทียมกัน จึงเป็นแหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียนในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

6) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ

7) สภาพเศรษฐกิจที่สินค้ามีราคาแพงต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก การรณรงค์ให้มีการประหยัดจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ดังนั้น การเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมจึงมีการสอดแทรกแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่นักเรียน

8) นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาครู การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาระบบบริหารงานวิชาการ

9) กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขแก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากร ชุมชน ทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

10) กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่กำกับดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับ

11) กฎหมาย กำหนดให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการลดอัตราค่าเล่าเรียนในภาครัฐทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

รวมทั้งนโยบายการรับนักเรียนของ สพฐ. ทำให้โรงเรียนไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนเก่งได้ตามความต้องการ

2) สภาพปัญหาสังคมครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ตนเองสนใจ ทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนไม่พอและไม่มีสิทธิ์เข้าสอบซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

3) ความเจริญในด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะสื่อที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆ ที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนในทางที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

4) โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ / จัดหาสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เนื่องจากมีราคาสูง

5) การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาไม่ต่อเนื่อง รวมทั้งระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย (Admission) ทำให้นักเรียนมุ่งไปกวาดวิชาการเป็นจำนวนมากเพื่อให้สามารถผ่านการสอบแข่งขัน

6) กฎหมายทางการศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานวิชาการที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับและนโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีโครงสร้างการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานที่ชัดเจนและบริหารคุณภาพโดยใช้วงจร PDCA

2) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง แนวคิดการจัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

3) การใช้งบประมาณตรงตามแผนและมีการระดมทรัพยากรอย่างหลากหลาย

4) โรงเรียนมีนวัตกรรมที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ ได้แก่ ธนาคารโรงเรียน บริษัทจำลอง

5) มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ เพียงพอและวัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์ของโรงเรียนส่วนใหญ่สามารถใช้งานได้ดีตลอดจนมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

6) มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

- 1) การไม่ยอมรับในผู้บริหารระดับกลางทำให้การจัดการรวมทั้งระบบและความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรมีขีดจำกัด ตลอดจนครูมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน
- 2) ขาดทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับมีไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสริมทักษะกับนักเรียนตลอดจนอาคารสถานที่ที่มีอายุการใช้งานนานจึงทำให้เกิดความทรุดโทรมต้องมีค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาจำนวนมาก
- 3) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น
- 4) วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเคร่งใจกันมากเกินไปทำให้ละเลยกฎระเบียบที่กำหนดไว้และความร่วมมือจากครูในการปฏิบัติงานตาม โครงการและกิจกรรมมีน้อย

โรงเรียนที่ 4

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ชุมชน สถานประกอบการและคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ เช่น การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครองและองค์กรต่างๆทุกภาคส่วนร่วมเป็นเครือข่ายส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3) ผู้ปกครองและชุมชนภายนอกโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากนักเรียนที่จบการศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
- 4) กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ช่วยให้นักเรียนที่ขาดแคลนมีโอกาสศึกษาต่อในระดับสูงได้
- 5) โรงเรียนตั้งอยู่ในแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำนวนมาก สามารถนำมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนได้
- 6) ชุมชนรอบโรงเรียนมีโครงสร้างพื้นฐานเป็นสังคมเมืองทำให้มีระบบสาธารณูปโภคที่ดีต่อสุขภาพของนักเรียนตลอดจนมีกิจกรรมทางสังคมประเพณีในท้องถิ่นทำให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและเรียนรู้อยู่เสมอ
- 7) กฎหมายการศึกษากำหนดให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากร ชุมชน

ทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

8) กฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับรวมทั้งการกำหนดให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการ ภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการใน สถานศึกษา

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้โรงเรียนไม่สามารถคัดเลือก นักเรียนได้ตามความต้องการ

2) นโยบายการลดอัตรากำลังในภาครัฐ ทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้

3) สภาพปัญหาของสังคมหรือครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและ มองโลกในแง่ร้าย ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ไม่สนใจเรียน หันไปมั่วสุมกับเพื่อนเพื่อทำกิจกรรม อื่นๆ ที่ตนเองรู้สึกสบายใจ เช่น เสพยา เล่นดนตรี ฯลฯ ไม่เข้าเรียน

4) ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ทำให้นักเรียนติดเกมออนไลน์และไม่สนใจการ เรียน ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ

5) ภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ทำให้พ่อแม่ต้องออกไปทำงานเพื่อหาเงินนอกบ้าน ไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานของตน ทำให้เกิดปัญหาในการเรียน

6) ความเจริญในด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่ผ่าน Internet โดยเฉพาะกระแสของสังคม และวัฒนธรรมต่างชาติทำให้นักเรียนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย ทำให้นักเรียนรับ วัฒนธรรมเหล่านั้นซึ่งยากแก่การควบคุมซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) มีรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ สพฐ.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ ที่ชัดเจน

2) ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานวิชาการที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับ บริหารแบบมีส่วนร่วมโดยมีคณะกรรมการบริหารงานวิชาการในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง แนวคิดการ จัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

3) นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วส่งผล ต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

4) ครูมีความรู้ความสามารถตามวุฒิการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย รวมทั้งครูส่วนใหญ่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดจนมีวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรมีความเอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน

5) การใช้งบประมาณตรงตามแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) ขาดแคลนครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จึงทำให้ครูปฏิบัติงานตามโครงการและกิจกรรมมีน้อย

2) งบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3) อาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนสื่ออุปกรณ์ ครุภัณฑ์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้ประสิทธิภาพในการใช้งานลดลง

4) ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น

5) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น

6) วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป จึงมีการยืดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจ

โรงเรียนที่ 5

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนเมืองและผู้ปกครองและชุมชนมีศรัทธาและค่านิยมที่ดีต่อโรงเรียน

2) ผู้นำท้องถิ่นตลอดจนองค์กร/หน่วยงานทุกภาคส่วนมีความสนใจส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3) มีแหล่งเรียนรู้ภายนอกที่หลากหลายซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษา

4) กฎหมายปฏิรูปการศึกษาทำให้นักเรียนมีโอกาสเรียนต่อมากขึ้นและครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น

5) การเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจโดยใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการ

ดำเนินชีวิตด้วยการสอดแทรกเนื้อหาในกิจกรรมการเรียนการสอน

6) นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ผู้บริหารและครูได้รับการพัฒนาทั้งระบบ

7) กฎหมายการศึกษากำหนดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขแก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดจนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากร ชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

8) กฎหมายเกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่กำกับดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับ

9) กฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการปรับลดอัตราค่าจ้างของรัฐบาล ทำให้โรงเรียนขาดครูที่มีความรู้และประสบการณ์จำนวนมาก

2) วัฒนธรรมและความเชื่อส่งผลให้นักเรียนบางส่วนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่พึงประสงค์

3) เทคโนโลยีการสื่อสารที่สะดวกทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็วและง่ายต่อการเผยแพร่ ทำให้นักเรียนหมกมุ่นในสิ่งที่ไร้สาระ มีความคิดคดโกงกล้าทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมและมีค่านิยมที่ผิด

4) สถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและมั่วสุม

5) การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษามีทิศทางไม่ชัดเจน

6) ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย (Admission) มีผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนว่าเป็นโรงเรียนชั้นนำ ICT สร้างผู้เรียนให้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน กล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ รักการประกอบอาชีพสุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม

รักษความเป็นไทยสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยชุมชนมีส่วนร่วมรวมทั้งมีการจัดการบริหารโครงสร้างองค์กรที่เป็นระบบ

2) มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

3) ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา

4) มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำสาระเพิ่มเติมอย่างหลากหลายตามความต้องการของผู้เรียนมุ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) บุคลากรมีความสามารถทางวิชาการและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียนส่งผลให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้น พึ่งตนเองได้ มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม ที่พึงประสงค์ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

6) บุคลากรที่มีความสามารถทางการกีฬา ศิลปะ ดนตรี สามารถพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

7) นักเรียนค้อยโอกาส ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพจนมีสุขภาพที่แข็งแรง ร่าเริงแจ่มใส มีสุนทรียภาพ ด้านศิลปะ ดนตรีอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

8) มีการนำวงจร PDCA มาบริหารจัดการคุณภาพของการดำเนินโครงการและกิจกรรม

9) โรงเรียนบริหารจัดการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Management) ยึดหลักธรรมาภิบาล มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมทั้งครูและบุคลากร

10) มีการส่งเสริมการจัดตั้งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

11) มีนวัตกรรมหรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ได้แก่ โครงการเปิดโลกการเรียนรู้สู่ชุมชน ปีละ 1 – 4 ครั้ง โครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น “ข้าวกล้าเพื่อชีวิต” โครงการพัฒนาศิลปะมวยไทย

12) มีหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับอาชีพต่างๆอย่างหลากหลายโยผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้รวมทั้งขยายผลสู่ชุมชน

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) ขาดแคลนครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2) ขาดวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ต้องเพิ่มขึ้น

- 3) งบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา
- 4) นักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่องและขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์
- 5) ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น
- 6) วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป ทำให้ละเลยกฎระเบียบต่างๆ
- 7) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาระบาดในโรงเรียน เช่น การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น
- 8) ขาดความร่วมมือจากครูในการปฏิบัติงานตามโครงการและกิจกรรม

โรงเรียนที่ 6

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

- 1) โรงเรียนอยู่ในสังคมชนบท การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลทำได้รวดเร็วและมีความสนิทสนมใกล้ชิดกันมีลักษณะเป็นสังคมพี่-สังคมน้อง
- 2) โรงเรียนมีนักร้องเมืองให้การดูแลและสนับสนุนงานด้านการศึกษา
- 3) การบริหารจัดการด้านการเงินได้รับคำปรึกษาเป็นอย่างดีจากเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและนำระบบ e - filing มาใช้ในการเบิก-จ่ายเงินซึ่งทำได้เร็วขึ้น
- 4) ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยความเข้มแข็งและความเป็นเลิศ
- 5) กิจกรรมทางสังคม ประเพณีในท้องถิ่นทำให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและเรียนรู้อยู่เสมอซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
- 6) การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเป็นแหล่งเรียนรู้ในการบริหารงานวิชาการที่ต้องจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนตระหนักเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง
- 7) มีเครือข่ายสมาคมศิษย์เก่า เครือข่ายผู้ปกครองและครูที่เข้มแข็งให้ความร่วมมือช่วยเหลือกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
- 8) กฎหมายการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะในการ ประกอบอาชีพ และการ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

แก่ผู้เรียน

9) กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำกับดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับ

10) กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) สภาพปัญหาสังคมที่มีครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบไม่สนใจเรียน ไม่มีส่วนร่วมกับเพื่อนและแหล่งอบายมุข ในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและมั่วสุม

2) นโยบายการลดอัตราค่าเล่าเรียนในภาครัฐ ทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3) ค่านิยมและวิถีชีวิตคนในท้องถิ่นด้านการพนันไม่เอื้อต่อการดูแลเอาใจใส่บุตรหลาน ให้ได้รับการศึกษาตลอดจนกระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยและคนในสังคมถูกชี้นำจากการบริโภคข้อมูลข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต

4) ความเจริญในด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะสื่อที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนในทางที่ไม่พึงประสงค์ไม่สนใจการเรียน ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ

5) สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มีราคาแพงเกินไป ทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดซื้อ/จัดหามาใช้ในการเรียนการสอนได้

6) ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจทำให้รายได้ของครอบครัวลดลงส่งผลให้ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือโรงเรียนได้

7) ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัย (Admission) ทำให้นักเรียนสนใจการกวัดวิชามากขึ้นและสนใจเรียนในชั้นเรียนน้อยลง

8) กฎหมายทางการศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและส่งเสริมหรือพัฒนาครูและผู้บริหารให้มีการพัฒนาวิชาชีพของตนเองมากขึ้น

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีโครงสร้างการบริหาร

งานวิชาการที่ชัดเจน

2) คณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง แนวคิดการจัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

3) โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอย่าง หลากหลายและนักเรียนจบหลักสูตรชั้น ม.3 และ ม.6 สามารถศึกษาต่อได้ 100%

4) ผู้บริหารเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานวิชาการที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับ และ ครูมีความรู้ความสามารถตามวุฒิการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องรวมทั้งวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรมีความเอื้อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5) โรงเรียนมีระบบบริหารการเงินที่ชัดเจน โปร่งใส ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการ เป็นไปตามแผนและมีประสิทธิภาพและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับ ติดตามงบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการตลอดจนมีการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารงานและสนับสนุนการ บริหารงานวิชาการ

6) โรงเรียนมีอาคาร สถานที่และเอกสารสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมตลอดจนคอมพิวเตอร์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอและมีนวัตกรรมสำคัญของโรงเรียน ได้แก่ การเรียนการสอน ภาษาไทยซึ่งเน้นการเรียงความ โดยผู้อำนวยการลงมือปฏิบัติการเป็นผู้สอนเอง

7) มีการนำวงจร PDCA มาบริหารจัดการคุณภาพของการดำเนินโครงการ / กิจกรรม

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) ขาดครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และครูบางส่วนยังไม่ลึกซึ้งในเนื้อหาการสอน ขาด ประสบการณ์ในการสอนและยังไม่เป็นครูมืออาชีพ

2) นักเรียนขาดทักษะทางการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจึงทำให้เกิดปัญหาในการเรียน การสอน

3) โรงเรียนมีงบประมาณน้อยซึ่งไม่เพียงพอต่อการจัด โครงการและกิจกรรมเพื่อส่งเสริม และพัฒนานักเรียน

5) นโยบายเฉพาะกิจ ขาดการตรวจสอบประสานงาน การนิเทศติดตามผลจึงทำให้เกิด ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการและกิจกรรม

6) ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเช่น สวนวรรณคดี สวนเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น

7) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหารสชาติในโรงเรียน เช่น การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น

8) วัฒนธรรมการทำงานภายใน โรงเรียนมีความเคร่งใจกันมากเกินไป จึงมีละเลยกฎระเบียบ

โรงเรียนที่ 7

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) โรงเรียนตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีสภาพแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้จำนวนมากซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

2) คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการบริหารงานวิชาการและชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน

3) ชุมชนรอบโรงเรียนมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายสามารถนำมาใช้บูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่นและทำให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและเรียนรู้อยู่เสมอได้ซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

4) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สะดวกสบายสืบค้นข้อมูลและวิทยาการใหม่ๆ ที่น่าสนใจทำให้ครูและนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีคุณค่าอยู่เสมอและทำให้เกิดความรวดเร็วและลดการใช้กระดาษซึ่งเกิดขยะน้อยลงและประหยัดงบประมาณซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

5) นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการเอื้อต่อการบริหารงานวิชาการ

6) กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ และทำให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะในการ ประกอบอาชีพ และการ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขแก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากร ชุมชน ทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

7) กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ของให้คณะกรรมการสถานศึกษาในการกำกับดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนการให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการลดอัตราค่าจ้างในภาครัฐทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ ส่งผลกระทบต่อนโยบายการบริหารงานวิชาการ

2) สภาพปัญหาสังคมครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ตนเองสนใจ ทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนไม่พอและไม่มีสิทธิ์เข้าสอบซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

3) ความเจริญในด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะสื่อที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆ ที่หลากหลายและติดเกมออนไลน์และไม่สนใจการเรียนซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนในทางที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ

4) กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยและถูกชี้นำจากการบริโภคข้อมูลข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

5) เศรษฐกิจแบบทุนนิยมทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบและสินค้ามีราคาแพง ทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดซื้อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เนื่องจากมีราคาสูงซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง แนวคิด การจัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนรวมทั้งวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรเอื้อต่อการบริหารงานวิชาการ

2) โรงเรียนมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดีและมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ความต้องการของท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนตลอดจนมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสามารถนำมาบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่นได้

3) ครูมีความรู้ความสามารถตามวุฒิการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

4) การใช้งบประมาณตรงตามแผนส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและระบบการจัดเก็บวัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่ดีสะดวกต่อการนำไปใช้

5) นวัตกรรมและสิ่งที่ดีเด่นรวมทั้งการปฏิบัติที่เป็นเลิศของโรงเรียน คือ โครงการสานสัมพันธ์สามศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์เพื่อประสานความรัก ความสามัคคีของบุคคลภายในชุมชนที่มีความแตกต่างทางศาสนา วัฒนธรรมให้สามารถอยู่ร่วมกัน

ได้อย่างมีความสุข โครงการคลองตะเคียนน้ำใสคัจฉาพระราชินีเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิชาชีพเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและประสบการณ์ในวิชาชีพ เช่น ช่างปูน ช่างเชื่อมไฟฟ้า ช่างทาสี ผ้าและการตัดเย็บ อาหาร กิจกรรมชุมนุมประดิษฐ์ตัวอักษร ชุมนุมช่างทำมุ้งลวด ฯลฯ เป็นต้น

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

- 1) ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก สักส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย
- 2) ขาดแคลนครูบางกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเฉพาะสาระวิชาหลัก เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
- 3) โรงเรียนได้รับงบประมาณจากรัฐบาลน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารงานวิชาการจึงต้องมีการระดมทุนและทรัพยากรจากองค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชนและขาดสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีที่มีราคาแพง
- 4) ขาดอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำห้องส้วม สนามกีฬาและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ เป็นต้น
- 5) ขาดความร่วมมือจากครูในการปฏิบัติงานและการตรวจสอบประสานงาน การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินโครงการและกิจกรรม
- 6) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น

โรงเรียนที่ 8

1. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

- 1) โรงเรียนมีปรัชญาในการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ และนโยบายที่ชัดเจนและโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนและมีคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 2) ชุมชนมีกิจกรรมทางสังคมประเพณีในท้องถิ่นทำให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและเรียนรู้อยู่เสมอและมีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายโดยสามารถนำมาใช้บูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่นได้
- 3) การเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจโดยใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตส่งผลต่อการสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

4) กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีการส่งเสริมให้มีการผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขแก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากร ชุมชน ทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

5) กฎหมายที่เกี่ยวกับการให้คณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับ

6) กฎหมายที่เกี่ยวกับการให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

2. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการลดอัตรากำลังในภาครัฐทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้

2) สภาพปัญหาสังคมครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ตนเองสนใจ เช่น การเล่นเกมออนไลน์และไม่สนใจการเรียน ทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนไม่พอและไม่มีสิทธิ์เข้าสอบซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ รวมทั้งสถาบันเทวทูตและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและมั่วสุมซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

3) กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยรวมทั้งค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคมถูกชี้นำจากการบริโภคข้อมูลข่าวสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

4) ความเจริญในด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะสื่อที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆ ที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนในทางที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการ

5) ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจทำให้รายได้ของครอบครัวลดลงส่งผลให้ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

6) เศรษฐกิจแบบทุนนิยมทำให้เกิดการเอาเปรียบและสินค้ามีราคาแพงและโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ/จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เนื่องจากมีราคาสูง

7) การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ ส่งผลกระทบต่อนโยบายการบริหารงานวิชาการ

8) การขาดเสถียรภาพทางการเมืองหรือการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษามีทิศทางไม่ชัดเจนตลอดจนระบบการสอบเข้า

มหาวิทยาลัย (Admission) มีผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ

9) กฎหมายทางการศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนรวมทั้งกำหนดที่เกี่ยวกับส่งเสริมให้มีการผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์เพื่อการศึกษา การพัฒนาความรู้และทักษะในการ ประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขของผู้เรียน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิตและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคลากร ชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การให้คณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับดูแลบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับและกฎหมายเกี่ยวกับการให้สถานศึกษาแบ่งส่วนราชการภายในเป็นกลุ่มๆ เช่น กลุ่มบริหารงานวิชาการตามกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

3. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1) นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนรวมทั้งผู้บริหารเป็นผู้นำและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานวิชาการที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับตลอดจนวัฒนธรรมการทำงานของครูและบุคลากรที่มีความเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน

2) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง แนวคิดการจัดการศึกษาส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและนักเรียนจบหลักสูตรชั้น ม.3, ม.6 สามารถศึกษาต่อได้ 100%

4) ครูมีความรู้ความสามารถตามวุฒิการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียน

5) มีระบบบริหารการเงินที่ชัดเจน โปร่งใส ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปตามแผนและมีประสิทธิภาพ

6) มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับ ติดตามงบประมาณตามแผนปฏิบัติการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการและมีการใช้งบประมาณตรงตามแผนส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

7) มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมรวมทั้งการนำวงจร PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการคุณภาพของการดำเนิน โครงการ /กิจกรรม

4. ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตารางที่ 10 สังเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมจากโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) (ต่อ)

ด้าน	ประเด็น	โรงเรียน								รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	
โรงเรียน มัธยมศึกษา										
	4.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็ง จึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การ เสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	4.3 นักเรียนคิด 0, ร, มส. เกินเกณฑ์มาตรฐานที่ โรงเรียนกำหนด	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	4.4 ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็น จำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่ มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	4.5 คุณภาพครูอัตรากำลังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนา ศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตาม มาตรฐานการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	4.6 ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก และสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการ มีน้อย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	4.7 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ / จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เนื่องจากมีราคาแพงส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	4.8 ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สวน วรรณคดี สวนสมุนไพร สวนเศรษฐกิจ พอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	4.9 วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความ เกรงใจกันมากเกินไป จึงมีการขัดพูน กฏระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลย มาตรฐานและความถูกต้อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
4.10ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามโครงการ และกิจกรรมของครูและบุคลากรมีน้อย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8	

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 10 พบว่า การสังเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมจาก
โรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) และนำมากำหนดเป็นคำถามของแบบสอบถาม ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่

1.1 โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงทำให้ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง

1.2 โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพชุมชนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆซึ่งสามารถนำมาบูรณาการกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนได้

1.3 ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในรูปแบบต่างๆ เช่น โปรแกรมประมวลผลการเรียนของนักเรียน ฯลฯ เป็นต้น

1.4 ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

1.5 สภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดีเอื้อต่อการระดมทุนมาพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

1.6 นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้นักกลางทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครูมีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.7 นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.8 กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น / หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

1.9 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.10 พ.ร.บ.การศึกษานแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่

2.1 สภาพปัญหาสังคม ครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสุมเสพยา เล่นเกม เล่นการพนัน ฯลฯ เป็นต้น

2.2 กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอัน

ดีงามของไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.3 สถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาศเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน

2.4 การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สะดวกสบายเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในการนำข้อมูลไปใช้โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน

2.5 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์

2.6 ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให่วิถีชีวิตของผู้ปกครองต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่

2.7 นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.8 นโยบายการลดอัตรากำลังคนในภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการ ทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.9 การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ ส่งผลกระทบบ่อนโยบายการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.10 การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพการศึกษามีทิศทางไม่ชัดเจน

3. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่

3.1 นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน

3.2 โรงเรียนจัดวิชาเลือกเสรีที่สนองความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียนได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย

3.3 นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ

3.5 ครูมีความสามารถและสอนตรงกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.6 ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการ

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.7 มีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างพอเพียง เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

3.8 โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณให้ตามโครงการและกิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง

3.9 มีอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ตลอดจนคอมพิวเตอร์ ใช้ในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ

3.10 มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินโครงการ /กิจกรรมของงานวิชาการ

4. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่

4.1 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่องและครู ปรับตัวไม่ทัน

4.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่เข้มแข็ง จึงมีปัญหาระบาดในโรงเรียน เช่น การเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น

4.3 นักเรียนคิด 0, ร, มส. เกินเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด

4.4 ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลน ครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์

4.5 คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนา ศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้

4.6 ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย

4.7 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ / จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เนื่องจากมีราคาแพงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

4.8 ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น

4.9 วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป จึงมีการยืดหยุ่น กฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง

4.10 ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามโครงการและกิจกรรมของครูและบุคลากรมีน้อย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 2,230 คน โดยใช้แบบสอบถามซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 2,057 ฉบับ จำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง ดังนี้

1) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการโรงเรียน

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
- ชาย		181	86.19
- หญิง		29	13.81
	รวม	210	100
2. อายุ			
- ระหว่าง 21 - 30 ปี		0	0
- ระหว่าง 31 - 40 ปี		2	0.95
- ระหว่าง 41 - 50 ปี		40	19.05
- ระหว่าง 51 - 60 ปี		168	80.00
	รวม	210	100
3. อายุราชการ			
- ระหว่าง 1 - 5 ปี		0	0
- ระหว่าง 6 - 10 ปี		1	0.48
- ระหว่าง 11 - 15 ปี		1	0.48
- ระหว่าง 16 - 20 ปี		6	2.85

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้อำนวยการโรงเรียน (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
- ระหว่าง 21 - 25 ปี	39	18.57
- ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป	163	77.62
รวม	210	100
4. วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาเอก	11	5.24
- ปริญญาโท	183	87.14
- ปริญญาตรี	16	7.62
รวม	210	100
5. ตำแหน่ง		
- ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติพิเศษ (คศ.5)	6	2.86
- ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติ (คศ.4)	29	13.81
- ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ (คศ.3)	151	71.90
- ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติ (คศ.2)	18	8.57
- ผู้อำนวยการโรงเรียน (คศ.1)	1	0.48
- รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน	3	1.43
- นักบริหารการศึกษา	2	0.95
รวม	210	100

จากตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 86.19) มีอายุระหว่าง 51- 60 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 80.00) รองลงมา มีอายุ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 19.05) และอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 0.95) ตามลำดับ โดยมีอายุราชการ ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป มากที่สุด (ร้อยละ 77.62) รองลงมา มีอายุราชการ 21 – 25 ปี (ร้อยละ 18.57) และ 16 – 20 ปี (ร้อยละ 2.85) ตามลำดับ เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ 87.14) รองลงมา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 7.62) และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 5.24) ตามลำดับ ปัจจุบัน ตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ (คศ.3) มากที่สุด (ร้อยละ 71.90) รองลงมาเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติ (คศ.4) (ร้อยละ 13.81) และผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ (คศ.2) (ร้อยละ 8.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	112	53.33
- หญิง	98	46.67
รวม	210	100
2. อายุ		
- ระหว่าง 21 - 30 ปี	3	1.43
- ระหว่าง 31 - 40 ปี	30	14.29
- ระหว่าง 41 - 50 ปี	69	32.86
- ระหว่าง 51 - 60 ปี	108	51.43
รวม	210	100
3. อายุราชการ		
- ระหว่าง 1 - 5 ปี	2	0.95
- ระหว่าง 6 - 10 ปี	10	4.76
- ระหว่าง 11 - 15 ปี	25	11.90
- ระหว่าง 16 - 20 ปี	27	12.86
- ระหว่าง 21 - 25 ปี	40	19.05
- ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป	106	50.48
รวม	210	100
4. วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาเอก	7	3.33
- ปริญญาโท	127	60.48
- ปริญญาตรี	76	36.19
รวม	210	100
5. ตำแหน่ง		
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติพิเศษ (คศ.5)	1	0.48
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติ (คศ.4)	0	0
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ (คศ.3)	69	32.86

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการ (คศ.2)	31	14.76
- รองผู้อำนวยการโรงเรียน (คศ.1)	9	4.29
รวม	210	100

จากตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.33) มีอายุระหว่าง 51- 60 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 51.43) รองลงมา มีอายุ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 32.86) และอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 14.29) ตามลำดับ โดยมีอายุราชการ ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป มากที่สุด (ร้อยละ 50.48) รองลงมา มีอายุราชการ 21 – 25 ปี (ร้อยละ 19.05) และ 16 – 20 ปี (ร้อยละ 12.86) ตามลำดับ เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ 60.48) รองลงมา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 36.19) ตามลำดับ ปัจจุบันตำแหน่งเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.3) มากที่สุด (ร้อยละ 32.86) รองลงมา เป็นครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (ร้อยละ 26.67) และรองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการ (คศ.2) (ร้อยละ 14.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	700	42.58
- หญิง	944	57.42
รวม	1,644	100
2. อายุ		
- ระหว่าง 21 - 30 ปี	81	4.93
- ระหว่าง 31 - 40 ปี	326	19.83
- ระหว่าง 41 - 50 ปี	587	35.70
- ระหว่าง 51 - 60 ปี	650	39.54
รวม	1,644	100
3. อายุราชการ		
- ระหว่าง 1 - 5 ปี	134	8.15
- ระหว่าง 6 - 10 ปี	105	6.39

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
- ระหว่าง 11 - 15 ปี	174	10.59
- ระหว่าง 16 - 20 ปี	308	18.73
- ระหว่าง 21 - 25 ปี	268	16.30
- ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป	655	39.84
รวม	1,644	100
4. วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาเอก	22	1.34
- ปริญญาโท	460	27.98
- ปริญญาตรี	1,160	70.56
- ไม่ระบุ	2	0.12
รวม	1,644	100
5. ตำแหน่ง		
- ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ (คศ.5)	21	1.27
- ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ (คศ.4)	21	1.27
- ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.3)	624	37.96
- ครู วิทยฐานะชำนาญการ (คศ.2)	732	44.53
- ครู (คศ.1)	236	14.36
- ครูผู้ช่วย	10	0.61
รวม	1,644	100

จากตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57.42) มีอายุระหว่าง 51- 60 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 39.54) รองลงมา มีอายุ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 35.70) และอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 19.83) ตามลำดับ โดยมีอายุราชการ ตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป มากที่สุด (ร้อยละ 39.84) รองลงมา มีอายุราชการ 16 – 20 ปี (ร้อยละ 18.73) และ 21 – 25 ปี (ร้อยละ 16.30) ตามลำดับ เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 70.56) รองลงมา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 27.98) และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 1.34 ตามลำดับ ปัจจุบันตำแหน่งเป็นครู วิทยฐานะชำนาญการ (คศ.2) มากที่สุด (ร้อยละ 44.53) รองลงมา เป็นครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.3) (ร้อยละ 37.96) และครู (คศ.1) (ร้อยละ 14.36) ตามลำดับ

2) ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปลผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา											
1.1 โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ของสังคมจึงทำให้ผู้ประกอบการมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง	4.08	0.75	4.02	0.98	3.90	0.86	3.89	0.79	3.93	0.79	มาก
1.2 โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพชุมชนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายรวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆซึ่งสามารถนำมาบูรณาการกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนได้	3.92	0.89	3.85	0.82	3.78	0.84	3.74	0.92	3.82	0.87	มาก
1.3 ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้มีการโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในรูปแบบต่างๆเช่น โปรแกรมประมวลผลการเรียนของนักเรียน ฯลฯ เป็นต้น	4.00	0.77	3.98	0.91	3.86	0.79	3.75	0.81	3.89	0.82	มาก

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน
มัธยมศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปล ผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1.4 ความเจริญก้าวหน้าของ เครือข่ายการเรียนรู้ทาง อินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.05	0.75	3.95	0.89	3.83	0.84	3.69	0.86	3.89	0.84	มาก
1.5 สภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี เอื้อต่อการระดมทุนมาพัฒนา การศึกษาของโรงเรียน	3.59	0.88	3.50	0.76	3.50	0.92	3.48	0.82	3.52	0.85	มาก
1.6 นโยบายการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ กระทรวงศึกษาธิการทำให้ บุคลากรทางการศึกษาได้รับการ พัฒนาอย่างเป็นระบบ และครูมีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษา	4.00	0.75	4.00	0.88	3.92	0.63	3.87	0.79	3.95	0.79	มาก
1.7 นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของ รัฐบาลมีงบประมาณสนับสนุน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.90	0.72	3.89	0.92	3.75	0.79	3.51	0.85	3.76	0.82	มาก
1.8 กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาส ให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ท้องถิ่น/หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการตลอดจน บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารงานวิชาการเป็นไปตาม ความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่น	4.01	1.00	4.00	0.96	3.91	0.91	3.85	0.95	3.94	0.96	มาก
1.9 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนด ให้มีการประกันคุณภาพ การศึกษาจึงเปิดโอกาสให้ โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพ	3.97	0.86	3.95	0.79	3.85	0.94	3.58	0.90	3.88	0.87	มาก

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน
มัธยมศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปล ผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
การศึกษาอย่างต่อเนื่อง											
1.10พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและ พัฒนาการผลิตสื่อและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.98	0.75	3.96	0.98	3.90	0.86	3.89	0.79	3.89	0.79	มาก
รวม	3.97	0.82	3.93	0.90	3.84	0.84	3.74	0.87	3.87	0.86	มาก
2. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็น ภาวะคุกคามต่อการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา											
2.1 สภาพปัญหาสังคม ครอบครั แตกแยก ทำให้นักเรียนขาด ความอบอุ่นและขาดความ รับผิดชอบในการเรียน หนี เรียนเพื่อไปทำกิจกรรม อื่นๆ ที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสุมเสพยา เล่นเกม เล่น การพนัน ฯลฯ เป็นต้น	4.05	0.97	4.00	0.93	3.91	0.89	3.80	0.74	3.94	0.88	มาก
2.2 กระแสของสังคมและ วัฒนธรรมต่างชาติทำให้ เยาวชนละเลย วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของ ไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหาร งานวิชาการเพื่อยกระดับ คุณภาพ การศึกษา	4.00	0.96	4.00	0.86	3.96	0.91	3.85	0.98	3.95	0.93	มาก
2.3 สถานบันเทิงและแหล่ง อบายมุขในชุมชนทำ ให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อ การติดสารเสพติดและไม่ ตั้งใจ เรียน	4.01	0.86	3.97	0.78	3.87	0.85	3.81	0.67	3.92	0.79	มาก

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน
มัธยมศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปล ผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
2.4 การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สะดวกสบายเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในการนำข้อมูลไปใช้โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน	3.99	0.82	3.94	0.92	3.85	0.84	3.79	0.87	3.89	0.86	มาก
2.5 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์	4.06	0.75	4.02	0.98	3.90	0.86	3.89	0.79	3.93	0.79	มาก
2.6 ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้วิถีชีวิตของผู้ปกครองต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่	3.92	0.89	3.85	0.82	3.78	0.84	3.74	0.92	3.82	0.87	มาก
2.7 นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	3.99	0.85	3.95	0.91	3.89	0.89	3.86	0.94	3.92	0.90	มาก
2.8 นโยบายการลดอัตรากำลังคนในภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการทำให้ภาพรวมของโรงเรียน	4.00	0.89	4.00	0.92	3.92	0.94	3.89	0.99	3.95	0.94	มาก

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปล ผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้											
2.9 การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ ส่งผลกระทบต่อนโยบายการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.00	0.95	3.96	0.87	3.84	0.91	3.71	0.84	3.88	0.89	มาก
2.10 การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการยกระดับ	3.99	0.82	3.94	0.92	3.81	0.84	3.79	0.87	3.88	0.86	มาก
รวม	3.99	0.89	3.96	0.83	3.88	0.81	3.81	0.78	3.91	0.88	มาก
3. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา											
3.1 นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีกรจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน	4.07	0.79	4.02	0.81	3.97	0.86	3.91	0.94	3.99	0.85	มาก
3.2 โรงเรียนจัดวิชาเลือกเสรีที่สนองความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียนได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย	3.99	0.82	3.94	0.92	3.81	0.84	3.59	0.87	3.83	0.86	มาก
3.3 นักเรียนกลุ่มเล็จะมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.00	0.87	3.97	0.86	3.87	0.74	3.75	0.91	3.90	0.85	มาก

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน
มัธยมศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปล ผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
3.4 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มี วิสัยทัศน์และม ีความสามารถในการ บริหารจัดการงานวิชาการ	4.12	0.94	4.05	0.89	4.00	0.92	3.96	0.90	4.00	0.91	มาก
3.5 ครูมีความสามารถและ สอนตรงกับวุฒิทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้	4.00	0.81	4.00	0.78	3.82	0.74	3.70	0.69	3.88	0.76	มาก
3.6 ครูมีความกระตือรือร้นใน การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถปฏิบัติงานด้าน วิชาการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.02	0.77	4.00	0.74	3.93	0.69	3.90	0.80	3.96	0.75	มาก
3.7 มีการจัดสรรงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการ เรียนการสอนได้อย่าง พอเพียงเป็นไปตาม แผนพัฒนาการศึกษาและ แผนปฏิบัติราชการของ โรงเรียน	4.00	0.79	3.91	0.82	3.51	0.99	3.47	0.94	3.72	0.86	มาก
3.8 โรงเรียนได้จัดสรร งบประมาณให้ตาม โครงการและกิจกรรม ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างทั่วถึง	3.95	0.88	3.81	0.76	3.59	0.71	3.50	0.97	3.71	0.83	มาก
3.9 มีอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ตลอดจนคอมพิวเตอร์ใช้ ในการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนอย่างเพียงพอ	4.04	0.78	4.00	0.98	3.50	0.88	3.48	0.85	3.76	0.87	มาก

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน
มัธยมศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปล ผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
3.10 มีการกระจายอำนาจและ บริหารงานแบบมีส่วนร่วม ร่วมและมีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการ ดำเนินโครงการกิจกรรม / ของงานวิชาการ	4.00	0.95	3.96	0.87	3.84	0.91	3.71	0.84	3.88	0.89	มาก
รวม	4.02	0.84	3.95	0.90	3.77	0.76	3.68	0.86	3.85	0.84	มาก
4. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็น จุดอ่อนของการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน มัธยมศึกษา											
4.1 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร บ่งชี้ให้เห็น โยบายการ บริหารงานวิชาการไม่ ต่อเนื่องและครูปรับตัว ไม่ทัน	3.99	0.85	3.95	0.91	3.89	0.89	3.86	0.94	3.92	0.90	มาก
4.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมี ปัญหาสารเสพติดใน โรงเรียน เช่น การเสพยา เสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น	4.07	0.91	4.01	0.95	4.00	0.87	3.99	0.92	4.02	0.91	มาก
4.3 นักเรียนคิด 0, ร, มส. เกิน เกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียน กำหนด	3.50	0.87	3.64	0.86	3.69	0.74	3.71	0.91	3.68	0.85	มาก
4.4 ครูมีการเกื้อหนุนอาคาร ก่อนกำหนดเป็นจำนวนมาก จึงทำให้โรงเรียนขาดแคลน ครูที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์	3.97	0.79	3.95	0.74	3.92	0.84	3.90	0.88	3.94	0.81	มาก

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียน
มัธยมศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปล ผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
4.5 คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพ และคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้	3.88	0.80	3.98	0.93	4.01	0.73	3.91	0.89	3.96	0.84	มาก
4.6 ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย	4.01	0.86	3.97	0.78	3.87	0.85	3.81	0.67	3.92	0.79	มาก
4.7 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เนื่องจากมีราคาแพงส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	4.01	0.86	3.97	0.78	3.87	0.85	3.64	0.67	3.87	0.79	มาก
4.8 ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น	3.99	0.82	3.94	0.92	3.81	0.84	3.59	0.87	3.83	0.86	มาก
4.9 วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเคร่งใจกันมากเกินไป จึงมีการยืดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจ ทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง	4.00	0.87	3.97	0.86	3.87	0.74	3.75	0.91	3.90	0.85	มาก

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		แปลผล
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
4.10 ความร่วมมือในการปฏิบัติ งานตามโครงการและ กิจกรรมของครูและ บุคลากรมีน้อย	4.00	0.99	3.94	0.78	3.83	0.66	3.80	0.85	3.89	0.82	มาก
รวม	3.99	0.86	3.93	0.86	3.87	0.84	3.79	0.91	3.89	0.84	มาก

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 14 พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในทุกด้านส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมากทุกประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52 (SD = 0.85) – 4.02 (SD = 0.91) และเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เป็นรายชื่อของแต่ละด้านมีดังนี้

ประเด็นด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัศึกษามีที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม ได้แก่ นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครูมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.95, SD = 0.79$) รองลงมา คือ กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น/ หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.94, SD = 0.96$) โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงทำให้ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.79$) ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.89, SD = 0.84$) พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.89, SD = 0.79$) และพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.88, SD = 0.87$) ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดีเอื้อต่อการระดมทุนมาพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.52, SD = 0.85$)

ประเด็นด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้แก่นโยบายการลดอัตรากำลังคนในภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.95, SD = 0.94$) รองลงมา คือ กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.95, SD = 0.93$) สภาพปัญหาสังคม ครอบครัว แตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสุมเสพยา เล่นเกม เล่นการพนัน ฯลฯ เป็นต้น ($\bar{X}=3.94, SD = 0.88$) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์ ($\bar{X}=3.93, SD = 0.79$) นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.92, SD = 0.90$) และสถาบันเทิงและแหล่งอบาณมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน ($\bar{X}=3.92, SD = 0.79$) ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้วิถีชีวิตของผู้ปกครองต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่ ($\bar{X}= 3.53, SD = 0.81$)

ประเด็นด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ ($\bar{X}= 4.00, SD = 0.91$) รองลงมา คือ นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน ($\bar{X}=3.99, SD = 0.85$) ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.96, SD = 0.75$) นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=3.90, SD = 0.85$) ครูมีความสามารถและสอดคล้องกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.88, SD = 0.76$) และมีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมของงานวิชาการ ($\bar{X}=3.88, SD = 0.89$) ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณให้ตามโครงการและกิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ($\bar{X}= 3.71, SD = 0.83$)

ประเด็นด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่หรือการหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น ($\bar{X}= 4.02, SD =$

0.91) รองลงมา คือ คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.96, SD = 0.84$) ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.94, SD = 0.81$) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่องและครูปรับตัวไม่ทัน ($\bar{X} = 3.92, SD = 0.90$) ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย ($\bar{X} = 3.92, SD = 0.79$) และวัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเคร่งใจกันมากเกินไป จึงมีการยึดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง ($\bar{X} = 3.90, SD = 0.85$) ตามลำดับส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนติด 0, ร, มส. เกินเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด ($\bar{X} = 3.68, SD = 0.85$)

ส่วนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์โอกาส ภาวะคุกคามจากสภาพแวดล้อมภายนอกและจุดแข็ง จุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในส่วนนี้ เป็นการนำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาามาจำแนกเป็นโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน ดังนี้

ตารางที่ 15 สรุปสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โอกาส (Opportunities : O)	ภาวะคุกคาม (Threats : T)
1. นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครูมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา	1. นโยบายการลดอัตรากำลังคนในภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการ ทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น/ หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น	2. กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณี อันดีงามของไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
3. โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงทำให้ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง	3. สภาพปัญหาสังคม ครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียนหนังสือเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสุม เสพยา เล่นเกม เล่นการพนัน ฯลฯ เป็นต้น

ตารางที่ 15 สรุปสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

โอกาส (Opportunities : O)	ภาวะคุกคาม (Threats : T)
4. ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะ การสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรม ผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้ มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์
5. พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและพัฒนาการ ผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	5. นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียน ได้ตามความต้องการส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
6. พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพ การศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	6. สถาบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียน มีโอกาสเสี่ยงต่อการคิดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 15 พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส ได้แก่ 1) นโยบาย
การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้นักวิชาการทางการศึกษาได้รับการ
พัฒนาอย่างเป็นระบบและครุมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษา 2) กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น/ หน่วยงานเอกชน
สถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นไปตาม 3) โรงเรียน
มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงทำให้ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง
ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น 4) ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต
เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 5) พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6) พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการ
ประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคาม ได้แก่ 1) นโยบายการลดอัตรากำลังคนใน
ภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการ ทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลน
ครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลย
วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
3) สภาพปัญหาสังคม ครอบครัว แยกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบ
ในการเรียน หนีเรียน เพื่อไปทำกิจกรรมอื่นที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสูมเสพยา เล่นเกม เล่นการ

พจน์ ฯลฯ เป็นต้น 4) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์ 5) นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 6) สถาบันเชิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน

ตารางที่ 16 สรุปสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ และนโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน	1. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น
2. ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2. คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้
3. นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3. ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมาก จึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์
4. ครูมีความสามารถและสอดคล้องกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่องและครูปรับตัวไม่ทัน
5. มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมของงานวิชาการ	5. ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย
	6. วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป จึงมีการยึดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจ ทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 16 พบว่า สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการและนโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน 2) ครูมีความ

กระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) ครูมีความสามารถและสอดคล้องกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมของงานวิชาการ

สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน ได้แก่ 1) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็ง จึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น 2) คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ 3) ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ 4) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่องและครูปรับตัวไม่ทัน 5) ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย 6) วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเคร่งเครียดมากเกินไป จึงมีการยึดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาหัวใจทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในตอนนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลกรณีศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) โดยการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ และจากการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report) แผนปฏิบัติการประจำปี และวิเคราะห์ประเด็นสำคัญเพื่อศึกษาข้อมูลการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาแล้วจึงสังเคราะห์เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร

ส่วนที่ 2 ผลการสังเคราะห์สาระสำคัญของสภาพการบริหารงานวิชาการ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนจากสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์รองผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา (ฝ่ายวิชาการ) หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการร่วมกับการวิเคราะห์เอกสาร ดังนี้

โรงเรียนที่ 1

1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น จัดหลักสูตรท้องถิ่นไว้ในรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ ภาษาไทย การงาน อาชีพ โดยจัดให้นักเรียนในระดับชั้น ม.2,ม.4,ม.5,ม.3 ตามลำดับ โดยให้ครูที่มีความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมสอน ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีศึกษาและเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นโดยให้ไปศึกษาดูงาน ณ สถานที่จริงจึงไม่สะดวกในเรื่องเวลา งบประมาณส่วนการเรียนรู้จะใช้วิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจะให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องของท้องถิ่นในสถานที่จริง

ปัญหา คือ 1) เวลา 2) งบประมาณ

2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการร่วมกัน วางแผนด้านการเรียนการสอน การนำหลักสูตรมาจากหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 มาปรับใช้และทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยจัดโครงสร้างหลักสูตรตามความพร้อมของครูผู้สอนในวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชาของกลุ่มสาระ เวลาเรียน ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการ เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มงานวิชาการฝ่าย 1 ประกอบด้วยกลุ่มสาระฯ 6 กลุ่ม กลุ่มงานวิชาการ ฝ่าย 2 ประกอบด้วย กลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กลุ่มวิชาการ ฝ่าย 3 ประกอบด้วย งานทะเบียนวัดผล

ปัญหา คือ โรงเรียนมีห้องเรียนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนจึงใช้วิธีเดินเรียน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

จัดการเรียนการสอน 2 ระดับ คือ ม.ต้นและม.ปลาย ปัจจุบันโรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งให้ผู้เรียนบรรลุความสำเร็จหรือมีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษา พ.ศ. 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยในปีนี้ได้เริ่มจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางฯในระดับชั้น ม.1, ม.4

ปัญหา คือ การขาดแคลนครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ฯลฯ เนื่องจากครูลาออกก่อนเกษียณอายุราชการ โรงเรียนจึงใช้วิธีการจ้างสอนชั่วคราว

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาได้ตรวจสอบ องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาว่ามีคุณภาพระดับใดคือส่วนนำ วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้าง เวลาเรียน คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษา มีการนำผลมาวิเคราะห์และปรับแก้ไข ปรับปรุง เช่น วิสัยทัศน์ ปรับตามกลยุทธ์ของ สพฐ.และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 และให้ครูผู้สอนพัฒนาการเรียนการสอนโดยกำหนดเป้าหมายของการเรียนของกลุ่มสาระฯ ในวิชาที่สอน มาตรฐานการปฏิบัติงาน เกณฑ์การประเมินผลจัดนิเทศภายใน ติดตามและให้คำแนะนำในการใช้หลักสูตร

4) จัดนิเทศภายใน ติดตามและให้คำแนะนำในการใช้หลักสูตร

ปัญหา คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นักเรียนไม่คิดทำโครงการเนื่องจาก โรงเรียน ได้กำหนดให้นักเรียนคิดโครงการสร้างสรรค์ และได้ชี้แจงให้ครูและนักเรียนเข้าใจ

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนได้จัดอบรมครูทั้งหมดในการพัฒนาการเรียนการสอนในการทำหน่วยการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรม/พัฒนาสื่อที่ใช้ประกอบการสอน ให้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเป็นเป้าหมาย ให้กำหนดหัวข้อของเรื่องโดยทำเป็นหน่วยการเรียนรู้บูรณาการและกำหนดงานให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ

ปัญหา ไม่มี

6. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนดำเนินการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาและประกาศใช้ พร้อมทั้งมีการให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียนทุกคน โดยมีแนวทางในการดำเนินการวัดและประเมินผล โรงเรียนถือเป็นนโยบายที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติในแนวเดียวกัน คือ ครูที่สอนวิชาเดียวกันจะต้องร่วมกันวางแผนการวัดและประเมินผลเหมือนกันแต่ต้องสอดคล้องกับระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน การเทียบโอนผลการเรียน จะใช้ระเบียบว่าด้วยการวัดประเมินผลของโรงเรียนเช่นเดียวกันโดยใช้โปรแกรมการวัดและประเมินผลของสพฐ. จึงไม่มีปัญหาในการจัดการในกรณีที่นักเรียนย้ายสถานศึกษาจะใช้วิธีการเทียบโอนตาม สพฐ.ได้จัดทำคู่มือไว้แล้วอย่างเคร่งครัด

ปัญหา ไม่มี

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ได้แต่งตั้งคณะกรรมการงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อได้ดำเนินการให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในการ

แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยใช้วิธีวิจัย

ปัญหา คือ ครูจะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยวิธีวิจัยนั้นเป็นสื่อที่ครูไม่ถนัด ไม่มีความรู้ โดยเฉพาะการทำวิจัย 5 บท

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

การจัดแหล่งเรียนรู้แบ่งเป็น แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก การจัดการเรียนรู้ภายใน ได้มอบให้หัวหน้างานห้องสมุดจัดหนังสือที่เป็นความต้องการของกลุ่มสาระฯ ให้บริการและจัดห้องสมุดหมวดวิชาทุกวิชา ส่วนแหล่งเรียนรู้ภายนอกนั้น ให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นอกจากนี้การบริการเรื่องการใช้ Internet อย่างทั่วถึง ห้องสมุด Internet ห้องประจำที่ครูพัก ฯลฯ

ปัญหา ไม่มี

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

มอบหมายโดยแบ่งความรับผิดชอบ ให้มีคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นผู้ดูแลจัดระบบนิเทศโดยสอบถามความต้องการนิเทศเรื่องใด หรือขอขาดความรู้เรื่อง ICT ก็จะดำเนินการอบรมให้การนิเทศแบ่งเป็นการนิเทศ โดยเพื่อนร่วมงานนิเทศ โดยหัวหน้างาน ประธานกลุ่มสาระฯ ฝ่ายวิชาการ

ปัญหา คือ ครูไม่ชอบการรายงานผลการนิเทศ

10. ด้านการแนะแนว

โรงเรียนดำเนินการโดยการจัดแนะแนวให้นักเรียนชั้น ม.3 ได้รู้จักตนเองในการเลือกตัดสินใจศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพหรือนักเรียนคนใดสมควรที่จะเรียนต่อในชั้น ม.4 – ม.6 แผนใด วิทยุหรือศิลป์ โดยเชิญผู้ประกอบอาชีพสาขาที่นักเรียนสนใจ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร ฯลฯ การเชิญมหาวิทยาลัยต่างๆ มาแนะแนวนักเรียนโดยตรง มหาวิทยาลัยมาขอใช้สถานที่รับนักเรียนเข้ามหาวิทยาลัยหรือมาขอแนะแนวโดยตรงและจัดนักเรียนไปร่วมฟังแนะแนวที่ มหาวิทยาลัย ดังๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการเข้าเรียนแพทย์จะเตรียมตัวอย่างไร เป็นต้น

ปัญหา ไม่มี

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการคดขยการแต่งตั้งครูที่มีความรู้ มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญและชำนาญการพิเศษ เป็นคณะกรรมการและการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานและประเมินตนเองเป็นประจำทุกปี

ปัญหา คือ ส่งผลการประเมินล่าช้า

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน ได้ให้ข้อเสนอแนะในการ

บริหารงานวิชาการ เช่น การจัดโครงการแนะแนวศึกษาต่อ โดยการนำอาชีพต่าง ๆ มาแนะแนวแก่นักเรียนชั้น ม.3 ซึ่งเครือข่ายผู้ปกครองให้ความร่วมมือดี

ปัญหา ไม่มี

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการโดยการจัดอบรมครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสในเรื่องการใช้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในด้านการแสดงผลงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) การจัดนิทรรศการวิชาการ ปีละ 1 ครั้ง ได้มีการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่อยู่ในจังหวัด เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ และมหาวิทยาลัยที่อยู่ในกรุงเทพมหานครเพื่อมาแนะแนวนักเรียนชั้น ม.6 ตามความถนัดและความสนใจ

ปัญหา ไม่มี

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการ โดยการให้ครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือเชี่ยวชาญเป็นวิทยากรหรือเป็นกรรมการ เช่น การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) แก่นักศึกษา หรือหน่วยงานของกรมราชทัณฑ์ การส่งนักเรียนเข้าร่วมงาน หรือกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกจัด เช่น การแข่งขันตอบปัญหาวันรพี ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย การอบรมกฎหมายของศาลเด็ก (ศาลเยาวชน) และการเผยแพร่ผลงานในงานศิลปหัตถกรรมระดับภาค

ปัญหา คือ ส่วนใหญ่จะใช้เวลาราชการซึ่งทำให้ครูไม่ได้สอนและนักเรียนไม่ได้เรียน

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการ โดยมีคู่มือการแบ่งงานหน้าที่รับผิดชอบในงานวิชาการและมีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีคู่มือหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีระเบียบการวัดผลและประเมินผลของ โรงเรียนและมีปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ

ปัญหา ไม่มี

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการ โดยการคัดเลือกหนังสือโดยมอบให้ครูผู้สอนได้ศึกษาหนังสือจากบริษัท ห้างร้าน ที่จัดทำหนังสือและดูจากบัญชีรายชื่อหนังสือเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดการจัดให้ส่งหนังสือในรายวิชาพื้นฐานทุกกลุ่มสาระฯ เพื่อนำมาคัดเลือก การแต่งตั้งคณะกรรมการภาค 4 ฝ่าย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดซื้อโดยดูจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรและหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและการใช้วิธีพิเศษในการจัดซื้อเพื่อให้ทันต่อการใช้งาน

ปัญหา คือ หนังสือที่ได้รับส่งมาไม่ทัน โรงเรียนเปิดเทอม มีความล่าช้าเนื่องจากบริษัท จัดพิมพ์ไม่ทันในช่วงปีแรก

17. ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยจัดห้องคอมพิวเตอร์เพื่อบริการ Internet ให้กับนักเรียนได้เรียนรู้ ตลอดเวลาที่มีห้องสมุด Internet ให้ค้นคว้า จัดห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ให้นักเรียนใช้สื่อ Multimedia

ปัญหา คือ บุคลากรขาดความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย

โรงเรียนที่ 2

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

โรงเรียนดำเนินการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นโดยการนำเอาปัญหา แนวทางการพัฒนา ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในหลักสูตรที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมตรงกับสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดความตระหนักและเห็นแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาสังคมของตนตามสภาพความเป็นจริง

ปัญหา ไม่มี

2. ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการวางแผนงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA โดยการวางแผน บริหารงานวิชาการและวางแผนไปสู่การปฏิบัติ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการบริหาร งาน วิชาการเพื่อไปสู่การปฏิบัติต่อไป

ปัญหา มีบ้างเล็กน้อยและโรงเรียนสามารถแก้ไขได้ตามสถานการณ์

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงภาระงานที่สำคัญ ดังนี้

1) งานหลักสูตร ต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรทุกประเภทที่ต้องใช้ให้เข้าใจ และพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

2) แผนการเรียนรู้ ต้องควบคุมดูแลการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นระบบ เพื่อ รักษามาตรฐานโดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ

3) การจัดตารางสอน ต้องพิจารณาความ เหมาะสมในการจัดเวลา และบุคลากรเข้าสอน

4) การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต้องจัดให้มีวิธีการสอนแบบต่างๆ ใหม่ๆที่เหมาะสม

5) การใช้นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสม

6) การจัดหนังสือเรียน ทั้งหนังสือบังคับและหนังสืออ่านประกอบถูกต้องและเหมาะสม

7) การจัดการบริหารห้องสมุดเพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน และส่งเสริมการค้นคว้า

8) การวัดและประเมินผลการศึกษา มีการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

9) การนิเทศการสอน มีการให้คำปรึกษาแนะนำ ติดตามช่วยเหลือให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ปัญหา ขาดครูบางกลุ่มสาระการเรียนรู้

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอน โดยการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดมาตรการวัดและประเมินผล นำหลักสูตรไปใช้ ประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ปัญหา คือ ครูส่วนใหญ่ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่งเสริมให้มีการนำหลักธรรมทางศาสนามาเป็นฐานในการคิดวิเคราะห์ในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมในโรงเรียน จัดการเรียนรู้ จัดสื่อการเรียนรู้ จัดทำจัดหาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใฝ่รู้ใฝ่ทำและใฝ่แสวงหาความรู้และจัดให้มีการวัดผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ปัญหา คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด การจัดการ

6. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียน ดังนี้

จัดทำระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียน จัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนแต่ละรายวิชา กำหนดการประเมินผล ประเมินผล รวบรวมผล จัดทำสถิติและรายงานผล เผยแพร่ระเบียบฯ แนวปฏิบัติ ผลการประเมินให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

โรงเรียนดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการเทียบโอนผลการเรียน กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ แนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องกับระเบียบการเทียบโอนผลการเรียนและนิเทศ ติดตามผล

ปัญหา มีบ้างเล็กน้อยและโรงเรียนสามารถแก้ไขได้ตามสถานการณ์

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้อันแต่ละ

กลุ่มสาระการเรียนรู้และการวิจัยสถาบัน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานของโรงเรียนในแต่ละกลุ่มงานตามสายงานการบริหารโรงเรียน

ปัญหา เนื่องจากการทำวิจัยดังกล่าว ส่วนใหญ่ทำเพื่อพัฒนาผลงานทางวิชาการขอเลื่อนวิทยฐานะ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วก็หยุด ไม่ได้นำไปใช้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจึงพยายามส่งเสริมให้มีการร่วมมือดำเนินการอย่างจริงจัง โดยนำผลงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

ปรับปรุงอาคารสถานที่ภายในโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น สวยงามและทันสมัย จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จาก แหล่งเรียนรู้ ติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้

ปัญหา มีบ้างเล็กน้อยและโรงเรียนสามารถแก้ไขได้ตามสถานการณ์

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนนิเทศการศึกษาโดยเน้นให้เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ กับครูโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและงานในหน้าที่ความรับผิดชอบในลักษณะของกัลยาณมิตรลักษณะของการนิเทศโดยการประชุมกลุ่มย่อย เชิญวิทยากรมาแนะนำให้ความรู้ จัดอบรมและศึกษาดูงานและนิเทศทางอ้อมโดยการเดินตรวจตามอาคารและห้องเรียนต่างๆ เพื่อดูแลการเรียนการสอนและอื่นๆ

ปัญหา คือ ผู้นิเทศไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการนิเทศยังยึดติดว่าการนิเทศเป็นการติดตามประเมินผลเพื่อตำหนิ

10. ด้านการแนะแนว

โรงเรียนดำเนินการ โดยการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียน โดยการสังเกต สัมภาษณ์ การเขียน อัดชีวประวัติและการเยี่ยมบ้าน การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาต่ออาชีพ คุณธรรม จริยธรรม โดยการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดป้ายนิเทศ วิทยุทัศน์ ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจเลือกได้อย่างเหมาะสม การให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจตนเองสามารถเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด การป้องกัน ส่งเสริมพัฒนา ช่วยเหลือโดยจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ หรือได้รับการช่วยเหลือตามควรแก่กรณี เช่น การจัดทุนการศึกษาและการติดตามและประเมินผล เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ใน

การประเมินผลการดำเนินงานแนะแนว

ปัญหา คือ ครูแนะแนวที่มีวุฒิทางการศึกษาด้านแนะแนวโดยตรงมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่นักเรียน

11. ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยให้แต่ละกลุ่มรับผิดชอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ ประชุมปฏิบัติการร่วมกันหาแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน ร่วมกันสร้างตรวจสอบและปรับเครื่องมือที่จะใช้ในแต่ละมาตรฐาน เก็บข้อมูล วิเคราะห์และแปลผลจัดทำรายงานนำเสนอผลการประเมินต่อสาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้องปรับปรุงการปฏิบัติงานและวางแผนใหม่ต่อไป

ปัญหา ไม่มี

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน วิทยาการใหม่ๆ การแสดงผลงาน ผลิต การสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

ปัญหา ไม่มี

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

โรงเรียนดำเนินการประสานความร่วมมือโดยการทำ MOU กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ได้แก่ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โรงเรียนมัธยมต้นดิ่ง ประเทศเวียดนาม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี องค์กรบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี มูลนิธิการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น มูลนิธิการศึกษาของประเทศเวียดนาม มูลนิธิการศึกษาของประเทศจีน

ปัญหา ไม่มี

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน โดยการจัดประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง การจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า คณะกรรมการเครือข่าย ผู้ปกครองนักเรียนเพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมพัฒนาสังคมและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดการแสดงผลผลิตทางวิชาการประจำปี เปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมจัดงาน การเชิญวิทยากรจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมาให้ความรู้แก่นักเรียนและบุคลากร การส่งครูไปเป็นวิทยากรให้

ความรู้แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การสร้างความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่การจัดการศึกษาแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชน การส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของบุคคลครอบครัว และชุมชน การสนับสนุนให้บิดา มารดา ผู้ปกครองมี ความรู้ความสามารถในการให้การอบรมและการติดตามผลการจัดการศึกษา

ปัญหา ไม่มี

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา การรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการเกี่ยวกับงานวิชาการ การสำรวจปัญหา ความต้องการในการปฏิบัติงานวิชาการต่างๆ แล้วรวบรวมมา กำหนดเป็นระเบียบควบคุมไม่ให้เกิดปัญหา หรือเป็นแนวทางในการวินิจฉัยปัญหาที่อาจเกิดขึ้น การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางปฏิบัติเพื่อจัดทำเป็นระเบียบ ใช้เป็นเครื่องมือในการ กำหนดแนวทางปฏิบัติและควบคุม การจัดทำเป็นเอกสารคู่มือครู – คู่มือ นักเรียน

ปัญหา ไม่มี

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา โดยครูผู้สอนเป็นผู้ เลือกรับหนังสือเสนอต่อคณะกรรมการวิชาการ และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย (ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครองผู้แทนชุมชน ผู้แทนกรรมการ นักเรียน) ทั้งนี้หนังสือต้องให้สอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและมีเนื้อหาสาระ ตรงกับความต้องการของผู้สอน

ปัญหา คือ หนังสือที่ครูเลือกใช้บางรายการเลิกผลิตหรือผลิตไม่ทัน ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลง

17. ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยการสำรวจปัญหาและความต้องการในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี การให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การส่งเสริมให้ครู ผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การจัดซื้อ จัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และการ ประสานงานขอความร่วมมือในการผลิตจัดหา พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับ สถานศึกษา บุคคลครอบครัว องค์กร สถาบันการศึกษา

ปัญหา ไม่มี

โรงเรียนที่ 3

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

โรงเรียนการดำเนินการโดยการศึกษาหลักสูตรแกนกลาง ศึกษากรอบหลักสูตรท้องถิ่น ของเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาความต้องการและบริบทของโรงเรียน จัดทำโครงสร้างหลักสูตร ของโรงเรียนและพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นโดยการประชุมกลุ่มสาระฯ ทั้ง 8 กลุ่ม เพื่อศึกษา มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ หลักสูตรแกนกลางและกรอบหลักสูตรท้องถิ่น มีการจัดทำสาระหลักสูตร ท้องถิ่น บูรณาการใน 8 กลุ่มสาระ ฯ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางและ จัดเป็นวิชาสาระเพิ่มเติม เช่น ท้องถิ่นสกลนครวรรณกรรมท้องถิ่น

ปัญหา ไม่มี

2. ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

โรงเรียนการดำเนินการโดยการวางแผนดำเนินงานตามกรอบงานบริหารวิชาการตาม กฎกระทรวงฯ วางแผนดำเนินงาน 8 กลุ่มสาระ ฯ วางแผนดำเนินงานห้องสมุด วางแผนดำเนินงาน แนะแนว วางแผนดำเนินงาน ทะเบียนวัดผล วางแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา ไม่มีเพราะถ้าบุคลากรไม่พอก็จะเสนอฝ่ายบริหารจ้างครูอัตราจ้างเพื่อแก้ปัญหา การเรียนการสอน

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการโดยการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาในโครงสร้างหลักสูตร ประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระฯ ทั้ง 8 กลุ่มเพื่อช่วยจัดคาบสอนในแต่ละรายวิชาในแต่ละกลุ่มสาระ จัดตารางสอน มอบหมายการสอน และนิเทศติดตาม เพราะครูต้องทำกำหนดการสอน แผนการ สอน สื่อ วิจัยในชั้นเรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ปัญหา ไม่มี

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการโดยการจัดประชุมครู บุคลากรทั้งโรงเรียน จัดประชุมกลุ่มสาระ ประชุมปฏิบัติการ การทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำ คำอธิบายรายวิชา จัดทำกิจกรรมพัฒนาหลักสูตร จัดทำเกณฑ์การวัดประเมินผล จัดทำเกณฑ์การ จบหลักสูตรและจัดทำรูปเล่มหลักสูตรโรงเรียน หลักสูตรกลุ่มสาระ

ปัญหา ไม่มี

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนการดำเนินการโดยการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา / คำอธิบาย รายวิชา จัดทำ โครงสร้างรายวิชา (กำหนดการสอน) ตามหน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำ สื่อ/ กำหนดชิ้นงาน ภาระงาน จัดกิจกรรมการเรียนรู้/ วัดผลประเมินผลและนิเทศติดตาม (เพื่อให้ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด)

ปัญหา ไม่มี

6. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนการดำเนินการตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่สพฐ 619 / 2552 ลงวันที่ 30 กันยายน 2552

ปัญหา ไม่มี

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการโดยครูผู้สอนบันทึกผลหลังสอนในแผนการสอนของครู และครูเลือกปัญหาในบันทึกผลหลังสอนมาแก้ปัญหาหรือทำวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหา ไม่มี

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนการดำเนินการโดยการห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

ปัญหา ไม่มี

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการโดยการศึกษาดูงาน ส่งครูเข้าประชุมอบรมประชุมครู – บุคลากร ประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้และนิเทศแบบกัลยาณมิตร

10. ด้านการแนะแนว

โรงเรียนการดำเนินการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว จัดครูแนะแนวสอน กิจกรรมแนะแนว จัดครูแนะแนวอาชีพ และศึกษาต่อ

ปัญหา ไม่มี

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการโดยการจัดประชุมทำความเข้าใจให้ครู – บุคลากรทุกคน แต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงาน แต่งตั้งครูเก็บข้อมูลตามมาตรฐานตัวชี้วัดและสรุปทำรายงานประเมินตนเอง

ปัญหา ไม่มี

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โรงเรียนการดำเนินการโดยการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ประชุมผู้ปกครอง นักเรียนและให้ความรู้โดยสถานีวิทย์โรงเรียน

ปัญหา ไม่มี

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

โรงเรียนการดำเนินการโดยการร่วมประชุมกับองค์กร หน่วยงานอื่น เข้าประชุม อบรม

กับหน่วยงานอื่นและให้หน่วยงานอื่นมาแนะแนวการศึกษา

ปัญหา ไม่มี

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการโดยการแนะแนวศึกษาต่อ - สถาบันการศึกษา ให้ความรู้
จรรยา - ดำรงและส่งเสริมสุขภาพ - โรงพยาบาล สาธารณสุข

ปัญหา ไม่มี

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการ โดยการประชุมร่วมกับกรรมการสถานศึกษา เสนอหลักสูตร
สถานศึกษาผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาและประชุมภาคีเครือข่าย เพื่อดำเนินการตามระเบียบ
เรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพหนังสือเรียนและทัศนศึกษา

ปัญหา ไม่มี

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการ โดยการประชุมครูทั้งโรงเรียน ประชุมครูกลุ่มสาระฯ เพื่อ
คัดเลือกหนังสือเรียน เสนอรายชื่อหนังสือเรียนในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคี
เครือข่าย ดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบพัสดุและดำเนินการมอบหนังสือเรียนให้นักเรียน

ปัญหา ไม่มี

17. ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนการดำเนินการ โดยการจัดประชุมครูเพื่อใช้สื่อเทคโนโลยี ประชุมปฏิบัติการ
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และนิเทศติดตาม

ปัญหา ไม่มี

โรงเรียนที่ 4

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

โรงเรียนดำเนินการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้
สาระท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนในการ
จัดทำสาระท้องถิ่นใน 2 ลักษณะ คือ เป็นรายวิชาเพิ่มเติมและสอดแทรกเนื้อหาในรายวิชาพื้นฐาน
ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้สอบถามข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการสถานศึกษา
ผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการจากชุมชนที่ได้แต่งตั้งเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรของโรงเรียน เมื่อ
จัดทำหลักสูตรเรียบร้อยแล้วได้นำมาขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัญหา คือ ข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นยังไม่ครอบคลุมที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรได้อย่างเต็มรูปแบบและความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ยังไม่หลากหลาย

2. ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

โรงเรียนการดำเนินการโดยการจัดโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องรับกับภารกิจด้านวิชาการ และในการวางแผนใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการดำเนินการมีการติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานมีการนิเทศเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้

ปัญหา ไม่มี

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา โดยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดครูเข้าสอนตามวุฒิและวิชาเอก กำหนดให้ครูนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติโดยการให้ครูมีการวางแผนการสอน ออกแบบการเรียนการสอนนำ Backward Design มาใช้ ให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอน จัดแหล่งการเรียนรู้และห้องสมุด ให้นักเรียนได้ค้นคว้าให้ครูวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและวัดผลตามสภาพจริงและให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหา คือ ครูส่วนหนึ่งยังสอนด้วยวิธีการเดิมยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แม้ปัญหาโดยการนำวิธีนิเทศภายในมาใช้

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนเป็นโรงเรียนต้นแบบในการใช้หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้พัฒนาหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง ฯ และปัจจุบันใช้กับนักเรียนระดับชั้น ม.1,ม.2,ม.4,ม.5 การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนเริ่มจากการตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน จัดกิจกรรมสร้าง ความตระหนักแก่บุคลากรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน หลักสูตรระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ และมีการวิจัยพัฒนาหลักสูตร

ปัญหา คือ หน่วยการเรียนรู้ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยเฉพาะหน่วยการเรียนรู้ของวิชาที่จะจบชั้น ม.3 และ ม.6

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ในแต่ละวิชามีการจัดเนื้อหาและกิจกรรมตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวบ่งชี้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เทคนิคการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องกับคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูใช้ลักษณะของวิชา เช่น มีการจัดกิจกรรมการสอนฝึกทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นต้น ในแต่ละรายวิชาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดบรรยากาศทางวิชาการไว้ เช่น ห้องสมุดจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ Internet เป็นต้น

ปัญหา คือ การประสานความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ยังไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร

6. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผล ดำเนินการวัดผลประเมินผลและเทียบเรียนข้อมูลผลการเรียน จัดให้มีการประมวลผลการทุกระดับชั้น โดยใช้โปรแกรม Student 51 จัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดผล ในการเทียบโอนผลการเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

ปัญหา คือ เรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางฯ ที่กำหนดให้แต่ละกลุ่มสาระฯ ประเมิน 8 องค์กรประกอบซึ่งโปรแกรม Student 51 ที่นำมาใช้ในการประมวลผลยังไม่รองรับ

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

โรงเรียนกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชาที่สอน

ปัญหา คือ ครูยังจัดทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ครบทุกรายวิชาที่สอนเนื่องจากครูแต่ละคนสอนหลายวิชา

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้อย่างเรียนรู้หลากหลาย มีการพัฒนาห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์ ศูนย์วิชาที่เป็นห้องสมุดของกลุ่มสาระต่างๆ ห้องคอมพิวเตอร์ แหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนของกลุ่มสาระต่างๆ เช่น สวนวิทยาศาสตร์ สวนภาษาไทย จัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ปัญหา คือ เรื่องสถานที่ไม่เพียงพอในการจัดห้องต่างๆ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เนื่องจากโรงเรียนมีปัญหาอาคารชำรุดและต้องรื้อ

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนกำหนดนโยบายให้มีการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสนองนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่กำหนดให้ปี 2553 เป็นปีพัฒนาคุณภาพการศึกษา “ครูคุณภาพนักเรียนคุณภาพชั่วโมงคุณภาพ” ทั้งนี้การนิเทศภายในเป็นมาตรการหนึ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การนิเทศใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชุม การเยี่ยมชั้นเรียน การสาธิตการสอน การสังเกตการสอน ฯลฯ เป็นต้น โดยเฉพาะมีการสังเกตการณ์สอน

จากผู้บริหารโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน

ปัญหา คือ ความต่อเนื่องของกิจกรรมนิเทศในแต่ละกลุ่มสาระ

10. ด้านการแนะแนว

โรงเรียนมีครูแนะแนวรับผิดชอบจัดกิจกรรมแนะแนวและจัดการเรียนในชั่วโมงแนะแนวนอกจากนี้ ได้กำหนดให้ครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำและแนะแนวแก่นักเรียนอีกด้วย มีการเชื่อมโยงระบบงานแนะแนวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ปัญหา คือ จำนวนบุคลากรที่เป็นครูแนะแนวโดยตรงยังมีน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสพท.และท้องถิ่น จัดระบบบริหารและสารสนเทศ เพื่อจัดทำประกันคุณภาพภายในโดยตั้งคณะกรรมการในแต่ละมาตรฐานจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา โดยดำเนินการตามโครงการ / กิจกรรม มีการตรวจสอบควบคุมคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ผลการประเมินคุณภาพภายในปีการศึกษา 2552 จำนวน 18 มาตรฐาน ประกันคุณภาพดี 10 มาตรฐาน ดีมาก 8 มาตรฐาน และผลการประเมินของ สมศ. รอบ 2 อยู่ในระดับดีมากยกเว้นมาตรฐานที่ 5 อยู่ในระดับดี

ปัญหา คือ ความต่อเนื่องของการดำเนินการ

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการโดยการส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม เช่น วัตถุประสงค์เป็นศูนย์กลางในการอบรมคุณธรรมจริยธรรมและสอนเสริมนักเรียนโดยโรงเรียนส่งบุคลากรไปเป็นวิทยากรร่วม นอกจากนี้ มีการส่งครูไปเป็นวิทยากรร่วมกับเทศบาลและการศึกษานอกโรงเรียนให้ความรู้แก่ชุมชน

ปัญหา คือ 1) การพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ 2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ยังไม่หลากหลาย

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

โรงเรียนดำเนินการโดยการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ร่วมกับหน่วยงาน การประชุมผู้ปกครอง โรงเรียนมีวิทยากรภายนอกเข้ามาสอนนักเรียน โรงเรียนจัดครูไปเป็นวิทยากรในองค์กรต่าง ๆ เช่น เทศบาล การศึกษานอกโรงเรียน เป็นการให้บริการทางวิชาการ โรงเรียนเป็นเครือข่ายกับโรงเรียนต่างๆ ที่ต้องมีการทึงในการสร้างความตระหนักและความรู้ในเรื่องอาเซียนแก่นักเรียน

ปัญหา คือ การบริการงานด้านวิชาการยังไม่ครบถ้วนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โรงเรียนประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิในการศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้ได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา

ปัญหา คือ การดำเนินการในภารกิจด้านนี้ยังไม่กว้างขวางและหลากหลาย

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิชาการตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติ แก้ไขปรับปรุง นำระเบียบไปใช้ ตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

ปัญหา ไม่มี

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการ โดยการตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องภาคเครือข่าย ครูแต่ละกลุ่มสาระฯ ผู้ปกครองนักเรียนขึ้นมาเพื่อศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรพิจารณาจัดทำเอกสารประกอบการเรียนแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้

ปัญหา คือ การผลิตหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ต่างๆ ครูยังไม่ได้ผลิตขึ้นใช้เอง

17. ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนกำหนดนโยบายในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษา พัฒนาบุคลากรในเรื่องการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี พัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาห้องสมุด นิเทศติดตามประเมินผลการผลิตและใช้สื่อ

ปัญหา คือ การใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย

โรงเรียนที่ 5

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

โรงเรียนดำเนินการ โดยการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนตามความต้องการของท้องถิ่น หรือจัดกิจกรรมเสริมในแต่ละกลุ่มวิชาในทุกระดับชั้น โดยปรับปรุงจากหลักสูตรแกนกลางโดยไม่ทำให้จุดประสงค์ของหลักสูตรเปลี่ยนแปลง ปรับรายละเอียดเนื้อหาโดยเพิ่มหรือลดรายละเอียดจากหลักสูตรแกนกลาง ปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่น จัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นมาใหม่ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัดหรือสื่อ

อื่นๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์และเนื้อหาสภาพของท้องถิ่น โดยสิ่งเหล่านี้เอาไว้ใช้กับเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่เดิมหรือรายวิชาใหม่ที่พัฒนาขึ้นก็ได้และจัดทำคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมจากที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางคำอธิบายรายวิชาที่จัดทำขึ้นต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหาและความต้องการของท้องถิ่น สำหรับขั้นตอนในการพัฒนา คือ (1) จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร (2) ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลขั้นพื้นฐาน (3) กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร (4) กำหนดเนื้อหา (5) กำหนดกิจกรรม (6) กำหนดชั่วโมงการเรียน (7) กำหนดเกณฑ์การวัดประเมินผล (8) จัดทำเอกสารหลักสูตร (9) ตรวจสอบคุณภาพและการทดลองใช้หลักสูตร (10) เสนอขออนุมัติการใช้หลักสูตร (11) นำหลักสูตรไปใช้ (12) ประเมินผลหลักสูตร

ปัญหา ครูขาดความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

2. ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการโดยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนเต็มศักยภาพ มีคุณธรรม และเรียนรู้อย่างมีความสุข ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ จัดการสอนเสริมอย่างเป็นระบบ พัฒนานิสัยรักการอ่าน การค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการสอนด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา ทักษะกระบวนการคิด ส่งเสริมงานวิจัยและการคิดประดิษฐ์

ปัญหา ขาดการนิเทศในงานและไม่ต่อเนื่อง

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการ โดยการใช้ครูสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระและครูสอนตรงตามเอกทุกรายวิชา

ปัญหา นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ คิดเลขบวก ลบ คูณ หารไม่เป็น ขาดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการพัฒนาไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ปัญหา คือ เรื่องการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นที่ยังไม่เข้าใจและสอดคล้องในส่วนตรงไหน ครูผู้สอนไม่สามารถเขียนหลักสูตรท้องถิ่นในรายวิชาของตนเองได้

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการ โดยการจัดการเรียนการสอนต้องจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญพอกับเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนเน้นนักเรียนเป็นผู้แสดง ครูเป็นผู้กำกับหรือเป็นผู้ดำเนินการ โดยใช้สื่อการสอนและแผน คู่มือต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติ ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีสอนที่หลากหลายตามความเหมาะสมของเนื้อหาและสภาพของนักเรียนและใช้กระบวนการกลุ่ม นักเรียนช่วยกันคิดและ

แก้ปัญหาและโรงเรียนต้องจัด (1) ให้มีแผนการเรียนการสอน (2) จัดตารางสอน (3) การจัดชั้นเรียน (4) จัดสอนซ่อมเสริม (5) จัดห้องสมุด

ปัญหา คือ 1) ครูผู้สอนขาดวิธีการสอนที่หลากหลาย 2) ใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบกลุ่มไม่ประสบความสำเร็จ นักเรียนไม่ช่วยกันคิดและแก้ปัญหา

6. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้ดำเนินการในรูปคณะกรรมการ 3 – 5 คน และผู้ขอเทียบโอนมีผลการเรียนมาจากหลักสูตรอื่น ให้ทำรายวิชาหรือหน่วยกิตที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ผลการเรียนรู้ เนื้อหาที่สอดคล้องกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 มาเทียบโอนและพิจารณาให้ระดับผลการเรียนให้สอดคล้องกัน

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน จัดการอบรมให้กับครูผู้สอนในทุก 1 ปี ๆ ละ 1 ครั้ง ปัญหา คือ 1) ครูเขียนวิจัยในเชิงวิชาการไม่ได้ 2) วิทยากรผู้มาให้ความรู้ขาดทักษะในการอธิบาย และระยะเวลาในการอบรมสั้น 3) ไม่มีกรณีศึกษา ติดตามผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง 4) ครูไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัย

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการโดยการกำหนดแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้ชัดเจนในองค์กรคณะบุคคลหรือชุมชนทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ เช่น สถาบันการศึกษาในแถบใกล้เคียงหรือสภาวัฒนธรรมตำบลหรือสภาวัฒนธรรมกับชุมชน เป็นต้น จัดทำพิพิธภัณฑ์แบบจำลองไว้ในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้โดยกระบวนการเรียนการสอนของครูเน้นการบูรณาการทุกกลุ่มสาระซึ่งโรงเรียนได้ทำแบบพิพิธภัณฑ์จำลองของป่าจำปีสิรินธร

ปัญหา คือ 1) ด้านงบประมาณ 2) ขาดวิทยากรหรือผู้มีความรู้ในเรื่องของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยการนิเทศการเรียนการสอน 1 ครั้ง ใน 1 ภาคเรียนโดยการเข้าไปฟังคุณครูสอนตามแผนการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ ใช้สื่ออะไรในการสอน บรรยากาศในห้องเรียนเป็นอย่างไร

ปัญหา คือ 1) ในการนิเทศทำไม่ต่อเนื่อง 2) ครูจะเตรียมการสอนดีเฉพาะในเวลาที่มีการนิเทศ

10. ด้านการแนะแนว

โรงเรียนดำเนินการโดยการแนะแนวตามโรงเรียนและออกนอกสถานที่ไปตาม โรงเรียนต่างๆ ให้ความรู้จัดกิจกรรมนันทนาการและโรงเรียนที่ไกลมากไม่สามารถไปแนะแนวได้มีการฝากแผ่นป้าย

เพื่อประชาสัมพันธ์ชักชวนให้มาเรียนที่โรงเรียน

ปัญหา คือ 1) โรงเรียนต่างๆ แย่งเด็กให้ไปเรียนในโรงเรียนของตนโดยมีการรับส่ง อาหารฟรีทุกอย่างซึ่งโรงเรียนมัธยมไม่สามารถทำได้ซึ่งทำให้เด็กมาเรียนน้อยลง 2) บุคลากรในการออกแนะแนวมีน้อยเนื่องจากงานสอนของแต่ละคนมีมาก และมีภารกิจอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถออกแนะแนวได้

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยการเตรียมเอกสาร แต่งตั้งคณะกรรมการ วางแผนประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษา สร้างเครื่องมือจัดทำสารสนเทศ จัดทำกลยุทธ์และจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาปฏิบัติงานตามแผนให้ผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาทำโครงการเก็บรวบรวมหลักฐานและมีการติดตามการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบ พัฒนาและปรับปรุง เมื่อพบว่างานไม่เป็นไปตามมาตรฐานและแก้ไขอย่างจริงจัง

ปัญหา คือ 1) บุคลากรขาดความพร้อม ขาดหลักฐานต่าง ๆ เมื่อรับการตรวจ 2) ปัญหาการสร้างเครื่องมือในการประเมิน ไม่ครอบคลุมตัวบ่งชี้และได้ไม่ครบตามมาตรฐาน 3) ขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามแบบต่อเนื่อง

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการโดยการให้ความรู้ บริการห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่ศูนย์จัดให้
ปัญหา คือ ชุมชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดี ความรู้ไม่ค่อยส่งเสริมให้ลูกหลานได้รับการศึกษา

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

โรงเรียนดำเนินการโดยการเข้าร่วมเพื่อรับฟังการอบรมการพัฒนาหลักสูตรและอื่นๆ ซึ่งจัดโดยโรงเรียนขนาดใหญ่ วิทยุวิทยากรและโรงเรียนขอเข้าร่วมเพื่อรับฟังการอบรม

ปัญหา ไม่มี

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมตาม โอกาสอันควรหรือตามที่หน่วยงานอื่นๆ เสนอมา

ปัญหา ไม่มี

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยการรวบรวมระเบียบแนวปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการและบริการเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงาน การติดตาม

ประเมินผลงานวิชาการจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ ดำเนินงานธุรการของกลุ่มวิชาการ ได้แก่ งานสารบรรณ งานพัสดุ งานการเงิน จัดทำทะเบียนรับ – ส่ง หนังสือราชการเกี่ยวกับงานวิชาการ ประสานงานกับบุคคลที่มาติดต่องานให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวก จัดทำแผนปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มงานวิชาการ ประเมินผล สรุปผลการดำเนินงานรายภาค และรายปี และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยครูผู้สอนเป็นผู้คัดเลือกหนังสือเสนอคณะกรรมการวิชาการ และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและมีเนื้อหาสาระตรงตามความต้องการของครูผู้สอนซึ่งสามารถเลือกได้จากทุกสำนักพิมพ์ตามบัญชีกำหนดสิ่งที่ใช้ในการเรียนรู้สำหรับการเลือกใช้ในสถานศึกษาโดยดูจาก <http://academic.obec.go.th>

ปัญหา คือ หนังสือที่ส่งไปให้โรงเรียนได้รับช้ามากและบางรายวิทาหาหนังสือได้ไม่ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน

17. ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยจัดอบรมครูในเรื่อง การทำสื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ส่งครูเข้าอบรมตามสถานที่ราชการต่างๆ โรงเรียนพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ Internet ในการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา คือ 1) อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ 2) ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ

โรงเรียนที่ 6

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

โรงเรียนดำเนินการสอดแทรกหลักสูตรท้องถิ่นไว้ในรายวิชาพื้นฐาน โดยจะสอดแทรกกิจกรรมในรายวิชาพื้นฐานและจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมของบางสาระเพื่อศึกษาเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ก็มีข้อจำกัดด้านบุคลากรที่จะให้ความรู้กับนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงจัดกิจกรรมบูรณาการในแต่ละสาระและออกพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมในท้องถิ่นโดยเชิญวิทยากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ชำนาญมาเป็นวิทยากร

ปัญหา ไม่มี

2. ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการประชุมวางแผนงานวิชาการซึ่งประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่มสาระฯ 8 กลุ่ม ในการกำหนดปฏิทินงานวิชาการตลอดปีการศึกษา กำหนดให้แต่ละกลุ่มสาระฯ เขียนโครงการกิจกรรมของแต่ละกลุ่มสาระฯ แล้วแต่ละกลุ่มสาระฯ ดำเนินการตามแผน/โครงการที่ได้รับอนุมัติแล้ว มีการ

ประเมิน ติดตามผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผน/โครงการหรือไม่และมีการประเมินผล มีการสรุปและรายงานผลการปฏิบัติงานให้ หน่วยงานที่อยู่เหนือขึ้นไปทราบ

ปัญหา ไม่มี

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ปัจจุบันโรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งให้ผู้เรียนบรรลุความสำเร็จหรือมีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษา พ.ศ.2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยในปีนี้ได้เริ่มจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับชั้น ม.1, ม.4

ปัญหา คือ ความเข้าใจในเนื้อหาการใช้หลักสูตรแกนกลาง ฯ ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควรมีการอบรมและทำความเข้าใจน้อย มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ การขาดแคลนครูสายวิชาที่ตรง เช่น ครูศิลปะ ครูพลศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ (เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา) เป็นต้น

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

หลังจากได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษามาระยะเวลาหนึ่งประมาณ 1 – 2 ปี จะมีการสรุปผลการใช้หลักสูตร วิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตร จากนั้นมีการปรับหลักสูตรสถานศึกษาอีกครั้งหนึ่ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและผลที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ ส่วนใดของหลักสูตรที่โรงเรียนไม่สามารถทำได้บรรลุผลหรือมีความเป็นไปได้น้อยก็จะมีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนผู้เรียน แต่ทั้งนี้วัตถุประสงค์สำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะยังคงยึดตามหลักสูตรแกนกลาง ฯ เป็นสำคัญและโดยภาพรวมของโรงเรียนจะพัฒนาและปรับหลักสูตรให้ดีขึ้นก่อนข้างลำบากเพราะมีปัจจัยหลายอย่างที่เป็นอุปสรรค

ปัญหา คือ การขาดครูที่มีความสามารถเฉพาะการขาดงบประมาณ ความไม่พร้อมของนักเรียน

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยให้กระบวนการนี้เป็นไปได้ช้า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับพอใช้ ซึ่งควรมีการปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

ปัญหา คือ การขาดครูที่มีความสามารถเฉพาะการขาดงบประมาณ ความไม่พร้อมของนักเรียน

6. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนดำเนินการวัดผลประเมินผลโดยยึดหลักการประเมินผลตามสภาพจริงให้นักเรียนได้กระทำและปฏิบัติจริงเป็นส่วนใหญ่และยึดหลักวิธีการประเมินคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละวิชา ส่วนการเทียบโอนผลการเรียนก็จะดูรายวิชาที่ตรงกันแล้วเทียบโอน

ปัญหา คือ รายวิชาเพิ่มเติมที่ต้องปรับให้เข้ากันในกรณีที่วิชาเพิ่มเติมไม่ตรงกัน

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะกระทำในลักษณะเป็นส่วนๆของแต่ละงาน เช่น งานแนะแนว งานวิชาการ งานปกครอง เป็นต้น มิได้ดำเนินการเป็นลักษณะในภาพรวมของโรงเรียน โดยแต่ละหน่วยงานย่อยๆ จะทำการออกแบบสำรวจความพึงพอใจหรือแบบสำรวจเพื่อหาข้อมูลบางอย่างเพื่อนำมาปรับปรุงงาน

ปัญหา คือ โรงเรียนยังขาดการวิเคราะห์โรงเรียนในภาพรวม เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เป็นเอกภาพ มีทิศทางที่ชัดเจน ยังไม่สามารถหาแนวทางในภาพรวมที่ชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนได้พยายามจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้สามารถสืบค้น ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างเต็มที่ในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุด ห้องศูนย์วิชาต่างๆ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องพิเศษต่างๆ เป็นต้น และแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน เช่น สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ต่างๆ ภายในจังหวัดและนอกจังหวัด

ปัญหา คือ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนยังมีข้อจำกัดในเรื่องคุณภาพและปริมาณที่ไม่เพียงพอ ส่วนแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนมีปัญหาในเรื่องการหาเวลาและงบประมาณที่จะสามารถนำนักเรียนไปศึกษาหาความรู้ในที่นั้นๆ ได้อย่างทั่วถึง

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนยังไม่มีระบบการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร จะมีการนิเทศในลักษณะให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นในการปฏิบัติงานของคุณครูในที่ประชุมครูหรือการประชุมคณะกรรมการวิชาการในการสัมมนาซึ่งจะกระทำปีการศึกษาละ 1 ครั้ง การนิเทศในระดับกลุ่มสาระด้วยกันยังไม่ได้ กระทำเป็นระบบที่ชัดเจน การนิเทศติดตามงานยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร

ปัญหา คือ การยอมรับคำนิเทศหรือคำแนะนำซึ่งกันและกัน ความมีใจยอมรับข้อตำหนิหรือการปฏิบัติยังมีอยู่จำกัด ยังขาดการวางระบบการนิเทศอย่างเป็นทางการและเป็นรูปธรรม

10. ด้านการแนะแนว

โรงเรียนดำเนินการโดยจัดชั่วโมงแนะแนวทุกระดับชั้น มีครูที่มีชั่วโมงสอนน้อยทำหน้าที่เป็นครูแนะแนว

ปัญหา ไม่มี

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ผู้อำนวยการโรงเรียนได้มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในงานต่างๆ ได้ศึกษาเกณฑ์การประเมิน

คุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แล้วปรับปรุงรูปแบบการทำงานให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินฯ รวบรวมข้อมูลจากการทำงานในด้านต่างๆ แล้วนำเสนออย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นผู้รับผิดชอบในงานด้านต่างๆ ต้องพัฒนารูปแบบการทำงาน และผลสำเร็จในการทำงานนั้นๆ ให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพภายในและคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษา

ปัญหา ไม่มี

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการ โดยการให้ความรู้และทักษะต่างๆกับผู้เรียนซึ่งอยู่ในชุมชน จากนั้นผู้เรียนจะเป็นเหมือนผู้สร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้เกิดขึ้นในชุมชนเป็นแกนนำที่มีความสามารถทางวิชาการในระดับหนึ่งซึ่งจะเป็นที่พึ่งของคนในชุมชนในด้านวิชาการได้ นอกจากนี้โรงเรียนได้ใช้โอกาสต่างๆในการสร้างความรู้ความเข้าใจทางด้านวิชาการให้กับผู้ปกครองซึ่งก็คือประชาชนในชุมชน เช่นในการประชุมผู้ปกครอง ภาคเรียนละ 1 ครั้งการจัดกิจกรรมในวันสำคัญๆ เช่น วันแม่ เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนยังได้จัดกิจกรรมรณรงค์ในเรื่องต่างๆ ให้กับชุมชนก็จะเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมดังกล่าว

ปัญหา ไม่มี

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

โรงเรียนได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น โดยให้ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร อบรมบุคลากรให้มีความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่สถาบันนั้นๆ ต้องการ เช่น โรงเรียนเคยร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับการทำน้ำตาลมะพร้าวร่วมกัน มีการวิจัยเกี่ยวกับน้ำตาลมะพร้าว ทำหนังสือแบบเรียนเพื่อเผยแพร่ร่วมกัน เป็นต้น แต่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการดำเนินการและงบประมาณที่จะสนับสนุนให้เพียงพอ

ปัญหา ไม่มี

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โรงเรียนได้ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการเผยแพร่อบรมให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องต่างๆ เช่น การสาธารณสุข ความประพฤติของนักเรียน ความรู้เรื่องกฎหมาย การจราจร ฯลฯ โดยให้หน่วยงานต่างๆ เข้ามาอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนในเกือบทุกโอกาสที่มีการร้องเรียน

ปัญหา คือ เมื่อมีกิจกรรมต่างๆ เข้ามาแทรกในเวลาเรียนปกติมากๆ ทำให้นักเรียนเสียเวลาเรียนในภาคปกติมากเกินไป จนทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนในภาคปกติ นักเรียนจะมีเวลาเรียนในภาคปกติที่น้อยเกินไปและไม่สามารถหาเวลามาทดแทนได้

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

คณะกรรมการวิชาการเป็นผู้วางแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา จากนั้นก็ทำเอกสารประกอบเรื่องดังกล่าว ส่วนใหญ่นุคลากรจะปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้แต่มีส่วนน้อยที่ไม่สามารถทำตามแนวทางที่วางไว้ได้ต้องให้การแนะนำโดยตลอด

ปัญหา ไม่มี

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

ครูผู้สอนจะเป็นผู้คัดเลือกหนังสือ แบบเรียนซึ่งพิจารณาจากเนื้อหาและกิจกรรมภายในเล่มว่าสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่กำหนดอยู่ในหลักสูตรมากน้อยเพียงใด รูปแบบที่น่าสนใจหรือไม่ ราคาไม่สูงเกินไป จากนั้นจึงแจ้งให้หัวหน้าฝ่ายวิชาการ เพื่อนำเสนอให้กับคณะกรรมการโรงเรียนพิจารณานุมัติก่อนสั่งซื้อ โดยผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ

ปัญหา คือ การขาดแคลนหนังสือหรือการผลิตหนังสือไม่ทันตามเวลาที่ต้องการ หนังสือหรือการผลิตหนังสือไม่ทันตามเวลาที่ต้องการ หนังสือออกช้าไม่ทันที่จะใช้ในการเรียนการสอน

17. ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการ โดยครูแต่ละคนจะพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนของแต่ละท่านในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่เสมอ และนำมาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาของตนที่รับผิดชอบ

ปัญหา คือ การจัดเก็บและการให้บริการในองค์กรยังไม่ชัดเจนและเป็นระบบที่จะให้บริการอย่างทั่วถึง ขาดแคลนสื่อบางชนิดเนื่องจากมีราคาสูงเกินไปในภาพรวม โรงเรียนยังไม่มีระบบการควบคุมจัดการเรื่องสื่อเทคโนโลยีที่สมบูรณ์และเหมาะสมจำเป็นต้องมีการวางระบบในเรื่องนี้

โรงเรียนที่ 7

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

โรงเรียนดำเนินการ โดยการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครองในการเปิดสอนวิชาที่เป็นความต้องการของท้องถิ่น จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เมื่อเปิดสอนตามความต้องการของท้องถิ่นที่โรงเรียนสามารถเปิดสอนได้ จะดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ปัญหา คือ ไม่สามารถเปิดสอนได้ทุกวิชาที่มีความต้องการและสามารถเปิดสอนได้ เฉพาะวิชาที่โรงเรียนมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและเครื่องมือ

2. ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเป็นรายภาคทุกภาคเรียนและติดตามการปฏิบัติ

งานให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงานที่กำหนดไว้

ปัญหา คือ งานหรือกิจกรรมที่ไม่ได้กำหนดไว้ในปฏิทินมาแทรกซึ่งมีผลทำให้งานต่าง ๆ กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในปฏิทินวิชาการเกิดการคลาดเคลื่อนหรืองานบางอย่างถูกตัดออกไป

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบเวียนสอนตามวิชาเอกของครู ไม่จัดสอนแบบประจำชั้น

ปัญหา คือ บางวิชาเอกของครูมีไม่เพียงพอต้องจัดครูวิชาเอกอื่นๆ ไปช่วยสอน ซึ่งไม่ตรงกับความรู้ความชำนาญของครู เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เมื่อสิ้นปีการศึกษาจะดำเนินการประเมินการใช้หลักสูตรโดยเก็บข้อมูลจากนักเรียน ครู และบุคลากรด้านอื่น และนำผลการประเมินมาพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป

ปัญหา คือ มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรบ่อยซึ่งทำให้คณะครูเกิดความสับสนในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการจัดอบรมความรู้ใหม่ๆ พร้อมทั้งทบทวน ความรู้ต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้คณะครูทำผลงานเพื่อเพิ่มวิทยฐานะและส่งเสริมให้คณะครูจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของ Black Word Design

ปัญหา ไม่มี

6. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนดำเนินการในม.ต้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ดำเนินการวัดผลเป็นรายปี ส่วนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ดำเนินการวัดผลเป็นรายภาค ในชั้น ม.ปลาย ดำเนินการวัดผลเป็นราย ภาค ใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายและวัดผลตามสภาพจริง ข้อสอบที่ใช้วัดผลเน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ และข้อสอบแบบอัตนัยและการเทียบโอนผลการเรียน จัดทำในรูปแบบของคณะกรรมการวิชาการ

ปัญหา คือ การมอบหมายงานให้กับนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จและเป็นไปตามจุดประสงค์ของการวัดผล

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยใช้การวิจัยแบบหน้าเดียว โดยใช้ข้อมูลจากการบันทึกหลังสอน ส่งเสริมให้คณะครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อเพิ่มวิทยฐานะ

ปัญหา คือ ครูมีภาระงานค่อนข้างมาก นอกจากการสอนจึงทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัย

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการพัฒนาปรับปรุงห้องสมุดให้มีหนังสือที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของบุคลากรพร้อมทั้งจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ ICT ในโรงเรียนด้วย จัดให้มีการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ให้แก่ นักเรียนทุกคน พัฒนาระบบ ICT ในโรงเรียน โดยจัดให้มีระบบ Wireless ซึ่งสามารถใช้อินเทอร์เน็ต สำหรับการสืบค้นได้ทุกปีในโรงเรียนและจัดให้มีแหล่งเรียนรู้รอบๆ โรงเรียน เช่น ต้นไม้ให้ความรู้ สวนสมุนไพร สวนวิทยาศาสตร์ สวนวรรณคดี

ปัญหา คือ บุคลากรในการดูแล แหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติมีน้อย

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการจัดให้มีโครงการนิเทศการสอนและดำเนินการนิเทศตามปฏิทินการนิเทศ ในการสอนแต่ละชั่วโมง จะมีการบันทึกการสอนโดยครูผู้สอนทุกชั่วโมง มีการกำหนดให้มีการส่งสมุด ปพ. 5 เป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบการบันทึกการเรียนการให้คะแนนที่เป็นปัจจุบัน

ปัญหา ไม่มี

10. ด้านการแนะแนว

โรงเรียนดำเนินการจัดให้มีชั่วโมงแนะแนวและกำหนดครู เข้าสอนตามตารางสอน จัดให้มีห้องแนะแนว มีครูประจำห้องเพื่อให้คำปรึกษาด้านต่างๆ แก่ นักเรียน ในช่วงปลายปีการศึกษา จัดคณะครูออกแนะแนวเพื่อแนะนำนักเรียนเข้า เรียนต่อชั้น ม.1, ม.4 ของโรงเรียน สำหรับโรงเรียนอื่นๆที่มาแนะแนวเรียนต่อ โรงเรียนจะจัดเวลาสำหรับการแนะแนวในวันเดียวกันเพื่อไม่ให้เสียเวลา

ปัญหา ไม่มี

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ครูดูแล 1 มาตรฐานต่อ 1 คน มีหน้าที่รวบรวมเอกสาร แบบสอบถาม แบบประเมินตามมาตรฐานของตน เมื่อสิ้นปีการศึกษาให้มีการสรุปการประเมินตนเอง (SAR) ของโรงเรียน

ปัญหา ไม่มี

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โรงเรียนเปิดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน โดยชุมชนสามารถเข้ามาใช้บริการตามที่ร้องขอ เช่น ห้องสมุด ห้องประชุม ฯลฯ เป็นต้น

ปัญหา ไม่มี

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ด้านหลักสูตรได้ขอความอนุเคราะห์ศึกษารายละเอียดจากโรงเรียนเสนา“เสนาประสิทธิ์”

ซึ่งเป็นโรงเรียนแกนนำในการใช้หลักสูตร

ปัญหา ไม่มี

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โรงเรียนจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมให้ท้องถิ่นได้มาจัดกิจกรรมกับโรงเรียนเผยแพร่ความรู้ให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองในชุมชน

ปัญหา ไม่มี

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานบริหารงานวิชาการคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการวิชาการกำหนดปฏิทินการทำงานวิชาการและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางระเบียบการวัดผลประเมินผลเพื่อประกอบหลักสูตร

ปัญหา ไม่มี

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการเพื่อคัดเลือกหนังสือ ครูผู้สอนคัดเลือกหนังสือ เสนอต่อคณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการวิชาการ นำรายชื่อเสนอต่อคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย เพื่อลงนามเห็นชอบและดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบการเงินและพัสดุ

ปัญหา ไม่มี

17. ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการจัดให้มีโครงการจัดซื้อ ซ่อมแซมสื่อ เทคโนโลยีที่มีคุณภาพพร้อมใช้งานทุกปีการศึกษาและส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา คือ งบประมาณที่ได้รับมีน้อยไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อและซ่อมแซม

โรงเรียนที่ 8

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

โรงเรียนดำเนินการประชุมผู้รับผิดชอบการทำหลักสูตรท้องถิ่นในการกำหนดกรอบการเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหาในท้องถิ่น ประชุมเชิงปฏิบัติการครูโดยการแสดงความคิดเห็นและร่วมมือกันทำหลักสูตรท้องถิ่นให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายนอกในการจัดการเรียนการสอนและนำหลักสูตรท้องถิ่นที่ได้มาดำเนินการสอน หลังจากนั้นประชุมครูเพื่อปรับหลักสูตรอีกครั้งหนึ่ง

ปัญหา ไม่มี

2. ด้านการวางแผนด้านวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการวิชาการ จัดทำคู่มือวิชาการ/จัดตารางสอน/จัดครูเข้าสอน ดำเนินงานตามคู่มือวิชาการ จัดทำแผน/โครงการ จัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนและวัดผลประเมินผล

ปัญหา ไม่มี

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการจัดตารางสอน จัดให้ครูสอนตามสาระการเรียนรู้ที่จบการศึกษา จัดให้ครูสอนตามเกณฑ์ จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญและจัดการเรียนการสอนตามสภาพของนักเรียน

ปัญหา ไม่มี

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการ โดยขอบรมครูเรื่องการจัดทำหลักสูตร แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร ศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางและทดลองใช้/ปรับปรุง/พัฒนา

ปัญหา ไม่มี

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการ โดยส่งครูเข้ารับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพาครูไปศึกษาดูงาน

ปัญหา ไม่มี

6. ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนดำเนินการ โดยจัดทำคู่มือประเมินผล ดำเนินการประเมินผลตามปฏิทิน ประเมินผลจากสภาพจริงและจัดทำเอกสารวัดผล

ปัญหา ไม่มี

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการ โดยส่งครูเข้ารับการพัฒนาเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและมอบให้ครูทำวิจัยคนละ 1 เรื่อง

ปัญหา ไม่มี

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนดำเนินการ โดยจัดทำโดยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้

ปัญหา ไม่มี

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นรูปแบบการนิเทศจึงเป็นการนิเทศในรูปแบบรวมๆ
ปัญหา ไม่มี

10. ด้านการแนะแนว

โรงเรียนดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนว จัดทำปฏิทินการดำเนินงานและ
ดำเนินงานตามปฏิทิน

ปัญหา คือ ขาดครูที่จบแนะแนวโดยตรง

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยวางแผนทำปฏิทินการดำเนินงาน ดำเนินงานเป็นทีมงานและ
ติดตาม รายงานผลการดำเนินงาน

ปัญหา ไม่มี

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

โรงเรียนดำเนินการโดยจัดอบรมวิทยุหอดินเพื่อให้ความรู้ทางการ เกษตรและจัดประชุม
ผู้ปกครองนักเรียน

ปัญหา คือ ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาว่าง

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

โรงเรียนดำเนินการโดยร่วมประชุมทางวิชาการ จัดครูให้สมัครเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ
และส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ

ปัญหา คือ การนำความรู้มาใช้ในการพัฒนางานวิชาการ

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยจัด โครงการ โรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ โดยเป็นผู้ประสานงาน
ต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะ วิชาการ ส่งเสริมให้ครูทำผลงาน ให้ความร่วมมือ
กับสาธารณะ/ทหาร/กรรมการเลือกตั้งในการจัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน พานักเรียนเข้าร่วมประชุม
สถานักเรียนและพานักเรียนเข้าร่วมค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ปัญหา ไม่มี

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

โรงเรียนดำเนินการโดยการศึกษาหลักสูตรแกนกลาง จัดทำระเบียบ/คู่มือวิชาการและ
จัดทำคู่มือวัดผล

ปัญหา ไม่มี

ตารางที่ 17 การสังเคราะห์สาระสำคัญของสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) (ต่อ)

ด้าน	ประเด็น	โรงเรียน								รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	
	(3) ปรับปรุง แก้ไขและตรวจสอบระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ ประกาศใช้ และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และ ถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
16) การคัดเลือก หนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ใน สถานศึกษา	(1) ศึกษา วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการ คัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัด การเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	(2) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัด การเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์ หนังสือของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	(3) จัดซื้อหรือจัดหาหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ ในการจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	(4) ประเมินผลการใช้หนังสือ แบบเรียน ในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
17) การพัฒนาสื่อและ เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	(1) ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการ ใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และ การบริหารงานวิชาการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	(2) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการ จัดการเรียนรู้และพัฒนางานวิชาการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	(3) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	(4) ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อ การ จัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
	(5) มีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 17 การสังเคราะห์สาระสำคัญของสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อ
ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อกำหนด
เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีประเด็นคำถาม 3 ประเด็น
ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้าน
การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ

กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านที่มีประเด็นคำถาม 4 ประเด็นได้แก่ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนว ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านที่มีประเด็นคำถาม 5 ประเด็นได้แก่ ด้านการวางแผนด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในส่วนนี้เป็นการนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาวิเคราะห์โดยการหาความถี่เป็นรายขนาด โรงเรียนและภาพรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น											
(1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่น	3.37	0.81	3.19	0.80	3.25	0.80	3.09	0.83	3.23	0.81	ปานกลาง
(2) ดำเนินการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการเปิดโอกาสให้นักคณาจารย์ในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม	3.31	0.83	3.12	0.82	3.12	0.80	3.04	0.86	3.15	0.83	ปานกลาง
(3) ปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาให้สอดคล้องกับ	3.10	0.85	2.92	0.84	2.98	0.83	2.86	0.79	2.97	0.83	ปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล	
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
สภาพท้องถิ่นหรือจัดทำรายวิชาใหม่หรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด สื่อประสม ภาพพลิก ฯลฯ												
(4) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นรวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม	3.07	0.91	2.93	0.93	2.97	0.86	2.96	0.86	2.98	0.89	ปานกลาง	
รวม	3.21	0.77	3.04	0.77	3.08	0.74	2.99	0.76	3.08	0.84	ปานกลาง	
2) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ												
(1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการของโรงเรียน	3.96	0.80	3.87	0.83	3.74	0.82	3.50	0.81	3.77	0.82	มาก	
(2) กำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในการพัฒนา	3.62	0.87	3.48	0.85	3.79	0.76	3.39	0.90	3.57	0.85	มาก	
(3) จัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกันตามบริบทของโรงเรียนและชุมชน	3.97	0.95	3.87	0.99	3.70	0.64	3.45	0.71	3.75	0.82	มาก	
(4) ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ	3.94	0.76	3.83	0.77	3.44	0.82	3.58	0.80	3.70	0.79	มาก	
(5) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ	3.79	0.71	3.56	0.78	3.67	0.77	3.30	0.84	3.58	0.78	มาก	
รวม	3.82	0.70	3.69	0.71	3.63	0.69	3.46	0.76	3.67	0.81	มาก	
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา												
(1) ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้	4.07	0.72	3.96	0.78	3.90	0.74	3.63	0.64	3.89	0.72	มาก	
(2) สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติและให้มีการ	3.94	0.76	3.80	0.79	3.76	0.77	3.53	0.55	3.76	0.72	มาก	

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
บูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้											
(3) มีการสอนซ่อมเสริมด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย	3.73	0.80	3.62	0.79	3.57	0.76	3.41	0.38	3.58	0.68	มาก
(4) มีการทดสอบความรู้ก่อนเรียน (pretest) และหลังเรียน (posttest)	3.52	0.81	3.50	0.84	3.25	0.80	3.21	0.44	3.37	0.72	ปานกลาง
(5) มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	3.52	0.85	3.37	0.71	3.47	0.83	3.23	0.91	3.40	0.83	ปานกลาง
รวม	3.86	0.69	3.72	0.70	3.69	0.68	3.44	0.58	3.60	0.73	มาก
4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา											
(1) วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	3.94	0.79	3.80	0.81	3.75	0.80	3.55	0.72	3.76	0.78	มาก
(2) ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.90	0.79	3.73	0.78	3.67	0.75	3.41	0.58	3.67	0.73	มาก
(3) จัดทำโครงสร้างและสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา	3.70	0.83	3.56	0.78	3.49	0.75	3.33	0.66	3.52	0.76	มาก
(4) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม	3.88	0.69	3.49	0.83	3.50	0.79	3.36	0.40	3.56	0.68	มาก
(5) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรรวมทั้ง	3.72	0.83	3.45	0.83	3.44	0.82	3.02	0.74	3.41	0.81	ปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปล ผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรให้เหมาะสม											
รวม	3.81	0.73	3.65	0.73	3.60	0.69	3.33	0.62	3.58	0.75	มาก
5) ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้											
(1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้โดย จัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับ ศักยภาพความสนใจและ ความถนัดของผู้เรียน	3.86	0.71	3.70	0.70	3.67	0.71	3.50	0.76	3.68	0.72	มาก
(2) ส่งเสริมให้ครูจัด กระบวนการเรียนรู้โดยจัด เนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับศักยภาพ ความสนใจและความถนัด ของผู้เรียน	3.79	0.73	3.58	0.71	3.56	0.70	3.43	0.77	3.59	0.73	มาก
(3) นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ประกอบการ ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้	3.66	0.76	3.43	0.77	3.46	0.74	3.29	0.74	3.46	0.75	ปานกลาง
(4) มีการนิเทศการจัด กระบวนการเรียนรู้ของครู	3.66	0.79	3.40	0.78	3.43	0.76	3.32	0.80	3.45	0.78	ปานกลาง
(5) จัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้แก่ผู้เรียน	3.58	0.74	3.66	0.79	3.58	0.76	3.11	0.74	3.48	0.76	ปานกลาง
รวม	3.74	0.67	3.53	0.66	3.53	0.65	3.38	0.71	3.53	0.75	มาก
6) ด้านการวัดผลประเมินผลและ การเน้นการเทียบโอนผล การเรียนรู้											
(1) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผล ของสถานศึกษา	3.71	0.81	3.57	0.84	3.54	0.83	3.44	0.92	3.56	0.85	มาก

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
(2) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.72	0.82	3.57	0.82	3.53	0.82	3.41	0.91	3.56	0.84	มาก
(3) พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเพื่อสนองตอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	3.66	0.82	3.48	0.84	3.47	0.83	3.38	0.87	3.50	0.84	มาก
(4) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน	3.62	0.84	3.45	0.83	3.44	0.83	3.32	0.90	3.46	0.85	ปานกลาง
(5) จัดให้มีการเทียบโอนผลความรู้ที่ทักษะประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	3.69	0.80	3.53	0.82	3.57	0.83	3.26	0.88	3.51	0.83	มาก
รวม	3.68	0.77	3.52	0.78	3.49	0.76	3.38	0.86	3.52	0.84	มาก
7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา											
(1) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยการบริหารจัดการคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา	3.43	0.84	3.16	0.88	3.20	0.89	2.96	0.82	3.19	0.86	ปานกลาง
(2) ประสานและส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้	3.36	0.83	3.08	0.87	3.13	0.86	2.93	0.88	3.13	0.86	ปานกลาง
(3) เผยแพร่ผลงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และงานวิชาการ	3.30	0.85	3.01	0.86	3.07	0.83	2.90	0.83	3.07	0.84	ปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น											
รวม	3.35	0.79	3.06	0.82	3.12	0.80	2.93	0.82	3.13	0.85	ปานกลาง
8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้ มีแหล่งเรียนรู้											
(1) สืบหาแหล่งเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนา คุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา ชุมชนและ ท้องถิ่น	3.84	0.80	3.68	0.84	3.66	0.79	3.57	0.83	3.69	0.82	มาก
(2) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่ง เรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น	3.77	0.78	3.59	0.80	3.61	0.79	3.50	0.88	3.62	0.62	มาก
(3) ประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริมและพัฒนาแหล่ง เรียนรู้สำหรับสถานศึกษา ร่วมกัน	3.64	0.81	3.44	0.83	3.46	0.80	3.34	0.86	3.47	0.83	ปานกลาง
(4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ ครอบคลุมภูมิปัญญา ท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอก สถานศึกษา	3.62	0.82	3.40	0.81	3.45	0.78	3.41	0.84	3.47	0.81	ปานกลาง
รวม	3.72	0.73	3.53	0.73	3.54	0.71	3.46	0.77	3.56	0.74	มาก
9) ด้านการนิเทศการศึกษา											
(1) จัดระบบนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา	2.64	0.84	2.66	0.91	2.60	0.85	2.65	0.88	2.64	0.87	ปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
(2) ดำเนินการนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	2.51	0.83	2.54	0.90	2.58	0.84	2.55	0.88	2.55	0.86	ปานกลาง
(3) ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศ การศึกษาในสถานศึกษา	2.53	0.85	2.55	0.92	2.52	0.84	2.59	0.80	2.55	0.85	ปานกลาง
(4) ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนา ระบบและกระบวนการ นิเทศงานวิชาการและ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ของสถานศึกษา	2.55	0.86	2.53	0.89	2.54	0.85	2.55	0.79	2.54	0.85	ปานกลาง
(5) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ จัดระบบการนิเทศการศึกษา ภายในสถานศึกษากับ สถานศึกษาอื่นหรือ เครือข่ายการนิเทศการศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา	2.57	0.90	2.54	0.98	2.56	0.61	2.53	0.76	2.55	0.81	ปานกลาง
รวม	2.56	0.86	2.56	0.92	2.56	0.80	2.57	0.82	2.57	0.85	ปานกลาง
10) ด้านการแนะแนว											
(1) จัดระบบการแนะแนวทาง วิชาการและวิชาชีพใน สถานศึกษาโดยเชื่อมโยง กับระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนรู้	3.70	0.85	3.62	0.85	3.64	0.83	3.41	0.88	3.59	0.85	มาก
(2) ดำเนินการแนะแนวโดย ความร่วมมือของครูทุกคน ในสถานศึกษา	3.67	0.85	3.56	0.84	3.62	0.82	3.38	0.84	3.56	0.84	มาก
(3) ติดตามและประเมินผลการ จัดระบบและกระบวนการ แนะแนวในสถานศึกษา	3.54	0.86	3.42	0.82	3.47	0.82	3.23	0.81	3.42	0.83	ปานกลาง
(4) ประสานความร่วมมือ	3.50	0.88	3.37	0.84	3.43	0.84	3.31	0.76	3.40	0.83	ปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปล ผล	
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการ แนะแนวกับสถานศึกษา อื่นหรือเครือข่ายการ แนะแนวกับสถานศึกษา อื่น												
รวม	3.60	0.81	3.49	0.78	3.54	0.77	3.33	0.78	3.49	0.84	ปานกลาง	
11) ด้านการพัฒนาาระบบประกัน คุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา												
(1) จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับกับการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	3.87	0.80	3.73	0.81	3.68	0.79	3.46	0.66	3.69	0.77	มาก	
(2) กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของ สถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาและตัวบ่งชี้ของ สถานศึกษาและสำนักงาน รับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา	3.83	0.80	3.66	0.78	3.63	0.78	3.39	0.53	3.63	0.72	มาก	
(3) วางแผนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษา	3.76	0.81	3.57	0.77	3.58	0.76	3.32	0.79	3.56	0.58	มาก	
(4) ติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพภายในเพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง	3.74	0.82	3.53	0.82	3.53	0.79	3.41	0.84	3.55	0.82	มาก	
(5) ประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษาอื่นเขตพื้นที่ การศึกษาสำนักงานรับรอง มาตรฐานและคุณภาพ การศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนา	3.47	0.78	3.53	0.78	3.63	0.84	2.91	1.10	3.39	0.88	ปานกลาง	

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง											
รวม	3.73	0.75	3.62	0.74	3.64	0.73	3.30	0.78	3.56	0.75	มาก
12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ											
(1) ศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน	3.44	0.87	3.19	0.95	3.23	0.90	3.10	0.64	3.24	0.84	ปานกลาง
(2) จัดให้มีการเสริมสร้างความคิด และทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น	3.39	0.90	3.12	0.90	3.16	0.91	3.06	0.70	3.18	0.85	ปานกลาง
(3) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ และชุมชนท้องถิ่น	3.36	0.92	3.05	0.91	3.12	0.90	3.02	0.85	3.14	0.90	ปานกลาง
รวม	3.38	0.85	3.10	0.86	3.16	0.85	3.06	0.73	3.19	0.86	ปานกลาง
13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น											
(1) ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่การศึกษา	3.64	0.82	3.35	0.82	3.46	0.86	3.27	0.85	3.43	0.84	ปานกลาง
(2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆ ภายในประเทศ	3.51	0.87	3.27	0.84	3.34	0.85	3.18	0.83	3.33	0.85	ปานกลาง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปล ผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
(3) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนางานวิชาการ กับองค์กรต่างๆ ใน ต่างประเทศ	3.47	0.89	3.19	0.84	3.15	0.90	3.02	0.84	3.21	0.87	ปานกลาง
รวม	3.56	0.80	3.31	0.77	3.32	0.85	3.23	0.80	3.32	0.85	ปานกลาง
14) ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา											
(1) สํารวจและศึกษาข้อมูลการ จัดการศึกษา รวมทั้งความ ต้องการในการได้รับการ สนับสนุนด้านวิชาการของ บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	3.43	0.88	3.20	0.88	3.26	0.88	3.10	0.81	3.25	0.86	ปานกลาง
(2) ส่งเสริม สนับสนุนการ พัฒนางานวิชาการและ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาของ บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	3.39	0.90	3.19	0.85	3.22	0.88	3.11	0.74	3.23	0.84	ปานกลาง
(3) จัดให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในการจัดการศึกษา ของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.29	0.88	3.08	0.87	3.18	0.87	3.03	0.79	3.15	0.85	ปานกลาง
รวม	3.35	0.85	3.14	0.82	3.22	0.88	3.08	0.78	3.21	0.85	ปานกลาง
15) ด้านการจัดทำระเบียบและ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน วิชาการของสถานศึกษา											
(1) ศึกษาวิเคราะห์ความ ต้องการจำเป็นและจัดทำ	3.94	0.68	3.81	0.91	3.79	0.44	3.50	0.52	3.76	0.64	มาก

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา											
(2) ดำเนินการร่างและประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการตามบริบทของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.89	0.78	3.78	0.79	3.75	0.64	3.48	0.85	3.73	0.77	มาก
(3) ปรับปรุง แก้ไขและตรวจสอบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ ประกาศใช้และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	3.78	0.70	3.62	0.95	3.59	0.78	3.44	0.58	3.61	0.75	มาก
รวม	3.83	0.75	3.69	0.74	3.71	0.62	3.46	0.81	3.70	0.72	มาก
16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา											
(1) ศึกษา วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้	3.99	0.82	3.91	0.84	3.86	0.81	3.75	0.87	3.88	0.84	มาก
(2) เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.99	0.93	3.89	0.70	3.84	0.92	3.78	0.67	3.88	0.81	มาก
(3) จัดซื้อหรือจัดหาหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้	3.84	0.96	3.74	0.72	3.71	0.53	3.73	0.98	3.76	0.80	มาก

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
(4) ประเมินผลการใช้หนังสือแบบเรียนในสถานศึกษา	3.77	0.87	3.70	0.86	3.65	0.86	3.61	0.98	3.68	0.89	มาก
รวม	3.90	0.79	3.81	0.76	3.76	0.77	3.72	0.86	3.80	0.84	มาก
17) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา											
(1) ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ	3.86	0.84	3.70	0.86	3.65	0.81	3.47	0.85	3.67	0.84	มาก
(2) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนางานวิชาการ	3.66	0.86	3.50	0.87	3.51	0.82	3.36	0.74	3.51	0.82	มาก
(3) ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้	3.65	0.97	3.46	0.90	3.43	0.85	3.42	0.72	3.49	0.86	ปานกลาง
(4) ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อนวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนรู้	3.74	0.62	3.48	0.45	3.45	0.51	3.40	0.58	3.52	0.54	มาก
(5) ประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.89	0.58	3.50	0.91	3.49	0.48	3.37	0.74	3.56	0.68	มาก
รวม	3.74	0.79	3.53	0.80	3.51	0.69	3.40	0.73	3.55	0.75	มาก

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.08 (SD = 0.84) – 3.80 (SD = 0.84)

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์รายชื่อ พบว่า สภาพที่เป็นจริงของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัศึกษามีการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมในด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คือ ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของ

ผู้เรียนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.23, SD = 0.81$) รองลงมา คือ ดำเนินการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่น โดยการเปิดโอกาสให้บุคคลหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.15, SD = 0.83$) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ คือ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.77, SD = 0.82$) รองลงมา คือ จัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกันตามบริบทของโรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.75, SD = 0.82$) ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 3.70, SD = 0.79$) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา คือ ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.89, SD = 0.72$) รองลงมา คือ สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติและให้มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.76, SD = 0.72$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ($\bar{X} = 3.76, SD = 0.78$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.67, SD = 0.73$) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.68, SD = 0.72$) รองลงมา คือ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.59, SD = 0.73$) ด้านการวัดผลประเมินผลและการเฝ้าติดตามผลการเรียน คือ กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.56, SD = 0.84$) และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.56, SD = 0.84$) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.19, SD = 0.86$) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ คือ สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.69, SD = 0.82$) รองลงมา คือ จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ($\bar{X} = 3.62, SD = 0.62$) ด้านการนิเทศการศึกษา คือ จัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.64, SD = 0.87$) ด้านการแนะแนว คือ จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.59, SD = 0.85$) รองลงมา คือ ดำเนินการแนะแนวโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.56, SD = 0.84$) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน

การศึกษา คือ จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 3.69, SD = 0.77$) รองลงมา คือ กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.63, SD = 0.72$) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ คือ ศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน ($\bar{X} = 3.24, SD = 0.84$) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น คือ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 3.43, SD = 0.84$) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ สสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.25, SD = 0.86$) รองลงมา คือ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.33, SD = 0.85$) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.76, SD = 0.64$) รองลงมา คือ ดำเนินการร่างและประชาสัมพันธ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการตามบริบทของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครูนักเรียนผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.73, SD = 0.77$) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา คือ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.88, SD = 0.84$) และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.88, SD = 0.81$) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.67, SD = 0.84$) รองลงมา คือ ประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.56, SD = 0.68$)

ตารางที่ 19 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประเด็นปัญหา	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับกรให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น					
(1) นักเรียนบางคนมีปัญหาทางครอบครัว ฐานะยากจน พ่อแม่แยกทางกัน	✓			✓	2
(2) ขาดวิทยากรท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓	4

ตารางที่ 19 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

รวม	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
(3) รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย	✓	✓	✓	✓	4
(4) ขาดสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย	✓	✓	✓	✓	4
(5) ครูไม่มีเวลา		✓	✓		2
(6) ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในท้องถิ่น			✓		1
(7) จำนวนบุคลากรมีจำกัด			✓		1
(8) ครูขาดความรู้ความสามารถในการจัดทำสื่อ		✓	✓	✓	3
(9) นักเรียนอยู่กับตายาย,ปู่ย่า			✓		1
(10) เวลาในการทำกิจกรรมมีไม่เพียงพอ		✓	✓		2
(11) ชุมชนไม่มีเวลาที่จะใช้บริการในส่วนนี้มากนัก		✓	✓	✓	3
(12) ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นปัจจุบัน		✓	✓	✓	3
(13) ความต้องการของท้องถิ่นไม่ชัดเจน		✓			1
(14) ไม่เข้าใจว่าใครคือตัวแทนของท้องถิ่น		✓			1
(15) นโยบายไม่แน่นอน			✓		1
(16) องค์กรภายนอกยังให้ความสำคัญกับการศึกษาน้อย			✓		1
2) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ					
(1) หลักสูตรโรงเรียนบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓	4
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา					
(1) นักเรียนขาดทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา	✓	✓	✓	✓	4
(2) ครูมีการเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้แต่เป็นสื่อเก่า	✓	✓	✓	✓	4
(3) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์ระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ แต่ไม่มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระฯ	✓	✓	✓	✓	4
(4) การสอนเสริมด้วยวิธีการที่หลากหลายทำได้น้อยเพราะครูมีภาระงานมากเกินไป	✓	✓	✓	✓	4
(5) การส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อยังดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	4
(6) การทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนปฏิบัติได้เป็นบางวิชาหรือทำไม่ได้เลยเพราะจะทำให้สอนไม่ทัน		✓	✓	✓	3
(7) การนิเทศมีข้อจำกัดด้านเวลา	✓	✓	✓	✓	4
(8) การสอนซ่อมเสริมอย่างหลากหลายทำได้ยากเพราะครูไม่มีเวลาและเวลาของครูกับนักเรียนว่างไม่ตรงกันเมื่อนัดหมายแล้วนักเรียนมักมาไม่ตรงตามที่นัด	✓	✓	✓	✓	4
4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
(1) หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจึงทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน	✓	✓	✓	✓	4

ตารางที่ 19 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
(2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษายังมีน้อย	✓	✓	✓	✓	4
(3) เวลาของคณะกรรมการสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	1
5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
(1) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูยังทำได้ไม่ทั่วถึง	✓	✓	✓	✓	4
(2) ข้อจำกัดด้านบุคลากรที่มีจำนวนน้อย	✓	✓	✓		3
(3) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควรเนื่องจากครูมีงานพิเศษมากแต่ก็พยายามพัฒนาด้านวิชาการอยู่ตลอดเวลา	✓	✓	✓	✓	4
(4) การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมือผู้ปกครองและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมยังมีข้อจำกัดด้านวิชาการซึ่งความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์กับข้อสอบ O-NET นักเรียนจึงไม่สนใจและโรงเรียนก็ไม่มีความมั่นใจด้วย ทั้งนี้เพราะเมื่อ สมศ.เข้ามาประเมินโรงเรียนจะยึดคะแนน O-NET เป็นสำคัญ ดังนั้นแต่ละโรงเรียนจึงมุ่งผลักดันให้คะแนน O-NET สูงขึ้นในแต่ละปีมากกว่า ซึ่งทำให้ในทางปฏิบัติการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการสอน ครูจึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร นอกจากนี้ ผู้ปกครอง ชุมชนยังเข้ามามีส่วนร่วมน้อย	✓	✓	✓	✓	4
6) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน					
(1) การวัดผลของครูยังไม่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	4
7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา					
(1) ครูยังทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนไม่เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจการทำวิจัย	✓	✓	✓	✓	4
(2) ครูมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลาในการทำงานวิจัย	✓	✓	✓	✓	4
(3) ผลงานวิจัยไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ซึ่งส่วนใหญ่การวิจัยในชั้นเรียนไม่มีการวิจัยในภาพรวมและมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมักจะเผยแพร่ในแวดวงเพื่อนฝูงเท่านั้นและการนำผลการวิจัยไปใช้ยังมีน้อยมาก	✓	✓	✓	✓	4
8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้					
(1) ขาดการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓	4
(2) แหล่งเรียนรู้ อยู่ห่างไกลจากสถานศึกษาซึ่งทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก	✓		✓	✓	3
(3) การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนยังปฏิบัติได้น้อยมาก	✓	✓	✓	✓	4
9) ด้านการนิเทศการศึกษา					
(1) ขาดกำหนดการระบบนิเทศที่ชัดเจน	✓	✓	✓	✓	4
(2) ครูมักเตรียมการสอนเฉพาะเวลาที่จะมีการนิเทศ	✓	✓	✓	✓	4

ตารางที่ 19 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
10) ด้านการแนะแนว					
(1) ขาดครูที่จบแนะแนวโดยตรง			✓	✓	2
11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา					
(1) การสร้างเครื่องมือในการประเมิน ไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดและได้ไม่ครบตามมาตรฐาน			✓	✓	2
12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ					
(1) ประชาชนท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาตนเอง	✓	✓	✓	✓	4
13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น					
(1) ยังขาดช่องทางการประสานงานและทักษะด้านภาษา		✓	✓	✓	3
(2) ดำเนินการได้เพียงบางกลุ่มสาระฯ	✓	✓	✓	✓	4
(3) ไม่มีการสร้างเครือข่ายเพราะศักยภาพของโรงเรียนยังมีไม่ถึงและยังไม่มี Best Practice ที่จะไปแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ		✓	✓	✓	3
14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
(1) ครูมีภาระงานในสถานศึกษามากเกินไป	✓	✓	✓	✓	4
(2) ครอบครัวยังเข้าใจน้อยเกี่ยวกับการศึกษาและต้องทำมาหากินรายวัน	✓	✓	✓	✓	4
(3) ครูมีการแลกเปลี่ยนมีน้อยส่วนมากและอบรมตามงบประมาณมากกว่า		✓	✓	✓	3
(4) โรงเรียนเปิดตลอดเวลาแต่หน่วยงานภายนอกมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ น้อยมาก	✓	✓	✓	✓	4
15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา					
(1) ไม่เคยทำประชาพิจารณ์เต็มรูปแบบอาจเป็นไปได้ว่าโรงเรียนไม่มีความชัดเจนว่าการกำหนดระเบียบหรือแนวปฏิบัติต้องมีการทำประชาพิจารณ์	✓	✓	✓	✓	4
16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา					
(1) หนังสือที่โรงเรียนใช้ไม่ทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์	✓	✓	✓	✓	4
(2) เป็นการจัดซื้อตามงบประมาณ โดยที่หนังสือมีไม่หลากหลายเนื่องจากเป็นบทเรียนที่สำเร็จมาแล้ว	✓	✓	✓	✓	4
(3) หนังสือราคาแพง			✓	✓	2
(4) สำนักพิมพ์ผูกขาด			✓	✓	2
17) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
(1) ครูมีงานพิเศษหรืองานนอกมากเกินไป			✓		1
(2) สื่อมีจำนวนมากแต่ราคาแพง		✓	✓	✓	3

ตารางที่ 19 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
(3) โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อมาใช้		✓	✓	✓	3
(4) สื่อเชิงธุรกิจมีมากเกินไป			✓		1

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 19 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความถี่สูงสุดใน 3 ลำดับของแต่ละด้าน มีดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่ (1) ขาดวิทยากรท้องถิ่น (2) รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย (3) ขาดสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

2) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ ได้แก่ (1) หลักสูตร โรงเรียนบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้แก่ (1) นักเรียนขาดทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา (2) ครูมีการเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้แต่เป็นสื่อเก่า (3) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์ระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติแต่ไม่มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระฯ (4) การสอนเสริมด้วยวิธีการที่หลากหลายทำได้น้อยเพราะครูมีภาระงานมากเกินไป (5) การส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อยังดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา (6) การนิเทศมีข้อจำกัดด้านเวลา (7) การสอนซ่อมเสริมอย่างหลากหลายทำได้ยากเพราะครูไม่มีเวลาและเวลาของครูกับนักเรียนว่างไม่ตรงกันเมื่อนัดหมายแล้วนักเรียนมักมาไม่ตรงตามที่นัด

4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ (1) หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจึงทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน (2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษายังมีน้อย (3) เวลาของคณะกรรมการสถานศึกษา

5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ (1) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูยังทำได้ไม่ทั่วถึง (2) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควรเนื่องจากครูมีงานพิเศษมากแต่ก็พยายามพัฒนาด้านวิชาการอยู่ตลอดเวลา (3) การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมือผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมยังมีข้อจำกัดด้านวิชาการซึ่งความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์กับข้อสอบ O-NET นักเรียนจึงไม่สนใจและโรงเรียนก็ไม่มี ความมั่นใจด้วย ทั้งนี้ เพราะเมื่อ สมศ.เข้ามาประเมินโรงเรียนจะยึดคะแนน O-NET เป็นสำคัญ ดังนั้น แต่ละโรงเรียนจึงมุ่งผลักดันให้คะแนน O-NET สูงขึ้นในแต่ละปีมากกว่าซึ่งทำให้ในทางปฏิบัติการนำภูมิปัญญา

ท้องถิ่นมาใช้ในการสอน ครูจึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร นอกจากนี้ ผู้ปกครอง ชุมชนยังเข้ามามีส่วนร่วมน้อย

6) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ (1) การวัดผลของครูยังไม่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน

7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ (1) ครูยังทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนไม่เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจการทำวิจัย (2) ครูมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลาในการทำงานวิจัย (3) ผลงานวิจัยไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรซึ่งส่วนใหญ่การวิจัยในชั้นเรียนไม่มีการวิจัยในภาพรวมและมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมักจะเผยแพร่ในแวดวงเพื่อนฝูงเท่านั้นและการนำผลการวิจัยไปใช้ยังน้อยมาก

8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ (1) ขาดการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น (2) การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนยังปฏิบัติได้น้อยมาก (3) แหล่งเรียนรู้ อยู่ห่างไกลจากสถานศึกษาซึ่งทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก

9) ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ (1) ขาดกำหนดการระบบนิเทศที่ชัดเจน (2) ครูมักเตรียมการสอนเฉพาะเวลาที่จะมีการนิเทศ

10) ด้านการแนะแนว ได้แก่ (1) ขาดครูที่จบแนะแนวโดยตรง

11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ (1) การสร้างเครื่องมือในการประเมิน ไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดและได้ไม่ครบตามมาตรฐาน

12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ได้แก่ (1) ประชาชนท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาตนเอง

13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ได้แก่ (1) ดำเนินการได้เพียงบางกลุ่มสาระฯ (2) ยังขาดช่องทางการประสานงานและทักษะด้านภาษา (3) ไม่มีการสร้างเครือข่ายเพราะศักยภาพของโรงเรียนยังไม่ถึงและยังไม่มี Best Practice ที่จะไปแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ

14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ (1) ครูมีภาระงานในสถานศึกษามากเกินไป (2) ครอบครัวให้ความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาน้อยเพราะต้องทำมาหากินรายวัน (3) โรงเรียนเปิดตลอดเวลาแต่หน่วยงานภายนอกมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยังน้อยมาก

15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ (1) ไม่เคยทำประชาพิจารณ์เต็มรูปแบบอาจเป็นไปได้ว่าโรงเรียนไม่มีความชัดเจนว่าการกำหนดระเบียบ

หรือแนวปฏิบัติต้องมีการทำประชาพิจารณ์

16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ได้แก่ (1) หนังสือที่โรงเรียนใช้ไม่ทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ (2) เป็นการจัดซื้อตามงบประมาณโดยที่หนังสือมีไม่หลากหลายเนื่องจากเป็นบทเรียนที่สำเร็จมาแล้ว

17) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ (1) สื่อมีจำนวนมากแต่ราคาแพง (2) โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อมาใช้

ส่วนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนจากสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัศึกษามาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อนดังนี้

ตารางที่ 20 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจาก การศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่น	1.ขาดวิทยากรท้องถิ่น
2.ดำเนินการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการเปิดโอกาสให้บุคคลหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม	2.รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย
	3.ขาดสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
ด้านการวางแผนด้านวิชาการ	ด้านการวางแผนด้านวิชาการ
1.ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการของโรงเรียน	1.หลักสูตรโรงเรียนบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
2.จัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกันตามบริบทของโรงเรียนและชุมชน	
3.ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ	
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
1.ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้	1.นักเรียนขาดทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา
2.สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติและให้มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.ครูมีการเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ แต่เป็นสื่อเก่า

ตารางที่ 20 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา(ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
	3.ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สัมพันธ์ระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติแต่ไม่มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระ ฯ
	4.การสอนเสริมด้วยวิธีการที่หลากหลายทำได้น้อยเพราะครูมีภาระงานมากเกินไป
	5.การส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อยังดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา
	6.การนิเทศมีข้อจำกัดด้านเวลา
	7.การสอนซ่อมเสริมอย่างหลากหลายทำได้ยากเพราะครูไม่มีเวลาและเวลาของครูกับนักเรียนว่างไม่ตรงกันเมื่อนัดหมายแล้วนักเรียนมักมาไม่ตรงตามที่นัด
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
1.วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	1.หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจึงทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน
2.ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์	2.การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษายังมีน้อย
	3. เวลาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
1.ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	1.การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูยังทำไม่ได้ทั่วถึง
2.ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	2.การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อยังไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควรเนื่องจากครูมีงานพิเศษมากแต่ก็พยายามพัฒนาด้านวิชาการอยู่ตลอดเวลา
	3.การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมือผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมยังมีข้อจำกัดด้านวิชาการซึ่งความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์กับข้อสอบ O-NET นักเรียนจึงไม่สนใจและ โรงเรียนก็ไม่มี ความมั่นใจด้วย ทั้งนี้เพราะเมื่อสมศ.เข้ามาประเมินโรงเรียนจะยึดคะแนน O-NET เป็นสำคัญ ดังนั้นแต่ละโรงเรียนจึงมุ่งผลกดันให้คะแนน O-NET สูงขึ้นในแต่ละปีมากกว่าซึ่งทำให้ในทางปฏิบัติการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการสอนครูจึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควรนอกจากนี้ผู้ปกครองชุมชนยังเข้ามามีส่วนร่วมน้อย

ตารางที่ 20 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา(ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
ด้านการวัดผลประเมินผลและการเฝ้าติดตามเทียบโอนผลการเรียน	ด้านการวัดผลประเมินผลและการเฝ้าติดตามเทียบโอนผลการเรียน
1.กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	1. การวัดผลของครูยังไม่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน
2.ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
1.ศึกษาวิเคราะห์ห้วิจัยการบริหารจัดการคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา	1.ครูยังทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนไม่เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจการทำวิจัย
	2.ครูมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลาในการทำงานวิจัย
	3.ผลงานวิจัยไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรซึ่งส่วนใหญ่การวิจัยในชั้นเรียนไม่มีการวิจัยในภาพรวมและมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมักจะเผยแพร่ในแวดวงเพื่อนฝูงเท่านั้นและการนำผลการวิจัยไปใช้ยังน้อยมาก
ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
1.สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น	1.ขาดการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
2.จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น	2.การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนยังปฏิบัติได้น้อยมาก
	3.แหล่งเรียนรู้ อยู่ห่างไกลจากสถานศึกษาซึ่งทำให้ต้องใช้ เวลาในการเดินทางมาก
ด้านการนิเทศการศึกษา	ด้านการนิเทศการศึกษา
1.จัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา	1.ขาดกำหนดการนิเทศที่ชัดเจน
2.ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	2.ครูมักเตรียมการสอนเฉพาะเวลาที่จะมีการนิเทศ
	3.แหล่งเรียนรู้ อยู่ห่างไกลจากสถานศึกษาซึ่งทำให้ต้องใช้ เวลาในการเดินทางมาก
ด้านการแนะแนว	ด้านการแนะแนว
1.จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้	1.ขาดครูที่จบแนะแนวโดยตรง
2.ดำเนินการแนะแนว โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา	

ตารางที่ 20 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา(ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
1.จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายใน	1.การสร้างเครื่องมือในการประเมิน ไม่ครอบคลุมตัวชี้วัด และได้ไม่ครบตามมาตรฐาน
2.กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของสถานศึกษาสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	
ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
1.ศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน	1.ประชาชนท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาตนเอง
ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
1.ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่การศึกษา	1.ดำเนินการได้เพียงบางกลุ่มสาระฯ
	2.ยังขาดช่องทางการประสานงานและทักษะด้านภาษา
	3.ไม่มีการสร้างเครือข่ายเพราะศักยภาพของโรงเรียนยังมีไม่ถึงและยังไม่มี Best Practice ที่จะไปแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
1.สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	1.ครูมีภาระงานในสถานศึกษามากเกินไป
2.ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	2.ครอบครัวยังเข้าใจน้อยเกี่ยวกับการศึกษาและต้องทำมาหากินรายวัน
	3.โรงเรียนเปิดตลอดเวลาแต่หน่วยงานภายนอกมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้้น้อยมาก
ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา	ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา
1.ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา	1.ไม่เคยทำประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา

ตารางที่ 20 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา(ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
2.ดำเนินการร่างและประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการตามบริบทของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
1.วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้	1.หนังสือที่โรงเรียนใช้ไม่ทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์
2.เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	2.เป็นการจัดซื้อตามงบประมาณโดยที่หนังสือมีไม่หลากหลายเนื่องจากเป็นบทเรียนที่สำเร็จมาแล้ว
ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
1.ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ	1.สื่อมีจำนวนมากแต่ราคาแพง
	2.โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อมาใช้

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 20 พบว่า สภาพที่เป็นจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม 17 ด้าน มีจุดแข็ง 31 ข้อและจุดอ่อน 41 ข้อ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในตอนนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยการวิเคราะห์เอกสารผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้น ม.3,ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามมาตรฐานที่ 5 ตัวบ่งชี้ที่ 1 – 5 ประกอบด้วย 1) มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์ (GPAX) 2) มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์ (O-NET) 3) สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ (แบบสอบถาม) 4) สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ (แบบสอบถาม) 5) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (แบบสอบถาม) จำแนกตามขนาดโรงเรียนซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เอกสารผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 1, 2

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนจากสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เอกสารผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 1, 2

ในส่วนนี้เป็นการหาเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2 ของมาตรฐานที่ 5 มาวิเคราะห์เป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยจำแนกตามปีการศึกษาและขนาดโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย GPAX และ O-NET จากเอกสารของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ และเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสรุปเป็นภาพรวมเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนิตารายที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	2.97	0.67	2.94	0.56	2.91	0.48	2.82	0.47	2.91	0.55	ปานกลาง
คณิตศาสตร์	2.61	0.72	2.59	0.48	2.52	0.31	2.53	0.35	2.56	0.47	ปานกลาง
วิทยาศาสตร์	2.93	0.81	2.86	0.65	2.80	0.42	2.73	0.46	2.83	0.59	ปานกลาง
สังคมศึกษาฯ	2.96	0.54	2.93	0.71	2.94	0.49	2.95	0.40	2.95	0.54	ปานกลาง
สุขศึกษาฯ	3.48	0.67	3.30	0.69	3.27	0.45	3.24	0.44	3.32	0.56	ดี
ศิลปะ	2.79	0.84	2.70	0.54	2.68	0.43	2.61	0.39	2.70	0.55	ปานกลาง
การงานอาชีพฯ	2.95	0.59	2.59	0.72	2.58	0.40	2.55	0.36	2.67	0.52	ปานกลาง
ภาษาต่างประเทศ	2.41	0.77	2.38	0.71	2.36	0.39	2.34	0.35	2.37	0.56	พอใช้
รวม	2.89	0.70	2.79	0.63	2.76	0.42	2.72	0.40	2.79	0.54	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 21 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.37 (SD = 0.54) – 3.32 (SD = 0.56) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของกลุ่มสาระฯที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X} = 3.32, SD = 0.56$) รองลงมา คือ สังคมศึกษาฯ ($\bar{X} = 2.95, SD = 0.54$) ภาษาไทย ($\bar{X} = 2.91, SD = 0.55$) และวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 2.83, SD = 0.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2552										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	2.95	0.55	2.87	0.48	2.80	0.51	2.86	0.54	2.87	0.52	ปานกลาง
คณิตศาสตร์	2.53	0.64	2.52	0.71	2.45	0.43	2.45	0.39	2.49	0.54	พอใช้
วิทยาศาสตร์	2.78	0.90	2.59	0.63	2.61	0.47	2.66	0.42	2.66	0.61	ปานกลาง
สังคมศึกษาฯ	2.94	0.56	2.93	0.58	2.86	0.39	2.87	0.48	2.90	0.50	ปานกลาง
สุขศึกษาฯ	3.30	0.78	3.19	0.65	3.11	0.41	3.16	0.49	3.19	0.58	ดี
ศิลปะ	2.76	0.54	2.67	0.51	2.58	0.44	2.60	0.31	2.65	0.45	ปานกลาง
การงานอาชีพฯ	2.92	0.85	2.71	0.78	2.68	0.51	2.72	0.40	2.76	0.64	ปานกลาง
ภาษาต่างประเทศ	2.41	0.48	2.29	0.67	2.26	0.42	2.27	0.45	2.31	0.51	พอใช้
รวม	2.82	0.66	2.72	0.63	2.67	0.45	2.70	0.44	2.73	0.54	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 22 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่
ในระดับพอใช้ถึงดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.31 (SD = 0.51) – 3.19 (SD = 0.58) และเมื่อพิจารณา
เป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า
ค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ (\bar{X} = 3.47, SD = 0.23) รองลงมา คือ สังคมศึกษาฯ (\bar{X} = 2.90, SD = 0.50)
ภาษาไทย (\bar{X} = 2.87, SD = 0.52) การงานอาชีพฯ (\bar{X} = 2.76, SD = 0.64) และ ตามลำดับ

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2553										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม N = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	3.07	0.54	2.99	0.61	2.95	0.43	3.00	0.55	3.00	0.53	ดี
คณิตศาสตร์	2.43	0.61	2.36	0.53	2.35	0.47	2.40	0.38	2.39	0.50	พอใช้
วิทยาศาสตร์	2.69	0.57	2.60	0.61	2.59	0.39	2.67	0.45	2.64	0.51	ปานกลาง
สังคมศึกษาฯ	3.00	0.84	2.93	0.64	2.90	0.33	2.80	0.43	2.91	0.56	ปานกลาง

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2553										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม N = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
สุขศึกษา	3.51	0.74	3.43	0.75	3.41	0.46	3.43	0.47	3.44	0.61	ดี
ศิลปะ	2.72	0.71	2.65	0.62	2.66	0.42	2.68	0.37	2.68	0.53	ปานกลาง
การงานอาชีพฯ	3.23	0.44	2.97	0.71	2.89	0.49	3.02	0.43	3.03	0.52	ดี
ภาษาต่างประเทศ	2.38	0.42	2.16	0.69	2.17	0.38	2.37	0.41	2.27	0.48	พอใช้
รวม	2.91	0.61	2.77	0.65	2.76	0.42	2.83	0.44	2.80	0.53	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 23 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.27 (SD = 0.48) – 3.44 (SD = 0.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ (\bar{X} = 3.44, SD = 0.61) รองลงมา คือ ศิลปะ การงานอาชีพ (\bar{X} = 3.03, SD = 0.52) ภาษาไทย (\bar{X} = 3.00, SD = 0.53) และสังคมศึกษา (\bar{X} = 2.91, SD = 0.56) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการ เรียนรู้	ปีการศึกษา 2551 - 2553								แปลผล
	ปีการศึกษา 2551		ปีการศึกษา 2552		ปีการศึกษา 2553		ปีการศึกษา 2551 - 2553		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	2.91	0.55	2.87	0.52	3.00	0.53	2.93	0.53	ปานกลาง
คณิตศาสตร์	2.56	0.47	2.49	0.54	2.39	0.50	2.48	0.50	พอใช้
วิทยาศาสตร์	2.83	0.59	2.66	0.61	2.64	0.51	2.71	0.57	ปานกลาง
สังคมศึกษาฯ	2.95	0.54	2.90	0.50	2.91	0.56	2.92	0.53	ปานกลาง
สุขศึกษาฯ	3.32	0.56	3.19	0.58	3.44	0.61	3.32	0.58	ดี
ศิลปะ	2.70	0.55	2.65	0.45	2.68	0.53	2.68	0.51	ปานกลาง
การงานอาชีพฯ	2.67	0.52	2.76	0.64	3.03	0.52	2.82	0.56	ปานกลาง
ภาษาต่างประเทศ	2.37	0.56	2.31	0.51	2.27	0.48	2.32	0.52	พอใช้
รวม	2.79	0.54	2.73	0.54	2.80	0.53	2.77	0.54	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 24 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.48 (SD = 0.50) – 3.32 (SD = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของกลุ่มสาระฯที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษา ($\bar{X}=3.32,SD=0.58$) รองลงมา คือ ภาษาไทย ($\bar{X}=2.93,SD=0.53$) ศิลปะ ($\bar{X}=3.33,SD=0.37$) สังคมศึกษา ($\bar{X}=2.92,SD=0.53$) และการงานอาชีพ ($\bar{X}=2.82,SD=0.56$) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 สรุปค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) รวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	รวมค่าเฉลี่ย GPAX		แปลผล	เปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนรายวิชาระดับมัธยมศึกษา
	\bar{X}	SD		
ปีการศึกษา 2551	2.79	0.54	ปานกลาง	ปานกลาง (2.50 – 2.99)
ปีการศึกษา 2552	2.73	0.54	ปานกลาง	ปานกลาง (2.50 – 2.99)
ปีการศึกษา 2553	2.80	0.53	ปานกลาง	ปานกลาง (2.50 – 2.99)
เฉลี่ยรวม	2.77	0.54	ปานกลาง	ปานกลาง (2.50 – 2.99)

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 25 พบว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) รวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาพรวมเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนรายวิชาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	3.00	0.38	2.76	0.23	2.80	0.31	2.72	0.28	2.82	0.30	ปานกลาง
คณิตศาสตร์	2.52	0.30	2.32	0.23	2.27	0.40	2.29	0.74	2.35	0.42	ปานกลาง
วิทยาศาสตร์	2.70	0.32	2.44	0.28	2.39	0.46	2.52	0.29	2.51	0.34	ปานกลาง
สังคมศึกษาฯ	3.07	0.27	2.93	0.26	2.90	0.30	2.93	0.35	2.96	0.30	ปานกลาง

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
สุขศึกษา	3.60	0.22	3.44	0.31	3.45	0.10	3.40	0.27	3.47	0.23	ดี
ศิลปะ	3.47	0.26	3.37	0.47	3.32	0.30	3.15	0.44	3.33	0.37	ดี
การงานอาชีพฯ	3.44	0.32	3.22	0.24	3.19	0.24	3.19	0.31	3.26	0.21	ดี
ภาษาต่างประเทศ	2.67	0.30	2.49	0.28	2.47	0.25	2.47	0.29	2.53	0.28	ปานกลาง
รวม	3.06	0.30	2.87	0.29	2.85	0.30	2.83	0.37	2.90	0.31	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 26 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.35 (SD = 0.42) – 3.47 (SD = 0.23) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ (\bar{X} = 3.47, SD = 0.23) รองลงมา คือ ศิลปะ (\bar{X} = 3.33, SD = 0.37) การงานอาชีพ (\bar{X} = 3.26, SD = 0.21) และสังคมศึกษา (\bar{X} = 2.96, SD = 0.30) ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2552										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	3.03	0.28	2.84	0.45	2.80	0.35	2.79	0.18	2.87	0.32	ปานกลาง
คณิตศาสตร์	2.52	0.30	2.29	0.35	2.30	0.34	2.41	0.24	2.38	0.31	ปานกลาง
วิทยาศาสตร์	2.71	0.31	2.46	0.26	2.43	0.32	2.54	0.07	2.54	0.24	ปานกลาง
สังคมศึกษาฯ	3.07	0.25	2.93	0.26	2.93	0.32	2.93	0.31	2.97	0.29	ปานกลาง
สุขศึกษา	3.57	0.14	3.52	0.68	3.47	0.29	3.36	0.56	3.48	0.42	ดี
ศิลปะ	3.49	0.21	3.35	0.29	3.38	0.32	3.07	0.85	3.32	0.42	ดี
การงานอาชีพฯ	3.43	0.27	3.26	0.25	3.21	0.27	3.21	0.18	3.28	0.24	ดี

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2552										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาต่างประเทศ	2.69	0.34	2.54	0.30	2.47	0.34	2.37	0.80	2.52	0.45	ปานกลาง
รวม	3.06	0.26	2.90	0.36	2.87	0.32	2.84	0.40	2.92	0.34	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 27 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.38 (SD = 0.31) – 3.48 (SD = 0.42) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ (\bar{X} = 3.47, SD = 0.23) รองลงมา คือ ศิลปะ (\bar{X} = 3.32, SD = 0.42) การงานอาชีพ (\bar{X} = 3.24, SD = 0.45) และสังคมศึกษา (\bar{X} = 2.97, SD = 0.29) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2553										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	3.02	0.31	2.82	0.49	2.81	0.33	2.78	0.21	2.86	0.34	ปานกลาง
คณิตศาสตร์	2.51	0.35	2.30	0.31	2.29	0.38	2.39	0.69	2.37	0.43	ปานกลาง
วิทยาศาสตร์	2.72	0.34	2.45	0.29	2.41	0.44	2.53	0.26	2.53	0.33	ปานกลาง
สังคมศึกษาฯ	3.08	0.26	2.92	0.32	2.92	0.31	2.94	0.33	2.97	0.31	ปานกลาง
สุขศึกษาฯ	3.59	0.20	3.50	0.52	3.46	0.25	3.39	0.45	3.49	0.36	ดี
ศิลปะ	3.48	0.23	3.36	0.35	3.35	0.33	3.11	0.61	3.33	0.38	ดี
การงานอาชีพฯ	3.44	0.31	3.24	0.27	3.20	0.28	3.20	0.24	3.27	0.28	ดี
ภาษาต่างประเทศ	2.67	0.32	2.52	0.29	2.46	0.32	2.45	0.74	2.53	0.42	ปานกลาง
รวม	3.06	0.29	2.89	0.36	2.86	0.33	2.85	0.44	2.92	0.36	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 28 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.53 (SD = 0.42) – 3.49 (SD = 0.36) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X} = 3.49, SD = 0.36$) รองลงมา คือ ศิลปะ ($\bar{X} = 3.33, SD = 0.38$) การงานอาชีพ ($\bar{X} = 3.27, SD = 0.28$) และสังคมศึกษา ($\bar{X} = 2.97, SD = 0.31$) ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551 – 2553								แปลผล
	ปีการศึกษา 2551		ปีการศึกษา 2552		ปีการศึกษา 2553		ปีการศึกษา 2551 - 2553		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	2.82	0.30	2.87	0.32	2.86	0.34	2.85	0.32	ปานกลาง
คณิตศาสตร์	2.35	0.42	2.38	0.31	2.37	0.43	2.37	0.39	ปานกลาง
วิทยาศาสตร์	2.51	0.34	2.54	0.24	2.53	0.33	2.53	0.30	ปานกลาง
สังคมศึกษาฯ	2.96	0.30	2.97	0.29	2.97	0.31	2.97	0.30	ปานกลาง
สุขศึกษาฯ	3.47	0.23	3.48	0.42	3.49	0.36	3.48	0.34	ดี
ศิลปะ	3.33	0.37	3.32	0.42	3.33	0.38	3.33	0.39	ดี
การงานอาชีพฯ	3.26	0.21	3.28	0.24	3.27	0.28	3.27	0.24	ดี
ภาษาต่างประเทศ	2.53	0.28	2.52	0.45	2.53	0.42	2.53	0.38	ปานกลาง
รวม	2.90	0.31	2.92	0.34	2.92	0.36	2.92	0.33	ปานกลาง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 29 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ทุกกลุ่มสาระฯ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.37 (SD = 0.39) - 3.48 (SD = 0.34) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X} = 3.48, SD = 0.34$) รองลงมา คือ ศิลปะ ($\bar{X} = 3.33, SD = 0.39$) การงานอาชีพฯ ($\bar{X} = 3.27, SD = 0.24$) และสังคมศึกษาฯ ($\bar{X} = 2.97, SD = 0.30$) ตามลำดับ

ตารางที่ 30 สรุปค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) รวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	รวมค่าเฉลี่ย GPAX		แปลผล	เปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียน รายวิชาระดับมัธยมศึกษา
	\bar{X}	SD		
ปีการศึกษา 2551	2.90	0.31	ปานกลาง	ปานกลาง (2.50 – 2.99)
ปีการศึกษา 2552	2.92	0.34	ปานกลาง	ปานกลาง (2.50 – 2.99)
ปีการศึกษา 2553	2.92	0.33	ปานกลาง	ปานกลาง (2.50 – 2.99)
เฉลี่ยรวม	2.91	0.33	ปานกลาง	ปานกลาง (2.50 – 2.99)

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 30 สรุปค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) รวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาพรวมเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนรายวิชาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET)
นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	43.96	10.52	39.73	9.80	39.48	9.81	37.89	9.10	40.27	9.81	ปรับปรุง
คณิตศาสตร์	34.51	12.08	31.04	9.52	30.53	9.39	31.34	8.74	31.86	9.93	ปรับปรุง
วิทยาศาสตร์	42.62	14.20	38.07	11.96	36.70	11.32	35.84	11.06	38.31	12.14	ปรับปรุง
สังคมศึกษาฯ	43.79	11.56	39.86	11.36	41.83	10.75	42.05	10.26	41.88	10.98	ปรับปรุง
สุขศึกษาฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ศิลปะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การงานอาชีพฯ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภาษาต่างประเทศ	36.30	11.43	29.88	9.96	29.68	8.57	29.26	8.06	31.28	9.51	ปรับปรุง
รวม	40.24	11.96	35.72	10.52	35.64	9.97	35.28	9.44	36.72	10.47	ปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 31 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 31.28 (SD = 1.17) – 41.88 (SD = 10.98) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่ม

สาระฯที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สังคมศึกษา ($\bar{X} = 41.88, SD = 10.98$) รองลงมา คือ ภาษาไทย ($\bar{X} = 40.27, SD = 9.81$) และวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 38.31, SD = 12.14$) ตามลำดับ

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2552										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	41.97	10.82	34.89	9.87	32.30	9.75	34.63	9.95	35.95	10.10	ปรับปรุง
คณิตศาสตร์	27.86	11.75	27.35	9.05	23.58	8.38	24.96	7.73	25.94	9.23	ปรับปรุง
วิทยาศาสตร์	31.65	11.86	23.21	9.18	26.95	8.22	28.48	8.30	27.57	9.39	ปรับปรุง
สังคมศึกษาฯ	40.32	9.50	40.03	8.92	37.62	8.71	38.50	7.74	39.12	8.72	ปรับปรุง
สุขศึกษาฯ	59.98	9.84	57.44	10.52	54.51	10.90	55.37	9.56	56.83	10.21	ดี
ศิลปะ	35.43	9.38	32.14	8.52	25.59	8.24	29.02	8.50	30.55	8.66	ปรับปรุง
การงานฯ	39.19	12.24	34.02	10.92	31.03	10.18	34.15	10.69	34.60	11.01	ปรับปรุง
ภาษาต่างประเทศ	24.94	11.79	19.87	7.39	18.39	6.73	19.71	6.34	20.73	8.06	ปรับปรุง
รวม	37.47	10.90	33.62	9.30	31.25	8.89	33.10	8.60	33.86	9.42	ปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 32 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 20.73 (SD = 8.06) – 56.83 (SD = 10.21) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่มสาระฯที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X} = 56.83, SD = 10.21$) รองลงมา คือ สังคมศึกษาฯ ($\bar{X} = 39.12, SD = 8.72$) ภาษาไทย ($\bar{X} = 35.95, SD = 10.10$) และการงานอาชีพฯ ($\bar{X} = 34.60, SD = 11.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2553										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	46.13	13.33	41.93	13.43	40.91	13.29	43.38	12.84	43.09	13.22	ปรับปรุง
คณิตศาสตร์	26.21	11.44	21.50	9.30	21.11	8.97	25.03	9.28	23.46	9.75	ปรับปรุง

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2553										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
วิทยาศาสตร์	31.44	12.86	27.49	11.36	27.38	11.70	31.07	10.83	29.35	11.69	ปรับปรุง
สังคมศึกษาฯ	43.98	15.84	39.80	15.94	38.55	15.41	32.22	15.70	38.64	15.72	ปรับปรุง
สุขศึกษาฯ	75.73	15.92	70.96	17.96	70.55	17.17	70.96	16.95	72.05	17.00	ดี
ศิลปะ	29.79	16.38	28.00	15.95	28.34	16.12	28.89	17.02	28.76	16.37	ปรับปรุง
การงานฯ	50.77	16.60	46.45	18.00	44.60	18.18	48.73	16.40	47.64	17.30	ปรับปรุง
ภาษาต่างประเทศ	17.95	13.86	13.10	9.71	13.24	8.79	17.28	9.93	15.39	10.57	ปรับปรุง
รวม	40.25	14.53	36.15	11.17	35.59	13.70	27.05	9.90	37.30	13.95	ปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 33 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 15.39 (SD = 10.57) – 72.05 (SD = 17.00) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X}=72.05, SD = 17.00$) รองลงมา คือ การงานอาชีพฯ ($\bar{X}=47.64, SD = 17.30$) ภาษาไทย ($\bar{X}=43.09, SD = 13.22$) และสังคมศึกษาฯ ($\bar{X}=38.64, SD = 15.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551 – 2553								แปลผล
	ปีการศึกษา 2551		ปีการศึกษา 2552		ปีการศึกษา 2553		ปีการศึกษา 2551 - 2553		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	40.27	9.81	35.95	10.10	43.09	13.22	39.77	11.04	ปรับปรุง
คณิตศาสตร์	31.86	9.93	25.94	9.23	23.46	9.75	27.09	9.64	ปรับปรุง
วิทยาศาสตร์	38.31	12.14	27.57	9.39	29.35	11.69	31.74	11.07	ปรับปรุง
สังคมศึกษาฯ	41.88	10.98	39.12	8.72	38.64	15.72	39.88	11.81	ปรับปรุง
สุขศึกษาฯ	-	-	56.83	10.21	72.05	17.00	64.44	13.61	ดี
ศิลปะ	-	-	30.55	8.66	28.76	16.37	29.66	12.52	ปรับปรุง
การงานฯ	-	-	34.60	11.01	47.64	17.30	41.12	14.16	ปรับปรุง
ภาษาต่างประเทศ	31.28	9.51	20.73	8.06	15.39	10.57	22.47	9.38	ปรับปรุง
รวม	36.72	10.47	33.86	9.42	37.30	13.95	37.02	11.65	ปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 34 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ทุกกลุ่มสาระฯ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 22.47 (SD = 9.38) - 64.44 (SD = 13.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X}=64.44, SD = 13.61$) รองลงมา คือ การงานอาชีพฯ ($\bar{X} = 41.12, SD = 14.16$) สังคมศึกษาฯ ($\bar{X} = 39.88, SD = 11.81$) ภาษาไทย ($\bar{X}=39.77, SD = 11.04$) และศิลปะ ($\bar{X} = 36.45, SD = 4.35$) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 สรุปค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	รวมค่าเฉลี่ย O-NET		แปลผล	เปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของสมศ.
	\bar{X}	SD		
ปีการศึกษา 2551	36.72	10.47	ปรับปรุง	ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
ปีการศึกษา 2552	33.86	9.42	ปรับปรุง	ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
ปีการศึกษา 2553	37.30	13.95	ปรับปรุง	ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
เฉลี่ยรวม	35.96	12.28	ปรับปรุง	ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 35 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของสมศ.แล้วมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 อยู่ในระดับปรับปรุง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.28

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ N = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	51.41	6.01	42.28	9.17	39.11	6.47	39.40	3.86	39.40	3.86	ปรับปรุง
คณิตศาสตร์	40.39	6.39	31.66	3.26	29.22	2.62	28.76	2.51	28.76	2.51	ปรับปรุง
วิทยาศาสตร์	36.01	3.88	31.24	1.79	29.80	2.17	29.71	2.35	29.71	2.35	ปรับปรุง
สังคมศึกษาฯ	37.42	4.29	31.92	7.12	31.59	2.70	31.34	1.54	31.34	1.54	ปรับปรุง
สุขศึกษาฯ	58.51	3.07	54.47	2.94	54.54	5.70	54.16	2.65	54.16	2.65	ดี

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ N = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ศิลปะ	45.04	0.32	42.47	2.91	41.86	0.44	41.15	2.74	41.15	2.74	ปรับปรุง
การงานฯ	42.59	2.74	38.20	1.30	37.06	5.81	37.46	2.82	37.46	2.82	ปรับปรุง
ภาษาต่างประเทศ	32.22	4.38	28.31	3.26	26.92	5.13	26.73	1.17	26.73	1.17	ปรับปรุง
รวม	48.15	3.89	37.57	3.97	36.28	3.88	36.08	2.46	36.08	2.46	ปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 36 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 26.73 (SD = 1.17) – 54.16 (SD = 2.65) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X}=54.16, SD = 2.65$) รองลงมา คือ ศิลปะ ($\bar{X}=41.15, SD = 2.74$) ภาษาไทย ($\bar{X}=39.40, SD = 3.86$) และการงานอาชีพฯ ($\bar{X} = 37.46, SD = 2.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2552										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	51.01	7.56	43.97	3.97	40.73	3.17	39.82	4.41	43.88	4.78	ปรับปรุง
คณิตศาสตร์	31.67	7.11	25.17	2.02	23.64	2.40	23.26	2.38	25.94	3.48	ปรับปรุง
วิทยาศาสตร์	32.72	4.01	29.39	1.39	28.20	1.03	28.64	1.43	29.74	1.97	ปรับปรุง
สังคมศึกษาฯ	39.02	2.10	34.23	2.35	32.26	2.40	31.50	1.90	34.25	2.19	ปรับปรุง
สุขศึกษาฯ	47.51	9.32	44.82	1.59	43.19	4.80	43.18	3.17	44.68	4.72	ดี
ศิลปะ	40.23	4.60	36.92	1.99	35.50	3.96	34.04	2.91	36.67	3.37	ปรับปรุง
การงานฯ	35.07	5.24	32.25	1.99	31.61	1.83	30.10	2.18	32.26	2.81	ปรับปรุง
ภาษาต่างประเทศ	26.42	7.00	20.62	1.36	19.31	2.92	18.71	1.86	21.27	3.29	ปรับปรุง
รวม	37.96	5.87	33.42	2.05	31.81	2.81	31.11	2.53	33.59	3.33	ปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 37 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 21.27 (SD = 3.29) – 44.68 (SD = 4.72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X}=44.68, SD = 4.72$) รองลงมา คือ ภาษาไทย ($\bar{X} = 43.88, SD = 4.78$) สังคมศึกษาฯ ($\bar{X}=34.25, SD = 2.19$) ศิลปะ ($\bar{X} = 36.67, SD = 3.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา 2553										แปลผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	46.40	11.18	38.98	10.81	36.27	9.44	35.73	9.66	39.35	10.27	ปรับปรุง
คณิตศาสตร์	15.90	11.63	11.27	5.82	10.92	5.30	10.21	5.29	12.08	7.01	ปรับปรุง
วิทยาศาสตร์	32.28	8.63	28.46	6.28	27.46	5.44	27.87	5.73	29.02	6.52	ปรับปรุง
สังคมศึกษาฯ	48.34	7.96	44.63	7.17	41.20	6.64	42.48	7.49	41.16	7.32	ปรับปรุง
สุขศึกษาฯ	64.71	7.75	61.91	8.78	60.30	8.32	62.28	8.26	62.30	8.28	ดี
ศิลปะ	34.59	7.07	31.25	6.81	30.14	6.97	30.11	6.94	31.52	6.95	ปรับปรุง
การงานฯ	46.99	9.71	41.29	10.27	39.98	10.28	38.36	9.21	41.66	9.88	ปรับปรุง
ภาษาต่างประเทศ	20.88	10.02	15.07	5.33	14.32	4.38	14.67	4.33	16.24	6.02	ปรับปรุง
รวม	38.76	9.24	34.11	7.66	32.57	7.10	32.71	7.11	34.17	7.78	ปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 38 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 12.08 (SD = 7.01) – 62.30 (SD = 8.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X} = 62.30, SD = 8.28$) รองลงมา คือ การงานอาชีพฯ ($\bar{X} = 41.66, SD = 9.88$) สังคมศึกษาฯ ($\bar{X} = 41.16, SD = 7.32$) และภาษาไทย ($\bar{X} = 39.35, SD = 10.27$) ตามลำดับ

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O - NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

กลุ่มสาระ การเรียนรู้	ปีการศึกษา 2551 – 2553								แปลผล
	ปีการศึกษา 2551		ปีการศึกษา 2552		ปีการศึกษา 2553		ปีการศึกษา 2551 - 2553		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
ภาษาไทย	39.40	3.86	43.88	4.78	39.35	10.27	40.88	6.33	ปรับปรุง
คณิตศาสตร์	28.76	2.51	25.94	3.48	12.08	7.01	22.26	4.33	ปรับปรุง
วิทยาศาสตร์	29.71	2.35	29.74	1.97	29.02	6.52	29.49	3.61	ปรับปรุง
สังคมศึกษาฯ	31.34	1.54	34.25	2.19	41.16	7.32	35.58	3.68	ปรับปรุง
สุขศึกษาฯ	54.16	2.65	44.68	4.72	62.30	8.28	53.71	5.22	ดี
ศิลปะ	41.15	2.74	36.67	3.37	31.52	6.95	36.45	4.35	ปรับปรุง
การงานอาชีพฯ	37.46	2.82	32.26	2.81	41.66	9.88	37.13	5.17	ปรับปรุง
ภาษาต่างประเทศ	26.73	1.17	21.27	3.29	16.24	6.02	21.41	3.49	ปรับปรุง
รวม	36.09	2.46	33.59	3.33	34.17	7.78	34.61	4.52	ปรับปรุง

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 39 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ทุกกลุ่มสาระฯ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุงถึงดีโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 21.41(SD = 3.49) - 53.71 (SD = 5.22) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระฯ พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของกลุ่มสาระฯ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ สุขศึกษาฯ ($\bar{X} = 53.71, SD = 5.22$) รองลงมา คือ ภาษาไทย ($\bar{X} = 40.88, SD = 6.63$) การงานอาชีพฯ ($\bar{X} = 37.13, SD = 5.17$) ศิลปะ ($\bar{X} = 36.45, SD = 4.35$) และสังคมศึกษาฯ ($\bar{X} = 35.58, SD = 3.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 40 สรุปค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามปีการศึกษา

ปีการศึกษา	รวมค่าเฉลี่ย O-NET		แปลผล	เปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน แบบอิงเกณฑ์ของ สมศ.
	\bar{X}	SD		
ปีการศึกษา 2551	36.09	2.46	ปรับปรุง	ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
ปีการศึกษา 2552	33.59	3.33	ปรับปรุง	ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
ปีการศึกษา 2553	34.17	7.78	ปรับปรุง	ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
เฉลี่ยรวม	34.61	4.52	ปรับปรุง	ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 40 พบว่า ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมเมื่อ

เปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของสมศ.แล้วมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 อยู่ในระดับปรับปรุง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.52

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ในส่วนนี้ เป็นการนำข้อมูลจากแบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่เพื่อสรุปเป็นภาพรวมของสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ข้อ ดังนี้

- 1) สภาพการจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2) ปัญหาการจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3 - 5

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) สภาพการจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในข้อนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริงและปัญหาของสภาพการจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- (1) ข้อมูลสภาพที่เป็นจริงของการจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้และจำแนกตามขนาดโรงเรียนเพื่อสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่เป็นจริงของการจัดโครงการหรือกิจกรรม
ให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง										แปล ผล
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทาง ภาษาไทย	4.07	0.72	3.96	0.78	3.90	0.74	3.63	0.84	3.89	0.77	มาก
2. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทาง คณิตศาสตร์	3.94	0.76	3.80	0.79	3.76	0.77	3.53	0.81	3.76	0.78	มาก
3. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทาง วิทยาศาสตร์	3.86	0.71	3.70	0.70	3.57	0.76	3.41	0.88	3.64	0.76	มาก
4. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทาง สังคมศึกษาศาสตร์และ วัฒนธรรม	3.72	0.81	3.51	0.84	3.54	0.80	3.50	0.76	3.57	0.80	มาก
5. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทาง สุขศึกษาและพลศึกษา	3.66	0.76	3.51	0.78	3.67	0.71	3.47	0.71	3.55	0.74	มาก
6. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทาง ศิลปะ	3.73	0.80	3.58	0.71	3.56	0.70	3.43	0.77	3.58	0.75	มาก
7. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางการ งานอาชีพและเทคโนโลยี	3.66	0.79	3.50	0.77	3.51	0.74	3.49	0.94	3.54	0.76	มาก
8. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทาง ภาษาต่างประเทศ	3.79	0.73	3.62	0.79	3.43	0.76	3.32	0.80	3.54	0.77	มาก
รวม	3.80	0.68	3.65	0.77	3.61	0.67	3.47	0.81	3.62	0.77	มาก

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 41 พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่เป็นจริง
ของจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในภาพรวมใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.62, SD = 0.77$) ทุกประเด็น และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประเด็นของการ
ส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ การจัด
โครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย ($\bar{X} = 3.89, SD = 0.77$) รองลงมา

คือ การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์ ($\bar{X} = 3.76, SD = 0.78$) และการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 3.64, SD = 0.76$) ตามลำดับ

(2) ข้อมูลของการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตามหลักสูตรจำแนกเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์หาความถี่ตามขนาดโรงเรียนแล้วสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 42 การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามกลุ่มหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โครงการและกิจกรรม	ขนาดโรงเรียน				รวม	ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก		
1. โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่						
1) โครงการส่งเสริมการอ่าน	64	41	91	11	207	1
2) กิจกรรมส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	45	23	63	9	140	3
3) กิจกรรมคลินิกหมอภาษา	50	26	44	7	127	4
4) โครงการเสริมทักษะภาษาไทย	55	35	75	10	175	2
5) โครงการค่ายเยาวชนนักเรียน	34	17	41	8	100	5
6) โครงการวรรณคดีสัญจร	24	16	38	7	85	6
7) อื่นๆ (ระบุ).....						
- กิจกรรมวันสุนทรภู่	-	6	-	-	6	8
- โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภาษาไทยแห่งชาติ	8	-	7	-	15	7
- โครงการพัฒนาความเป็นเลิศภาษาไทย	3	-	-	-	3	9
- โครงการภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	-	-	-	1	10
- โครงการแสดงละคร	1	-	-	-	1	10
- กิจกรรมการแนะนำหนังสือดีที่อ่านจากห้องสมุดหน้าเสาธงตอนเช้า	1	-	-	-	1	10
- กิจกรรมวรรณคดีประยุกต์ของนักเรียน ม.3, ม.5	1	-	-	-	1	10
- โครงการสอนเสริมเพิ่มปัญญา	1	-	-	-	1	10
- โครงการภาษาสวดด้วยการเขียน	1	-	-	-	1	10
- โครงการหนังสือเล่มเล็ก	-	-	1	-	1	10
- โครงการห้องสมุดมีชีวิต	-	1	-	-	1	10

ตารางที่ 42 การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามกลุ่มหลักสูตร
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

โครงการและกิจกรรม	ขนาดโรงเรียน				รวม	ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก		
- โครงการคุณธรรม	-	-	1	-	1	10
- โครงการนอนหนังสือ	-	1	-	-	1	10
- โครงการภาษาไทยนักรู้	-	1	-	-	1	10
2. โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้แก่						
1) โครงการคลินิกคณิตศาสตร์	57	20	53	11	141	3
2) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์	65	40	90	8	203	2
3) โครงการสร้างนักคิด	42	20	49	8	119	4
4) โครงการคณิตศาสตร์สัญจร	37	12	48	8	224	1
5) โครงการค่ายกลั่นไม้	25	12	46	-	83	5
6) โครงการละลายศูนย์	26	13	44	-	83	5
7) อื่นๆ (ระบุ).....						
- โครงการค่ายคณิตศาสตร์	20	18	16	1	55	6
- โครงการพัฒนาทางคณิตเพิ่มศักยภาพทางคณิตศาสตร์	19	15	12	2	38	7
- โครงการแข่งขันทักษะทางคณิตศาสตร์	7	-	-	-	7	10
- โครงการทัศนศึกษา	1	-	-	-	1	12
- โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์	-	-	9	-	9	9
- โครงการพัฒนาอัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์	-	-	1	-	1	12
- โครงการส่งเสริมทักษะการคิด	-	1	-	-	1	12
- กิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการ	-	-	1	-	1	12
- กิจกรรมคณิตศาสตร์พาเพลิน	-	-	1	-	1	12
- กิจกรรมเก่งคณิตพิชิตรางวัล	-	-	1	-	1	12
3. โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้แก่						
1) โครงการสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	69	45	90	11	215	1
2) โครงการตอบปัญหาสิ่งแวดล้อม	56	32	88	8	184	3
3) โครงการค่ายวิทยาศาสตร์	68	38	81	8	195	2

ตารางที่ 42 การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

โครงการและกิจกรรม	ขนาดโรงเรียน				รวม	ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก		
4) โครงการก้าวสู่โอลิมปิก	41	26	55	-	122	6
5) โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในชั้นเรียน	56	40	77	9	182	4
6) โครงการห้องเรียนสีเขียว	39	25	55	8	127	5
7) อื่นๆ (ระบุ).....						
- กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์	3	2	1	-	6	9
- โครงการห้องเรียนวิทยาศาสตร์	9	-	-	-	9	7
- โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	8	-	-	-	8	8
- โครงการรวมพลังอนุรักษ์พลังงาน	5	-	-	-	5	10
- โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	-	-	4	-	4	11
- โครงการพัฒนาศักยภาพครูเพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	-	-	1	-	1	12
- โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา	-	-	1	-	1	12
- โครงการคลินิกวิทยาศาสตร์	-	-	1	-	1	1
- โครงการนักวิจัยน้อย	-	-	1	-	1	12
- โครงการยอดนักคิด	-	-	1	-	1	12
- โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์	-	-	1	-	1	12
- กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนธรรมชาติ	-	-	1	-	1	12
- โครงการสอนเสริมตัวเข้ม	-	-	1	-	1	12
4. โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ ที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ได้แก่						
1) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศวิชาสังคมศึกษา	63	40	86	11	200	2
2) โครงการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา	63	44	90	11	208	1
3) โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	56	40	80	10	186	3
4) โครงการ ทัศนศึกษาสำหรับนักเรียน	63	44	82	11	200	2
5) โครงการส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน	45	34	59	10	148	4
6) อื่นๆ (ระบุ).....						
- โครงการคุณธรรมจริยธรรมดกบาตรทุกวันพฤหัสบดี	6	-	-	-	6	5
- โครงการวิถีพุทธ	-	1	-	-	1	7
- กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	-	1	-	-	1	7

ตารางที่ 42 การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

โครงการและกิจกรรม	ขนาดโรงเรียน				รวม	ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก		
- กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ	-	1	-	-	1	7
- กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ	-	1	-	-	1	7
- กิจกรรมสวดมนต์สุดสัปดาห์	2	-	-	-	2	6
- โครงการเข้าค่ายพุทธบุตร	1	-	-	-	1	7
- โครงการเยาวชนไทยใส่ใจการสวดมนต์	2	-	-	-	2	6
- โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคม	1	-	-	-	1	7
- โครงการสอนธรรมศึกษา	1	-	-	-	1	7
- โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ	1	-	-	-	1	7
- โครงการเรียนรู้กฎหมายเบื้องต้น	2	-	-	-	2	6
- โครงการเศรษฐศาสตร์กับเศรษฐกิจพอเพียง	1	-	-	-	1	7
- โครงการไปวัด	-	-	1	-	1	7
- โครงการคุณธรรม	-	-	1	-	1	7
- กิจกรรมการประกวดโครงงาน	-	-	1	-	1	7
5. โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาฯ ได้แก่						
1) โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา	62	39	90	10	201	1
2) โครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด	53	38	84	9	184	2
3) กิจกรรมคณินิเทศการสำหรับนักกีฬาโรงเรียน	21	18	44	8	91	5
4) โครงการรณรงค์และต่อต้านโรคเอดส์	52	32	77	10	171	4
5) โครงการส่งเสริมกีฬาสุขภาพอนามัยนักเรียน	55	36	79	9	179	3
6) อื่นๆ (ระบุ).....						
- กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด	-	1	-	-	1	6
- โครงการถอดเปรี้ยวไว้กินหวาน	-	-	1	-	1	6
- โครงการเพศศึกษา	-	-	1	-	1	6
- โครงการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและอาชีพ	-	-	1	-	1	6
- โครงการวิทยากรเพศศึกษารอบด้าน	-	-	1	-	1	6
- โครงการป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม	-	-	1	-	1	6
- โครงการพัฒนานักเรียนสู่ความเป็นเลิศด้านกีฬา	-	-	1	-	1	6
- โครงการชัชฌายวันละ 30 นาที	-	-	1	-	1	6

ตารางที่ 42 การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

โครงการและกิจกรรม	ขนาดโรงเรียน				รวม	ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก		
- โครงการกีฬาสู่อำชีพและเป็นเลิศ	-	-	1	-	1	6
- โครงการดาวรุ่งนักกีฬา	-	-	1	-	1	6
- โครงการหนึ่งคนหนึ่งกีฬา (One man one sport)	-	-	1	-	1	6
- กิจกรรมค่ายนักกีฬา	-	-	1	-	1	6
6. โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่						
1) โครงการค่ายศิลป์พัฒนาทักษะ	39	20	75	7	141	4
2) โครงการประกวดดนตรีสากล	46	29	82	7	164	2
3) โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์	61	38	90	10	199	1
4) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน	47	27	75	11	160	3
5) โครงการเขียนภาพฝาผนังกำแพงสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม	28	15	58	7	108	5
6) อื่นๆ (ระบุ).....						
- โครงการทำหลักสูตรท้องถิ่น (การเขียนผ้าปะหวาด)	1	-	-	-	1	6
- โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสู่อารยโลก	1	-	-	-	1	6
- โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านดนตรีพื้นบ้าน (โปงลาง)	1	-	-	-	1	6
- กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสาน	1	-	-	-	1	6
- ส่งผลงานด้านการวาดภาพระบายสีกับหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน	-	1	-	-	1	6
- โครงการความเป็นเลิศด้านดนตรี	1	-	-	-	1	6
- โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	-	-	1	-	1	6
- โครงการขลุ่ยสัมพันธ์	-	-	1	-	1	6
- โครงการดุริยางค์	-	-	1	-	1	6
- โครงการประกวดดนตรีไทยดนตรีสากล	-	-	1	-	1	6
- โครงการศิลปะไทยที่ยั่งยืน	-	-	1	-	1	6
- โครงการแข่งขันทักษะด้านวิชาการ (ศิลปะ)	-	-	1	-	1	6
- โครงการค่ายศิลปะ	-	-	1	-	1	6
- โครงการพัฒนางานโยธวาฑิต	-	-	1	-	1	6
- โครงการดนตรีพื้นเมืองอีสาน	-	1	-	-	1	6
- โครงการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์	-	1	-	-	1	6

ตารางที่ 42 การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

โครงการและกิจกรรม	ขนาดโรงเรียน				รวม	ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก		
7. โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ ได้แก่						
1) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ชุมชน	37	22	56	2	117	3
2) โครงการอาหารกลางวัน	29	18	50	9	106	4
3) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน	50	32	79	12	173	2
4) โครงการส่งเสริมความสามารถนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันทักษะ	62	37	90	11	200	1
5) อื่นๆ (ระบุ).....						
- โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	1	-	1	-	2	5
- โครงการเศรษฐกิจพอเพียง	1	-	1	-	1	6
- โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ	-	-	1	-	2	5
- โครงการนิทรรศการอาชีพจากที่ผู้น้อง	-	-	1	-	1	6
- โครงการหนูน้อย IT	-	-	1	-	1	6
- โครงการแข่งขันคอมพิวเตอร์	-	-	1	-	1	6
- โครงการอาชีพสู่ชุมชน	-	-	1	-	1	6
- โครงการหนึ่งโรงเรียนหนึ่งอาชีพ	-	-	1	-	1	6
- กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	-	-	1	-	1	6
- ธนาคารโรงเรียน	-	-	1	-	1	6
- โครงการสู่ความเป็นเลิศด้านการแข่งขันหุ่นยนต์	-	-	1	-	1	6
- โครงการตลาดนัดวันศุกร์	-	-	1	-	1	6
- กิจกรรมสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้	-	-	1	-	1	6
- โครงการเกษตรชีวภาพ	-	-	1	-	1	6
- โครงการผลิตสินค้าจากเศษวัสดุเหลือใช้	-	-	1	-	1	6
- โครงการค่ายพัฒนาทักษะการงานอาชีพและเทคโนโลยี	1	-	-	-	1	6
8. โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่						
1) โครงการแข่งขันทักษะทางภาษา 3 ภาษา	52	31	53	7	143	6

ตารางที่ 42 การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

โครงการและกิจกรรม	ขนาดโรงเรียน				รวม	ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก		
2) กิจกรรมสอนเสริมนักเรียนอ่อนและสอนเสริมนักเรียนที่เป็นเลิศ	58	33	76	9	176	2
3) โครงการฝึกความเป็นเลิศทางวิชาการ	57	34	75	8	174	4
4) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ	62	40	90	11	203	1
5) โครงการ ดิวเข้มนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสู่มหาวิทยาลัย	61	33	71	10	175	3
6) โครงการส่งเสริมนักเรียนผู้การแข่งขันในระดับชาติ	41	24	54	7	126	8
7) โครงการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ	54	32	65	8	159	5
8) โครงการแข่งขันโครอสเวิร์ค	50	13	68	7	138	7
9) โครงการค่ายฝึกเยาวชนสัมพันธ์	42	3	57	7	109	9
10) อื่นๆ (ระบุ).....						
- กิจกรรม Morning Talk	1	-	-	-	1	11
- โครงการสัปดาห์ภาษาอังกฤษ	-	1	-	-	1	11
- กิจกรรมคลินิกภาษาอังกฤษ	-	1	-	-	1	11
- โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ	1	1	1	-	3	10
- โครงการหมอลำภาษา	-	-	1	-	1	11
- โครงการค่ายภาษาอังกฤษฝึกทักษะการพูด การฟัง	-	-	1	-	1	11
- กิจกรรมวันคริสต์มาส	1	1	1	-	3	10
- โครงการ EIS	-	-	1	-	1	11
- โครงการโรงเรียนภาษาที่ 2	-	-	1	-	1	11
- กิจกรรมค่ายเสริมภาษา	-	-	1	-	1	11
- โครงการเรียนภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษา	-	-	1	-	1	11
- โครงการมัลติเทคก์น้อย	-	-	1	-	1	11

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 42 พบว่า การจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความถี่สูงสุดใน 3 ลำดับแรก เมื่อพิจารณาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมการอ่าน 2) โครงการเสริมทักษะภาษาไทย 3) กิจกรรมส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ 2) โครงการคลินิกคณิตศาสตร์ 3) โครงการสร้างนักคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้แก่ 1) โครงการสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2) โครงการค่ายวิทยาศาสตร์ 3) โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในชั้นเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ได้แก่ 1) โครงการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศวิชาสังคมศึกษา 3) โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาฯ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา 2) โครงการลานกีฬาด้านยาเสพติด 3) โครงการส่งเสริมกีฬาสุขภาพอนามัยนักเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ 2) โครงการประกวดดนตรีสากล 3) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมความสามารถนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันทักษะ 2) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน 3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ชุมชน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 2) กิจกรรมสอนเสริมนักเรียนอ่อนและสอนเสริมนักเรียนที่เป็นเลิศ 3) โครงการดึงเข้มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสู่มหาวิทยาลัย

2) ปัญหาการจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนแล้วสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 43 ปัญหาจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ประเด็นปัญหา	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย					
1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ เวลาจำกัด	✓	✓			2
2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูสอนภาษาไทย ครูมีงานพิเศษมาก	✓	✓	✓	✓	4
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ มีไม่เพียงพอ	✓	✓	✓	✓	4

ตารางที่ 43 ปัญหาจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
4) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดหารางวัลให้นักเรียน เพื่อจูงใจให้นักเรียนรักการอ่านมากขึ้น งบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการและกิจกรรม	✓	✓	✓	✓	4
5) ด้านอื่นๆ ได้แก่					
- นักเรียนบางคนขาดทักษะด้านการคิด วิเคราะห์และเขียน	✓				1
- นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน	✓		✓		2
- นักเรียนขาดพื้นฐานทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน	✓		✓		2
- การปฏิรูปสื่อที่นำเสนอด้านภาษาไทยรักการอ่านเป็นวาระแห่งชาติที่ดี มีความต่อเนื่องและยั่งยืน			✓		1
- กิจกรรมรักภาษาไทยขาดการสนับสนุนและความร่วมมือที่จริงจังจึงทำให้ขาดความยั่งยืนทำตามกระแสและรอนโยบายจากภาครัฐ			✓		1
- นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกเมื่อจบชั้น ป.6	✓	✓	✓		3
2. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์					
1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ เวลาจำกัด	✓	✓			2
2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูคณิตศาสตร์และครูยังขาดประสบการณ์ทักษะการสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ	✓	✓	✓	✓	4
2) ด้านบุคลากร ขาดครูสอนวิทยาศาสตร์และครูมีภาระการเรียนการสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาตรวจงานที่มอบหมายและมีงานพิเศษนอกจากนี้ครูยังขาดประสบการณ์ทักษะการสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ	✓	✓	✓	✓	4
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	✓	✓	✓	✓	4
4) ด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์	✓	✓	✓	✓	4
5) ด้านอื่นๆ ได้แก่					
- นักเรียนขาดความสนใจและขาดวินัยในตนเอง		✓			1
- เวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอเนื่องจากกิจกรรมในโรงเรียนมีมาก		✓			1
- นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ	✓	✓			2
- ขาดเครือข่ายจากองค์กรภายนอก			✓		1
4. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม					
1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ได้แก่ การใช้เวลาในการดำเนินโครงการและกิจกรรมมีจำกัด	✓	✓			2

ตารางที่ 43 ปัญหาจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูที่สอนสังคมและครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่สอนมาจึงขาดความลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา	✓	✓	✓	✓	4
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดสื่อที่เน้นคุณธรรม	✓	✓	✓	✓	4
4) ด้านงบประมาณ			✓	✓	2
5) ด้านอื่นๆ ได้แก่					
- นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ	✓				1
- นักเรียนที่มีความสามารถมีน้อยและขาดวินัยในตนเอง			✓		1
5. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสุขศึกษาและพลศึกษา					
1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ เวลาจำกัด	✓				1
2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูที่สอนพลศึกษา	✓	✓	✓	✓	4
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การกีฬามีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	✓	✓	✓	✓	4
4) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การกีฬา	✓	✓	✓	✓	4
5) ด้านอื่นๆ ได้แก่					
- ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก			✓		1
- สักยภาพของนักเรียนมีน้อยและขาดวินัยในตนเอง			✓		1
- ขาดสถานที่จัดการแข่งขันกีฬา				✓	1
6. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางศิลปะ					
1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดการด้านเวลา	✓	✓			2
2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดผู้สอนเฉพาะทางหรือขาดบุคลากรที่ชำนาญ	✓	✓	✓	✓	4
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดวัสดุอุปกรณ์ด้านดนตรีเนื่องจากมีราคาแพงเกินไป	✓	✓	✓	✓	4
4) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์	✓	✓	✓	✓	4
5) ด้านอื่นๆ ได้แก่					
- นักเรียนสนใจน้อย			✓	✓	2
- เด็กรุ่นใหม่สนใจดนตรีไทยน้อยเกินไป			✓	✓	2
7. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ เวลาจำกัด	✓	✓			2

ตารางที่ 43 ปัญหาจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ขนาดโรงเรียน				รวม
	ใหญ่พิเศษ	ใหญ่	กลาง	เล็ก	
2) ด้านบุคลากร ได้แก่ บุคลากรมีไม่เพียงพอและขาดแคลนบุคลากรในบางสาขาวิชาชีพหรือขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	✓	✓	✓	✓	4
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์มีราคาแพงจึงทำให้ไม่สามารถจัดซื้อจัดหาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	✓	4
4) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ซึ่งมีราคาแพงมากและการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมใช้เงินมาก	✓	✓	✓	✓	4
5) ด้านอื่นๆ ได้แก่					
- เด็กไม่สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้อย่างแท้จริง			✓		1
- นักเรียนไม่มีวินัยในตนเอง			✓		1
8. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาต่างประเทศ					
1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ เวลาจำกัด	✓	✓			2
2) ด้านบุคลากร ได้แก่ บุคลากรมีจำกัดและขาดครูสอนภาษาอังกฤษที่เป็นครูไทยและขาดครูสอนภาษาต่างประเทศที่เป็นครูต่างชาติ เช่น อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส ฯลฯ เป็นต้น	✓	✓	✓	✓	4
3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดห้องปฏิบัติการทางภาษา			✓	✓	2
4) ด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณมีไม่เพียงพอและขาดงบประมาณในการจ้างครูต่างชาติ	✓	✓	✓	✓	4
5) ด้านอื่นๆ ได้แก่					
- โรงเรียนรับนักเรียนทั่วไปไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้			✓	✓	2
- ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะขาดสน			✓	✓	2
- นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้	✓	✓	✓	✓	4
- นักเรียนที่ชอบก็จะสนใจแต่นักเรียนที่ไม่ชอบก็จะไม่สนใจ	✓	✓	✓	✓	4

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 43 พบว่า ปัญหาจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีความถี่สูงสุดใน 3 ลำดับแรก ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ (1)ขาดครูสอนภาษาไทย (2) ครูมีงานพิเศษมาก 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดหารางวัลให้แก่นักเรียนเพื่อจูงใจให้นักเรียนรักการอ่านมากขึ้น 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนบางคนขาดทักษะด้านการคิด

วิเคราะห์และเขียน (2) นักเรียนขาดพื้นฐานทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน และนักเรียนขาดความสนใจในการเรียน (3) การปฏิรูปสื่อที่นำเสนอด้านภาษาไทยรักการอ่านเป็นวาระแห่งชาติที่ดีมีความต่อเนื่องและยั่งยืน (4) กิจกรรมรักภาษาไทยขาดการสนับสนุนและความร่วมมือที่จริงจังจึงทำให้ขาดความยั่งยืนทำตามกระแสและรอนโยบายจากภาครัฐ (5) นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูคณิตศาสตร์และ ครูยังขาดประสบการณ์ทักษะการสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการและกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) ผู้บริหารและผู้เรียนขาดความสนใจเพราะคิดว่าคณิตศาสตร์ยาก (2) นักเรียนมีทักษะค่อนข้างต่ำ (3) การปลูกฝังให้เด็กรักคณิตศาสตร์ยังทำได้ไม่ดี (4) นักเรียนขาดวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ (1) ขาดครูสอนวิทยาศาสตร์ (2) ครูมีภาระการเรียนการสอนมากทำให้ไม่มีเวลาตรวจงานที่มอบหมายและมีงานพิเศษนอกจากนี้ ครูยังขาดประสบการณ์ทักษะการสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนขาดความสนใจและขาดวินัยในตนเอง (2) เวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอเนื่องจากกิจกรรมในโรงเรียนมีมาก (3) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ (4) ขาดเครือข่ายจากองค์กรภายนอก

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การใช้เวลาในการดำเนินโครงการและกิจกรรมมีจำกัด 2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูที่สอนสังคมและครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่สอนมาจึงขาดความลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ (2) นักเรียนที่มีความสามารถมีน้อยและขาดวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา ฯ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูที่สอนพลศึกษา 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การกีฬา 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดแคลนอุปกรณ์การกีฬา 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (2) ศักยภาพของนักเรียนมีน้อยและขาดวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดผู้สอนเฉพาะทางหรือขาดบุคลากรที่ชำนาญ 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดวัสดุอุปกรณ์ด้านดนตรีเนื่องจากมีราคาแพงเกินไป 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนสนใจน้อย (2) เด็กรุ่นใหม่สนใจดนตรีไทยน้อยเกินไป

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดแคลนบุคลากรในบางสาขาวิชาชีพหรือขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ซึ่งมีราคาแพงมากและการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมใช้เงินมาก 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์มีราคาแพงจึงทำให้ไม่สามารถจัดซื้อจัดหาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) เด็กไม่สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้อย่างแท้จริง (2) นักเรียนไม่มีวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูสอนภาษาอังกฤษที่เป็นครูไทยและขาดครูสอนภาษาต่างประเทศที่เป็นครูต่างชาติ เช่น อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส ฯลฯ เป็นต้น 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจ้างครูต่างชาติ 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) โรงเรียนรับนักเรียนทั่วไปไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ (2) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะขาดส่น (3) นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ (4) นักเรียนที่ชอบก็จะสนใจแต่นักเรียนที่ไม่ชอบก็จะไม่สนใจ

3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3 – 5

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน(ฝ่ายวิชาการ) และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3 – 5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 โดยการหาความถี่และจำแนกตามขนาดโรงเรียนเพื่อสรุปเป็นภาพรวมของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 44 ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวบ่งชี้	ขนาดโรงเรียน										ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
3 นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	12	17.91	5	12.50	3	3.30	-	-	20	9.52	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	29	43.28	17	50.00	33	36.26	-	-	82	39.05	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	15	22.39	11	27.50	25	27.47	7	58.33	58	27.62	2
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	11	16.42	7	17.50	30	32.97	5	41.67	53	25.24	3

ตารางที่ 44 ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ขนาดโรงเรียน										ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
4 นักเรียน ม.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	5	7.46	4	10.00	2	2.20	-	-	11	5.24	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	15	22.39	6	15.00	5	5.49	-	-	26	12.38	3
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	30	44.78	20	50.00	40	43.96	3	25.00	93	44.29	1
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	17	25.37	10	25.00	44	48.35	9	75.00	80	38.09	2
5 นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	11	16.42	6	15.00	3	3.30	-	-	20	9.52	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	29	43.28	16	40.00	31	34.07	-	-	76	36.19	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	13	19.40	9	22.50	26	28.57	6	50.00	54	25.71	3
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	14	20.90	9	22.50	31	34.06	6	50.00	60	28.57	2

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 44 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89) ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียน ม.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีความถี่สูงสุด คือ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74) และตัวบ่งชี้ที่ 5 นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)

ตารางที่ 45 ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวบ่งชี้	ขนาดโรงเรียน										ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
3 นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	11	16.42	6	15.00	3	3.30	-	-	20	9.52	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	30	44.78	16	40.00	33	36.26	-	-	79	37.62	.1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	16	23.88	10	25.00	24	26.37	6	50.00	56	26.67	2
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	10	14.92	8	20.00	31	34.07	6	50.00	55	26.20	3
4 นักเรียน ม.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	5	7.46	4	10.00	1	1.10	-	-	10	4.76	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	16	23.88	5	12.50	6	3.59	1	8.33	28	13.33	3
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	31	46.27	21	52.50	39	42.86	6	50.00	97	46.20	1
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	15	22.39	10	25.00	45	49.45	5	41.67	75	35.71	2
5 นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	10	14.92	5	12.50	3	3.30	-	-	18	8.57	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	30	44.78	15	37.50	30	32.97	-	-	75	35.71	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	15	22.39	10	25.00	27	29.67	6	50	58	27.62	3
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	12	17.91	10	25.00	31	34.06	6	50	59	28.10	2

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 45 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89) ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียน ม.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีความถี่สูงสุด คือ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ

50 – 74) และตัวบ่งชี้ที่ 5 นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)

ตารางที่ 46 ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวบ่งชี้	ขนาดโรงเรียน										ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
3 นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	10	14.92	5	12.50	3	3.30	-	-	18	8.57	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	30	44.78	15	37.50	33	36.26	-	-	78	37.14	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	14	20.90	10	25.00	26	28.57	6	50.00	56	26.67	3
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	13	19.40	10	25.00	29	31.87	6	50.00	58	27.62	2
4 นักเรียน ม.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	4	5.97	5	12.50	2	2.20	-	-	11	5.24	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	14	20.89	5	12.50	5	5.49	-	-	24	11.43	3
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	30	44.78	20	50.00	40	43.96	5	44.67	95	45.24	1
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	19	28.36	10	25.00	44	48.35	7	58.33	80	38.09	2
5 นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	11	16.42	6	15.00	3	3.30	-	-	20	9.52	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	30	44.78	16	40.00	30	32.97	1	8.33	77	36.67	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	16	23.88	10	25.00	27	29.67	6	50.00	59	28.10	2
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	10	14.92	8	20.00	31	34.06	5	41.67	54	25.71	3

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 46 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89) ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียน ม.3 สามารถใช้

ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีความถี่สูงสุด คือ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74) และตัวบ่งชี้ที่ 5 นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)

ตารางที่ 47 สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 – 2553 โรงเรียนมัธยมศึกษา

ปีการศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้														
	ตัวบ่งชี้ที่ 3					ตัวบ่งชี้ที่ 4					ตัวบ่งชี้ที่ 5				
	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง	สรุป	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง	สรุป	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง	สรุป
2551	-	✓	-	-	ดี	-	-	✓	-	ผ่าน	-	✓	-	-	ดี
2552	-	✓	-	-	ดี	-	-	✓	-	ผ่าน	-	✓	-	-	ดี
2553	-	✓	-	-	ดี	-	-	✓	-	ผ่าน	-	✓	-	-	ดี

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 47 พบว่า สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 75 – 89 ตัวบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับผ่าน โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 50 – 74 ตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 75 – 89

ตารางที่ 48 ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวบ่งชี้	ขนาดโรงเรียน										ลำดับที่	
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223			
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
3 นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับ												
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	14	20.89	5	12.50	4	4.40	-	-	23	10.95	4	
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	30	44.78	19	47.50	32	35.16	-	-	81	38.58	1	
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	13	19.40	12	30.00	27	29.67	5	41.67	57	27.14	2	
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	10	14.93	4	10.00	28	30.77	7	58.33	49	23.33	3	

ตารางที่ 48 ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ขนาดโรงเรียน										ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
4 นักเรียน ม.6 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	9	13.43	5	12.50	3	3.30	-	-	17	8.09	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	9	13.43	6	15.00	4	4.40	-	-	19	9.05	3
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	31	46.27	22	55.00	44	48.35	6	50.00	103	49.05	1
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	18	26.87	7	17.50	40	43.95	6	50.00	71	33.81	2
5 นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	16	23.88	8	20.00	3	3.30	-	-	27	12.86	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	31	46.27	19	47.50	32	35.16	-	-	82	39.05	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	12	17.91	9	22.50	27	29.67	7	58.33	55	26.19	2
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	8	11.94	4	10.00	29	31.87	5	41.67	46	21.90	3

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 48 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89) ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียน ม.6 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีความถี่สูงสุด คือ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74) และตัวบ่งชี้ที่ 5 นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)

ตารางที่ 49 ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวบ่งชี้	ขนาดโรงเรียน										ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
3 นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	13	19.40	6	15.00	3	3.30	-	-	22	10.48	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	31	46.27	20	50.00	31	34.06	1	8.33	83	39.52	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	12	17.91	10	25.00	28	30.77	6	50.00	56	26.67	2
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	11	16.42	4	10.00	29	31.87	5	41.67	49	23.33	3
4 นักเรียน ม.6 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	8	11.94	7	17.50	2	2.20	-	-	17	8.10	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	10	14.93	21	52.50	5	5.49	-	-	36	17.14	3
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	32	47.76	6	15.00	43	47.25	7	58.33	88	41.90	1
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	17	25.37	6	15.00	41	45.05	5	41.67	69	32.86	2
5 นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	15	22.39	10	25.00	4	4.40	-	-	29	13.81	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	32	47.76	20	50.00	31	34.06	-	-	83	39.52	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	13	19.40	6	15.00	28	30.77	8	66.67	55	26.19	2
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	7	10.43	4	10.00	28	30.77	4	33.33	43	20.48	3

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 49 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89) ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียน ม.6 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีความถี่สูงสุด คือ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ

50 – 74) และตัวบ่งชี้ที่ 5 นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)

ตารางที่ 50 ความถี่และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตัวบ่งชี้	ขนาดโรงเรียน										ลำดับที่
	ใหญ่พิเศษ n = 75		ใหญ่ n = 45		กลาง n = 91		เล็ก n = 12		รวม n = 223		
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
3 นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	12	17.91	5	12.50	3	3.30	-	-	20	9.52	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	32	47.76	20	50.00	25	27.47	-	-	77	36.67	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	11	16.42	11	27.50	28	30.77	4	33.33	54	25.71	3
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	12	17.91	4	10.00	35	38.46	8	66.67	59	28.10	2
4 นักเรียน ม.6 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	7	10.45	4	10.00	1	1.10	-	-	12	5.71	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	11	16.42	8	20.00	4	4.40	-	-	23	10.95	3
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	30	44.77	20	50.00	42	46.15	5	41.67	97	46.20	1
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	19	28.36	8	20.00	44	48.35	7	58.33	78	37.14	2
5 นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับ											
ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	14	20.90	6	15.00	3	3.30	-	-	23	10.95	4
ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)	30	44.77	20	50.00	32	35.16	-	-	82	39.05	1
ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	14	20.90	9	22.50	27	29.67	3	25.00	53	25.24	2
ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)	9	13.43	5	12.50	29	31.87	9	75.00	52	24.76	3

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 50 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมเมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89) ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียน ม.6 สามารถใช้

ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีความถี่สูงสุด คือ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74) และตัวบ่งชี้ที่ 5 นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วที่มีความถี่สูงสุด คือ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)

ตารางที่ 51 สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 โรงเรียนมัธยมศึกษา

ปีการศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวบ่งชี้														
	ตัวบ่งชี้ที่ 3					ตัวบ่งชี้ที่ 4					ตัวบ่งชี้ที่ 5				
	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง	สรุป	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง	สรุป	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ปรับปรุง	สรุป
2551	-	✓	-	-	ดี	-	-	✓	-	ผ่าน	-	✓	-	-	ดี
2552	-	✓	-	-	ดี	-	-	✓	-	ผ่าน	-	✓	-	-	ดี
2553	-	✓	-	-	ดี	-	-	✓	-	ผ่าน	-	✓	-	-	ดี

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 51 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 75 – 89 ตัวบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับผ่าน โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 50 – 74 ตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 75 – 89

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนจากสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตารางที่ 52 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
1. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมการอ่าน 2) โครงการเสริมทักษะภาษาไทย 3) กิจกรรมส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	1. ปัญหาการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย ได้แก่ 1) ด้านบุคลากรได้แก่ขาดครูสอนภาษาไทย ครุมีงานพิเศษมาก 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดหารางวัลให้แก่นักเรียนเพื่อจูงใจให้นักเรียนรักการอ่าน 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนบางคนขาดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และเขียน (2) นักเรียนขาดพื้นฐานทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน และนักเรียนขาดความ

ตารางที่ 52 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
	สนใจในการเรียน (3) การปฏิรูปสื่อที่นำเสนอด้านภาษาไทยรักการอ่านเป็นวาระแห่งชาติที่ดีมีความต่อเนื่องและยั่งยืน (4) กิจกรรมรักภาษาไทยขาดการสนับสนุนและความร่วมมือที่จริงจังจึงทำให้ขาดความยั่งยืนทำตามกระแสและรอนโยบายจากภาครัฐ (5) นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
<p>2. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์ ได้แก่</p> <p>1) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์</p> <p>2) โครงการคลินิกคณิตศาสตร์</p> <p>3) โครงการสร้างนักคิด</p>	<p>2.ปัญหาการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์ ได้แก่</p> <p>1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูคณิตศาสตร์และ ครูยังขาดประสบการณ์ทักษะการสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ</p> <p>2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการและกิจกรรมทางคณิตศาสตร์</p> <p>3) ด้านอื่นๆได้แก่ (1) ผู้บริหารและผู้เรียนขาดความสนใจเพราะคิดว่าคณิตศาสตร์ยาก (2) นักเรียนมีทักษะค่อนข้างต่ำ (3) การปลูกฝังให้เด็กรักคณิตศาสตร์ยังทำได้ไม่ดี (4) นักเรียนขาดวินัยในตนเอง</p>
<p>3. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่</p> <p>1)โครงการสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</p> <p>2)โครงการค่ายวิทยาศาสตร์</p> <p>3)โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในชั้นเรียน</p>	<p>3.ปัญหาการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่</p> <p>1) ด้านบุคลากร ได้แก่ (1) ขาดครูสอนวิทยาศาสตร์ (2) ครูมีภาระการเรียนการสอนมากทำให้ไม่มีเวลาตรวจงานที่มอบหมายและมีงานพิเศษนอกจากนี้ครูยังขาดประสบการณ์ทักษะการสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ</p> <p>2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์</p> <p>3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์</p> <p>4) ด้านอื่นๆได้แก่ (1) นักเรียนขาดความสนใจและขาดวินัยในตนเอง (2) เวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอเนื่องจากกิจกรรมในโรงเรียนมีมาก (3) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ (4) ขาดเครือข่ายจากองค์กรภายนอก</p>
<p>4. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่</p>	<p>4.ปัญหาการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ฯ ได้แก่</p>

ตารางที่ 52 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
<p>1) โครงการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา</p> <p>2) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศวิชาสังคมศึกษา</p> <p>3) โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย</p>	<p>1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การใช้เวลาในการดำเนินโครงการและกิจกรรมมีจำกัด</p> <p>2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูที่สอนสังคมและครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่สอนมาจึงขาดความลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา</p> <p>3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ (2) นักเรียนที่มีความสามารถมีน้อยและขาดวินัยในตนเอง</p>
<p>5. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา ฯ ได้แก่</p> <p>1) โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา</p> <p>2) โครงการลานกีฬาด้านยาเสพติด</p> <p>3) โครงการส่งเสริมกีฬาสุขภาพอนามัยนักเรียน</p>	<p>5.ปัญหาการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา ฯ ได้แก่</p> <p>1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูที่สอนพลศึกษา</p> <p>2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การกีฬา</p> <p>3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดแคลนอุปกรณ์การกีฬา</p> <p>4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (2) ศักยภาพของนักเรียนมีน้อยและขาดวินัยในตนเอง</p>
<p>6. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางศิลปะ ได้แก่</p> <p>1) โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์</p> <p>2) โครงการประกวดดนตรีสากล</p> <p>3) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน</p>	<p>6.ปัญหาการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่</p> <p>1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดผู้สอนเฉพาะทางหรือขาดบุคลากรที่ชำนาญ</p> <p>2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดวัสดุอุปกรณ์ด้านดนตรีเนื่องจากมีราคาแพงเกินไป</p> <p>4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนสนใจน้อย (2) เด็กรุ่นใหม่สนใจดนตรีไทยน้อยเกินไป</p>
<p>7.การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางการงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้แก่</p> <p>1) โครงการส่งเสริมความสามารถนักเรียนเพื่อแข่งขันทักษะ</p> <p>2) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน</p>	<p>7.ปัญหาการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ฯ ได้แก่</p> <p>1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดแคลนบุคลากรในบางสาขาวิชาชีพหรือขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน</p> <p>2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ซึ่งมีราคาแพงมากและการทำกิจกรรม</p>

ตารางที่ 52 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้ชุมชน	แต่ละกิจกรรมใช้เงินมาก 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่วัสดุอุปกรณ์มีราคาแพงจึงทำให้ไม่สามารถจัดซื้อจัดหาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) เด็กไม่สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้อย่างแท้จริง (2) นักเรียนไม่มีวินัยในตนเอง
8. การจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาต่างประเทศ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 2) กิจกรรมสอนเสริมนักเรียนอ่อนและสอนเสริมนักเรียนที่เป็นเลิศ 3) โครงการติวเข้มนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสู่มหาวิทยาลัย	8.ปัญหาการจัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูสอนภาษาอังกฤษที่เป็นครูไทยและขาดครูสอนภาษาต่างประเทศที่เป็นครูต่างชาติ เช่น อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส ฯลฯ เป็นต้น 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจ้างครูต่างชาติ 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) โรงเรียนรับนักเรียนทั่วไปไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ (2) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะขาดสน (3) นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ (4) นักเรียนที่ชอบก็จะสนใจแต่นักเรียนที่ไม่ชอบก็จะไม่สนใจ

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 52 จุดแข็ง จุดอ่อนจากการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มีจุดแข็ง 8 ข้อ จุดอ่อน 28 ข้อ

ตารางที่ 53 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2,3,4,5

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์	ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์
	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77

ตารางที่ 53 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2,3,4,5 (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
	2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์	ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์
	1. ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2551 – 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปรับปรุงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.96
	2. ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับปรับปรุงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.61
ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ	ตัวบ่งชี้ที่ 3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวชี้วัดที่ 3 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 75 – 89	
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวชี้วัดที่ 3 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 75 – 89	
ตัวบ่งชี้ที่ 4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ	ตัวบ่งชี้ที่ 4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวชี้วัดที่ 4 อยู่ในระดับผ่าน โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 50 – 74
	2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวชี้วัดที่ 4 อยู่ในระดับผ่าน โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 50 – 74

ตารางที่ 53 สรุปจุดแข็ง จุดอ่อนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2,3,4,5 (ต่อ)

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness :W)
ตัวบ่งชี้ที่ 5 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	ตัวบ่งชี้ที่ 5 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวชี้วัดที่ 5 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 75 – 89	
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวชี้วัดที่ 5 อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนระหว่างร้อยละ 75 – 89	

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 53 จุดแข็ง จุดอ่อนจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2,3,4,5 พบว่ามีจุดแข็ง 12 ข้อ จุดอ่อน 14 ข้อ

บทที่ 5

การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในบทที่ 5 นี้ ผู้วิจัยนำเสนอการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ยกร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ส่วนที่ 2 ตรวจสอบยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ส่วนที่ 3 เสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาฉบับสมบูรณ์

สำหรับรายละเอียดของแต่ละส่วน มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ยกร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ สภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มากำหนดยุทธศาสตร์ฯ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำตาราง SWOT Analysis ในรูปของ TOWS Matrix สำหรับกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. จัดทำตาราง SWOT Analysis ในรูปของ TOWS Matrix สำหรับกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

เป็นการนำโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน มาจัดทำตารางวิเคราะห์ SWOT ในรูป TOWS Matrix ดังนี้

ตารางที่ 54 TOWS Matrix สำหรับกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

<p>สิ่งแวดล้อมภายใน (Internal Environment)</p> <p>สิ่งแวดล้อมภายนอก (External Environment)</p>	<p>จุดแข็ง (Strengths : S)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน 2) ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง 3) นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4) ครูมีความสามารถและสอนตรงกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 6) วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนเพื่อพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่น โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม 	<p>จุดอ่อน (Weakness : W)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็ง 2) คุณภาพครูอัตราจ้างทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ 3) ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครู 4) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่อง 5) ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมาก และสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย 6) วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไปทำให้มีการขัดแย้งกันอยู่เป็นนัย
<p>โอกาส (Opportunities : O)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม 3) โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม 4) ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษากันคว้าด้วยตนเอง 5) พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) พ.ร.บ.การศึกษาที่กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 	<p>SO</p>	<p>WO</p>
<p>ภาวะคุกคาม (Threats: T)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นโยบายการลดอัตราค่าเล่าเรียนทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม 3) สภาพปัญหาสังคม ครอบครัวยุคใหม่ แยกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรักความอบอุ่นในการเรียน 	<p>ST</p>	<p>WT</p>

ตารางที่ 54 TOWS Matrix สำหรับกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

<p>สิ่งแวดล้อมภายใน (Internal Environment)</p>	<p>จุดแข็ง (Strengths : S)</p> <p>7) ศึกษาศาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผน</p> <p>8) ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>9) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>10) ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางร่วมกัน</p> <p>11) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน</p> <p>12) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>13) ศึกษาศาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารจัดการงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา</p> <p>14) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาชุมชนและท้องถิ่น</p> <p>15) จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา</p> <p>16) จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายในและกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาดตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้</p>	<p>จุดอ่อน (Weakness : W)</p> <p>7) ขาดวิทยากรท้องถิ่นรวมทั้งขาดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและขาดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย</p> <p>8) หลักสูตรสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น</p> <p>9) นักเรียนขาดทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษาและครูใช้สื่อเก่าๆไม่มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระรวมทั้งการสอนซ่อมเสริมไม่หลากหลาย</p> <p>10) หลักสูตรเปลี่ยนแปลงบ่อยปรับตัวไม่ทันและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อย</p> <p>11) การนิเทศติดตามยังทำได้ไม่ทั่วถึงรวมทั้งการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่เป็นปัจจุบันการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมยังมีข้อจำกัดด้านวิชาการ</p> <p>12) การวัดผลของครูยังไม่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน</p> <p>13) ครูยังทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนไม่เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจการทำวิจัย</p> <p>14) ขาดการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นและการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นยังปฏิบัติได้น้อย</p> <p>15) มีระบบการนิเทศแต่ขาดกำหนดการนิเทศที่ชัดเจนและครูเตรียมการสอนเฉพาะเวลาที่จะมีกรณีนิเทศ</p>
<p>สิ่งแวดล้อมภายนอก (External Environment)</p>	SO	WO
<p>4) ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุม</p> <p>5) นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการ</p> <p>6) สถาบันเทิงและแหล่งอบาชุมชนในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน</p>	ST	WT

ตารางที่ 54 TOWS Matrix สำหรับกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

สิ่งแวดล้อมภายใน (Internal Environment)	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
	SO	WO
สิ่งแวดล้อมภายนอก (External Environment)	ST	WT

2. กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

เป็นการจับคู่ประเด็นจุดแข็งหลัก (S) กับโอกาสหลัก (O) เป็น (SO) จับคู่จุดแข็งหลัก (S) กับภาวะคุกคามหลัก (T) เป็น (ST) จับคู่จุดอ่อนหลัก (W) กับโอกาสหลัก (O) เป็น (WO) และจับคู่จุดอ่อนหลัก (W) กับภาวะคุกคามหลัก (T) เป็น (WT) ตามความเหมาะสมและเป็นไปได้ แต่ถ้าประเด็นของจุดแข็งหลัก (S) หรือจุดอ่อนหลัก (W) ใดมีความซ้ำซ้อนกันหรือคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกัน ผู้วิจัยได้นำมาประมวลโดยการจัดกลุ่มใหม่เพื่อให้เหลือเพียงประเด็นเดียว ดังนี้

ตารางที่ 55 กำหนดยุทธศาสตร์จากโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน

จุดแข็ง (S)	โอกาส (O)	ยุทธศาสตร์ (SO)
1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัดมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน	นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ส่งเสริมภาวะผู้นำในการพัฒนางานวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ครูมีความสามารถและสอนตรงกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	รณรงค์ให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน
3. มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ
4. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน	ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง	พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
5. ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางร่วมกัน	กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	บูรณาการหลักสูตรสถานศึกษา
6. จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายในและกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้	พ.ร.บ.การศึกษากำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	พัฒนาโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในให้เข้มแข็ง

ตารางที่ 55 กำหนดยุทธศาสตร์จากโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน (ต่อ)

จุดแข็ง (S)	โอกาส (O)	ยุทธศาสตร์ (SO)
7. สืบหาความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	จัดตั้งศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ
8. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อจัดทำระเบียบเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา	กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	เร่งจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยการมีส่วนร่วม
9. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือซึ่งไม่ทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์เป็นการจัดซื้อตามงบประมาณ โดยที่หนังสือมีไม่หลากหลาย	นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	รณรงค์ประกวดหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียน ในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน
จุดแข็ง (S)	ภาวะคุกคาม (T)	ยุทธศาสตร์ (ST)
1. ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง	นโยบายการลดอัตรากำลังคนทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย
2. นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน	พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้เข้มแข็ง
3. วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นและการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม	นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการ	บูรณาการเนื้อหาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
4. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานและดำเนินการตามแผน	กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม	สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ตารางที่ 55 กำหนดยุทธศาสตร์จากโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน (ต่อ)

จุดแข็ง (S)	ภาวะคุกคาม (T)	ยุทธศาสตร์ (ST)
5. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น	ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสารทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุม	พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ความสำนึกในความเป็นไทย ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
6. จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพในสถานศึกษาโดย เชื่อมโยงกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ กระบวนการเรียนรู้โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา	สภาพปัญหาสังคม ครอบครัวยุคใหม่ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน	พัฒนาความเข้มแข็งของโครงสร้างงานแนะแนว
7. จัดโครงการและกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่โดดเด่นใน 3 ด้าน คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3,6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวบ่งชี้ที่ 3,5 อยู่ในระดับดี	กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม	พัฒนาโครงการและกิจกรรมให้มีความหลากหลาย
จุดอ่อน (W)	โอกาส (O)	ยุทธศาสตร์ (WO)
1. คุณภาพครูอัตราจ้างทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้	นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	พัฒนาคุณภาพครูอัตราจ้างมืออาชีพ
2. ขาดวิทยากรท้องถิ่นรวมทั้งขาดรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและขาดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม	พัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. หลักสูตรเปลี่ยนแปลงบ่อยครูปรับตัวไม่ทันและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมน้อยและหลักสูตรสถานศึกษาบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
4. การวัดผลของครูยังไม่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน	นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	เร่งปรับปรุงระเบียบวิธีการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 55 กำหนดยุทธศาสตร์จากโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน (ต่อ)

จุดอ่อน (W)	โอกาส (O)	ยุทธศาสตร์ (WO)
5. ครูยังทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนไม่เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจการทำวิจัย	พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	สร้างเครือข่ายการวิจัยกับสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา
6. ขาดกำหนดการนิเทศที่ชัดเจน และครูมักเตรียมการสอนเฉพาะเวลาที่จะมีการนิเทศและการนิเทศติดตามยังทำได้ไม่ทั่วถึงรวมทั้งการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่เป็นปัจจุบันตลอดจนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่าย ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมยังมีข้อจำกัดด้านวิชาการ	พ.ร.บ.การศึกษากำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	พัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง
7. ขาดครูที่จบแนะแนวโดยตรง	โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม	เร่งพัฒนาครูแนะแนว
8. การสร้างเครื่องมือในการประเมินไม่ครอบคลุมตัวบ่งชี้และได้ไม่ครบตามมาตรฐาน	พ.ร.บ.การศึกษากำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	ปรับปรุงเครื่องมือประเมินตามตัวบ่งชี้
9. ประชาชนท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และขาดช่องทางการประสานเครือข่ายบริการความรู้ทางวิชาการสู่ชุมชนเพราะศักยภาพของโรงเรียนยังมีไม่ถึงและยังไม่มี Best Practiceที่จะไปแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ	โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม	จัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการ
10. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาโดยไม่มีการทำประชาพิจารณ์	กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	ปรับปรุงการทำประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ
11. สื่อมีจำนวนมากแต่ราคาแพงและโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อมาใช้	พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	เร่งระดมทุนเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 55 กำหนดยุทธศาสตร์จากโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน (ต่อ)

จุดอ่อน (W)	โอกาส (O)	ยุทธศาสตร์ (WO)
12.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) ของนักเรียนชั้นม. 3,ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ในระดับปานกลาง ขณะที่ ผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติ (O-NET) นักเรียนที่จบ ชั้นม.3,ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ในระดับปรับปรุง	นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
จุดอ่อน (W)	ภาวะคุกคาม (T)	ยุทธศาสตร์ (WT)
1. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็ง	สภาพปัญหาสังคม ครอบครัว แยกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียนตลอดจนสถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชน ทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการคิดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน	เร่งปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง
2. ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครู	นโยบายการลดอัตรากำลังคนทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการความรู้ (Knowledge Management)
3. การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่อง	นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการ	เร่งปรับปรุงงานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง
4. วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป ทำให้มีการยึดหยุ่นกฎระเบียบ	กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติ ทำให้เยาวชนและเยาวชนธรรมประเพณีอันดีงาม	เร่งจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน
5. ขาดการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นและการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุม ภูมิปัญญาท้องถิ่นยังปฏิบัติได้น้อย	ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุม	ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้
6. ครูมีภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนมากในสถานศึกษามากรวมทั้ง สักส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย	นโยบายการลดอัตรากำลังคนทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	ทบทวนภาระงานในสถานศึกษา
7. ขาดบุคลากรและงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานและขาดทักษะประสบการณ์การสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ	นโยบายการลดอัตรากำลังคนทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	เร่งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 55 กำหนดยุทธศาสตร์จากโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน ในรูปของ TOWS Matrix พบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เหมาะสม มีดังนี้

1. กำหนดยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เกิดจากสถานการณ์การใช้จุดแข็ง (S) เพื่อให้ได้รับโอกาส (O) มากที่สุดโดยการกำหนดยุทธศาสตร์ (SO) ดังนี้

- 1.1 ส่งเสริมภาวะผู้นำในการพัฒนางานวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 1.2 หนุนเสริมให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ
- 1.4 จัดตั้งศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ
- 1.5 บูรณาการหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.6 พัฒนาโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในให้เข้มแข็ง
- 1.7 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
- 1.8 เร่งจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการโดยการมีส่วนร่วม
- 1.9 ผนวกประเด็นประเด็นเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ของ ผู้เรียน

2. กำหนดยุทธศาสตร์รักษาเสถียรภาพที่เกิดจากสถานการณ์การใช้จุดแข็ง (S) เพื่อหลีกเลี่ยง ภาวะคุกคาม (T) มากที่สุดโดยการกำหนดยุทธศาสตร์ (ST) ดังนี้

- 2.1 ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอก โรงเรียนอย่างหลากหลาย
- 2.2 พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้มีความเข้มแข็ง
- 2.3 บูรณาการเนื้อหาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 2.4 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ
- 2.5 พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทย ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.6 พัฒนาความเข้มแข็งของโครงสร้างงานแนะแนว
- 2.7 พัฒนาโครงการและกิจกรรมให้มีความหลากหลาย

3. กำหนดยุทธศาสตร์พลิกฟื้นที่เกิดจากสถานการณ์การใช้จุดอ่อน (W) เพื่อเพิ่มโอกาส (O) มากที่สุดโดยการกำหนดยุทธศาสตร์ (WO) ดังนี้

- 3.1 พัฒนาคุณภาพครูอัตราจ้างมืออาชีพ

- 3.2 พัฒนาระบบการเรียนรู้
- 3.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
- 3.4 เร่งปรับปรุงระเบียบวิธีการวัดและประเมินผล
- 3.5 สร้างเครือข่ายการวิจัยกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 3.6 พัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง
- 3.7 เร่งพัฒนาครูแนะแนว
- 3.8 ปรับปรุงเครื่องมือประเมินตามตัวบ่งชี้
- 3.9 จัดตั้งหน่วยบริการความรู้ทางวิชาการเคลื่อนที่
- 3.10 ปรับปรุงการทำประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 3.11 เร่งระดมทุนเพื่อการศึกษา
- 3.12 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4. กำหนดยุทธศาสตร์การตัดทอนที่เกิดจากสถานการณ์การใช้จุดอ่อน (W) เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะคุกคาม (T) มากที่สุด โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ (WT) ดังนี้
 - 4.1 เร่งปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้เข้มแข็ง
 - 4.2 พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการความรู้ (Knowledge Management)
 - 4.3 เร่งปรับปรุงงานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง
 - 4.4 เร่งจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน
 - 4.5 ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้
 - 4.6 ทบทวนภาระงานในสถานศึกษา
 - 4.7 เร่งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

3. การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยนำร่างยุทธศาสตร์ฯ จากตารางที่ 55 มาสังเคราะห์เป็นยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขอบข่ายงานด้านวิชาการทั้ง 17 ด้าน จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ กำหนดยุทธศาสตร์รอง จำนวน 35 ยุทธศาสตร์และวิธีการ จำนวน 188 ข้อ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาครูมืออาชีพ
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนางานวิชาการ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ
 5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
 6. ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- โดยมีรายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาครูมืออาชีพ

ผู้วิจัยนำประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้ในระดับมืออาชีพ โดยมียุทธศาสตร์รองและแนวทางการดำเนินงานดังนี้

ยุทธศาสตร์รอง

1.1 รณรงค์ให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน

วิธีการ

1.1.1 จัดให้มีศูนย์วิทยบริการสำหรับการศึกษาค้นคว้าผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู

1.1.2 ส่งเสริมให้ครูทุกคนพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการสร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและพัฒนาการจัดการเรียนรู้และแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนของการเรียนด้วยการวิจัยในชั้นเรียนโดยกำหนดให้ครูทุกคนต้องส่งงานวิจัยภาคเรียนละ 1 เรื่อง

1.1.3 ส่งเสริมให้มีการประกวดผลงานวิจัยภายใน โรงเรียนและมอบรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศ

1.1.4 กำหนดให้ผลงานวิจัยของครูเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในแต่ละปีอย่างน้อย 3 รางวัล

1.1.5 พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิจัยโดยวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้การฝึกอบรมและประสานงานกับอาจารย์จากสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

1.1.6 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

1.2 ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย

วิธีการ

1.2.1 ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น บทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรมสำเร็จรูป แบบฝึกทักษะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

1.2.2 ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจกเตอร์ CD-ROM TV DVD e-book e-taining บทเรียน on-line ฯลฯ

1.2.3 ส่งเสริมให้ครูนำแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกโรงเรียนมาบูรณาการกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และฝึกทักษะและเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

1.2.4 พัฒนาให้ครูรู้จักการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น OTOP SMEs สู่มาตรฐานสากล

1.3 พัฒนาคุณภาพครูอัตราจ้างมืออาชีพ

วิธีการ

1.3.1 จัดให้มีการปิดรับสมัครครูอัตราจ้างโดยกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติรวมทั้งประสบการณ์ของผู้สมัครตามที่โรงเรียนต้องการไว้อย่างชัดเจน

1.3.2 จัดให้มีการพิจารณาคัดเลือกจากบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์

1.3.3 จัดให้มีการปฐมนิเทศและฝึกอบรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครูอัตราจ้าง

1.3.4 จัดให้มีการประเมินครูอัตราจ้างทุก 3 เดือน

1.3.5 ส่งเสริมให้ครูอัตราจ้างรู้จักการผลิตสื่อ นวัตกรรม มีการนำเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้จากท้องถิ่นมาบูรณาการกับเนื้อหาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

1.3.6 ส่งเสริมให้ครูอัตราจ้างวิเคราะห์ผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

1.3.7 ส่งเสริมให้ครูอัตราจ้างจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างหลากหลาย

1.3.8 ส่งเสริมให้ครูอัตราจ้างใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายโดยให้มีการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1.4 เร่งพัฒนาครูแนะแนว

วิธีการ

1.4.1 กำหนดให้ครูทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว

1.4.2 กำหนดให้ครูที่มีคาบสอนน้อยกว่าเกณฑ์ ทำหน้าที่จัดกิจกรรมแนะแนวในคาบกิจกรรมแนะแนว

1.4.3 ส่งเสริมให้มีการพิจารณาคัดเลือกครูที่มีคุณสมบัติ และมีบุคลิกภาพเหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว

1.4.4 สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในสาขาวิชาที่โรงเรียนขาดแคลน

1.4.5 รับโอนหรือรับย้ายครูผู้มีความรู้ ความสามารถและมีความประสงค์จะขอย้ายในสาขาวิชาที่โรงเรียนขาดแคลน

1.5 พัฒนาคู่มือให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

วิธีการ

1.5.1 แต่งตั้งคณะทำงานในการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วมโดยคัดเลือกครูหรือบุคลากรที่มาจากตัวแทนของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และบุคลากรภายนอกโรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่มสาระฯ

1.5.2 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนจากครูหรือนักเรียนหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องที่เคยประสบความสำเร็จในด้านการเรียนการสอน โดยการรวบรวมข้อมูลเก็บในระบบฐานข้อมูลเพื่อนำไปต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป

1.5.3 สนับสนุนให้ครูทุกคนมีการจัดการความรู้ โดยการถอดบทเรียนที่มีแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับทักษะประสบการณ์ความรู้และความสำเร็จของตนเองไว้เพื่อเป็นตัวอย่างให้ครูรุ่นหลังได้นำเป็นบทเรียนในการศึกษาหาความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศ

1.6 เร่งพัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

วิธีการ

1.6.1 สํารวจความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิชาที่สอนและรับผิดชอบที่ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัดและวิชาเอกแต่มีความจำเป็นต้องสอน

1.6.2 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำแผนพัฒนาตนเองเพื่อสำรวจจุดเด่น จุดด้อยและจุดที่ต้องพัฒนาในด้านการเรียนการสอนของตนเอง (Individual Development Plan)

1.6.3 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ขาดแคลนทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน

1.6.4 กำหนดให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลาย เช่น การจัดการเรียนรู้ผ่านการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน ศูนย์การเรียนรู้ การระดมสมอง การโต้วาที ฯลฯ เป็นต้น และปรับบทบาทของครูจากผู้สอนเป็นผู้จัดการ ผู้สนับสนุน ผู้เสริมแรง ผู้ร่วมกิจกรรม ผู้ช่วยเหลือและแหล่งวิทยากรและติดตามตรวจสอบ

1.6.5 พัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ฟัง พูด อ่าน เขียน

โดยมีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนทุกคน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนางานวิชาการ

ผู้วิจัยนำประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมียุทธศาสตร์รองและแนวทางการดำเนินงานดังนี้

ยุทธศาสตร์รอง

2.1 พัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

วิธีการ

2.1.1 จัดให้มีคณะทำงานในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อวางแผนพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์

2.1.2 กำหนดปฏิทินและกิจกรรมนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างหลากหลาย เพื่อให้ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตลอดคเวลา เช่น การให้การศึกษาดูงาน การให้คำปรึกษา/แนะนำ การศึกษาคูงาน การสนทนาทางวิชาการ การเยี่ยมชมชั้นเรียน ฯลฯ

2.1.3 จัดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ร่วมกันตามกิจกรรมและปฏิทินที่กำหนดแล้วสรุปผลการประเมินอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นกัลยาณมิตรให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

2.1.4 นำผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูไปปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

2.2 บูรณาการเนื้อหาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

วิธีการ

2.2.1 จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการแบบอิงมาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.. 2551

2.2.2 จัดให้ครูและผู้บริหาร โรงเรียนเข้ารับอบรมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการแบบอิงมาตรฐานและตัวบ่งชี้โยให้ศึกษานิเทศก์เป็นวิทยากรพี่เลี้ยง

2.2.3 วางแผนบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระมาตรฐานและตัวบ่งชี้ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและแบบฝึกหัด

2.2.4 จัดให้ครูทุกคนทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีการจัดเตรียมแบบฝึกทักษะและสื่อการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2.2.5 นิเทศและติดตามการใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคแบบเป็นกัลยาณมิตร โดยผู้บริหาร โรงเรียน

2.2.6 รายงานผลการใช้หลักสูตรต่อผู้บริหาร โรงเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียน

2.2.7 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยการแต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียนครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์/ผู้เชี่ยวชาญด้านการทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

2.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้

วิธีการ

2.3.1 จัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้เพื่อประกอบการจัดการเรียนสอนในโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกเป็นประเภทและจัด

2.3.2 ทำการวิเคราะห์หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่ยังไม่มีและมีความจำเป็นต้องใช้แหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน

2.3.3 จัดกลุ่มประเภทแหล่งเรียนรู้ที่ยังไม่มีหรือมีไม่เพียงพอและมีความจำเป็นต้องใช้แล้วจำแยกประเภทแหล่งเรียนรู้ให้สะดวกต่อการศึกษาค้นคว้า

2.3.4 จัดทำระบบฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอนที่จำเป็นต้องใช้ร่วมกันให้เพียงพอ เช่น พัฒนาห้องสมุดให้มีชีวิตให้บริการตลอดทั้งวัน ห้องสมุดวิชาการ ห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ห้องสมุดเกียรติยศ ห้องเรียนทันข่าว e-learning facebook จัดทำระบบ wireless ครอบคลุมทั้งโรงเรียน จัดทำศูนย์ ICT ของโรงเรียน จัดทำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) พัฒนา website โรงเรียน จัดทำ Tutor online จัดหา CD-ROM ฯลฯ

2.4 เร่งปรับปรุงระเบียบวิธีการวัดและประเมินผล

วิธีการ

2.4.1 จัดทำนโยบายรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษา

2.4.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินผลผ่านตัวบ่งชี้

2.4.3 จัดทำแนวการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.4.4 จัดทำแนวปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4.5 กำหนดกระบวนการตัดสินผลการเรียน แนวปฏิบัติการอนุมัติการจบ การเลื่อนชั้น การซ้ำชั้น การแก้ไขผลการเรียน การคิด 0, ร, มส ฯลฯ

2.4.6 จัดทำคู่มือครูและคู่มือนักเรียน

2.4.7 จัดทำระเบียบวิธีวัดและประเมินผล เช่น จัดทำเอกสารหลักฐาน กำหนดคุณสมบัติ ฯลฯ เป็นต้น

2.4.8 จัดทำระเบียบแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลตามกระทรวงศึกษาธิการและที่สถานศึกษากำหนด

2.5 เร่งปรับปรุงงานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง

วิธีการ

2.5.1 กำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

2.5.2 จัดทำหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและมีการเชื่อมโยงแบบบูรณาการ

2.5.3 จัดทำข้อมูลป้อนกลับให้ครูได้ทราบข้อมูลจุดแข็งจุดอ่อนและสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

2.5.4 จัดสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ หนังสือ แบบเรียน ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนและครูได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2.5.5 สร้างความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อช่วยเพื่อน

2.5.6 ดำเนินการวิจัยด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของโรงเรียน

2.6 เร่งจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยกรมมีส่วนร่วม

วิธีการ

2.6.1 กำหนดให้มีรูปแบบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ

2.6.2 จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารและครูในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม

2.6.3 กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน

2.6.4 จัดให้มีการนำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการไปทำประชาพิจารณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง

2.6.5 นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการทำประชาพิจารณ์ไปปรับปรุงร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมและนำไปเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาก่อนนำไปประกาศใช้

2.7 ปรับปรุงการทำประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ

วิธีการ

2.7.1 จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ

2.7.2 จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง (ครั้งที่ 1)

2.7.3 นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชาพิจารณ์ไปปรับปรุงแก้ไขร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ

2.7.4 นำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการฉบับดังกล่าวไปจัดทำประชาพิจารณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง (ครั้งที่ 2)

2.7.5 นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชาพิจารณ์ไปปรับปรุงแก้ไขร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้มีความสมบูรณ์

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยนำประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานมากขึ้น โดยมียุทธศาสตร์รองและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ยุทธศาสตร์รอง

3.1 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการ

3.1.1 จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อชี้แจงรายละเอียดและความสำคัญของการจัดทำแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.2 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของคณะครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา

3.1.3 จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อศึกษาปัญหาและข้อมูล รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3.1.4 จัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและจัดเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี

3.1.5 ดำเนินงานตามแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาวิเคราะห์ให้นักเรียนเป็นรายบุคคลโดยแยกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอ่อน กลุ่มปานกลางและกลุ่มเก่ง สอนซ่อมเสริมโดยปูพื้นฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน นำกิจกรรมเพื่อช่วยเพื่อนมาเสริมกระบวนการเรียนรู้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และร่วมกันแก้ปัญหา ฝึกให้นักเรียนได้ทำแบบทดสอบจากคลังข้อสอบ จัดคิวเข้มให้นักเรียน ทบทวนเนื้อหาในบทเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการทดสอบ NT O-NET GAT/PAT

3.1.6 ดำเนินการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องรวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหา

3.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

วิธีการ

3.2.1 จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการในแต่ละโรงเรียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางการดำเนินงานกระบวนการดำเนินงาน ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ฯลฯ ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

3.2.2 บูรณาการนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดกับสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษารวมทั้งสภาพสังคมและสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดเป็นนโยบายรายปีของแต่ละโรงเรียน

3.2.3 ประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในกลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพงานวิชาการ

3.2.4 ส่งเสริมให้มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จโดยมีการติดตามประเมินผลตามตัวบ่งชี้ทุกปีการศึกษา

3.2.5 บูรณาการ โครงการและกิจกรรมตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้วงจร PDCA

3.2.6 ส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศและมีการเทียบเคียง (Benchmarking) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับโรงเรียนอื่นในระดับเขต ระดับภาคและระดับประเทศ

3.2.7 กำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการของแต่ละโรงเรียนให้มีงาน/โครงการในการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษอย่างชัดเจนทุกปีการศึกษา เช่น การช่วยเหลือด้านบุคลากร ด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านเอกสารทางวิชาการ ด้านข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ

3.3 พัฒนาโครงการและกิจกรรมให้มีความหลากหลาย

วิธีการ

3.3.1 จัดให้มีการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ทั้งในระดับกลุ่มย่อยที่เจาะลึกเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกลุ่มงานและกลุ่มใหญ่ที่เป็นภาพรวมของโรงเรียน

3.3.2 จัดให้มีการเทียบเคียงผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศทั้งในระดับเขตพื้นที่ ระดับภาคและระดับประเทศ

3.3.3 จัดให้มีการศึกษาผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อนำข้อมูลมาใช้ใน

การปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำโครงการและกิจกรรมของโรงเรียน

3.3.4 จัดทำโครงการและกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ สมศ. สอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ/ของการประเมินจากสมศ.และสอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียน โดยใช้วงจร PDCA

3.4 เร่งปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง

วิธีการ

3.4.1 ประชุมชี้แจงครูผู้สอนเพื่อกำหนดรูปแบบวิธีการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้ครูที่ปรึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.4.2 จัดระบบการช่วยเหลือดูแลนักเรียนอย่างมีคุณภาพโดยใช้วินัยเชิงบวก มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อตนเองและสังคมอย่างต่อเนื่อง

3.4.3 จัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ เช่น กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน โดยวิธีการที่หลากหลายเช่น ทดสอบความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนเพื่อวัดระดับความสามารถทางการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ การศึกษาประวัติภูมิหลังและอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันของกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.4.4 ครูเตรียมให้งานกลุ่มตามความสามารถของนักเรียนแต่ละกลุ่ม เช่น จัดสื่อที่เป็นหนังสือตามระดับความสามารถของนักเรียน เช่น กิจกรรมเกมทางภาษา รูปภาพ โปสเตอร์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

3.4.5 จัดกลุ่มนักเรียนโดยแยกกลุ่มอ่อนไว้ต่างหาก เพื่อจัดเป็นกลุ่มสอนซ่อมเสริมหลังเวลาการเรียนการสอนปกติหรือจัดซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.4.6 จัดระบบให้ครูหมุนเวียนในการดูแลนักเรียนที่ละกลุ่ม (Rotate) โดยครูเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า

3.4.7 พัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร

3.5 พัฒนาความเข้มแข็งของโครงสร้างงานแนะแนว

วิธีการ

3.5.1 จัดทำโครงสร้างงานแนะแนวให้ครอบคลุมภาระงานและให้ครูจากกลุ่มสาระต่างๆ มีส่วนร่วมทุกงาน

3.5.2 ให้ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นสายบังคับบัญชาของงานแนะแนวหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษารวมทั้งเครือข่ายผู้ปกครอง

ชุมชนในท้องถิ่น สถานประกอบการ และสถานบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ถ้ามี) เข้ามามีส่วนร่วม

3.5.3 จัดโครงสร้างการบริหารงานและแนวให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศักยภาพของบุคลากรในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์

3.5.4 บริหารงานและแนวด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และมีการจัดทำรายงานทางการเงินเสนอผู้บริหาร โรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3.5.5 มีการระดมทุนทุกภาคส่วนมาร่วมโครงการและแนวพร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการและแนว

3.5.6 จัดทำโครงการและกิจกรรมและแนวให้ครอบคลุมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทุกโครงการและกิจกรรม

3.6 พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีการ

3.6.1 ประชุมผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.6.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยและหลักเศรษฐกิจพอเพียง เช่น จัดค่าย การแสดงละคร ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมจิตอาสา การไต่वाที่ การประกวดคำขวัญ การเขียนเรียงความ การประกวดคำประพันธ์ การประกวดวาดภาพประกวดการเล่านิทานชาดก จัดให้มีรายการเสียงตามสายและอุปกรณ์สื่อเทคโนโลยีในห้องประชุม โรงอาหาร ใต้ถุนอาคาร หรือ ศาลาพักผ่อนเพื่อนำเสนอเรื่องราว สารคดี การ์ตูน การแสดงต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยและหลักเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ

3.6.3 ส่งเสริมให้มีสัญลักษณ์หรือคำขวัญที่เข้าใจง่าย จำง่าย และสะท้อนกรอบแนวคิดพื้นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยและหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.6.4 จัดให้มีสมุดบันทึกความดีเพื่อให้นักเรียนบันทึกความดีที่ตนเองทำในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอและมีการประกวดและให้รางวัล

3.6.5 จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนปัจจุบัน นักเรียนเก่า ครูและบุคลากรของโรงเรียนที่มีความโดดเด่นด้านเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมหรือมีการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนของนักเรียน

3.6.6 ปลูกฝังให้นักเรียนมีความรักในความเป็นไทย สืบสาน และรักษาเอกลักษณ์ไทย

3.7 บูรณาการหลักสูตรสถานศึกษา

วิธีการ

3.7.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะครูในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นฐานในการจัดทำ

3.7.2 จัดให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้รับการอบรมการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีศึกษานิเทศก์เป็นวิทยากร

3.7.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำคำอธิบายรายวิชา จัดทำกิจกรรมพัฒนาหลักสูตร จัดทำเกณฑ์การวัดประเมินผลและจัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตร

3.7.4 จัดทำหลักสูตรระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และมีการวิจัยพัฒนาหลักสูตร

3.7.5 ติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตร

3.8 พัฒนากระบวนการเรียนรู้

วิธีการ

3.8.1 จัดประชุมชี้แจงครูเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยมีการประชุมทุกเดือนหรือทุกครั้งที่เกิดปัญหา

3.8.2 จัดตารางสอนและจัดครูเข้าชั้นเรียนตามความถนัดและความรู้ความสามารถ

3.8.3 จัดให้มีการวางแผนในการบริหารจัดการชั้นเรียนเน้นการดูแลนักเรียนแบบหมุนเวียน (Rotate) และมีการให้งานนักเรียนตามความสามารถ มีการดูแลนักเรียนที่เรียนอ่อนและมีการซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.8.4 จัดให้ครูทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระฯ โดยมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

3.8.5 กำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยมาพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3.8.6 ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายและมี การนำสื่อ ICT มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3.8.7 ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็น 3 กลุ่ม คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน แต่สามารถจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มเรียนร่วมกันได้

3.8.8 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและใช้วิธีการวัด และประเมินผลอย่างหลากหลาย

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

ผู้วิจัยนำประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครือข่ายความ ร่วมมือจากหน่วยงานหรือองค์กรทุกภาคส่วน โดยมียุทธศาสตร์รองและแนวทางการดำเนินงานดังนี้

ยุทธศาสตร์รอง

4.1 พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้มีความเข้มแข็ง

วิธีการ

4.1.1 ให้ความรู้ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีที่น่าสนใจ หลากหลายรูปแบบ และขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลและประสานกับทางโรงเรียนให้เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน

4.1.2 พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละระดับชั้นให้เป็นแกนนำในการเผยแพร่ข่าวสาร และกระตุ้นผู้ปกครองอื่นให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน

4.1.3 พัฒนางานประชาสัมพันธ์ในการให้ข่าว หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่ นักเรียนมากขึ้น

4.1.4 จัดให้มีบริการส่งข่าวสารทาง SMS ถึงผู้ปกครองให้ทราบความเป็นไปด้านพฤติกรรม ของนักเรียน

4.1.5 จัดให้มีการพบปะผู้ปกครองและให้คำปรึกษาผ่านทางระบบเครือข่าย เช่น e-mail Face book หรือ Virtual meeting เป็นต้น

4.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

วิธีการ

4.2.1 ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาอื่นๆทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

4.2.2 จัดระบบโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องและโรงเรียนเครือข่าย

4.2.3 จัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนครู นักเรียนระหว่างประเทศรวมทั้งการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกันรวมทั้งการจัดสรร โควตาการศึกษาต่อ

4.2.4 จัดให้มีกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ เช่น สนับสนุนโอลิมปิกวิชาการ การแข่งขันดนตรี กีฬา ศิลปะ ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทางภาษา การประกวดสิ่งประดิษฐ์ และผลิตภัณฑ์ ของนักเรียน โครงการด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การแข่งขันคณิตศาสตร์

4.2.5 สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรกับนานาชาติโดยการขยายหลักสูตรการศึกษาของไทยในสถาบันการศึกษาต่างประเทศ ผลิตสื่อ ตำราเรียนสองภาษาและจัดทำสื่อ แบบเรียนอย่างน้อยสองภาษา การแปลหนังสือและเอกสารทางวิชาการและเปิดหลักสูตรสอนสองภาษาในสถานศึกษา ทุกระดับ

4.2.6 ส่งเสริมความเป็นเลิศและพัฒนาอัจฉริยภาพโดยพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กอัจฉริยะและพัฒนาเครื่องมือวัดแววจอัจฉริยภาพ

4.2.7 ร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น SEAMEO, UNESCO, UNDP, UNICEF ฯลฯ ในการให้ความร่วมมือช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการกับต่างประเทศ

4.2.8 พัฒนาและยกระดับความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.2.9 สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลง

4.3 สร้างเครือข่ายการวิจัยกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

วิธีการ

4.3.1 สร้างเครือข่ายการวิจัยกับมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการ

4.3.2 ประสานงานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญในมหาวิทยาลัยเพื่อขอคำปรึกษาทางวิชาการเกี่ยวกับวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษา

4.3.3 ศึกษาดูงานในมหาวิทยาลัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผลงานวิจัย

4.3.4 ทำบันทึกข้อตกลงทางวิชาการด้านการวิจัยกับมหาวิทยาลัย เช่น จัดวิทยากรด้านการวิจัยมาอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารและครู จัดสรรโควตาศึกษาต่อด้านการวิจัยให้แก่ครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน ร่วมมือกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ฯลฯ

5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

ผู้วิจัยนำประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการให้มีความเข้มแข็ง โดยมียุทธศาสตร์รองและแนวทางการดำเนินงานดังนี้

ยุทธศาสตร์รอง

5.1 ส่งเสริมภาวะผู้นำในการพัฒนางานวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษา

วิธีการ

5.1.1 จัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.1.2 จัดให้มีการอบรมภาวะผู้นำและการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.1.3 จัดให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและยกระดับคุณภาพการศึกษา

5.1.4 ให้ครูเป็นผู้นำในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาพัฒนาการเรียนการสอน

5.1.5 พัฒนาครูให้เป็นผู้ใช้ในการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้และเพื่อการสื่อสาร

5.2 จัดตั้งศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ

วิธีการ

5.2.1 จัดตั้งศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนในโรงเรียนเพื่อเป็นศูนย์กลางสารสนเทศทางวิชาการในทุกด้าน โดยมีสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

5.2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการแบบมีส่วนร่วมโดยมีตัวแทนครูตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.2.3 กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ

5.2.4 จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรม ตารางและปฏิทินการปฏิบัติงานทางวิชาการในด้านต่างๆเพื่อใช้เป็นแนวทางควบคุมการทำงาน

5.2.5 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการในโรงเรียนร่วมกับผู้ปกครองชุมชนและสถาบันการศึกษาอื่นๆตามตารางและปฏิทินการปฏิบัติงาน

5.2.6 จัดระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการในระบบ online หรือจัดทำ website

5.3 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

วิธีการ

5.3.1 จัดทำแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5.3.2 จัดให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สำรวจสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้และจำแนกเป็นหมวดหมู่หรือประเภท

5.3.3 สำรวจความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของกลุ่มสาระการเรียนรู้

5.3.4 ประสานกับหน่วยงานด้านการศึกษา ด้านการเมืองท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกอื่นเพื่อขอการสนับสนุนด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ทั้ง Hardware และ Software

5.3.5 ประสานงานกับหน่วยงานชุมชนเพื่อใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกัน

5.4 วรรณคดีประกวคหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

วิธีการ

5.4.1 จัดประชุมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่ครูในการรณรงค์ประกวคหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

5.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนโดยให้มีตัวแทนครูจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมโดยกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกหนังสือให้ชัดเจน

5.4.4 วางแผนและกำหนดรูปแบบการรณรงค์ประกวคหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

5.4.5 ดำเนินการรณรงค์ประกวคหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น นิทรรศการ การประกวดราคา การประกวดสื่อ ฯลฯ

5.5 ทบทวนภาระงานในสถานศึกษา

วิธีการ

5.5.1 จัดประชุมชี้แจงให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทบทวนภาระงานในสถานศึกษา

5.5.2 จัดทำโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและครอบคลุมภารกิจการบริหาร 4 ด้าน คือ บริหารงานวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคลและบริหารทั่วไป

5.5.3 ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมตามโครงสร้างการบริหาร

5.5.4 จัดวางบุคคลและกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานตามภาระงานทั้ง 4 ด้านให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลอย่างเหมาะสม

5.5.5 มีการแบ่งงานและเกื้อภาระงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมและเท่าเทียมกัน

5.6 จัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการ

วิธีการ

5.6.1 จัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการในโรงเรียนเพื่อเป็นหน่วยบริการความรู้และหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางวิชาการในทุกด้าน โดยมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

5.6.2 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการ โดยมีตัวแทนครูจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ และตัวแทนสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน

5.6.3 จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรม ตารางและปฏิทินการปฏิบัติงานทางวิชาการด้านต่างๆเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกหน่วยเคลื่อนที่

5.6.4 จัดกิจกรรมทางวิชาการร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ และสถาบันทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

5.7 เร่งระดมทุนเพื่อการศึกษา

วิธีการ

5.7.1 จัดทำแผนงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนแต่ละโครงการและกิจกรรมที่สำคัญและมีความต้องการจำเป็นอย่างละเอียด

5.7.2 วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามแผนงาน โครงการและกิจกรรมในการพัฒนางานวิชาการกับงบประมาณที่โรงเรียนมี และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและแหล่งอื่นๆที่โรงเรียนได้รับเป็นประจำและให้คำนวณงบประมาณในส่วนที่ไม่มีเพียงพอและต้องหามาเพิ่มเติม

5.7.3 แต่งตั้งคณะทำงานจัดหาระดมทุนเพื่อการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อวางแผนกำหนดกิจกรรมระดมทุนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

5.7.4 ดำเนินการระดมทุนตามกิจกรรมที่ได้วางไว้ เช่น ขอจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำบุญทอดผ้าป่า ขอจากผู้มีอุปการคุณต่อสาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัดในทุกระดับ การจัดแสดงดนตรี การจัดแสดงกายกรรม ฯลฯ

5.7.5 จัดให้มีการรายงานการใช้งบประมาณตามโครงการและะกิจกรรมพัฒนางานวิชาการ โดยคำนึงถึงความประหยัดและความคุ้มค่าต่อสาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัดในทุกระดับ

5.8 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

วิธีการ

5.8.1 จัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน

5.8.2 แต่งตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยมีตัวแทนจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วม

5.8.3 วางแผนกำหนดกิจกรรมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

5.8.4 ประสานและอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนอย่างเต็มที่

5.9 เร่งจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน

วิธีการ

5.9.1 จัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนรวมทั้งเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.9.2 จัดให้คณะทำงานจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม

5.9.3 จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์อย่างกว้างขวางกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน นักเรียน ฯลฯ

5.9.4 จัดให้มีการนิเทศและติดตามการดำเนินงาน โดยผู้อำนวยการโรงเรียน

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยนำประเด็นยุทธศาสตร์แต่ละประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมียุทธศาสตร์รองและแนวทางการดำเนินงานดังนี้

ยุทธศาสตร์รอง

6.1 พัฒนาโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

วิธีการ

6.1.1 จัดตั้งคณะทำงานจัดทำโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยจัดให้มีการประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประสานความร่วมมือและวางแผนและรายละเอียดของการดำเนินงาน

6.1.2 ประเมินความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเพื่อจัดทำภาพรวมของสถานศึกษา

และสำรวจความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียนแล้วกำหนดเป็นประเด็นสำคัญของการพัฒนา

6.1.3 วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและพิจารณาแนวทางแก้ไขตามประเด็นสำคัญของการพัฒนา กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์การพัฒนา

6.1.4 จัดทำโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและครอบคลุมมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ โดยตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายกับแผนปฏิบัติการรายปี

6.1.5 วางแผนงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนตามโครงสร้าง

6.2 ปรับปรุงเครื่องมือประเมินตามตัวบ่งชี้

วิธีการ

6.2.1 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเครื่องมือและตัวบ่งชี้

6.2.2 จัดทำเกณฑ์คุณภาพตามตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานของโรงเรียน

6.2.3 แต่งตั้งคณะทำงานแบบมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้

6.3.4 จัดทำเครื่องมือประเมินตามตัวบ่งชี้ให้มีความหลากหลายและครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้

ส่วนที่ 2 ตรวจร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้มีการตรวจร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 รอบ โดยรอบแรกเป็นการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focuss Group Discussion) ผู้วิจัยนำร่างยุทธศาสตร์ฯ ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวข้อง (Stakeholders) เพื่อนำผลจากการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุมกลุ่มไปแก้ไขปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ ให้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากขึ้น ส่วนรอบสอง สอบถามความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์ในการตรวจประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์ฯ แล้วนำผลการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ ให้มีความสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รอบที่ 1 ผลการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focuss Group Discussion)

ในรอบนี้ ผู้วิจัยได้นำร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฉบับที่ 1) ไปสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านนโยบาย ด้านนักวิชาการและด้านปฏิบัติ จำนวน 13 คนโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focuss Group Discussion) เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2555 เวลา 09.00 – 12.15 น. ณ ห้อง 407 อาคารประชุมสุข อาชีวอารุง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการประชุมสรุปได้ ดังนี้

1. ควรใช้ชื่อยุทธศาสตร์หลักให้มีความเหมาะสมเนื่องจากเป็นยุทธศาสตร์ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ
2. ควรหลอมรวมหรือจัดกลุ่มยุทธศาสตร์ที่มีความซ้ำซ้อนหรือเหมือนกันให้เหลือเพียงยุทธศาสตร์เดียวและใช้ชื่อยุทธศาสตร์ที่แปลกใหม่และน่าสนใจ
3. ควรนำเสนอในรูปแบบตารางและปรับชื่อยุทธศาสตร์รองให้มีความกระชับมากขึ้น
4. ปรับวิธีการให้มีความสอดคล้องกันแต่ละยุทธศาสตร์รอง

ผู้วิจัยนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ ให้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เป็นร่างยุทธศาสตร์ฯ ฉบับที่ 2 โดยมียุทธศาสตร์หลัก 7 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ยุทธศาสตร์การวางแผนงานวิชาการ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาหลักสูตร 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 6) ยุทธศาสตร์ใช้กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ 7) การจัดการศึกษาเป็นกลไกขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนแล้วจึงกำหนดยุทธศาสตร์รองและวิธีการของแต่ละยุทธศาสตร์หลักที่เหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 56 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
1. ยุทธศาสตร์การวางแผนงานวิชาการ	1.1 ส่งเสริมภาวะผู้นำในการพัฒนางานวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษา	1.1.1 จัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.1.2 จัดให้มีการอบรมภาวะผู้นำและการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.1.3 จัดให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและยกระดับคุณภาพการศึกษา 1.1.4 ให้ครูเป็นผู้นำในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาพัฒนาการเรียนการสอน

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		1.1.5 พัฒนาครูให้เป็นผู้ชำนาญการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้และเพื่อการสื่อสาร
	1.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ	<p>1.2.1 จัดให้มีแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการในแต่ละโรงเรียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางกาดำเนินงานกระบวนงาน ตัวบ่งชี้ความสำเร็จฯ ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>1.2.2 บูรณาการนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดกับสภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษารวมทั้งสภาพสังคมและสภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดเป็นนโยบายรายปีของแต่ละโรงเรียน</p> <p>1.2.3 ประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในกลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการเพิ่มประสิทธิภาพงานวิชาการ</p> <p>1.2.4 ส่งเสริมให้มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จ โดยมีการติดตามประเมินผลตามตัวบ่งชี้ทุกปีการศึกษา</p> <p>1.2.5 บูรณาการโครงการและกิจกรรมตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้วงจร PDCA</p> <p>1.2.6 ส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศและมีการเทียบเคียง (Benchmark) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับโรงเรียนอื่นในระดับเขต ระดับภาค และระดับประเทศ</p> <p>1.2.7 กำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการของแต่ละโรงเรียนให้มีโครงการและกิจกรรมในการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษอย่างชัดเจนทุกปีการศึกษา เช่น การช่วยเหลือด้านบุคลากร ด้านสื่อ อุปกรณ์ ด้านเอกสารทางวิชาการ ด้านข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
	1.3 เร่งปรับปรุงงานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง	<p>1.3.1 กำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551</p> <p>1.3.2 จัดทำหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและมีการเชื่อมโยงแบบบูรณาการ</p> <p>1.3.3 จัดทำข้อมูลป้อนกลับให้ครูได้ทราบข้อมูลจุดแข็งจุดอ่อนและสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้</p> <p>1.3.4 จัดสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ หนังสือ แบบเรียน ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนและครูได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง</p> <p>1.3.5 สร้างความร่วมมือในการทำงานกลุ่มและการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อช่วยเพื่อน</p> <p>1.3.6 ดำเนินการวิจัยด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของโรงเรียน</p>
	1.4 เร่งจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการโดยการมีส่วนร่วม	<p>1.4.1 กำหนดให้มีรูปแบบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ</p> <p>1.4.2 จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารและครูในการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม</p> <p>1.4.3 กำหนดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน</p> <p>1.4.4 จัดให้มีการนำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการไปทำประชาพิจารณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง</p> <p>1.4.5 นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการทำประชาพิจารณ์ไปปรับปรุงร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมและนำไปเสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณา ก่อนนำไปประกาศใช้</p>
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาหลักสูตร	2.1 บูรณาการเนื้อหาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	2.1.1 จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการแบบอิง

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>มาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551</p> <p>2.1.2 จัดให้ครูและผู้บริหาร โรงเรียนเข้ารับการอบรมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการแบบอิงมาตรฐานและตัวบ่งชี้โยให้ศึกษานิเทศก์เป็นวิทยากรพี่เลี้ยง</p> <p>2.1.3 วางแผนบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระมาตรฐานและตัวบ่งชี้ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและแบบฝึกหัด</p> <p>2.1.4 จัดให้ครูทุกคนทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีการจัดเตรียมแบบฝึกทักษะและสื่อการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>2.1.5 นิเทศและติดตามการใช้หลักสูตรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคแบบเป็นกัลยาณมิตร โดยผู้บริหารโรงเรียน</p> <p>2.1.6 รายงานผลการใช้หลักสูตรต่อผู้บริหารโรงเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียน</p> <p>2.1.7 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยการแต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์/ผู้เชี่ยวชาญด้านการทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมมากขึ้น</p>
	2.2 บูรณาการหลักสูตรสถานศึกษา	<p>2.2.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะครูในการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นฐานในการจัดทำ</p> <p>2.2.2 จัดให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้รับการอบรมบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีศึกษานิเทศก์เป็นวิทยากร</p> <p>2.2.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดทำ</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำ คำอธิบายรายวิชา จัดทำกิจกรรมพัฒนา หลักสูตร จัดทำเกณฑ์การวัดประเมินผลและ จัดทำเกณฑ์การจบหลักสูตร</p> <p>2.2.4 จัดทำหลักสูตรระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้และมีการวิจัย พัฒนาหลักสูตร</p> <p>2.2.5 ติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องรวมทั้ง การปรับปรุงหลักสูตร</p>
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน	3.1 พัฒนาระบบนิเทศภายใน สถานศึกษาให้เข้มแข็ง	<p>3.1.1 จัดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเพื่อวางแผนพัฒนาระบบนิเทศ ภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งโดยการมีส่วน ร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและ ศึกษานิเทศก์</p> <p>3.1.2 กำหนดปฏิทินและกิจกรรมนิเทศภายใน สถานศึกษาอย่างหลากหลาย เพื่อให้ครูมี ความกระตือรือร้นในการพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ตลอดเวลา เช่น การให้การศึกษ เอกสาร การให้คำปรึกษา/แนะนำ การศึกษา ดูงาน การสนทนาทางวิชาการ การเยี่ยม ชั้นเรียน ฯลฯ</p> <p>3.1.3 จัดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ร่วมกันตาม กิจกรรมและปฏิทินที่กำหนดแล้วสรุปผลการ ประเมินอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นกัลยาณมิตร ให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย</p> <p>3.1.4 นำผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูไป ปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป</p>
	3.2 พัฒนาระบบการเรียนรู้	<p>3.2.1 จัดประชุมชี้แจงครูเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในการจัดกระบวนการ เรียนรู้โดยมีการประชุมทุกเดือนหรือทุกครึ่ง ที่เกิดปัญหา</p> <p>3.2.2 จัดตารางสอนและจัดครูเข้าชั้นเรียนตามความ ถนัดและความรู้ความสามารถ</p> <p>3.2.3 จัดให้มีการวางแผนในการบริหารจัดการ</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>ชั้นเรียนเน้น การดูแลนักเรียนแบบ หมุนเวียน (Rotate) และมีการให้งานนักเรียน ตามความสามารถ มีการดูแลนักเรียนที่เรียน อ่อนและมีการซ่อมเสริมนักเรียนเป็น รายบุคคล</p> <p>3.2.4 จัดให้ครูทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณา การระหว่างกลุ่มสาระฯโดยมีการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาช่วยในการจัดการเรียนรู้อย่าง หลากหลาย</p> <p>3.2.5 กำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการ วิจัยมาพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3.2.6 ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ ประกอบการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการ นำสื่อ ICT มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>3.2.7 ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็น 3 กลุ่ม คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน แต่ สามารถจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม เรียนร่วมกันได้</p> <p>3.2.8 ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้แก่ นักเรียนเป็นรายบุคคลและใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลอย่างหลากหลาย</p>
	<p>3.3 รมรงศ์ให้ครูพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน</p>	<p>3.3.1 จัดให้มีศูนย์วิทยบริการสำหรับการศึกษา ค้นคว้าผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้หรือพัฒนา กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู</p> <p>3.3.2 ส่งเสริมให้ครูทุกคนพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการสร้างสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน โดยกำหนดให้ครู ทุกคนต้องส่งงานวิจัยภาคเรียนละ 1 เรื่อง</p> <p>3.3.3 ส่งเสริมให้มีการประกวดผลงานวิจัยภายใน โรงเรียนและมอบรางวัลแก่ผู้ชนะเลิศ</p> <p>3.3.4 กำหนดให้ผลงานวิจัยของครูเป็นส่วนหนึ่งของ</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในแต่ละปีอย่างน้อย 3 รางวัล</p> <p>3.3.5 พัฒนาคู่มือให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวิจัย โดยวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้การฝึกอบรมและประสานงานกับอาจารย์จากสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา</p> <p>3.3.6 ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน</p>
	<p>3.4 พัฒนาคุณภาพครูอัตราจ้างมืออาชีพ</p>	<p>3.4.1 จัดให้มีการเปิดรับสมัครครูอัตราจ้าง โดยกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติรวมทั้งประสบการณ์ของผู้สมัครตามที่โรงเรียนต้องการไว้อย่างชัดเจน</p> <p>3.4.2 จัดให้มีการพิจารณาคัดเลือกจากบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์</p> <p>3.4.3 จัดให้มีการประชุมนิเทศและฝึกอบรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครูอัตราจ้าง</p> <p>3.4.4 จัดให้มีการประเมินครูอัตราจ้างทุก 3 เดือน</p> <p>3.4.5 ส่งเสริมให้ครูอัตราจ้างรู้จักการผลิตสื่อนวัตกรรม มีการนำเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้จากท้องถิ่นมานำมาบูรณาการกับเนื้อหาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติรวมทั้งต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม</p> <p>3.4.6 ส่งเสริมให้ครูอัตราจ้างวิเคราะห์ผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน</p> <p>3.4.7 ส่งเสริมให้ครูอัตราจ้างจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างหลากหลาย</p> <p>3.4.8 ส่งเสริมให้ครูอัตราจ้างใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายโดยให้มีการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อศึกษาพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
	3.5 เร่งพัฒนาครูแนะแนว	3.5.1 กำหนดให้ครูทุกคนต้องเป็นครูแนะแนว 3.5.2 กำหนดให้ครูที่มีคาบสอนน้อยกว่าเกณฑ์ ทำหน้าที่จัดกิจกรรมแนะแนวในคาบกิจกรรมแนะแนว 3.5.3 ส่งเสริมให้มีการพิจารณาคัดเลือกครูที่มีคุณสมบัติและมีบุคลิกภาพเหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว 3.5.4 สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในสาขาวิชาที่โรงเรียนขาดแคลน 3.5.5 รับโอนหรือรับย้ายครูผู้มีความรู้ความสามารถและมีความประสงค์จะขอย้ายในสาขาวิชาที่โรงเรียนขาดแคลน
	3.6 พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการความรู้ (Knowledge Management)	3.6.1 แต่งตั้งคณะทำงานในการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม โดยคัดเลือกครูหรือนุเคราะห์ที่มาจากตัวแทนของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และบุคคลภายนอกโรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละกลุ่มสาระฯ 3.6.2 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนจากครูหรือนักเรียนหรือนุเคราะห์อื่นที่เกี่ยวข้องที่เคยประสบความสำเร็จในด้านการเรียนการสอน โดยการรวบรวมข้อมูลเก็บในระบบฐานข้อมูลเพื่อนำไปต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป 3.6.3 สนับสนุนให้ครูทุกคนมีการจัดการความรู้โดยการถอดบทเรียนที่มีแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับทักษะประสบการณ์ความรู้และความสำเร็จของตนเองไว้เพื่อเป็นตัวอย่างให้ครูรุ่นหลังได้นำเป็นบทเรียนในการศึกษาหาความรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศ
	3.7 เร่งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในสาขาวิชาที่ขาดแคลน	3.7.1 สืบหาความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิชาที่สอนและรับผิดชอบที่ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถและความถนัดและวิชาเอกแต่มีความจำเป็นต้องสอน

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>3.7.2 ส่งเสริมให้ครูและและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำแผนพัฒนาตนเองเพื่อสำรวจจุดเด่น จุดด้อยและจุดที่ต้องพัฒนาในด้านการเรียน การสอนของตนเอง (Individual Development Plan)</p> <p>3.7.3 ส่งเสริมให้ครูและและบุคลากรทางการศึกษาได้เรียนต่อในสาขาวิชาที่ขาดแคลนทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน</p> <p>3.7.4 กำหนดให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลาย เช่น การจัดการเรียนรู้ผ่านการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน ศูนย์การเรียนรู้ การระดมสมอง การโต้วาที ฯลฯ เป็นต้น และปรับบทบาทของครูจากผู้สอนเป็นผู้จัดการ ผู้สนับสนุน ผู้เสริมแรง ผู้ร่วมกิจกรรม ผู้ช่วยเหลือและแหล่งวิทยาการและติดตามตรวจสอบ</p> <p>3.7.5 พัฒนาครูและและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนจัดการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์และจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมี การทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนทุกคน โดยการอ่าน</p>
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้	<p>4.1.1 จัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้เพื่อประกอบการจัดการเรียนสอนในโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกเป็นประเภทและจัด</p> <p>4.1.2 ทำการวิเคราะห์หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่ยังไม่มีและมีความจำเป็นต้องใช้แหล่งเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน</p> <p>4.1.3 จัดกลุ่มประเภทแหล่งเรียนรู้ที่ยังไม่มีหรือมีไม่เพียงพอและมีความจำเป็นต้องใช้แล้วจำแยกประเภทแหล่งเรียนรู้ให้สะดวกต่อการศึกษา ค้นคว้า</p> <p>4.1.4 จัดทำระบบฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ประกอบ</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>การเรียนการสอนที่จำเป็นต้องใช้ร่วมกันให้เพียงพอ เช่น พัฒนาห้องสมุดให้มีชีวิตให้บริการตลอดทั้งวัน ห้องสมุดวิชาการ ห้องสมุดกลุ่มสาระฯ ห้องสมุดเกียรติยศ ห้องเรียนทันข่าว e-learning facebook จัดทำระบบ wireless ครอบคลุมทั้งโรงเรียน จัดทำศูนย์ ICT ของโรงเรียน จัดทำห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) พัฒนา website โรงเรียน จัดทำ Tutor online จัดทำ CD-ROM ฯลฯ</p>
	<p>4.2 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี</p>	<p>4.2.1 จัดทำแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>4.2.2 จัดให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สำรวจสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้และจำแนกเป็นหมวดหมู่หรือประเภท</p> <p>4.2.3 สำรวจความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>4.2.4 ประสานกับหน่วยงานด้านการศึกษา ด้านการเมืองท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอกอื่นเพื่อขอการสนับสนุนด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีและวัสดุอุปกรณ์ทั้ง Hardware และ Software</p> <p>4.2.5 ประสานงานกับหน่วยงานชุมชนเพื่อใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกัน</p>
	<p>4.3 ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย</p>	<p>4.3.1 ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น บทเรียนสำเร็จรูป โปรแกรมสำเร็จรูป แบบฝึกทักษะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>4.3.2 ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีต่างๆมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ CD-ROM TV DVD e-book e-taining บทเรียน on-line ฯลฯ</p> <p>4.3.3 ส่งเสริมให้ครูนำแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกโรงเรียนมาบูรณาการกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>สังเคราะห์และฝึกทักษะและเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวัน</p> <p>4.3.4 พัฒนาให้ครูรู้จักการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น OTOP SMEs ผู้มาตรฐานสากล</p>
	4.4 วรรณคดีประกวดหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน	<p>4.4.1 จัดประชุมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่ครูในการรณรงค์ประกวดหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน</p> <p>4.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนโดยให้มีตัวแทนครูจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม โดยกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกหนังสือให้ชัดเจน</p> <p>4.4.4 วางแผนและกำหนดรูปแบบการรณรงค์ประกวดหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน</p> <p>4.4.5 ดำเนินการรณรงค์ประกวดหนังสือเพื่อใช้เป็นแบบเรียนในการฝึกทักษะคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น นิทรรศการ การประกวดราคา การประกวดสื่อ ฯลฯ</p>
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	5.1 พัฒนาโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง	<p>5.1.1 จัดตั้งคณะทำงานจัดทำโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยจัดให้มีการประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ในการประสานความร่วมมือและวางแผนและรายละเอียดของการดำเนินงาน</p> <p>5.1.2 ประเมินความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเพื่อจัดทำภาพรวมของสถานศึกษาและสำรวจความต้องการด้านการศึกษาของผู้เรียนแล้วกำหนดเป็นประเด็นสำคัญของพัฒนา</p> <p>5.1.3 วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและพิจารณาแนวทางแก้ไขตามประเด็นสำคัญของการพัฒนา กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์การพัฒนา</p> <p>5.1.4 จัดทำโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของ</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>สถานศึกษาและครอบคลุมมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ โดยตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายกับแผนปฏิบัติการรายปี</p> <p>5.1.5 วางแผนงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจนตามโครงสร้าง</p>
	5.2 ปรับปรุงเครื่องมือประเมินตามตัวบ่งชี้	<p>5.2.1 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเครื่องมือและตัวบ่งชี้</p> <p>5.2.2 จัดทำเกณฑ์คุณภาพตามตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานของโรงเรียน</p> <p>5.2.3 แต่งตั้งคณะทำงานแบบมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้</p> <p>5.2.4 จัดทำเครื่องมือประเมินตามตัวบ่งชี้ให้มีความหลากหลายและครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้</p>
	5.3 พัฒนาโครงการและกิจกรรมให้มีความหลากหลาย	<p>5.3.1 จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ทั้งในระดับกลุ่มย่อยที่เจาะลึกเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกลุ่มงานและกลุ่มใหญ่ที่เป็นภาพรวมของโรงเรียน</p> <p>5.3.2 จัดให้มีการเทียบเคียงผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศทั้งในระดับเขตพื้นที่ ระดับภาคและระดับประเทศ</p> <p>5.3.3 จัดให้มีการศึกษาผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำโครงการและกิจกรรมของโรงเรียน</p> <p>5.3.4 จัดทำโครงการและกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ สมศ. สอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ/ของการประเมินจากสมศ. และสอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียน โดยใช้วงจร PDCA</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
	5.4 เร่งปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง	<p>5.4.1 ประชุมชี้แจงครูผู้สอนเพื่อกำหนดรูปแบบวิธีการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้ครูที่ปรึกษาจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>5.4.2 จัดระบบการช่วยเหลือดูแลนักเรียนอย่างมีคุณภาพโดยใช้วินัยเชิงบวก มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อตนเองและสังคมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>5.4.3 จัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ เช่น กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อนโดยวิธีการที่หลากหลายเช่น ทดสอบความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนเพื่อวัดระดับความสามารถทางการเรียนรู้ การสัมภาษณ์ การศึกษาประวัติ ภูมิหลังและอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันของกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>5.4.4 ครูเตรียมให้งานกลุ่มตามความสามารถของนักเรียนแต่ละกลุ่ม เช่น จัดสื่อที่เป็นหนังสือตามระดับความสามารถของนักเรียน เช่น กิจกรรมเกมทางภาษา รูปภาพ ไปสเตอร์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน</p> <p>5.4.5 จัดกลุ่มนักเรียนโดยแยกกลุ่มอ่อนไว้ต่างหากเพื่อจัดเป็นกลุ่มสอนซ่อมเสริมหลังเวลาการเรียนการสอนปกติหรือจัดซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>5.4.6 จัดระบบให้ครูหมุนเวียนในการดูแลนักเรียนทีละกลุ่ม (Rotate) โดยครูเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า</p> <p>5.4.7 พัฒนาระบบดูแลนักเรียนให้เข้มแข็ง เน้นการดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและเป็นกัลยาณมิตร</p>
	5.5 พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	<p>5.5.1 ประชุมผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>5.5.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยและหลักเศรษฐกิจ</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>พอเพียง เช่น จัดค่าย การแสดงละคร ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมจิตอาสา การ ใ้ได้ว่าที่ การประกวดคำขวัญ การเขียน เรียงความ การประกวดคำประพันธ์ การ ประกวดวาดภาพประกวดการเล่านิทานชาดก จัดให้มีรายการเสียงตามสายและอุปกรณ์สื่อ เทคโนโลยีในห้องประชุม โรงอาหาร ใ้ดูน อาคารหรือศาลาพักผ่อนเพื่อนำเสนอเรื่องราว สารคดี การ์ตูน การแสดงต่างๆที่เกี่ยวกับการ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึก ในความเป็นไทยและหลักเศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ</p> <p>5.5.3 ส่งเสริมใ้มีสัญลักษณ์หรือคำขวัญที่เข้าใจง่าย จำง่าย และสะท้อนกรอบแนวคิดพื้นฐานใน การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความ สำนึกในความเป็นไทยและหลักเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>5.5.4 จัดใ้มีสมุดบันทึกความคิดใ้ให้นักเรียน บันทึกความคิดที่ตนเองทำในชีวิตประจำวัน อย่างสม่ำเสมอและมีการประกวดและใ้ รางวัล</p> <p>5.5.5 จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียนปัจจุบัน นักเรียนเก่า ครูและบุคลากรของโรงเรียนที่มี ความโดดเด่นด้านเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม หรือมีการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียงเพื่อเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน ของนักเรียน</p> <p>5.5.6 ปลุกฝังใ้ให้นักเรียนมีความรักในความเป็นไทย สืบสาน และรักษาเอกลักษณ์ไทย</p>
	5.6 พัฒนาความเข้มแข็งของ โครงสร้างงานแนะแนว	<p>5.6.1 จัดทำโครงสร้างงานแนะแนวใ้ครอบคลุม ภาระงานและใ้ครูจากกลุ่มสาระต่างๆมีส่วนร่วมทุกงาน</p> <p>5.6.2 ใ้ผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียนที่ เป็นสายบังคับบัญชาของงานแนะแนวหัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ตลอดจนคณะกรรมการ สถานศึกษารวมทั้งเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>ในท้องถิ่น สถานประกอบการ และสถาบัน การศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ถ้ามี) เข้ามา มีส่วนร่วม</p> <p>5.6.3 จัดโครงสร้างการบริหารงานแนะแนวให้ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและเป็นไป ตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้ง ศักยภาพของบุคลากรในด้านความรู้ ความ สามารถ ทักษะและประสบการณ์</p> <p>5.6.4 บริหารงานแนะแนวด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และมีการจัดทำรายงาน ทางการเงินเสนอผู้บริหาร โรงเรียนและ คณะกรรมการสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียน อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>5.6.5 มีการระดมทุนทุกภาคส่วนมาร่วมโครงการ แนะแนวพร้อมทั้งสร้างเครือข่ายการแนะแนว</p> <p>5.6.6 จัดทำโครงการและกิจกรรมแนะแนวให้ ครอบคลุมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ผู้ปกครองเข้า มามีส่วนร่วมทุกโครงการและกิจกรรม</p>
	<p>5.7 เร่งจัดทำมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูและ บุคลากรทางการศึกษาภายใน โรงเรียน</p>	<p>5.7.1 จัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดความร่วมมือจาก บุคลากรในโรงเรียนรวมทั้งเพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p> <p>5.7.2 จัดให้คณะทำงานจัดทำมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ภายในโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม</p> <p>5.7.3 จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์อย่างกว้างขวาง กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู บุคลากร ทางการศึกษาภายในโรงเรียน นักเรียน ฯลฯ</p> <p>5.7.4 จัดให้มีการนิเทศและติดตามการดำเนินงาน โดยผู้อำนวยการโรงเรียน</p>
	<p>5.8 ทบทวนภาระงานใน สถานศึกษา</p>	<p>5.8.1 จัดประชุมชี้แจงให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทบทวนภาระงานในสถานศึกษา</p> <p>5.8.2 จัดทำโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนที่</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและครอบคลุมภารกิจการบริหาร 4 ด้าน คือ บริหารงานวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคลและบริหารทั่วไป</p> <p>5.8.3 ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมตามโครงสร้างการบริหาร</p> <p>5.8.4 จัดวางบุคคลและกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานตามภาระงานทั้ง 4 ด้านให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลอย่างเหมาะสม</p> <p>5.8.5 มีการแบ่งงานและเกลี่ยภาระงานของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมและเท่าเทียมกัน</p>
	5.9 เร่งระดมทุนเพื่อการศึกษา	<p>5.9.1 จัดทำแผนงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนแต่ละโครงการและกิจกรรมที่สำคัญและมีความต้องการจำเป็นอย่างละเอียด</p> <p>5.9.2 วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามแผนงาน โครงการและกิจกรรมในการพัฒนางานวิชาการกับงบประมาณที่โรงเรียนมีและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดและแหล่งอื่นๆที่โรงเรียนได้รับเป็นประจำและให้คำนวณงบประมาณในส่วนที่มีไม่เพียงพอและต้องหามาเพิ่มเติม</p> <p>5.9.3 แต่งตั้งคณะทำงานจัดหาระดมทุนเพื่อการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อวางแผนกำหนดกิจกรรมระดมทุนด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>5.9.4 ดำเนินการระดมทุนตามกิจกรรมที่ได้วางไว้ เช่น ขอจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำบุญทอดผ้าป่า ขอจากผู้มีอุปการคุณต่อสาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัดในทุกระดับ การจัดแสดงดนตรี การจัดแสดงกายกรรม ฯลฯ</p> <p>5.9.5 จัดให้มีการรายงานการใช้งบประมาณตามโครงการและกิจกรรมพัฒนางานวิชาการโดยคำนึงถึงความประหยัดและความคุ้มค่าต่อ</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		สาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัดในทุก ระดับ
6. ยุทธศาสตร์การใช้กลุ่ม เครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เป็นกลไกขับเคลื่อนการ ยกระดับคุณภาพผู้เรียน	6.1 พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองให้มี ความเข้มแข็ง	6.1.1 ให้ความรู้ผู้ปกครองในการดูแลนักเรียนด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีที่น่าสนใจ หลากหลายรูปแบบ และขอความร่วมมือใน การสอดส่องดูแลและประสานกับทาง โรงเรียนให้ป็นไปในทิศทางเดียวกัน 6.1.2 พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละระดับชั้นให้ เป็นแกนนำในการเผยแพร่ข่าวสารและกระตุ้น ผู้ปกครองอื่นให้เห็นความสำคัญและมีส่วน ร่วมในการดูแลนักเรียน 6.1.3 พัฒนางานประชาสัมพันธ์ในการให้ข่าวหรือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียน เพื่อให้ ผู้ปกครองและชุมชนเกิดความตระหนัก และ เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเอาใจใส่นักเรียน มากขึ้น 6.1.4 จัดให้มีบริการส่งข่าวสารทาง SMS ถึง ผู้ปกครองให้ทราบความเป็นไปด้านพฤติกรรม ของนักเรียน 6.1.5 จัดให้มีการพบปะผู้ปกครองและให้คำปรึกษา ผ่านทางระบบเครือข่าย เช่น e-mail Face book หรือ Virtual meeting เป็นต้น
	6.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทางวิชาการกับสถาบันการ ศึกษาทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	6.2.1 ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับ สถาบันการศึกษาอื่นๆ ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ 6.2.2 จัดระบบโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องและโรงเรียน เครือข่าย 6.2.3 จัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนครูนักเรียน ระหว่างประเทศรวมทั้งการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีร่วมกันรวมทั้งการจัดสรร โควตาการศึกษาต่อ 6.2.4 จัดให้มีกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ เช่น สนับสนุนโอลิมปิกวิชาการ การแข่งขันดนตรี กีฬา ศิลปะ ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะทาง ภาษา การประกวดสิ่งประดิษฐ์ และผลิตภัณฑ์ ของนักเรียน โครงการงานด้านวิทยาศาสตร์

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>เทคโนโลยี การแข่งขันคณิตศาสตร์</p> <p>6.2.5 สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรกับนานาชาติ โดยการขยายหลักสูตรการศึกษาของไทยในสถาบันการศึกษาต่างประเทศ ผลลัพธ์ ดำรงเรียนสองภาษาและจัดทำสื่อ แบบเรียนอย่างน้อยสองภาษา การแปลหนังสือและเอกสารทางวิชาการและเปิดหลักสูตรสอนสองภาษาในสถานศึกษาทุกระดับ</p> <p>6.2.6 ส่งเสริมความเป็นเลิศและพัฒนาอัจฉริยภาพ โดยพัฒนาโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กอัจฉริยะและพัฒนาเครื่องมือวัดแววจอัจฉริยภาพ</p> <p>6.2.7 ร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น SEAMEO, UNESCO, UNDP, UNICEF ฯลฯ ในการให้ความร่วมมือช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการกับต่างประเทศ</p> <p>6.2.8 พัฒนาและยกระดับความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>6.2.9 สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลง</p>
	<p>6.3 สร้างเครือข่ายการวิจัยกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา</p>	<p>6.3.1 สร้างเครือข่ายการวิจัยกับมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผลการวิจัยด้านการบริหารงานวิชาการ</p> <p>6.3.2 ประสานงานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญในมหาวิทยาลัยเพื่อขอคำปรึกษาทางวิชาการเกี่ยวกับวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษา</p> <p>6.3.3 ศึกษาดูงานในมหาวิทยาลัยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับผลงานวิจัย</p> <p>6.3.4 ทำบันทึกข้อตกลงทางวิชาการด้านการวิจัยกับมหาวิทยาลัย เช่น จัควิทยากรด้านการวิจัยมาอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารและครูจัดสรรโควตาศึกษาต่อด้านการวิจัยให้แก่ครูในสาขา</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		วิชาที่ขาดแคลน ร่วมมือกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ฯลฯ
	6.4 จัดตั้งศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ	<p>6.4.1 จัดตั้งศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนในโรงเรียนเพื่อเป็นศูนย์กลางข้อสารสนเทศทางวิชาการในทุกด้านโดยมีสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง</p> <p>6.4.2 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการแบบมีส่วนร่วมโดยมีตัวแทนครูตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>6.4.3 กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ</p> <p>6.4.4 จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรม ตาราง และปฏิทินการปฏิบัติงานทางวิชาการในด้านต่างๆเพื่อใช้เป็นแนวทางควบคุมการทำงาน</p> <p>6.4.5 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการในโรงเรียนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และสถาบันการศึกษาอื่นๆตามตารางและปฏิทินการปฏิบัติงาน</p> <p>6.4.6 จัดระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางวิชาการในระบบ online หรือจัดทำ website</p>
	6.5 จัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการ	<p>6.5.1 จัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการในโรงเรียนเพื่อเป็นหน่วยบริการความรู้และหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางวิชาการในทุกด้านโดยมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์</p> <p>6.5.2 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหน่วยเคลื่อนที่ทางวิชาการโดยมีตัวแทนครูจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆและตัวแทนสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน</p> <p>6.5.3 จัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรม ตาราง และปฏิทินการปฏิบัติงานทางวิชาการด้านต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกหน่วยเคลื่อนที่</p> <p>6.5.4 จัดกิจกรรมทางวิชาการร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ และสถาบันทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง</p>
	6.6 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	<p>6.6.1 จัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน</p> <p>6.6.2 แต่งตั้งคณะทำงานประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน โดยมีตัวแทนจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วม</p> <p>6.6.3 วางแผนกำหนดกิจกรรมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>6.6.4 ประสานและอำนวยความสะดวกแก่ชุมชนอย่างเต็มที่</p>
7. ยุทธศาสตร์การสร้างระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน	7.1 เร่งปรับปรุงระเบียบวิธีการวัดและประเมินผล	<p>7.1.1 จัดทำนโยบายรูปแบบการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ในสถานศึกษา</p> <p>7.1.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินผลผ่านตัวบ่งชี้</p> <p>7.1.3 จัดทำแนวการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>7.1.4 จัดทำแนวปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนคุณลักษณะที่พึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>7.1.5 กำหนดกระบวนการตัดสินผลการเรียน แนวปฏิบัติการอนุมัติการจบ การเลื่อนชั้น การซ้ำชั้น การแก้ไขผลการเรียน การติด 0, ร, มส ฯลฯ</p> <p>7.1.6 จัดทำคู่มือครูและคู่มือนักเรียน</p> <p>7.1.7 จัดทำระเบียบวิธีวัดและประเมินผล เช่น จัดทำเอกสารหลักฐาน กำหนดคุณสมบัติ ฯลฯ เป็นต้น</p>

ตารางที่ 57 ร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
(ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		7.1.8 จัดทำระเบียบแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลตามกระทรวงศึกษาธิการและที่สถานศึกษากำหนด
	7.2 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	<p>7.2.1 จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อชี้แจงรายละเอียดและความสำคัญของการจัดทำแผนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p> <p>7.2.2 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของคณะครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>7.2.3 จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อศึกษาปัญหาและข้อมูลรวมทั้งแนวทางการดำเนินงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน</p> <p>7.2.4 จัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและจัดเป็นแผนปฏิบัติงานประจำปี</p> <p>7.2.5 ดำเนินงานตามแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลโดยแยกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอ่อน กลุ่มปานกลางและกลุ่มเก่ง สอนซ่อมเสริมโดยปูพื้นฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน นำกิจกรรมเพื่อช่วยเพื่อนมาเสริมกระบวนการเรียนรู้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์และร่วมกันแก้ปัญหา ฝึกให้นักเรียนได้ทำแบบทดสอบจากคลังข้อสอบ จัดคิวเข้มให้นักเรียน ทบทวนเนื้อหาในบทเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการทดสอบ NT O-NET GAT/ PAT</p> <p>7.2.6 ดำเนินการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องรวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหา</p>

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 57 พบว่า ร่างยุทธศาสตร์ฯ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์หลัก 7 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์รอง 34 ยุทธศาสตร์และวิธีการ 182 วิธีการ

รอบที่ 2 ผลการประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในรอบนี้ เป็นการประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฉบับที่ 2) ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงจากรอบแรก โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย
2. สรุปผลการประเมินยุทธศาสตร์ฯ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ 57 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
1	สาระของยุทธศาสตร์ หมายถึงรายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก ยุทธศาสตร์รองและวิธีการ						
	1.1 ยุทธศาสตร์การวางแผนงานวิชาการ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
	1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาหลักสูตร	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
	1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเรียนการสอน	4.80	0.53	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
	1.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา	4.60	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
	1.6 ยุทธศาสตร์การใช้กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเป็นกลไกขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 57 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล
	1.7 ยุทธศาสตร์การสร้างระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2	การนำไปใช้ หมายถึง การนำยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้และการประเมินผลยุทธศาสตร์						
	2.1 การนำยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไปใช้	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
	2.2 การประเมินผลฯ ไปใช้	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3	การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ฯ หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากการนำยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้						
	3.1 ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา	4.20	0.45	มาก	4.40	0.55	มาก
	3.2 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา	4.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มาก

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 57 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอการอธิบายแยกประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ดังนี้

ด้านความเหมาะสม

1. ด้านสาระของยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนงานวิชาการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและยุทธศาสตร์การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.80 (SD = 0.45) รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาและยุทธศาสตร์ที่ 6 การใช้กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเป็นกลไกขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.60 (SD = 0.55) ส่วนยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรและยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.40 (SD = 0.55) ตามลำดับ

2. ด้านการนำไปใช้ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากโดยการประเมินผลยุทธศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.60 (SD = 0.55) ส่วนการนำยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไปใช้มีค่าเฉลี่ย 4.60 (SD = 0.55)

3. ด้านการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมในระดับมากโดยความเหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.20 (SD = 0.45) และความเหมาะสมในการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.00 (SD = 0.00)

ด้านความเป็นไปได้

1. ด้านสาระของยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ทุกข้อมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบการเรียนการสอนและยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.80 (SD = 0.45) รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การใช้กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเป็นกลไกขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียน และยุทธศาสตร์ที่ 7 การสร้างระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.60 (SD = 0.55) ส่วนยุทธศาสตร์ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การวางแผนงานวิชาการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรและยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามีค่าเฉลี่ย 4.40 (SD = 0.55) ตามลำดับ

2. ด้านการนำไปใช้พบว่ามีความเป็นไปได้ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยการนำยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไปใช้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.80 (SD = 0.45) ส่วนการประเมินผลการนำยุทธศาสตร์ฯ ไปใช้ มีค่าเฉลี่ย 4.40 (SD = 0.55)

3. ด้านการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์พบว่ามีความเป็นไปได้ในระดับมากโดยความเป็นไปได้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.40 (SD = 0.55) ส่วนการเกิดคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.00 (SD = 0.00)

ตารางที่ 58 ความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม

ความคิดเห็น	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
เหมาะสม	5	100
ไม่เหมาะสม	0	0
อื่นๆ (ไปรตระบุ)	0	0
รวม	5	100

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 58 ความเหมาะสมของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านมีความเห็นว่า

ร่างยุทธศาสตร์ฯมีความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีเหตุผลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

1. ครอบคลุมปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนก้าวหน้าและก้าวสู่มาตรฐาน แต่การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการจัดการ มีกลยุทธ์ในการกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้อง “รวมพลังทำงาน” ให้สำเร็จตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

2. ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าและสรุปรวมเป็นหมวดหมู่ในครั้งนี้ มีความครอบคลุมปัจจัยที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น หากสามารถทำความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมอบหมายแต่ละยุทธศาสตร์ให้ร่วมกันขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานอย่างมีเป้าหมาย เชื่อมั่นว่ายุทธศาสตร์นี้จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

ตารางที่ 59 ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม

ความคิดเห็น	ความถี่	คิดเป็นร้อยละ
เป็นไปได้	5	100
ไม่น่าจะเป็นไปได้	0	0
อื่นๆ (ไปรกระบุ)	0	0
รวม	5	100

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 59 ความเป็นไปได้ของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวม พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านมีความเห็นว่าร่างยุทธศาสตร์ฯมีความเป็นไปได้คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีเหตุผลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

1. มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติสูง

2. มีความละเอียดชัดเจนดี

3. การมีแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการ มีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จโดยมีการติดตามประเมินผลตามตัวบ่งชี้ รวมถึงมีการวิจัยด้านกระบวนการจะทำให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับรู้เท่าทันในการที่จะต้องปฏิบัติและเกิดการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น

4. มีการแบ่งยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์รองทำให้ง่ายต่อการเลือกใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นเพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

1) ด้านสาระของยุทธศาสตร์

(1) การมีแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการมีการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา และกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จโดยมีการติดตามประเมินผลตามตัวบ่งชี้รวมถึงมีการวิจัย ด้านกระบวนการ จะทำให้นักลากรในสถานศึกษาได้รับรู้เท่าทันในสิ่งที่จะต้องปฏิบัติและเกิดการ พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ทำให้เห็นทิศทางการบริหารงาน วิชาการชัดเจนขึ้น ถึงแม้ว่าจะเปลี่ยนแปลงบุคลากรที่รับผิดชอบงานวิชาการ ผู้ที่รับผิดชอบคนใหม่ ก็สามารเข้ามาบริหารจัดการได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนยังสามารถบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อใช้ ในการบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ควรเพิ่มคุณลักษณะของ good government เข้าไปให้ครบถ้วนจะดีมากขึ้นหรือการให้ มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพงานวิชาการ เพราะเป็นยุทธศาสตร์ของการส่งเสริมภาวะ ผู้นำในการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหาร ส่วนเรื่องของยุทธศาสตร์การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ทางการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณมากเช่นกันรวมถึงต้องมีการพัฒนาด้าน peopleware, software, hardware เป็นต้น อาจจะมีอุปสรรคในการนำไปปฏิบัติบ้าง

(3) ควรเพิ่มยุทธศาสตร์การประเมินผลในการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์โดยการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่

(4) ยุทธศาสตร์มีมากเกินไปอาจจะไม่เหมาะสมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

2) ด้านการนำไปใช้

(1) ควรมีการกำหนดเงื่อนไขการนำยุทธศาสตร์ไปใช้ให้ชัดเจนโดยพิจารณาความเหมาะสม ของบริบทโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

(2) ผู้บริหารต้องตรวจสอบการทำงานของตนเองว่าครบถ้วนตามภารกิจที่ควรจะทำและ ต้องทำหรือไม่ อันจะทำให้โรงเรียนทุกแห่งมีการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ ครบถ้วนตามภารกิจ อันจะทำให้คุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมขับเคลื่อนเข้าสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

(3) ควรจัดทำข้อตกลง (MOU) ในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนกับผู้บริหารโรงเรียน

3) ด้านการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์

(1) ยุทธศาสตร์บางข้ออาจต้องใช้เวลาในการทำให้เกิดผล ผู้บริหารควรศึกษายุทธศาสตร์ อย่างละเอียดและเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังและดำเนินการในเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

(2) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการให้สำเร็จต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ และร่วมกันรับผิดชอบ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีวิสัยทัศน์ มีพลังและมีความมุ่งมั่นจึงจะสำเร็จได้

4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

(1) ในส่วนของวิธีการไม่ควรมีคำว่า “ส่งเสริม” “สนับสนุน” ควรเป็นคำกริยาที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าจะทำอะไร

(2) ยุทธศาสตร์การกำกับ ติดตามประเมินผลน่าจะอยู่ในยุทธศาสตร์ระบบประกันคุณภาพฯ ลองศึกษากฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนั้นเรื่องการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน คุณธรรม เน้นแนว ระดมทรัพยากรก็น่าจะอยู่ในยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพฯ

(3) นอกจากหลักสูตรท้องถิ่นแล้ว คิดว่าควรจะต้องเพิ่มหลักสูตรที่รองรับการเปิดประเทศ เป็นประชาคมอาเซียนเข้าไปในหลักสูตรด้วยจะดีมาก

(4) ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับผู้บริหารอาจเพิ่มทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อสืบค้นหรือสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งด้านวิชาการร่วมกับสถาบันและหน่วยงานอื่น

(5) ใครเป็นผู้ใช้ยุทธศาสตร์ฯ เพราะเห็นว่าบางส่วน โรงเรียนเป็นผู้กระทำและบางส่วน โรงเรียนเป็นผู้ถูกกระทำ

(6) ในส่วนของการพัฒนาครู แยกย่อยเป็นหลายข้อเกินไปน่าจะหลอมรวมกันได้อีก

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการประเมินยุทธศาสตร์ฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านยุทธศาสตร์ไปแก้ไข ปรับปรุงรายละเอียดของร่างยุทธศาสตร์ฯ ให้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มีความสมบูรณ์รวมทั้ง ปรับปรุงรายละเอียดของการใช้ภาษาในส่วนของวิธีการ ดังนี้

1. ตัดคำว่า “ส่งเสริม” ในข้อ 1.2.4, 3.2.6, 3.2.7, 3.2.8, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.6, 3.4.5, 3.4.6, 3.4.7, 3.4.8, 3.5.3, 3.6.2, 3.7.2, 3.7.3, 4.3.1, 4.3.2, 4.3.3, 5.5.3, 6.2.6 และปรับการใช้ภาษาให้กลมกลืนและเหมาะสม

2. ตัดคำว่า “สนับสนุน” ในข้อ 3.5.4, 3.6.3, 6.2.5, 6.2.9 และปรับการใช้ภาษาให้กลมกลืนและเหมาะสม

3. ปรับปรุงข้อ 2.1.5 มีการนิเทศและติดตามการใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน

4. ปรับปรุงข้อ 2.1.6 รายงานผลการใช้หลักสูตรเมื่อสิ้นภาคเรียน

5. ปรับปรุงข้อ 2.2.2 อบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการที่ครอบคลุมการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนโดยมีศึกษานิเทศก์เป็นวิทยากร

6. ปรับปรุงข้อ 5.5.1 ประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

7. ปรับปรุงข้อ 5.6.2 ให้มีคณะกรรมการแนะแนวที่เปิดโอกาสให้บุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเข้ามาเป็นกรรมการ

8. ปรับปรุงข้อ 6.2.5 จัดให้มีหลักสูตรเรียนร่วมกับนานาชาติโดยการขยายหลักสูตรการศึกษาของไทยในสถาบันการศึกษาต่างประเทศ ผลิตสื่อ ตำราเรียนสองภาษาและจัดทำสื่อ แบบเรียนอย่างน้อยสองภาษา การแปลหนังสือและเอกสารทางวิชาการและเปิดหลักสูตรสอนสองภาษาในสถานศึกษาทุกระดับเพื่อรองรับการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน

9. ปรับปรุงข้อ 6.2.8 พัฒนาและยกระดับความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

10. ตัดข้อ 6.2.9 ออก

11. ปรับปรุงข้อ 5.7.3 ให้มีการทำประชาพิจารณ์อย่างกว้างขวางกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน นักเรียน ฯลฯ

12. ปรับปรุงข้อ 5.7.4 มีการนิเทศและติดตามการใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน

13. ปรับปรุงยุทธศาสตร์หลัก ยุทธศาสตร์รองและวิธีการ ดังนี้

13.1 ปรับชื่อยุทธศาสตร์การวางแผนงานวิชาการ เป็นยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการดำเนินงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน

13.2 รวมยุทธศาสตร์หลัก 2,3,4 และใช้ชื่อใหม่ว่า ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน

13.3 รวมยุทธศาสตร์หลัก 5,6 และใช้ชื่อใหม่ว่า ยุทธศาสตร์เครือข่ายขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

13.4 ปรับชื่อยุทธศาสตร์การสร้างระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลให้มีความเข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนเป็นยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบกำกับ ติดตามและประเมินผล

13.5 จัดกลุ่มรวม (group) และใช้คำให้คมขึ้น (rewording)

จากการแก้ไขปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯดังที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยได้รวบรวมและนำเสนอเป็นยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาฉบับสมบูรณ์สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาจะได้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและขนาดโรงเรียน โดยผู้วิจัยนำเสนอไว้ในส่วนที่ 3

ส่วนที่ 3 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ฉบับสมบูรณ์

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาฉบับสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการทัศน์วางแผนงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน 2) ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน 3) ยุทธศาสตร์เครือข่ายขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา 4) ยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบกำกับ ติดตามและประเมินผล สำหรับยุทธศาสตร์รอง 8 ยุทธศาสตร์รวมทั้งวิธีการ 45 ข้อ โดยมีรายละเอียดแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ฉบับสมบูรณ์

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
1. ยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการทัศน์วางแผนงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน	1.1 ยุทธศาสตร์เสริมสร้างภาวะผู้นำครูสู่คุณภาพการเรียนการสอน	1.1.1 จัดทำแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.1.2 จัดอบรมภาวะผู้นำและการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.1.3 จัดอบรมผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและยกระดับคุณภาพการศึกษาแก่ครู 1.1.4 จัดอบรมผู้นำในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาพัฒนาการเรียนการสอนแก่ครู 1.1.5 จัดอบรมผู้นำการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้และเพื่อการสื่อสารแก่ครู
	1.2 ยุทธศาสตร์ปรับปรุงคุณภาพงานวิชาการสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน	1.2.1 จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเพื่อแสดงทิศทางปฏิบัติการปฏิบัติงานโดยบูรณาการนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดกับสภาพบริบทของโรงเรียนเพื่อกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งในและนอกโรงเรียน

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>1.2.2 ประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกำหนดตัวบ่งชี้ให้ครอบคลุมทุกมาตรฐานรวมทั้งเป้าหมายความสำเร็จโดยมีการประเมินทุกปีการศึกษา</p> <p>1.2.3 กำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ฯและหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษา</p> <p>1.2.4 จัดทำหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและมีความเชื่อมโยงแบบบูรณาการกับสื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ หนังสือ แบบเรียน ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้รวมทั้งทรัพยากร</p> <p>1.2.5 ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้เกี่ยวข้องโดยเน้นการทำงานเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน</p> <p>1.2.6 บูรณาการ โครงการและกิจกรรมตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้วงจร PDCA</p> <p>1.2.7 ให้มีการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศและมีการเทียบเคียง (Benchmark) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับโรงเรียนอื่นในระดับเขต ระดับภาคและระดับประเทศ</p> <p>1.2.8 จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมโดยมีความเหมาะสมกับสภาพบริบทและขนาดของโรงเรียนรวมทั้งมีการทำประชาพิจารณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างกว้างขวางและนำความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องไปแก้ไขปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติฯ ก่อนนำไปประกาศใช้</p>
2. ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน	2.1 ยุทธศาสตร์บูรณาการหลักสูตรสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้	2.1.1 ประชุมผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการกับสภาพปัจจุบันหรือบริบทของสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 นโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด เช่น

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>การขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558 โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนในฝัน ฯลฯ เป็นต้น รวมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาตลอดจนมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ฯลฯ</p> <p>2.1.2 จัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการฯ โดยกำหนดรายละเอียดของภาระงานให้ชัดเจนครอบคลุมทรัพยากร เช่น กำหนดกรอบเวลา การทำประชาพิจารณ์หลักสูตรฯ กับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างกว้างขวาง ฯลฯ</p> <p>2.1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เกณฑ์การวัดผล ประเมินผล ตลอดจนเกณฑ์การจบหลักสูตร และกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้โดยมีการบูรณาการเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระฯอื่นและนำหนังสือ แบบเรียน สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการจัดทำแบบทดสอบก่อน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ในทุกหน่วยการเรียนรู้</p> <p>2.1.4 วางแผนการจัดชั้นเรียนด้วยการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนแต่สามารถเรียนรวมกันได้ มีการทดสอบความรู้พื้นฐานผู้เรียนก่อน ระหว่างและหลังเรียน โดยจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมส่งเสริมที่เอื้อแก่ผู้เรียนทั้ง 3 กลุ่ม รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผลที่มีความหลากหลายตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนเป็น</p>

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>รายบุคคลตามศักยภาพของผู้เรียน</p> <p>2.1.5 นิเทศและติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์และนำผลจากการนิเทศรวมทั้งการประเมินไปแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรฯ ให้มีความเหมาะสมในการยกระดับคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.1.6 วางแผนบริหารจัดการชั้นเรียนด้วยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนรวมทั้งการแก้ปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียนด้วยการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง</p>
	<p>2.2 ยุทธศาสตร์พัฒนาครูและสื่อ สู่คุณภาพผู้เรียน</p>	<p>2.2.1 กำหนดคุณสมบัติการรับย้ายหรือโอนหรือบรรจุครูให้ตรงกับตำแหน่งที่โรงเรียนขาดแคลนรวมทั้งปฐมนิเทศและฝึกอบรมครูในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปของ Backword Design ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการที่โรงเรียนใช้ มีการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้และนิเทศติดตามการใช้แผนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.2.2 ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 กลุ่ม คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน และนำหนังสือ แบบเรียน สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี (ICT) มาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนแนวพระราชดำริตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรมกับเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน</p> <p>2.2.3 ปรับปรุงการใช้หนังสือ แบบเรียน สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้</p> <p>2.2.4 ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น</p>

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>2.2.5 อบรมครูทุกคนให้มีความรู้พื้นฐานในการ แนะแนวนักเรียนและกำหนดให้ครูที่มีคาบ สอนต่ำกว่าเกณฑ์ทำหน้าที่จัดกิจกรรม แนะแนวในกรณีที่โรงเรียนไม่มีครูแนะแนว</p> <p>2.2.6 อบรมครูให้มีความรู้ในการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ในการ ถอดบทเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) โดยการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ ประสบการณ์ ความรู้และความสำเร็จของ ตนเองเพื่อเป็นตัวอย่างให้ครูรุ่นหลังได้นำไป ศึกษาหาความรู้เพื่อเป็นแนวทางหรือตัวแบบ (Model) หรือองค์ความรู้ในการพัฒนา การเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศต่อไป</p> <p>2.2.7 จัดทำแผนการพัฒนาหนังสือ แบบเรียน สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่ง เรียนรู้ เช่น พัฒนาห้องสมุดให้มีชีวิต ห้องสมุด วิชาการ ห้องสมุดกลุ่มสาระฯ ห้องสมุด เกียรติยศ ห้องสมุดทันข่าว e-learning facebook จัดทำระบบ wiress ให้มีสัญญาณ ครอบคลุมพื้นที่ภายในโรงเรียน ห้องสมุด อิเล็กทรอนิกส์ (E-Library) พัฒนา website โรงเรียนให้ทันสมัยเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้หรือ สืบค้นข้อมูลของนักเรียน โดยการจัดทำ ฐานข้อมูลสื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยการสำรวจ และจำแนกสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งสื่อที่ขาดแคลนให้เป็นหมวดหมู่หรือ ประเภท เพื่อจัดซื้อ/จัดหา จัดทำสื่อและ แหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการ จำเป็นของกลุ่มสาระฯ</p>
3. ยุทธศาสตร์เครือข่ายคุณภาพ ผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา	3.1 ยุทธศาสตร์ภาคีเครือข่ายความ ร่วมมือทางวิชาการสู่คุณภาพ การเรียนการสอน	<p>3.1.1 จัดทำแผนพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาแบบ บูรณาการของโรงเรียน</p> <p>3.1.2 ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับ สถาบันการศึกษา หน่วยงาน องค์กรของรัฐ</p>

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>องค์กรเอกชนทั้งในและต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนครู นักเรียน รวมทั้งสถานประกอบการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตลอดจนผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>3.1.3 สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียนทั้งในและต่างประเทศที่มีศักยภาพทั้งภาครัฐและเอกชน สมัครใจร่วมมือกันเป็นเครือข่าย จัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน (MOU) ระหว่างโรงเรียน สามารถดำเนินการได้ทั้งระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มงาน/และกลุ่มสาระฯ ระดับชั้นเรียน ระดับบุคคล/กลุ่มบุคคล</p> <p>3.1.4 พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองของแต่ละระดับชั้น ให้เป็นแกนนำในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และกระตุ้นให้ผู้ปกครองคนอื่นๆ เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน โดยให้มีบริการส่งข่าวสารทาง SMS ถึงผู้ปกครอง เกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนและมีการพบผู้ปกครองรวมทั้งการให้คำปรึกษาผ่านทางระบบเครือข่าย เช่น e-mail, facebook, Vitual meeting ฯลฯ เป็นต้น</p> <p>3.1.5 ปรับปรุงเครือข่ายโรงเรียนที่โรงเรียนน้องเพื่อจัดกิจกรรมทางวิชาการและ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน</p>
	<p>3.2 ยุทธศาสตร์บริหารจัดการ คุณภาพการศึกษา</p>	<p>3.2.1 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการของโรงเรียน</p> <p>3.2.2 วิเคราะห์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยจัดให้มีคณะทำงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อรับผิดชอบ</p>

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>ทุกมาตรฐาน</p> <p>3.2.3 จัดโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการและสนองมาตรฐานคุณภาพรวมทั้งตัวบ่งชี้และข้อเสนอแนะจากการประเมินรอบที่ผ่านมาของ สมศ. ตลอดจนนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประเมินโครงการและกิจกรรมโดยใช้วงจร PDCA</p> <p>3.2.4 จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีคุณภาพโดยใช้วินัยเชิงบวก มีการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรฯ</p> <p>3.2.5 จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและความสำนึกในความเป็นไทย ปลูกฝังให้มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนโดยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างหลากหลาย เช่น การใช้สัญลักษณ์หรือคำขวัญที่เข้าใจง่าย จำง่ายและสะท้อนกรอบแนวคิดในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม จัดทำสมุดบันทึกความดีที่ตนเองทำในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ฯลฯ นอกจากนี้ กิจกรรมการเข้าค่าย การแสดงละคร การได้วาที การเรียงความ ฯลฯ</p>
4. ยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบกำกับ ติดตามและประเมินผล	4.1 ยุทธศาสตร์พัฒนาระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผลแบบบูรณาการสู่คุณภาพผู้เรียน	<p>4.1.1 จัดทำแผนพัฒนาระเบียบวิธีการวัดผลและประเมินผลแบบบูรณาการ โดยกำหนดรายละเอียดของการดำเนินการ กรอบเวลารวมทั้งจัดทำประชาพิจารณ์ระเบียบฯ กับผู้เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง</p> <p>4.1.2 ปรับปรุงระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการรวมทั้งสอดคล้องกับระเบียบแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ</p>

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>4.1.3 บูรณาการเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพครอบคลุมมาตรฐานคุณภาพและตัวบ่งชี้และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรฯและมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมิน ไปปรับปรุง เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้มีคุณภาพมากขึ้น</p> <p>4.1.4 พัฒนาเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน แนวปฏิบัติ การอนุมัติจบ การเลื่อนชั้น การซ้ำชั้น การแก้ไข ผลการเรียน การคิด 0, ร, มส, มผ ฯลฯ ให้เป็นไปตามระเบียบวัดผลและประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการกับสภาพบริบทที่เป็นโอกาส ภาวะคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อนของโรงเรียน รวมทั้งสภาพผู้เรียน โดยจัดทำเป็น คู่มือครู คู่มือนักเรียนหรือแนวทางการปฏิบัติงาน วัดผลประเมินผล</p>
	<p>4.2 ยุทธศาสตร์ยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน</p>	<p>4.2.1 จัดทำแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องจัดทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างเป็นเอกภาพและหลากหลายในการปฏิบัติ</p> <p>4.2.2 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเรียกว่ากลุ่มสูง กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางเรียกว่า กลุ่มปานกลางและกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเรียกว่า กลุ่มอ่อน เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพโดยเน้นทักษะพื้นฐานในการอ่าน ฟัง คิดและเขียนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้ดี รวมทั้งจัดกิจกรรมที่ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น กิจกรรมติวเข้มนักเรียน ม.3, ม.6 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน ฯลฯ</p>

ตารางที่ 60 ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์หลัก	ยุทธศาสตร์รอง	วิธีการ
		<p>4.2.3 จัดชั้นเรียนตามกลุ่มและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพและความแตกต่างของผู้เรียน โดยกำหนดเกณฑ์การเลื่อนชั้นของผู้เรียนทุกปีการศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้าผู้เรียนอยู่ในกลุ่มสูงและเมื่อจบปีการศึกษาปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะได้รับการเลื่อนชั้นให้อยู่ในกลุ่มต่ำ</p> <p>4.2.4 กำหนดเกณฑ์การศึกษาต่อในชั้น ม.4 ของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 โดยให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในกลุ่มสูงจะได้รับการคัดเลือกให้เรียนในโปรแกรมวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์หรือโปรแกรมอื่นได้โดยไม่ต้องสอบ</p> <p>4.2.5 ปรับปรุงเกณฑ์การเลื่อนชั้นและการเข้าชั้น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดเกณฑ์การเลื่อนชั้น ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) มีผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 ทุกวิชาและผ่านเกณฑ์การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (2) ผลการเรียนไม่มี 0, ร, มส, มผ (3) แก้ไขผลการเรียนก่อนวันที่ 29 เมษายน ของปีการศึกษา 2) กำหนดเกณฑ์การเข้าชั้น ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00 (2) ผลการเรียนมี 0, ร, มส, มผ ตั้งแต่ 1 วิชาขึ้นไป (3) แก้ไขผลการเรียน 0, ร, มส, มผ ไม่ทันเวลาวันสิ้นสุดปีการศึกษา คือ 30 เมษายน ของปีการศึกษานั้น

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 60 พบว่ายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์รอง 8 ยุทธศาสตร์และวิธีการ 45 ข้อ

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยการนำเสนอตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

1.1 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้นักวิชาการทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครุมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมทั้งกฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนองค์กรท้องถิ่น/หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ในขณะที่โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงทำให้ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงรวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตลอดจน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ นโยบายการลดอัตรากำลังคนในภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการ ทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนสภาพปัญหาสังคม ครอบครัว แยกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่นๆที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสุมเสพยา เล่นเกม เล่นการพนัน ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆที่หลากหลาย ซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผล

ต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์และนโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา อีกทั้งสถาบันบ้นเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน

1.3 สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำมีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการรวมทั้งนโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจนตลอดจนครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งครูมีความสามารถและสอนตรงกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีการนำวงจรPDCAมาใช้ในการดำเนินโครงการและกิจกรรมของงานวิชาการ

1.4 สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น รวมทั้งคุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตลอดจนครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ และการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อย ทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่องและครูปรับตัวไม่ทัน นอกจากนี้ ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย และวัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป จึงมีการยืดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัศึกษามีดังนี้

2.1 สภาพการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัศึกษามีดังนี้

ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นคือ ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่นและดำเนินการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตร

ท้องถิ่น โดยการเปิดโอกาสให้บุคคลหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ด้านการวางแผนด้านวิชาการ คือ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการของโรงเรียน โดยจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกันตามบริบทของโรงเรียนและชุมชนและดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาคือ ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ และให้มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียนรวมทั้งส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ด้านการวัดผลประเมินผลและการเน้นการเทียบโอนผลการเรียน คือ กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาและส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้คือสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน ด้านการนิเทศการศึกษาคือ จัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ด้านการแนะแนว คือ จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการ ดำเนินการแนะแนวโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา คือ จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายในโดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ คือ ศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นคือประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่ การศึกษาด้าน การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่

บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาบันประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ ดำรวจ และศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา งานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของ สถานศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน วิชาการของสถานศึกษาโดยดำเนินการร่างและประชาพิจารณ์ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน วิชาการตามบริบทของโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของครูนักเรียนผู้ปกครองและคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา คือ วิเคราะห์ความ ต้องการจำเป็น ในการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือของแต่ละกลุ่มสาระการ เรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นใน การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

- 1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความสำคัญการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่
 - (1) ขาดวิทยากรท้องถิ่น (2) รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย (3) ขาดสื่อและ เทคโนโลยีที่ทันสมัย
 - 2) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ ได้แก่ (1) หลักสูตร โรงเรียนบางเรื่องไม่สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น
 - 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้แก่ (1) นักเรียนขาดทักษะด้านคณิตศาสตร์ และภาษา (2) ครูมีการเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้แต่เป็นสื่อเก่า (3) ครูจัด กิจกรรมการเรียนรู้อัฒสัมพันธ์ระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติแต่ไม่มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระฯ (4) การสอนเสริมด้วยวิธีการที่หลากหลายทำได้น้อยเพราะครูมีภาระงานมากเกินไป (5) การ ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อยังดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมทุกรายวิชา (6) การนิเทศมีข้อจำกัดด้านเวลา (7) การสอนซ่อมเสริมอย่างหลากหลายทำได้ยากเพราะครูไม่มีเวลาและเวลาของครูกับนักเรียนว่าง ไม่ตรงกันเมื่อนัดหมายแล้วนักเรียนมักมาไม่ตรงตามที่นัด
 - 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ (1) หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจึง ทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน (2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษายังมีน้อย (3) เวลาของ คณะกรรมการสถานศึกษา

5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ (1) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูยังทำได้ไม่ทั่วถึง (2) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควร เนื่องจากครูมีงานพิเศษมากแต่ก็พยายามพัฒนาด้านวิชาการอยู่ตลอดเวลา (3) การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายผู้ประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมยังมีข้อจำกัดด้านวิชาการซึ่งความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์กับข้อสอบ O-NET นักเรียนจึงไม่สนใจและโรงเรียนก็ไม่มีความมั่นใจด้วย ทั้งนี้เพราะเมื่อสมศ.เข้ามาประเมิน โรงเรียนจะยึดคะแนน O-NET เป็นสำคัญดังนั้นแต่ละโรงเรียนจึงมุ่งผลักดันให้คะแนน O-NET สูงขึ้นในแต่ละปีมากกว่าซึ่งทำให้ในทางปฏิบัติการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการสอน ครูจึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร นอกจากนี้ ผู้ปกครอง ชุมชนยังเข้ามามีส่วนร่วมน้อย

6) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ (1) การวัดผลของครูยังไม่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน

7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ (1) ครูยังทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนไม่เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจการทำวิจัย (2) ครูมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลาในการทำงานวิจัย (3) ผลงานวิจัยไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรซึ่งส่วนใหญ่การวิจัยในชั้นเรียนไม่มีการวิจัยในภาพรวมและมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะมักจะเผยแพร่ในแวดวงเพื่อนฝูงเท่านั้นและการนำผลการวิจัยไปใช้ยังน้อยมาก

8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ (1) ขาดการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น (2) การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนยังปฏิบัติได้น้อยมาก (3) แหล่งเรียนรู้ อยู่ห่างไกลจากสถานศึกษาซึ่งทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก

9) ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ (1) ขาดกำหนดการระบบนิเทศที่ชัดเจน (2) ครูมักเตรียมการสอนเฉพาะเวลาที่จะมีการนิเทศ

10) ด้านการแนะแนว ได้แก่ (1) ขาดครูที่จบแนะแนวโดยตรง

11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ (1) การสร้างเครื่องมือในการประเมิน ไม่ครอบคลุมตัวบ่งชี้และได้ไม่ครบตามมาตรฐาน

12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ได้แก่ (1) ประชาชนท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาตนเอง

13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ได้แก่ (1) ดำเนินการได้เพียงบางกลุ่มสาระฯ (2) ยังขาดช่องทางการประสานงานและทักษะด้านภาษา (3) ไม่มีการสร้างเครือข่ายเพราะศักยภาพของโรงเรียนยังมีไม่ถึงและยังไม่มี Best Practice ที่จะไป

แลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ

14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ (1) มีภาระงานในสถานศึกษามากเกินไป (2) ครอบครัวให้ความสนใจเกี่ยวกับการศึกษาน้อยเพราะต้องทำมาหากินรายวัน (3) โรงเรียนเปิดตลอดเวลาแต่หน่วยงานภายนอกมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้้น้อยมาก

15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ (1) ไม่เคยทำประชาพิจารณ์เต็มรูปแบบอาจเป็นไปได้ว่าโรงเรียนไม่มีความชัดเจนว่าการกำหนดระเบียบหรือแนวปฏิบัติต้องมีการทำประชาพิจารณ์

16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ได้แก่ (1) หนังสือที่โรงเรียนใช้ไม่ทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ (2) เป็นการจัดซื้อตามงบประมาณโดยที่หนังสือมีไม่หลากหลายเนื่องจากเป็นบทเรียนที่สำเร็จมาแล้ว

17) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ (1) สื่อมีจำนวนมากแต่ราคาแพง (2) โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อมาใช้

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

3.1 สภาพการจัด โครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมากดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมการอ่าน 2) โครงการเสริมทักษะภาษาไทย 3) กิจกรรมส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ 2) โครงการคลินิกคณิตศาสตร์ 3) โครงการสร้างนักคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้แก่ 1) โครงการสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2) โครงการค่ายวิทยาศาสตร์ 3) โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในชั้นเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ได้แก่ 1) โครงการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศวิชาสังคมศึกษา 3) โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาฯ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา 2) โครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด 3) โครงการส่งเสริมกีฬาสุขภาพอนามัยนักเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ 2) โครงการประกวดดนตรีสากล 3) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมความสามารถนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันทักษะ 2) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน 3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ชุมชน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 2) กิจกรรมสอนเสริมนักเรียนอ่อนและสอนเสริมนักเรียนที่เป็นเลิศ 3) โครงการดึงเข้มนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสู่มหาวิทยาลัย

3.2 ปัญหาการจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ (1)ขาดครูสอนภาษาไทย (2)ครูมีงานพิเศษมาก) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดการรางวัลให้แก่นักเรียนเพื่อจูงใจให้นักเรียนรักการอ่านมากขึ้น 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนบางคนขาดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และเขียน (2) นักเรียนขาดพื้นฐานทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน และนักเรียนขาดความสนใจในการเรียน (3) การปฏิรูปสื่อที่นำเสนอด้านภาษาไทยรักการอ่านเป็นวาระแห่งชาติที่ดีมีความต่อเนื่องและยั่งยืน (4) กิจกรรมรักภาษาไทยขาดการสนับสนุนและความร่วมมือที่จริงจังจึงทำให้ขาดความยั่งยืนทำตามกระแสและรอนโยบายจากภาครัฐ (5) นักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกเมื่อจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูคณิตศาสตร์และครูยังขาดประสบการณ์ทักษะการสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการดำเนินโครงการและกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) ผู้บริหารและผู้เรียนขาดความสนใจเพราะคิดว่าคณิตศาสตร์ยาก (2) นักเรียนมีทักษะค่อนข้างต่ำ (3) การปลูกฝังให้เด็กรักคณิตศาสตร์ยังทำได้ไม่ดี (4) นักเรียนขาดวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ (1) ขาดครูสอนวิทยาศาสตร์ (2) ครูมีภาระการเรียนการสอนมากทำให้ไม่มีเวลาตรวจงานที่มอบหมายและมีงานพิเศษนอกจากนี้ครูยังขาดประสบการณ์ทักษะการสอนหรือการทำกิจกรรมในระดับมืออาชีพ 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนขาดความสนใจและขาดวินัยในตนเอง (2) เวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอเนื่องจากกิจกรรมในโรงเรียนมีมาก (3) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ (4) ขาดเครือข่ายจากองค์กรภายนอก

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การใช้เวลาในการดำเนินโครงการและกิจกรรมมีจำกัด 2) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูที่สอนสังคมและครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่สอนมาจึงขาดความลึกซึ้งในเนื้อหาวิชา 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนขาดความรับผิดชอบและไม่สนใจอ่านหนังสือ (2) นักเรียนที่มีความสามารถมีน้อยและขาดวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาฯ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูที่สอนพลศึกษา 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การกีฬา 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดแคลนอุปกรณ์การกีฬา 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (2) สักยภาพของนักเรียนมีน้อยและขาดวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดผู้สอนเฉพาะทางหรือขาดบุคลากรที่ชำนาญ 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ขาดวัสดุอุปกรณ์ด้านดนตรีเนื่องจากมีราคาแพงเกินไป 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) นักเรียนสนใจน้อย (2) เครื่องเล่นดนตรีไทยน้อยเกินไป

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดแคลนบุคลากรในบางสาขาวิชาชีพหรือขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ซึ่งมีราคาแพงมากและการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมใช้เงินมาก 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์มีราคาแพงจึงทำให้ไม่สามารถจัดซื้อจัดหาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม 4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) เด็กไม่สามารถประกอบอาชีพและมีรายได้อย่างที่จริง (2) นักเรียนไม่มีวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คือ 1) ด้านบุคลากร ได้แก่ ขาดครูสอนภาษาอังกฤษที่เป็นครูไทยและขาดครูสอนภาษาต่างประเทศที่เป็นครูต่างชาติ เช่น อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส ฯลฯ เป็นต้น 2) ด้านงบประมาณ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจ้างครูต่างชาติ 3) ด้านอื่นๆ ได้แก่ (1) โรงเรียนรับนักเรียนทั่วไปไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ (2) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะขาดสน (3) นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ (4) นักเรียนที่ชอบก็จะสนใจ แต่นักเรียนที่ไม่ชอบก็จะไม่สนใจ

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2,3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้นม.3,ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 มีดังนี้ ตัวบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ตัวบ่งชี้ที่ 3 อยู่ในระดับดี ตัวบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับผ่านและตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังนี้

ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 4 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์รอง 8 ยุทธศาสตร์และวิธีการ 45 ข้อ โดยมีรายละเอียดของยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์รอง ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการทัศน์วางแผนงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน

ยุทธศาสตร์รอง

- 1.1 ยุทธศาสตร์เสริมสร้างภาวะผู้นำครูสู่คุณภาพการเรียนการสอน (มี 5 วิธีการ)
- 1.2 ยุทธศาสตร์ปรับปรุงคุณภาพงานวิชาการสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (มี 8 วิธีการ)

2. ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์รอง

- 2.1 ยุทธศาสตร์บูรณาการหลักสูตรสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ (มี 6 วิธีการ)
- 2.2 ยุทธศาสตร์พัฒนาครูและสื่อสู่คุณภาพผู้เรียน (มี 7 วิธีการ)

3. ยุทธศาสตร์เครือข่ายขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์รอง

- 3.1 ยุทธศาสตร์ภาคีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการสู่คุณภาพการเรียนการสอน (มี 5 วิธีการ)
- 3.2 ยุทธศาสตร์บริหารจัดการคุณภาพการศึกษา (มี 5 วิธีการ)

4. ยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบกำกับ ติดตามและประเมินผล

ยุทธศาสตร์รอง

- 4.1 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบวิธีการวัดผลและประเมินผลแบบบูรณาการสู่คุณภาพผู้เรียน (มี 4 วิธีการ)
- 4.2 ยุทธศาสตร์ยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (มี 5 วิธีการ)

การอภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่น่าสนใจและนำมาอภิปราย โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การอภิปรายผลด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลด้านสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพ

การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ส่วนที่ 3 การอภิปรายผลด้านสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ส่วนที่ 4 การอภิปรายผลด้านยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดยมีรายละเอียดการอภิปรายผลทั้ง 4 ส่วนมีดังนี้

ส่วนที่ 1 การอภิปรายผลด้านสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

1. สภาพแวดล้อมภายนอกด้านโอกาส

จากผลการวิจัยพบว่าประเด็นด้านโอกาสที่ควรนำมาอภิปราย คือ นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครูมีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะครูเป็นกลไกสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา ถ้าครูมีความรู้ความสามารถ มีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ ตั้งใจสอนให้นักเรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์และเอาใจใส่แก่นักเรียนทุกคน ย่อมส่งผลให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร ดังที่มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2552 : ออนไลน์) ได้สรุปผลการสังเคราะห์ระบบเรียนรู้ : การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตอนหนึ่งว่าการปรับเปลี่ยนท่าทีของครูในการจัดการเรียนรู้ คือ การที่ครูผู้สอนตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับพฤติกรรมของตนเองเพื่อความเหมาะสมกับเป็นครูที่ดี ได้แก่ การปรับพฤติกรรมของครูและสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับนักเรียน ใช้วิธีการตั้งกติกาเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันทั้งครู นักเรียนและผู้ปกครองและครูยอมรับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ในขณะที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้ผลประเมิน O-NET เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด ดังนั้น การพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งมีความเกี่ยวข้องผูกพันกับผลคะแนน O-NET จึงต้องมีการขับเคลื่อนคุณภาพผลคะแนน O-NET โดยพิจารณาแนวโน้มและค่าเฉลี่ยของปีที่ผ่านมา รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลทำให้คะแนน O-NET สูงขึ้นหรือต่ำลงเพื่อนำมากำหนดเป้าหมาย กรอบการทำงานและวางแผนร่วมกัน ตั้งแต่ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา (ศูนย์พัฒนาวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศูนย์ ERIC) ตลอดจนศูนย์

พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนกลาง-จังหวัด) และโรงเรียน (นурพา พรหมเจียม, 2554 : เอกสารประกอบการบรรยาย)

สำหรับประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติมคือ กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น/หน่วยงานเอกชนสถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนการ บริหารแบบมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการมากขึ้น ดังที่ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มี จัดการการเรียนรู้โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อ พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสรายุทธ ศรีใจอินทร์ (2552 : 306) ที่กล่าว ว่า ชุมชนส่วนใหญ่เป็นสังคมในชนบทที่ต้องพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติและสถานที่สำคัญหลากหลายเป็น โอกาสให้ขอความร่วมมือ และพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ ได้ โดยมีกลวิธีที่สำคัญคือจัดทำทะเบียนจัดทำทะเบียนและสำรวจข้อมูลแหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียน และชุมชนท้องถิ่นมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยการจัดวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกับคณะครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการเพื่อนร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำแผนการสอนให้เกิดความ สอดคล้องกันในแต่ละสาระการเรียนรู้ รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้และปรับปรุง พัฒนาให้ทันเหตุการณ์ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ทำให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ สอดคล้องกับ ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ที่ระบุว่าให้มีการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการใหม่โดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและทุกภาคส่วน มี ระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ตลอดจนมี การนำระบบและวิธีการบริหารจัดการแนวใหม่มาใช้ควบคู่กับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการ บริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (demand side) โดยให้ผู้เรียนเลือกรับ บริการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 22-23)

2. สภาพแวดล้อมภายนอกด้านภาวะคุกคาม

จากผลการวิจัยพบว่าประเด็นด้านภาวะคุกคามที่ควรนำมาอภิปราย คือ นโยบายการลด อัตรากำลังคนในภาครัฐและมาตรการจูงใจให้ครูออกก่อนเกษียณอายุราชการ ทำให้ภาพรวมของ โรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเป็นองค์กรที่พัฒนาการศึกษา ให้กับผู้เรียนโดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และถ้าโรงเรียนขาดแคลนครูจึงส่งผล กระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบันสพฐ.ยังขาดแคลนครูสาขาต่างๆกว่า 60,000 อัตรา เมื่อโรงเรียนขาดครูย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ทั้งนี้เพราะกระบวนการที่

โรงเรียนจะได้รับอัตราครูที่ย้ายมารับตำแหน่งหรือการจัดจ้างครูซึ่งต้องใช้เวลามาก จึงเป็นสาเหตุให้นักเรียนไม่ได้เรียนหลายสัปดาห์ และเมื่อโรงเรียนได้รับอัตราครูหรือจัดจ้างครูก็เหลือเวลาไม่กี่สัปดาห์นักเรียนก็ต้องสอบเก็บคะแนนกลางภาค จึงทำให้นักเรียนทำข้อสอบไม่ได้คะแนนเนื่องจากไม่ได้เรียนเพราะครูสอนไม่ทัน ดังที่ กลิ่น สระทองเนียม (ม.ป.ป. : ออนไลน์) กล่าวว่าโรงเรียนขนาดเล็กที่ยังขาดแคลนครูอย่างหนัก สำหรับจำนวนครูที่ กพร. มองในภาพรวม พบว่า ครูในปัจจุบันมีจำนวนเพียงพอเพราะไปยึดอยู่กับเกณฑ์ ADB ที่ใช้อัตราส่วนครูต่อเด็ก 1 : 25 คน ซึ่งวิธีคิดเช่นนี้ ไม่สามารถใช้ได้กับโรงเรียนในแต่ละพื้นที่โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กทั้งนี้เพราะถ้าหากคิดตามสูตรดังกล่าวและโรงเรียนมีเด็ก 50 คน มีครู 2 คนซึ่งถือว่ามีความพอดีเกณฑ์ แต่ในทางปฏิบัติจริงโรงเรียนเปิดสอน 6 ระดับชั้นและทุกระดับชั้นต้องสอนครบ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้กับ 1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการอีกรวมทั้งการไปอบรม สัมมนา และร่วมกิจกรรมอื่นๆอย่างต่อเนื่องซึ่งถ้ามีครู 2 คนจึงไม่สามารถปฏิบัติงานดังกล่าวได้ สำหรับกรณีอัตราครูไปกองรวมกันอยู่ที่โรงเรียนในเมืองจนเกินเกณฑ์และยังไม่สามารถเกลี้ยอัตราครูที่มีตำแหน่งและอัตราเงินเดือนอยู่ในโรงเรียนในเมืองไปโรงเรียนที่ขาดแคลนได้ จึงทำให้เป็นปัญหาขาดแคลนครูซึ่งรัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญลำดับต้นๆที่รัฐบาลต้องเร่งรีบแก้ไขโดยด่วนเพราะการพัฒนาคุณภาพเด็กอยู่ที่ครู ในขณะที่ปัญหาการขาดแคลนครูในเชิงปริมาณของประเทศต่างๆที่นักเรียนมีผลการเรียนดี พบว่า จำนวนนักเรียนต่อครูอยู่ที่นักเรียน 10 คนต่อครู 1 คนหรือต่ำกว่านี้ ส่วนประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีนักเรียนมากกว่า 20 คนต่อครู 1 คน และวิชาที่ขาดแคลนมาก คือ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ (สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา 8, ม.ป.ป. : ออนไลน์) นอกจากนี้ปัญหาคูสอนไม่ตรงวุฒิและการขาดแคลนครูในบางพื้นที่ทำให้มีการขาดแคลนครูโดยรวมในเชิงปริมาณและคุณภาพทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษารวมทั้งอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาประกอบกับในอนาคตอีกประมาณ 5 – 10 ปี จะมีครูประจำการเกษียณอายุจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 จึงต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับในด้านการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครู พบว่าคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เป็นอันดับท้ายๆ เข้าสาขาอื่นไม่ได้จึงมาเรียนมีเป็นจำนวนมาก จึงไม่ได้คนเก่งที่มีใจรักมาเป็นครู ในด้านการพัฒนาครู พบว่าขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจังจึงทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพียงพอ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 6)

3. สภาพแวดล้อมภายในด้านจุดแข็ง

จากผลการวิจัยพบว่าประเด็นจุดแข็งที่ควรนำมาอภิปราย คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะและพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่จะ

ขับเคลื่อนนโยบายและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ควรมีลักษณะดังนี้ 1) จัดหาทรัพยากรต่างๆเพื่อช่วยให้ครูประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน 2) มุ่งให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นเป้าหมายหลัก 3) ให้ความสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียนและบุคลากรทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ 3) พัฒนาและกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์กับบุคคลซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับโรงเรียน 4) พัฒนาวัฒนธรรมโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นวิชาการและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 5) ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรการสอนและการประเมินผลของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 6) มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนและให้ความสำคัญกับงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาที่มีประสิทธิผล 7) เป็นผู้ที่สามารถพบเห็นหรือเข้าพบได้ง่าย 8) ใช้ทีมภาวะผู้นำเพื่อพัฒนาหลักสูตร นโยบายของโรงเรียนและส่งเสริมให้บุคลากรของโรงเรียนได้ปฏิบัติงานอย่างอิสระ 9) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ 10) ออกแบบการปฏิบัติงานตามความคาดหวังจากผู้อื่นอย่างเหมาะสมและปฏิบัติให้สอดคล้องอย่างตั้งใจที่จะให้เกิดผลในทางบวก 11) ปรับตัวให้ได้ตามสถานการณ์ที่หลากหลาย (Huber, 2007 : 30 - 34 อ้างถึงใน วิระพงษ์ ไชยหงษ์, 2554 : ออนไลน์) สอดคล้องกับ Hallinger and Murphy (1985 : 221 - 224) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบของผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3) การนิเทศและประเมินผลการสอน 4) การประสานและการนำหลักสูตรไปใช้ 6) การควบคุมและการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 7) การเอาใจใส่ต่อความคิดเห็นของครูและนักเรียน 8) การจัดให้มีสิ่งจูงใจสำหรับครู 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู 10) การสร้างมาตรฐานด้านวิชาการของโรงเรียน 11) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้จากการศึกษางานวิจัยของเพชริน สงค์ประเสริฐ (2550) พบว่า ด้านภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนประกอบด้วย การจัดองค์กรเพื่อการเรียนการสอน การวางแผนองค์กรเพื่อการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน การจัดโครงการพัฒนาบุคลากร และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย การรับรู้และการค้นหาปัญหา การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนปฏิบัติการ การนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินผลลัพท์ ด้านภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนงานวิชาการ การนำแผนไปปฏิบัติ การตรวจสอบประเมินผลงานวิชาการและการปรับปรุงงานวิชาการ ส่วน Glickman and others (2007 : 31 - 32) ได้กล่าวว่า หากผู้บริหาร

สถานศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการแล้ว งานวิชาการจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับเปลี่ยนโรงเรียนปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมในการทำงานของครู ทำให้เกิดทีมงานของครู ทำให้ครูร่วมมือกันปรับปรุงการเรียนการสอนส่วนองค์ประกอบของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Calhoun and Hopkins (1999) ที่สรุปว่า 1) ผู้บริหารและครูสามารถเป็นผู้นำได้ในสิ่งที่ตนเองมีความเชี่ยวชาญ 2) การบริหารจัดการโรงเรียนให้มีความสำคัญกับวัฒนธรรมและบริบทของโรงเรียน 3) ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน 4) ผู้บริหาร ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 5) บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนให้ความช่วยเหลือทั้งด้านเวลา กำลังใจและการปฏิบัติงาน 6) ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการเรียนการสอน 7) ผู้บริหารและครูพัฒนาวิชาชีพการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทั้งการวิเคราะห์ปัญหาแสดงความคิดเห็นอันจะนำไปสู่ความก้าวหน้า 8) โรงเรียนจัดกิจกรรมสัมมนาผลการจัดการเรียนการสอนอย่างตลอดปี 9) จัดระบบบริหารการปกครองนักเรียนแบบประชาธิปไตย มีการศึกษาความต้องการจำเป็นรวมทั้งทำวิจัยปฏิบัติการ 10) บูรณาการความต้องการการเปลี่ยนแปลงที่ตรวจพบผนวกเข้าเป็นโครงการเดียวกัน 11) จัดทำฐานข้อมูลผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงโดยได้ข้อมูลมาจากการวัดอย่างหลากหลาย ในขณะที่ Sergiovanni (2001 : 76) ได้อธิบายภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ต้องสามารถจูงใจให้ผู้ปกครอง ครูและนักเรียนดำเนินการตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการได้ ต้องสามารถยกระดับจริยธรรมให้กับผู้ปกครอง ครูและนักเรียนโดยให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แสดงวิสัยทัศน์ร่วมกัน ต้องสามารถปฏิบัติการตามแผนได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและจากการวิจัยของ มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร (2551 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งเป็นเพราะนักเรียนยังไม่สามารถพัฒนาคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ให้เป็นที่ไปตามที่ผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังและภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางอ้อมต่อคุณลักษณะของนักเรียนผ่านพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ในขณะที่ Witziers, Basker & Kruger (2003) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อนักเรียนทางอ้อม คือ มีอิทธิพลโดยตรงต่อครู ขณะที่ Goddard, Sweetland & Hoy (2000) กล่าวว่า ครูมีอิทธิพลโดยตรงต่อนักเรียน

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล คือ มีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินโครงการและกิจกรรมของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ขอมบั้งเกิดผลต่อคุณภาพการศึกษา ดังที่ วรภัทร ภูเจริญ (2541: 32 - 33) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนต้องพัฒนาทุกองค์ประกอบของระบบการจัดการศึกษาโดยมีเป้าหมายสุดท้ายที่คุณลักษณะ

ของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนเป็นองค์กรที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีองค์ประกอบหลักของระบบ 3 องค์ประกอบสัมพันธ์ต่อกันทั้งปัจจัยการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงานและผลผลิต หากโรงเรียนดำเนินการได้ผลผลิตที่พึงประสงค์แสดงว่าโรงเรียนมีประสิทธิภาพ (Lunenburg and Ornstien,2008:350-353) และถ้าหากการเกิดประสิทธิผลนั้นเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดความพึงพอใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายย่อมหมายถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และหากโรงเรียนดำเนินการตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังกล่าวแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีคุณภาพ (กรมสามัญศึกษา,2542 : 114) และแนวคิดที่นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในปัจจุบัน คือ วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (The Deming Cycle) ซึ่งขั้นตอนของดำเนินการ ประกอบด้วย 1) ขั้นวางแผน (Plan) ได้แก่ การให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีต่อการดำเนินงาน การพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงาน กำหนดนโยบายและเป้าหมาย กำหนดมาตรฐานคุณภาพ กำหนดแนวทาง/วิธีการ กำหนดการสนับสนุนหรือข้อตกลงในการทำงาน มีการกำหนดคณะทำงานที่รับผิดชอบและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 2) ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ได้แก่ ผู้รับผิดชอบลงมือดำเนินงาน ฝ่ายบริหารสนับสนุน/ส่งเสริมตลอดจนผู้รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนิเทศดำเนินการติดตาม กำกับดูแลแล้วบันทึกและรายงาน 3) ขั้นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) ได้แก่ ทีมงานทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากบันทึกการนิเทศกำกับติดตามมาตรวจสอบการทำงานและผลงานเพื่อเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในงานและเกณฑ์คุณภาพที่กำหนดแล้วบันทึกข้อมูล 4) ขั้นการแก้ไขปัญหา (Action) ผู้รับผิดชอบนำผลจากการตรวจสอบในขั้นตอนที่ 3 มาปรับปรุงแก้ไขการทำงานในส่วนต่างๆให้ดียิ่งขึ้น แล้วจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานใหม่ในปีต่อไป

4. สภาพแวดล้อมภายในด้านจุดอ่อน

จากผลการวิจัย พบว่า ประเด็นจุดอ่อนที่ควรนำมาอภิปราย คือ คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นปัญหาของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและการแก้ไขปัญหาครูขาดแคลนที่ได้ดำเนินการมาในปัจจุบันด้วยวิธีการจ้างครูรายเดือนตามงบประมาณไปทดแทนส่วนที่ขาดเพื่อรองรับย้ายหรือโอนหรือบรรจุใหม่ ซึ่งล้วนต้องใช้เวลาทั้งสิ้นจึงเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทั้งนี้เพราะการจ้างครูซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เพิ่งจบการศึกษาและอยู่ในระหว่างรองาน ซึ่งถ้าโรงเรียนไม่มีกระบวนการคัดเลือกที่ดี ย่อมได้ครูอัตราจ้างที่ไม่มีคุณภาพซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอนและผู้เรียน ดังที่ สมบัติ นพรัตน์ (2553: เอกสารประกอบคำบรรยาย) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญสำหรับคุณภาพของระบบโรงเรียน คือ การคัดเลือกคนเป็นครูรวมทั้งการพัฒนาครูระหว่างเรียนและประจำการ ระบบการเรียนการสอนที่ดีหมายถึง งานวิชาการ ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการ

สอน การวัด/ประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตรและปัจจัยเกื้อหนุนคุณภาพนักเรียนเกิดจากปัจจัยและกระบวนการผลิตเช่นเดียวกับครูแนวใหม่ที่เน้นคุณภาพ นอกจากนี้ ครูอัตราจ้างยังเข้าไปช่วยสอนแก่ช่วงระยะเวลาหนึ่งตามงบประมาณที่ได้รับมาเท่านั้น ส่วนนี้หากมองถึงความต่อเนื่องในการพัฒนาเด็ก อาจเกิดปัญหาตามมาได้ เช่น ครูอัตราจ้างที่ต้องไปสอนเด็กชาวไทยภูเขาซึ่งส่วนใหญ่ใช้ภาษาบรรพบุรุษ พูดภาษาไทยไม่ได้ ครูอัตราจ้างเข้าไปในพื้นที่ใหม่ในเวลา 3 – 4 เดือน ซึ่งไม่สามารถพูดภาษาท้องถิ่นของชาวไทยภูเขาได้เช่นกัน ทำให้การสื่อสารกับการสอนเด็กเป็นไปด้วยความยากลำบาก แต่พอครูเริ่มรู้และพูดภาษาท้องถิ่นได้ก็หมดงบประมาณการจ้างต้องรองบประมาณใหม่ และจ้างครูอัตราจ้างคนใหม่ไปแทนซึ่งปัญหาเดิมก็จะวนกลับมาให้เห็นเช่นนี้อีก สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งเป็นสถานที่จัดการเรียนรู้ของลูกหลานของนครระดับรากหญ้าซึ่งยากกับการแก้ไขตนเอง ทั้งปัญหาขาดแคลนครูและครูขาดคุณภาพด้วยไม่มีปัจจัยที่เพียงพอซึ่งทำให้ปัญหาจึงยังคงอยู่กับโรงเรียน โดยเฉพาะปัญหาขาดแคลนครูที่บางโรงเรียนมีครูคนเดียวต้องสอนครบทุกชั้นและทุกวิชาหรือครู 1 คนต้องสอนหลายชั้นหรือหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้โอกาสที่เด็กจะได้เรียนรู้หรือได้รับการพัฒนาด้านต่างๆ อย่างเต็มศักยภาพเป็นไปได้น้อย (กลิ่น สระทองเนียม (ม.ป.ป. : ออนไลน์) ในขณะที่รัฐบาลมีนโยบายยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบด้วยความเชื่อว่าครูคือทรัพยากรบุคคลและเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ดีขึ้นโดยกระทรวงศึกษาธิการมีความมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบกระบวนการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดีมีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครูคณาจารย์ มีปริมาณครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอตามเกณฑ์และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน ขณะเดียวกันสามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีสภาวิชาชีพที่เข้มแข็งบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในอาชีพ มีขวัญกำลังใจอยู่ได้อย่างยั่งยืน (สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา 8 (ม.ป.ป.: ออนไลน์)

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลด้านสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามขอบข่ายงานด้านวิชาการ 17 ด้าน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นคือ ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่นเนื่องจากหลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ดังที่ สุธี วรประดิษฐ (ม.ป.ป.: ออนไลน์) กล่าวว่า หลักสูตรแกนกลางยังมีข้อบกพร่องบางประการ เช่น ความไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของผู้เรียน ชุมชน วัฒนธรรมประเพณี อาชีพและค่านิยม ทำให้ผู้เรียนไม่สนใจที่จะศึกษาเพราะเป็นเรื่องไกลตัว จึงทำให้ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนซึ่งเป็นความมุ่งหมายในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 12 - 16) ได้สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 27 ดังนี้

“ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจน เพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ”

สอดคล้องกับอัญชลี ธรรมวิธิกุล (2552 : ออนไลน์) ที่กล่าวว่า หลักสูตรท้องถิ่นสร้างขึ้นจากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน หลักสูตรท้องถิ่นจะสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นนั้นๆ เป็นการเรียนรู้จากภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่น ผู้เรียนแสวงหาองค์ความรู้ที่ตอบสนองกับวิถีชีวิตของตนเอง ปรับตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้เรียนจะเรียนรู้ตามสภาพจริงของตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้การพัฒนาตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้ ส่วนปัญหา คือ ขาดวิทยากรท้องถิ่น เป็นปัญหาของโรงเรียนในการพัฒนาหรือจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ได้มาจากการวิเคราะห์มาตรฐานตัวบ่งชี้และสาระการเรียนรู้แกนกลางตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นทั้ง 8 กลุ่มสาระและจากการศึกษาข้อมูล สารสนเทศ สภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน สังคม แล้วนำมาสังเคราะห์จัดเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ เพื่อกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะการดำเนินการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นในระดับรากหญ้าต้องศึกษาข้อมูลจาก 3 แหล่ง คือ สังคม ผู้เรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิชา หลังจากนั้นนำมากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายชั่วคราวซึ่งจะถูกถ่วงดุลโดยทฤษฎีการเรียนรู้และปรัชญาเพื่อตัดทอนจุดมุ่งหมายที่สำคัญน้อยไม่จำเป็นออกไป ทำให้ได้จุดมุ่งหมายที่แท้จริง แล้วจึงกำหนดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้าย (Tyler.

1949 : 3) ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จึงมีความจำเป็นและสำคัญที่ต้องมีการดำเนินการเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหากิจกรรม นักวิจัยด้านหลักสูตร ครู ศึกษานิเทศก์ นักบริหาร ตัวแทนประชาชนและผู้เรียน ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและความภาคภูมิใจในการพัฒนาตนเองและสามารถนำเอาภูมิปัญญา องค์ความรู้และทรัพยากรของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

ด้านการวางแผนด้านวิชาการ คือ ศึกษาศาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการของโรงเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพ เนื่องจากทำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบข้อมูลที่แท้จริงและวางแผนจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ(ม.ป.ป. : 18) ระบุไว้ในหนังสือมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 ว่าหากเปรียบเทียบ แผนงานเป็นสมอง หรือเป็นแผนที่หรือเป็นเข็มทิศแล้ว งานวิชาการก็คือหัวใจของโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกกันไม่ได้ การบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จต้องตระหนักให้ได้ว่าหัวใจของการจัดการศึกษา คือ ผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการโรงเรียนใดเป็นอย่างไรให้ดูได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้นๆ การวางแผนจึงเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ของงานวิชาการที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนช่วยให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ นอกจากนี้ยังสามารถบูรณาการร่วมกับฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษา ซึ่งในการวางแผนงานวิชาการนั้นจำเป็นต้องมีการรวบรวมข้อมูล และจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบันเพื่อสะดวกในการนำไปใช้ มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล ระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการเกี่ยวกับงานวิชาการ มีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติขึ้นใช้ในโรงเรียน มีการจัดทำเป็นเอกสารคู่มือครูหรือคู่มือนักเรียน ตลอดจนการทำแผนงานวิชาการที่เป็นลายลักษณ์อักษร มีคณะกรรมการวิชาการ รับผิดชอบปฏิบัติตามแผน ดำเนินการตามแผน มีการติดตามประเมินผล มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการส่วนปัญหา คือ หลักสูตรโรงเรียนบางเรื่องไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นซึ่งแสดงว่าโรงเรียนไม่ได้ทำตามแนวทางของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่กรมวิชาการเสนอไว้ คือ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค สถานศึกษาจะต้องกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้สถานศึกษามีอิสระในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง แต่ประเด็นสำคัญอยู่ตรงที่ว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังนั้นจะต้องมีความสำคัญและจำเป็นส่งผลโดยตรงต่อมาตรฐานการเรียนรู้ นั้นๆ จนสามารถเชื่อถือได้ว่า ถ้าบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังดังกล่าวแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่แท้จริง โดยกำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค มีการวิเคราะห์จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตาม

กลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นนั้นๆ กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้นั้นๆ โดยใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต จัดทำคำอธิบายรายวิชาโดยการนำมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นสาระการเรียนรู้ ระยะเวลา จำนวนหน่วยกิต มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาโดยอาจเขียนเป็นความเรียงหรือแยกเป็น 2 ส่วน จัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยนำสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่มีความความสัมพันธ์กันมาบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ และจำนวนเวลาสำหรับการเรียนรู้ ซึ่งในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้นี้อาจบูรณาการทั้งภายในและระหว่างสาระการเรียนรู้หรืออาจเป็นการบูรณาการที่สอดคล้องกับชีวิตจริง โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับการจัดการเรียนรู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยควบคู่ไปกับคำอธิบายรายวิชาแล้วกำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545 : 28-29)

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา คือ ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ช่วยทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้เร็วขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอศรายุทธ ศรีใจอินทร์ (2552 : 301) พบว่า กลยุทธ์ สนับสนุนให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ซึ่งข้อมูลสารสนเทศในชุมชนที่สามารถนำมาเป็นข้อมูลการบริหารงาน วิชาการได้อย่างมาก เช่น ข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนด้านอื่นๆ ที่สามารถ นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ อย่างไรก็ตามในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้รู้เท่าทันนักเรียนและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียนนั้น ครู จะต้องเรียนรู้ในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสื่อสาร หรือโปรแกรมบนระบบเครือข่ายบางโปรแกรม เช่น การใช้ i-pod i-phone My Space Facebook Hi5 Twitter การส่ง SMS การใช้ Blog ฯลฯ (สิรินันท์ ศรีวีระสกุล, 2553 : 342) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : 37) ที่เสนอให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) เกี่ยวกับการพัฒนาระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาโดย 1) สนับสนุนหน่วยงานทั้งภาครัฐและ เอกชนผลิตสื่อการเรียนการสอน หนังสือ ตำราเรียนรวมทั้งบทเรียนและเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพ ผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสนับสนุนให้มี ระบบการทดสอบผู้เรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2) สนับสนุนสื่อสารมวลชนทุกแขนงผลิตรายการและ เนื้อหาสาระที่มีคุณภาพและเปี่ยมประโยชน์ในการศึกษา และเรียนรู้ของประชาชน 3) ส่งเสริม สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพิ่มโอกาส และพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู คณะอาจารย์อย่างจริงจังโดยใช้เทคโนโลยีเครือข่ายไว้

สายความเร็วสูง อาทิ ระบบ WiMAX, ระบบ ADSL ระบบ EdNet เป็นต้น 4) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาที่เข้าถึงง่าย ประหยัดและสะดวกต่อการใช้โดยเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ รวมทั้งเครือข่ายวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเป็นเครือข่ายเพื่อการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเปิดโอกาสการเรียนรู้อย่างกว้างขวางทั่วถึง ในขณะที่โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมา อ่องแสงคุณ (2549 : 425) ที่พบว่ากลยุทธ์ที่เหมาะสมในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในกลยุทธ์ที่ 15 คือสนับสนุนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยพัฒนาการจัดการข้อมูลให้เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันและการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนปัญหา คือ นักเรียนขาดทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษานั้น จากการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : 85 - 86) พบว่าจากการวัดความรู้ของผู้เรียนในด้านวิชาการ 5 วิชา ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ พบว่า ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ความสามารถในการวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 30.51 และร้อยละ 38.42 ตามลำดับ) วิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 47.09 และร้อยละ 47.53 ตามลำดับ) วิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (ร้อยละ 58.23) ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าความสามารถของผู้เรียนในวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 30.17, 19.02 และ 30.55 ตามลำดับ) วิทยาศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 58.23) และเมื่อเทียบคุณภาพของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษา กับนานาชาติประเทศจากผลการประเมินโครงการ Programmed for International Student Assessment : PISA แล้วพบว่า นักเรียนไทยทำคะแนนได้ดีกว่าประเทศที่มีรายได้ใกล้เคียงกัน แต่ยังล้าหลังประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ และมีสัดส่วนของนักเรียนที่ทำคะแนนในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 4 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,ม.ป.ป.:4) และจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยของ IMD (International Institute for Management Development) เมื่อปี พ.ศ.2551 ที่ผ่านมาพบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 43 จาก 55 ประเทศ ดีขึ้นเมื่อเทียบจากปี พ.ศ. 2547 – 2550 ที่ประเทศไทยได้อันดับ 48 46 48 และ 46 จาก 60 60 61 และ 55 ประเทศตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ตัวบ่งชี้จำนวน 6 เกณฑ์ ได้แก่ การลงทุนทางการศึกษา อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับประถมศึกษา อัตราส่วนนักเรียนต่อครูระดับมัธยมศึกษา อัตราการเข้าเรียนสุทธิในระดับมัธยมศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษาและการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวถือเป็นจุดอ่อนของประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากอันดับของแต่ละเกณฑ์ในปี พ.ศ. 2551 แล้วพบว่า ไม่มีเกณฑ์ไหนเลยที่ได้อันดับเกิน

ครึ่งจากประเทศที่เข้ารับการประเมินทั้งหมด

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่โรงเรียนพึงปฏิบัติ ทั้งนี้ เพราะประเด็นสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 จะเป็นกรอบ/แนวทางสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระสำคัญที่ผู้เรียนพึงได้รับหลังจากจบการศึกษาแล้วดังนั้นผู้บริหารการศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน ซึ่งสาระของหลักสูตรมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม มีการบริหารจัดการให้ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ปฏิบัติจริง ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการบูรณาการโดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้วัดผลประเมินผลตามสภาพจริงเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการสนับสนุนการนิเทศติดตามตรวจสอบ ประเมิน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการซึ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน (กรมวิชาการ, 2545 : 5) ส่วนปัญหา คือ หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจึงทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ จิตระดับ (2548 : ออนไลน์) กล่าวว่า การเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ทำให้ครูป่วนและความไม่แน่นอนของหลักสูตรที่ใช้เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาตามอารมณ์และความต้องการของรัฐมนตรีบ้าง การเข้าใจผิดของนักหลักสูตรในกระทรวงศึกษาธิการ ล้วนสร้างความปวดเศียรเวียนเกล้า วันดีคืนดีครูต้องมาเป็นนักผลิตนักสร้างหลักสูตร ทั้งๆที่เป็นผู้ใช้ผู้บริโภคหลักสูตรมาโดยตลอดต่อมามีหลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรแกนกลางให้โรงเรียนช่วยกันทำเวลาผ่านไปปีเศษใกล้เสร็จบางแห่งทดลองใช้ ส่วนกลางบอกยกเลิกให้ยึดหลักสูตรที่กระทรวงทำขึ้น 70:30 สอนหนังสือเข้าข่ายทำกิจกรรมและอื่นๆ ขณะนี้ครูยังไม่ทราบว่าจะใช้เล่มไหนเป็นหลัก สับสน ไม่มีจุดยึด ในขณะที่ สมบัติ นพรัก (ม.ป.ป.:ออนไลน์) กล่าวว่า การเปลี่ยนนโยบาย ยังมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับนโยบายบ่อยครั้งเท่าใด นโยบายของผู้บริหารคนเดิมก็จะถูกยกเลิกหรือลະเลย ผู้บริหารคนใหม่ก็จะกำหนดนโยบายใหม่ ครูก็ต้องเริ่มต้นทำงานกันใหม่อย่างไม่มีเวลาสิ้นสุด

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากประสบการณ์เดิม โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ความพร้อม 2) แรงจูงใจ 3) กิจกรรม 4) การฝึกทักษะ 5) การประเมินผลความรู้ 6)

การนำความรู้ไปใช้และในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลตามความสนใจและศักยภาพของแต่ละคน โดยการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเนื้อหาสาระ ตลอดจนกิจกรรมต้องสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและการแก้ปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะพึงประสงค์ตลอดจนการผสมผสานความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุล จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ อย่างกัลยาณมิตรและมีการพัฒนาครู ส่วนปัญหา คือ การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูยังทำได้ไม่ทั่วถึง ทั้งนี้เพราะการนิเทศติดตามเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับติดตามการปฏิบัติงานของครู สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 21) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันการนิเทศการศึกษาโดยศึกษานิเทศก์ไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากการขยายตัวในด้านจำนวนโรงเรียนและขนาดของโรงเรียนตลอดจนครู-อาจารย์มีจำนวนมากขึ้นการนิเทศการศึกษาจากภายนอกโดยศึกษานิเทศก์ย่อมไม่เพียงพอ ประกอบกับปัจจุบันครู-อาจารย์ มีคุณวุฒิสูงขึ้น โรงเรียนมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ระบบการนิเทศการศึกษาต้องปรับปรุง พัฒนาให้ทันกับสภาพปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน จึงเป็นแนวทางหนึ่งในความพยายามที่จะปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ด้านการวัดผลประเมินผลและการเน้นการเทียบโอนผลการเรียน คือ กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาซึ่งเป็นการกำหนดจำนวนตัวเลขให้กับสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏในสิ่งของที่จะวัด ส่วนการประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสินคุณค่าตามความเป็นจริง โดยที่ประโยชน์ของการวัดและการประเมินผล มีดังนี้ 1) ปรับปรุงการเรียนการสอนของครู 2) ปรับปรุงการเรียนการสอนของผู้เรียน 3) ปรับปรุงระบบการบริหารในโรงเรียน 4) เป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป 5) เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของโรงเรียนในด้านการรับนักเรียน 6) เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด.....ส่วนมาตรา 26 ระบุว่า ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่กันไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม ดังนั้นในการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงจึงเป็นการประเมินที่ดำเนินไปพร้อมๆกับการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน การประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน การพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน การใช้ข้อมูลที่หลากหลาย คุณภาพของผลงานของผู้เรียนเน้นที่การบูรณาการความรู้ ความสามารถหลายๆด้าน ตลอดจนประเมินด้านความคิดวิเคราะห์สังเคราะห์และเน้นการมีส่วนร่วม ในการประเมินจากผู้ปกครอง ครู และการประเมินตนเองของผู้เรียน โดยมีเครื่องมือในการวัด ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล การสังเกต แบบสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมงาน แบบทดสอบ ส่วนปัญหา คือการวัดผลของครูยังไม่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนทุกคนต้องตระหนัก ดังที่ วสันต์ ทองไทย (ม.ป.ป.: ออนไลน์) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง คือการวัดและการประเมินผลที่สอดคล้องกับความสามารถ หรือคุณลักษณะตามสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน จาก การปฏิบัติที่ผู้สอนมอบหมายงานหรือกิจกรรม ซึ่งให้ผู้เรียนทำตามที่กำหนด หรือเลือกทำตามความถนัด ความสนใจ งานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ทำ มักจะมีลักษณะที่แตกต่างกันตั้งแต่ข้อสอบ เขียนตอบและการปฏิบัติตามสถานการณ์ชีวิตจริง ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถคาดคะเนสถานการณ์จริงที่ผู้เรียนจะนำผลการเรียนรู้ไปใช้ได้อย่างแน่ชัดก็ตาม แต่ก็สามารถดำเนินการปฏิบัติที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์ในชีวิตจริงได้ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลาย รวมทั้งมีการจัดทำระบบข้อมูลเพื่อ สะดวกแก่การนำมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ในงานที่มีคุณค่าหรือมีความสำคัญและมีความหมายเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน มีลักษณะ เหมือนกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มิใช่เพียงการวัดด้วยกระดาษดินสอ เป็นการประเมินที่ ครอบคลุมคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนตามความคาดหวังของวิชาชีพ เป็นการประเมินความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะผู้เรียน ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริง และเน้นความสามารถที่ แท้จริงของผู้เรียน โดยการตรวจสอบถึงทักษะการคิดขั้นสูงและการนำไปใช้ เป็นการประเมินที่ สามารถสื่อสารให้ผู้เรียนได้เข้าใจในงานที่เขาปฏิบัติได้อย่างดีว่า เป็นไปตามมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ กำหนดไว้อย่างไร การประเมินตามสภาพจริงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมในการรวบรวมข้อมูล ด้วยการ ให้งานเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติและตรวจสอบด้วยการสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึก จากการให้ ทำงานกลุ่มเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาที่สงสัย การทำแฟ้มงาน เป็นต้น

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหาร จัดการคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูล ที่ผ่านกระบวนการอย่างมีขั้นตอนจึงมีความน่าเชื่อถือที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูควรใช้ในการแก้ปัญหา ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับความสำคัญของการวิจัยสำหรับผู้สอนไว้ในมาตรา 5 ข้อ 5 “สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน

และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้” และมาตรา 30 ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาจากข้อกำหนดของพระราชบัญญัติฯ ทั้ง 2 มาตราสามารถสรุปได้ว่า ครูผู้สอนจะต้องเป็นบุคคลที่มีการวิจัยเป็นเครื่องมือทั้งในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอๆ และเป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือวิธีการ/ นวัตกรรมที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายคือ เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการในการบริหารจัดการตามภารกิจของสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีหลักการและเหตุผลด้วยตนเองอันจะนำไปสู่ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนต่อไป ซึ่งผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงจำเป็นต้องให้ความสนใจและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการวิจัยเพื่อทำให้องค์ประกอบประสบความสำเร็จ (กรมวิชาการ, 2545) ส่วนปัญหา คือ ครูยังทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาคือการเรียนการสอนไม่เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยซึ่งครูประจำการที่สอนอยู่ในโรงเรียนจำนวนมากที่ยังขาดแนวความคิด และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย จนกระทั่งสามารถทำวิจัยได้ในฐานะครู-ผู้วิจัย ที่ไม่ใช่มีหน้าที่แต่เพียงจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเท่านั้น แต่จะต้องสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแสวงหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้โดยส่วนมากบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งครูผู้สอนในฐานะ “คนใน” ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลาย่อมได้เปรียบนักวิจัยที่เป็น “คนนอก” (ที่เข้ามาเก็บรวบรวมผลเพื่อนำเสนอเป็นผลงานของตน) จะเป็นผู้ที่รู้ปัญหาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างลึกซึ้ง เพียงแต่ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่หมั่นแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือนวัตกรรมที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนเพิ่มเติมอยู่เสมอ จึงกล่าวสรุปได้ว่า ครูในฐานะ “ครู-ผู้วิจัย” ในยุคปฏิรูปการศึกษา จะต้องทำหน้าที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปพร้อมๆ กับการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีการที่จะพัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ตามแผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอน (Teaching and learning) การวิวัฒนาการ (Improving and Developing) และการวิจัย (Researching) (ชมรมวิชาชีพครูกลุ่มแม่น้ำท่าจีน, ม.ป.ป.: ออนไลน์)

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ คือ สํารวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นซึ่งแหล่งเรียนรู้มีความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 25 ระบุว่า รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประสานและจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน โดยการสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันการศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียงเพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน และแหล่งเรียนรู้ที่มีในโรงเรียนอยู่แล้ว ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เรือนเพาะชำ สวนหย่อม ห้องจริยธรรม ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพลศึกษา ห้องพยาบาล ห้องครัว ฯลฯ เป็นต้น ส่วนแหล่งเรียนรู้ที่มีในชุมชน ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ ศูนย์กีฬาและนันทนาการ ฯลฯ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดพระเป็นศูนย์รวมของวิชาการต่างๆ ที่ครูและนักเรียนสามารถเข้าไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าร่วมกันได้ (กรมวิชาการ, 2545) ส่วนปัญหา คือ ขาดการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สอดคล้องกับ นิคม ชมพูลง (2545) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ท้องถิ่น มีลักษณะต่างคนต่างทำจึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้นําไป การได้ ขาดการยอมรับภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ท้องถิ่น การละเลยละทิ้งภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ท้องถิ่น การรับภูมิปัญญาใหม่เข้ามาอย่างขาดความระมัดระวัง ขาดความเชื่อมั่นในภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ของตน ภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ใหม่ทำลายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ การดำรงชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบันผิดปดิ ระบบการศึกษาแผนใหม่ละเลยกระบวนการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ท้องถิ่น ขาดนโยบายในการส่งเสริมด้านภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ท้องถิ่น การจัดการศึกษาไม่สามารถขยายโอกาส การสืบทอดมรดกภูมิปัญญาและแหล่งการเรียนรู้ท้องถิ่นไว้ได้ การบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการศึกษาสืบทอดภูมิปัญญาไทย

ด้านกรนิเทศการศึกษาคือ จัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังที่ Glickman (2007 : 330-331) กล่าวว่า ผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษาต้องสามารถนำแนวคิดในการนิเทศมาช่วยเหลือครูให้เกิดการพัฒนา ได้แก่ 1) การนิเทศตรง เป็นการชี้แนะ ชี้แนะและติดตามกำกับให้ครูปฏิบัติกรจัดการเรียนการสอนตามหลักทฤษฎีตามความเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและ

สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมของโรงเรียน การนิเทศแบบนี้ใช้กับครูที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการสอนน้อยหรือไม่ตั้งใจทำงาน 2) การนิเทศโดยใช้ข้อมูลแหล่งสืบค้นหาความรู้กับครู เป็นการช่วยเหลือครูที่มีความสามารถและความตั้งใจระดับหนึ่ง แต่ยังขาดหลักการและแนวปฏิบัติทางทฤษฎี ผู้บริหารสามารถช่วยเหลือได้โดยบอกแหล่งขององค์ความรู้หรือทักษะที่ครูจะไปค้นคว้ามาเพิ่มเติมศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนได้ การนิเทศแบบนี้ใช้กับครูที่มีความตั้งใจแต่ขาดองค์ความรู้และทักษะ 3) การนิเทศโดยทำงานร่วมกับครู เป็นการช่วยเหลือครูโดยผู้บริหารเข้าไปมีส่วนร่วมกับครูในการเสนอแนวความคิดการปรับปรุงหลักสูตร อภิปรายเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนการสอนร่วมมือกันออกแบบกระบวนการเรียนการสอน ร่วมมือกันวัดประเมินผลหรือการวิจัยในชั้นเรียน การนิเทศแบบนี้ใช้กับครูที่มีความรู้และประสบการณ์แต่ยังขาดแรงจูงใจ 4) นิเทศทางอ้อมเป็นการกระตุ้นให้ครูก็คิดแก้ปัญหาการเรียนการสอนเอง เช่น กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เอง เนื้อหาสาระ ออกแบบกระบวนการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ออกแบบสื่อการเรียนการสอน ออกแบบการจัดและประเมินผล รวมทั้งการวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้บริหารคอยช่วยเหลือหากมีข้อผิดพลาด การนิเทศแบบนี้ใช้กับครูที่มีความรู้และทักษะรวมทั้งแรงจูงใจในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2552 : ออนไลน์) ได้อธิบายว่า การนิเทศภายในเป็นการกำกับติดตามในระดับชั้นเรียน และระดับเครือข่ายการเรียนรู้จากฝ่ายบริหารและคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ มีวิธีดำเนินการทั้งในรูปแบบคณะกรรมการที่วางแผนอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการนิเทศการศึกษา และมีโรงเรียนที่ใช้การนิเทศภายในเป็นการจัดการความรู้แบบไม่เป็นทางการมีทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนโดยครูกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และใช้การนิเทศงานเป็นกระบวนการที่ฝ่ายบริหารพบปะครูที่ปรึกษาเพื่อรับทราบสภาพปัญหา และให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของโรงเรียน 2) เพื่อบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพที่ยั่งยืน 3) เพื่อสำรวจ วิเคราะห์และประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 4) เพื่อพัฒนาหลักการและสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน 5) เพื่อเป็นการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ซึ่งจะนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับหลักการนิเทศ มีดังนี้ 1) การนิเทศต้องมีความสัมพันธ์กับการบริหาร 2) การนิเทศต้องอยู่บนพื้นฐานของจุดมุ่งหมาย เป้าหมาย นโยบายและแผน 3) การนิเทศควรเป็นกิจกรรมที่มีเหตุผล 4) การนิเทศควรเป็นเรื่องของความร่วมมือ 5) การนิเทศควรเป็นการสร้างสรรค์ ส่งเสริมและแก้ปัญหา 6) การนิเทศควรส่งเสริมความก้าวหน้าและความเจริญของงานของนักเรียนและครู 7) การนิเทศควรมีการประเมินตนเองอยู่เสมอ (กรมวิชาการ, 2540) ส่วนปัญหาของการนิเทศ คือ ขาดกำหนดการนิเทศที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทแข สมบูรณ์สิน

(2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สถานศึกษาไม่มีระบบการนิเทศที่ดีซึ่งข้อเสนอแนะ คือ สถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง วิธีการอาศัยหลักการและเหตุผลและข้อมูลที่จะได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป ในการวางแผนยังกำหนดวิธีการว่าจะทำอย่างไร โดยกำหนดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ซึ่งในการจัดทำแผนงานและโครงการนั้น ต้องจัดทำล่วงหน้าก่อนที่จะดำเนินการนิเทศ เช่น ถ้าต้องการนิเทศในเรื่องการสอนและจากการศึกษา พบว่า ครูอาจารย์ยังขาดการนำสื่อการสอนมาใช้ยังใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากกว่าวิธีสอนอื่น จึงควรจัดแผนงานและโครงการนิเทศในด้านการส่งเสริมการใช้สื่อการสอน โครงการสาธิตการสอนแบบต่างๆ เป็นต้น การจัดทำแผนงานและโครงการถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายละเอียดของแผนซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ให้เฉพาะมากขึ้นและกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น ดังนี้ 1) แจกแจงกิจกรรมนิเทศที่จะทำในโครงการนั้น 2) กำหนดแผนงานการนิเทศรวมถึงการกำหนดหน่วยปฏิบัติค่าใช้จ่าย เวลาและสถานที่ เป็นต้น 3) จัดทำงบประมาณโครงการ การขออนุมัติและการดำเนินงาน (www.oknation.net, ม.ป.ป. : online)

ด้านการแนะแนว คือ จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการแนะแนวและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีหลักการที่เหมือนกัน คือ การป้องกัน การแก้ไข และการพัฒนา โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ขาดครูที่จบแนะแนวโดยตรง ทั้งนี้เพราะครูที่ทำหน้าที่แนะแนวมักเป็นครูที่มีคาบสอนต่ำกว่าเกณฑ์และผู้บริหารมอบหมายให้ทำหน้าที่แนะแนว ดังที่ คมเพชร จัตรสุภกุล (2551: ออนไลน์) กล่าวว่า บางโรงเรียนขาดครูแนะแนวจึงให้ครูสอนวิชาอื่นๆเข้ามาเป็นครูแนะแนว ครูบางคนสอนสัปดาห์ละ 20 ชั่วโมงจะไปแนะแนวอะไรเด็ก อีกทั้งครูเหล่านี้ไม่เคยเรียนวิชาแนะแนวมาก่อนจึงไม่มีใครอยากจะทำแนะแนวเด็ก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารไม่สนใจงานแนะแนว อัตราก็ไม่ให้ งบประมาณก็ไม่ได้ บางโรงเรียนห้องแนะแนวเด็กยังไม่มีใช้ แต่บางแห่งมองงานแนะแนวโดยแนะแนวให้เด็กสอบเข้ามหาวิทยาลัยในระดับชั้นสูงขึ้นให้ได้มากกว่าซึ่งไม่ถูกต้อง งานแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนต้องทำเป็นองค์รวมเป็นการแนะแนวชีวิต ทั้งปัญหาส่วนตัว สังคม การคบเพื่อน การเรียนอยู่ภายใต้บริบทการแนะแนวทั้งหมดเพื่อให้เด็กดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างประสบความสำเร็จและอยากให้ครูในโรงเรียนทำความเข้าใจถึงบทบาทของครูแนะแนวเสียใหม่ ครูบางคนต้องคุยกับเด็ก นี้คือ งานหลักของการแนะแนว หากผู้บริหารและเพื่อนครูยังไม่เข้าใจครูแนะแนวก็ต้องอบรมผู้บริหารและครูเหล่านั้นให้เข้าใจถึงบทบาทของครูแนะแนวในโรงเรียน สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผู้บริหาร กระทรวงศึกษาธิการ

ต้องเข้าใจงานแนะแนวในโรงเรียนและพร้อมสนับสนุนอย่าลืมนำงานแนะแนวคือหัวใจในการช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่ไข สนับสนุนให้เด็กใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องถูกทางสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา มีสุข และคณะ (2553 : ออนไลน์) พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่มีครูแนะแนว 1 คน

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาคือจัดระบบ โครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายใน ทั้งนี้เพราะถ้าระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนไม่เข้มแข็ง ย่อมส่งผลกระทบต่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษา จาก สมศ. ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2544 : 107) ได้กล่าวว่าสถานศึกษาต้องจัดให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและต้องมีความชัดเจน โดยทุกเรื่องโดยใช้วงจรคุณภาพที่เรียกว่า PDCA กล่าวคือต้องมีการร่วมกันวางแผน มีการร่วมกันปฏิบัติตามแผน มีการร่วมกันตรวจสอบและมีการร่วมกันปรับปรุงจนครบวงจรตั้งแต่วงจรการเรียนรู้ของผู้เรียน วงจรการสอนของครู วงจรการบริหารของผู้บริหาร วงจรการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา และวงจรการดำเนินงานของการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองเป็นประจำทุกปีและทุกๆ 5 ปีจะมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมินว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพอย่างไรเมื่อเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด ส่วนปัญหา คือ การสร้างเครื่องมือในการประเมินไม่ครอบคลุมตัวบ่งชี้และได้ไม่ครบตามมาตรฐาน จึงเป็นสาเหตุประการหนึ่ง ที่ทำให้โรงเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่ผ่านการประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทั้งนี้เพราะหลักการสำคัญของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 1) หลักการพัฒนาผู้เรียน 2) หลักการเป็นเครื่องมือในการบริหาร 3) หลักการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยที่กระบวนการประกันคุณภาพภายในมี 3 ขั้นตอน คือ 1) การควบคุมคุณภาพ 2) การตรวจสอบคุณภาพ 3) การประเมินคุณภาพของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ของหน่วยงานต้นสังกัด มีการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน นอกจากนี้ ยังมีการประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในการ

ประเมินสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ดังนั้นการเตรียมเครื่องมือประเมินโดยรวม เครื่องมือประเมินที่เกี่ยวกับนักเรียนหรือครูหรือผู้ปกครอง ฯลฯ ให้เป็นฉบับเดียวกันสำหรับแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้การประเมินเพียงครั้งเดียว แล้วทำให้ได้ข้อมูลทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มมนุษย์นั้นๆอย่างครบถ้วน ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ให้ข้อมูล (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (ม.ป.ป. : ออนไลน์)

ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการคือศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน เป็นการให้ความรู้ เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา ทั้งที่ จัดโดยบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชนและท้องถิ่น ดังที่งานวิจัยของ ฉันทแข สมบูรณ์สิน (2547 : บทคัดย่อ) และวิวัฒน์ สุวรรณอภิชน (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาน้อยจึงควรเปิดโอกาสให้ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษามากขึ้น ทั้งนี้เพราะปัญหาเกิดจากประชาชนท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้นต่อการพัฒนาตนเอง

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นคือประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อื่นทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นการช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษา หรือต่างเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน การบริหารชั้นเรียน การดูแลอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่ การบริหารวิชาการ การเงิน การบริหารงานบุคคล การดูแลสุขภาพอนามัยของผู้เรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน นั้นดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ คือ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วน

สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และการ ดำเนินการกระทำได้เพียงบางกลุ่มสาระการเรียนรู้เท่านั้น ทั้งนี้เพราะปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานวิชาการ มีงบประมาณไม่เพียงพอ มีสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย จำนวนครูไม่ครบชั้นและไม่ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและขาดความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์วิจัย (มยุรี สมใจ, 2551 : บทคัดย่อ)

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ ดำรงและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา โดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ส่วนปัญหา คือ ครูมีภาระงานในสถานศึกษามากเกินไป สอดคล้องกับ สมบัติ นพรัก (ม.ป.ป.: ออนไลน์) ที่กล่าวว่า ภาระงานครูมีมากเกินไป เพราะครูนอกจากทำหน้าที่การสอนโดยตรงแล้ว ครูยังทำงานธุรการ งานสารบรรณ งานการเงิน งานประกันคุณภาพ งานจิตอาสาในโรงเรียน งานตามคำสั่งของหน่วยเหนือเพื่อสนองนโยบาย และงานของหน่วยงานอื่นที่ขอความร่วมมือตลอดเวลา จนดูเหมือนว่าเวลาเพื่อการสอนมีน้อยกว่างานอื่นๆ และงานวิจัยของ สุทธิพร วรรณสิทธิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูมีภาระงานมากเกินไปนอกจากงานการสอน และสื่อ วัสดุอุปกรณ์ มีไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน

ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา เนื่องจากบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันและถือว่ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานวิชาการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา ช่วยในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ทำให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ

หลักสูตรประกอบด้วย (1) คู่มือครูในงานวิชาการ (2) คู่มือนักเรียน ส่วนปัญหา คือ ไม่เคยทำประชาพิจารณ์เต็มรูปแบบอาจเป็นไปได้ว่าโรงเรียนไม่มีความชัดเจนว่าการกำหนดระเบียบหรือแนวปฏิบัติ ต้องมีการทำประชาพิจารณ์ ดังที่ ทศนะ คล่องวิจิษณ์, ม.ป.ป. : ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของการทำประชาพิจารณ์ว่า “Public Hearing” เป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นก่อนออกกฎ คำสั่งหรือการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในปัญหาสำคัญๆ ที่มีผลกระทบสิทธิของบุคคลต่างๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้อยู่ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งแต่เดิมคำว่า “Public Hearing” นั้นแต่เดิมหมายถึงการพิจารณาโดยเปิดเผยของศาลเพื่อให้สาธารณชนได้รับรู้ ต่อมาได้มีการนำคำนี้มาใช้กับการดำเนินงานของฝ่ายบริหารโดยหมายถึงการนั่งพิจารณาพยานหลักฐาน โดยเปิดเผยและมีกระบวนการที่เคร่งครัดอย่างศาลเท่านั้น จากนั้นก็ได้มีการนำคำศัพท์นี้ไปใช้กับกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย ในขณะที่ สารสภาคณาจารย์ไทย : ออนไลน์) กล่าวว่าต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการทำประชาพิจารณ์ให้ชัดเจนแต่แรก ต้องชัดเจนเรื่องบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่นกำหนดว่าใครคือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ (Organizer) และกำหนดว่าใครบ้างที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น (Stakeholders) จากนั้นก็ต้องตกลงกติกา ร่วมกันว่าจะมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และวันเวลา ดำเนินการอย่างไรเช่นต้องให้ผู้มีความเป็นกลาง ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน/แฝงเร้นเป็นผู้ดำเนินการต้องมีการเผยแพร่ข้อมูลทุกด้านทั้งข้อดี/ข้อเสีย มีขั้นตอนการลงทะเบียนเพื่อไม่ให้มีความซ้ำซ้อนของการใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นและมีการเชิญชวน ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนได้รับทราบ ขั้นตอนดำเนินการ อาจกำหนด ผู้แทนหน่วยงานที่ผลักดันแผนดำเนินการเป็นผู้แถลงก่อน ตามด้วยการแถลงของผู้เชี่ยวชาญ/ที่ปรึกษาแล้วให้ตัวแทนผู้มีสิทธิแสดงความคิดเห็นก่อนที่จะเปิดให้ผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์ ทุกท่านซักถาม/แสดงความคิดเห็น

ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา คือ วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากตำราเป็นเครื่องประหยัดเวลา ในการสอนของครูเนื้อหาบางอย่างอาจกำหนดให้นักเรียนค้นคว้าจากห้องสมุดตามหนังสือที่กำหนดให้อ่านเพิ่มเติมและนำมาอภิปรายหรือจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้นักเรียนศึกษามีความรู้ที่กว้างขวาง ตำราเรียนเป็นหลักในการกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรรายวิชาที่เรียน ด้วยเหตุนี้ ครูจึงมีแนวโน้มที่จะใช้ตำราเรียนหรือแบบเรียนเล่มใดเล่มหนึ่งหรือเล่มที่ตนเองเขียนใช้เพียงเล่มเดียว ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนต้องใช้ตำราเล่มเดียวก็จะเกิดความรู้ที่แคบ ดังนั้นครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ห้องสมุดและสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมโดยการจัดหาจัดซื้อหนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาต่างๆ มาไว้ในห้องสมุด ให้ครูได้จัดทำโครงการสอนหรือแผนการสอนโดยกำหนดหนังสืออ่านประกอบให้แก่ นักเรียน สำหรับเกณฑ์การเลือกหนังสือหรือตำราเรียนและ

แบบเรียน 1) หนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนมีความเหมาะสมและตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรรายวิชานั้นๆ 2) เนื้อหาวิชาในหนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนเขียนได้ถูกต้องโดยพิจารณาจากผู้เขียนว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในวิชานั้นๆ 3) ลักษณะการอธิบายเนื้อหาวิชาพอเหมาะกับวัยและความรู้ของผู้เรียน 4) ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา 5) หนังสือหรือตำราเรียนและแบบเรียนมีบทสรุป แบบฝึกหัดท้ายบทเพื่อช่วยในการฝึกความรู้และทักษะ 6) มีหนังสืออ้างอิง บรรณานุกรม อภิธานศัพท์ ตลอดจนคำอธิบาย ตาราง ภาพประกอบ 7) คุณภาพของการจัดพิมพ์ เช่น กระดาษ การเข้าเล่ม ตลอดจนคำอธิบาย การตรวจคำผิด (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544 : 151-159) แต่ปัญหา คือ หนังสือที่โรงเรียนใช้ไม่ทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินนักเรียนนานาชาติ ของ PISA ในช่วงปี 2000-2009 พบว่า นักเรียนกรมสามัญ(เดิม) มีผลคะแนนการอ่านปี 2000 เท่ากับ 440 ปี 2003 เท่ากับ 428 ปี 2006 เท่ากับ 431 ปี 2009 เท่ากับ 436 ในขณะที่คณิตศาสตร์ ปี 2000 เท่ากับ 440 ปี 2003 เท่ากับ 420 ปี 2006 เท่ากับ 426 ปี 2009 เท่ากับ 432 และวิทยาศาสตร์ปี 2000 เท่ากับ 449 ปี 2003 เท่ากับ 437 ปี 2006 เท่ากับ 431 ปี 2009 เท่ากับ 441 ตามลำดับ (นุรพา พรหมเจียม, 2554 : เอกสารประกอบการบรรยาย)

ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และการบริหารงาน วิชาการเนื่องจากปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (Information Technology : IT) ที่มีการนำวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารโทรคมนาคมที่ทันสมัยเข้ามาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามรายวิชาต่างๆอย่างกว้างขวาง ดังที่มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2552 : ออนไลน์) ได้สรุปผลการสังเคราะห์ระบบเรียนรู้ : การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตอนหนึ่งว่า การให้แรงเสริมและจัดทำนวัตกรรมการเรียนการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ใช้วิธีการคือใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ครูผลิตขึ้น ใช้วิธีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมวางแผนปฏิบัติกิจกรรม จัดการสอนคณิตศาสตร์อย่างมีขั้นตอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ใช้วิธีการ คือ ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ การให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง การสอนแบบบูรณาการทักษะสัมพันธ์ จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์และใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนและสื่อ ICT กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมใช้วิธีการ คือ ใช้การสอนแบบสื่อประสม จัดการสอนเป็นกลุ่ม สอนโดยเน้นการปฏิบัติจริง ใช้เทคนิควิธีสอนมาบูรณาการกัน จัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ใช้สื่อ/นวัตกรรมการสอนและสอนเน้นกระบวนการคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษาใช้วิธีการ คือ เสริมสร้างให้มีเจตคติที่ดีและกล้าแสดงออก กำหนดเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมและการแนะนำนักเรียนรายบุคคล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะใช้วิธีการ คือ จัดการเรียนรู้โดยการออกแบบฝึกทักษะย่อยๆ และฝึกอย่างต่อเนื่อง ใช้ ICT จัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อและ

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และใช้วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยีใช้วิธีการ คือ การจัดกลุ่มนักเรียน ใช้เทคนิคการจูงใจ ใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้และใช้การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศใช้วิธีการ คือ จัดกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษาที่หลากหลาย จัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากเวลาสอนตามปกติจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและใช้สื่อประกอบการสอนที่เน้น ICT รูปแบบที่ 2 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โดย 1) จัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนพิเศษ 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเพื่อความเป็นเลิศซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ 2.1 การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนพิเศษ 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศ รูปแบบที่ 3 การช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรและลด 0 ร และมส โดย 1) คู่มือใกล้ชิดเพื่อปรับพฤติกรรมและให้โอกาสนักเรียน 2) เพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์เพื่อให้ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตร 3) จัดหลักสูตรนอกระบบ

ส่วนที่ 3 การอภิปรายผลด้านสภาพและปัญหาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

- 3.1 ด้านสภาพที่เป็นจริงของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3.2 ด้านปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3.3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 3.1 ด้านสภาพที่เป็นจริงของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากผลการวิจัยสภาพที่เป็นจริงของจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกประเด็น ดังจะเห็นได้จากการจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร 8 กลุ่มสาระฯ มีดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมการอ่าน 2) โครงการเสริมทักษะภาษาไทย 3) กิจกรรมส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้คือ ใช้วิธีการให้นักเรียนเก่งมาช่วยสอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนแล้วสอนเพิ่มเติมในเนื้อหาที่มีปัญหา รวมทั้งจัดสอนเสริมในช่วงโม่งอิสระหรือหลังเลิกเรียนมีการฝึกให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงโดยกำหนดขั้นตอน/วิธีการและภาระงานที่ชัดเจน ตลอดจนการให้แรงเสริมและจัดทำนวัตกรรมการสอนซ่อมเสริม (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2552 : ออนไลน์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ 2) โครงการคลินิคมคณิตศาสตร์ 3) โครงการสร้างนักคิด โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ครูผลิตขึ้นและศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมวางแผนปฏิบัติ

กิจกรรม จัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์อย่างมีขั้นตอน (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2552 : ออนไลน์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้แก่ 1) โครงการสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2) โครงการค่ายวิทยาศาสตร์ 3) โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทักษะสัมพันธ์จัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านและใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และสื่อ ICT (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2552 : ออนไลน์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ได้แก่ 1) โครงการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 2) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศวิชาสังคมศึกษา 3) โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสื่อประสม แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มที่เน้นการปฏิบัติจริง มีการบูรณาการเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนที่เน้นกระบวนการคิด (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2552 : ออนไลน์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาฯ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา 2) โครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด 3) โครงการส่งเสริมกีฬาสุขภาพอนามัยนักเรียน โดยจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและกล้าแสดงออก และกำหนดเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสม (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2552 : ออนไลน์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ 2) โครงการประกวดดนตรีสากล 3) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน โดยจัดการเรียนรู้แบบฝึกทักษะย่อยๆและมีการฝึกอย่างต่อเนื่อง มีการใช้ ICT มีการผลิตสื่อและนวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2552 : ออนไลน์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพฯ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมความสามารถนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันทักษะ 2) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน 3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ชุมชน โดยการจัดนักเรียนเป็นกลุ่ม มีการใช้เทคนิคการจูงใจและมีสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2552 : ออนไลน์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 2) กิจกรรมสอนเสริมนักเรียนอ่อนและสอนเสริมนักเรียนที่เป็นเลิศ 3) โครงการติวเข้มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสู่มหาวิทยาลัย โดยการจัดกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษาที่หลากหลาย มีการจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากเวลาสอนตามปกติ มีการจัด

กิจกรรมเสริมหลักสูตรและใช้สื่อประกอบที่เป็นสื่อ ICT (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้, 2552 : ออนไลน์)

3.2 ด้านปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากผลการวิจัยปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ขาดบุคลากร ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์และอื่นๆ ซึ่งเป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทแข สมบูรณ์สิน (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาของการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ สถานศึกษาไม่มีระบบการนิเทศที่ดี ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการวิจัย ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาน้อย ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ ส่วนข้อเสนอแนะ คือ สถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการวิจัยและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ชุมชนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษามากขึ้น จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการประกันคุณภาพและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จัดหาและจัดทำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ ในขณะที่พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการส่งเสริมการพัฒนาสื่อและอุปกรณ์เพื่อการศึกษาและมีการสนับสนุนค่าใช้จ่าย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากผลการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 ตามตัวบ่งชี้ที่ 1,2,3,4,5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ ตามตัวบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ตัวบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ส่วนตัวบ่งชี้ที่ 3 อยู่ในระดับดี ตัวบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับผ่านและตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นภาพรวมของผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่ 5 ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552 : ฎ) ได้ทำการศึกษาสภาวะการศึกษาไทยปี 2550-2551 เกี่ยวกับปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย สภาวะการศึกษาไทยในเวทีโลก และสมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2551 พบว่า คุณภาพการศึกษาโดยรวมหรือโดยเฉลี่ยทั้งประเทศเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาอุตสาหกรรม และประเทศส่วนใหญ่ไม่ว่าจะวัดโดยผลสัมฤทธิ์ในการสอบวิชาสำคัญของนักเรียน การประเมินความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ รวมทั้งการวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบระดับชาติในชั้น ป.6, ม.3 และ ม.6 โดยเฉลี่ยทั่ว

ประเทศ พบว่า อยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะในวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา รวมทั้งลดลงจากปีก่อนๆ ในหลายกรณี และเมื่อพิจารณาผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับประเทศในภาพรวม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจ เมื่อพิจารณาจากผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพบว่าคะแนนเฉลี่ย 4 ปี คือ ปี พ.ศ.2549 – 2552 ใน 5 วิชาหลัก ประกอบด้วย ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ต่ำกว่าร้อยละ 50 สำหรับระดับนานาชาติพิจารณาจากผลการประเมินระดับนานาชาติในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในโครงการประเมินผลการศึกษานักเรียนนานาชาติ พ.ศ. 2549 (Program for International Student Assessment : PISA 2006) และโครงการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พ.ศ.2550 (The Trends in International Mathematics and Science Study: TIMSS 2007) ประเทศไทยได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านที่เข้าร่วม โครงการแทบทุกประเทศ ยกเว้นอินโดนีเซียเพียงประเทศเดียว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 60)

ส่วนที่ 4 การอภิปรายผลด้านยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากผลการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามประเด็นยุทธศาสตร์และประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยบางประเด็น มีดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการทัศน์วางแผนงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน

ยุทธศาสตร์รองที่ควรนำมาอภิปรายผล คือ ยุทธศาสตร์เสริมสร้างภาวะผู้นำครูสู่คุณภาพการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำของครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสำคัญต่อการวางแผนงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ โดยมีภาวะผู้นำของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนตัวจักรให้ปฏิบัติหน้าที่ ดังที่งานวิจัยของ Bauerty Kope (1997) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการนำหลักการ TQM มาใช้ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในรัฐมินนิโซต้า ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักการของ TQM ทั้ง 7 ข้อสถานศึกษาได้นำไปปฏิบัติในแต่ละระดับที่แตกต่างกันและพบว่าไม่มีสถานศึกษาใดที่ใช้หลักการทั้ง 7 ข้ออย่างสมบูรณ์ 2) หลักการบางข้อไม่ได้ถูกนำไปใช้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากขาดการฝึกอบรมขาดความเข้าใจเบื้องต้นและการฝึกอบรมที่ดำเนินการเป็นส่วนตัว 3) สิ่งที่จะช่วยในการปฏิบัติงานคือ ภาวะผู้นำและทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน สำหรับอุปสรรค ได้แก่ เรื่องของเวลา ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานและการฝึกอบรม

2. ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์รองที่ควรนำมาอภิปรายผล คือ ยุทธศาสตร์พัฒนาครูและสื่อสู่คุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการมุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เพราะครูเป็น อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Salinas, Kritsonis Herrington (2006) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของผู้สอน ซึ่งเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ในสถานศึกษา ชนบท ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ที่เพิ่มมากขึ้นและยึดหลักผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียนเป็นสำคัญตามปรัชญาสากลว่าด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน “No child left behind 2001” ความท้าทายเหล่านี้เป็นสิ่งที่วิพากษ์วิจารณ์ในบริบทของการศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรการผลิต ผู้สอนที่ไม่ได้ผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการ แต่ผลิตเพื่อรองรับสภาพของการขาดแคลนผู้สอน ดังนั้น ในการกำหนดให้ปริญญาบัตรหรือใบรับรองมีความสำคัญที่จะแสดงผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของผู้เรียนในอนาคตซึ่งเป็นหลักสำคัญของประเทศ

3. ยุทธศาสตร์เครือข่ายคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์รองที่ควรนำมาอภิปรายผล คือ ยุทธศาสตร์บริหารจัดการคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงานวิชาการมุ่งสู่คุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องนำวิธีการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Robinson (1996) เกี่ยวกับการใช้ TQM ในการสร้างแรงจูงใจให้แก่โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า จุดเน้นของ โรงเรียนคุณภาพการเรียนการสอน กลยุทธ์ภาวะผู้นำที่นำมากำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจน คือ การสร้าง ทีมในการแก้ปัญหา ความร่วมมือในการตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การเสริมแรงจูงใจ การมอบอำนาจและความรับผิดชอบ การให้โอกาส การปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติและผู้ปกครอง สำหรับพันธะสัญญาคือ การมีวิสัยทัศน์ การเน้นที่ลูกค้า การ ร่วมตัดสินใจ และการเสริมแรงจูงใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามสิ่งที่ยังดำเนินการไม่เพียงพอ ในการสนับสนุนกระบวนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง คือ การตัดสินใจภายใต้ข้อมูลและข้อเท็จจริง และการจัดเตรียมเครื่องมือที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สำหรับกลยุทธ์การพัฒนาและการ ฝึกอบรมนั้น เน้นให้มีแผนพัฒนาวิชาชีพรายบุคคล และในประเด็นสุดท้ายในเรื่องกลยุทธ์เพื่อดูแล ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองนั้น เน้นวัฒนธรรมแห่งความร่วมมือ มีการดูแลให้ผู้ปกครองได้ เข้ามาร่วมกันเป็นทีม จัดให้มีช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและฝึกอบรมและพัฒนา ผู้ปกครองและสมาชิกของชุมชน

4. ยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบกำกับ ติดตามและประเมินผล

ยุทธศาสตร์รองที่ควรนำมาอภิปรายผล คือ ยุทธศาสตร์ยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนเป็น

กลไกสำคัญสำหรับโรงเรียนทุกสังกัดในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา คือ คุณภาพของผู้เรียนซึ่งพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยสามารถเชื่อมโยงไปถึงคุณภาพการบริหารงานวิชาการและคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ด้วย ดังนั้น การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ดังที่ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (2552 : ออนไลน์) ได้สรุปผลการสังเคราะห์ระบบเรียนรู้ : การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า 1) การบริหารจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีวิธีดำเนินการโดย (1) การจัดการความรู้เพื่อกำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (2) การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน (3) การกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนากระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ (4) การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร (5) การประสานงานร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อเฝ้าระวังและติดตามแก้ไขปัญหา 2) วิธีการจัดการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดำเนินการใน 3 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่คาดหวัง โดยปรับเปลี่ยนท่าทีของครูในการจัดการเรียนรู้ กำหนดเกณฑ์ที่คาดหวังและเกณฑ์การประเมินผล จัดกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสม กำหนดรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้และจัดกิจกรรมโดยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใช้วิธีการให้นักเรียนเก่งมาช่วยสอน การวิเคราะห์ผู้เรียนแล้วสอนเพิ่มเติม จัดสอนเสริมในช่วงโม่งอิสระหรือหลังเลิกเรียน ฝึกให้เด็กได้ปฏิบัติจริง กำหนดขั้นตอน/วิธีการและภาระงานที่ชัดเจน การให้แรงเสริมและจัดทำนวัตกรรมการเรียนการสอนซ่อมเสริม กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ใช้วิธีการคือใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ครูผลิตขึ้น ใช้วิธีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมวางแผนปฏิบัติกิจกรรม จัดการสอนคณิตศาสตร์อย่างมีขั้นตอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ใช้วิธีการ คือ ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ การให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง การสอนแบบบูรณาการทักษะสัมพันธ์ จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์และใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนและสื่อ ICT กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมใช้วิธีการ คือ ใช้การสอนแบบสื่อประสม จัดการสอนเป็นกลุ่ม สอนโดยเน้นการปฏิบัติจริง ใช้เทคนิควิธีสอนมาบูรณาการกัน จัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ใช้สื่อ/นวัตกรรมการสอนและสอนเน้นกระบวนการคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาใช้วิธีการ คือ เสริมสร้างให้มีเจตคติที่ดีและกล้าแสดงออก กำหนดเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมและการแนะนำนักเรียนรายบุคคล กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะใช้วิธีการ คือ จัดการเรียนรู้โดยการออกแบบฝึกทักษะย่อยๆ และฝึกอย่างต่อเนื่อง ใช้ ICT จัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อและนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้และใช้วิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยีใช้วิธีการ คือ การจัดกลุ่มนักเรียน ใช้เทคนิคการจูงใจ ใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่ง

เรียนรู้และใช้การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศใช้วิธีการ คือ จัดกิจกรรมฝึกทักษะทางภาษาที่หลากหลาย จัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากเวลาสอน ตามปกติจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและใช้สื่อประกอบการสอนที่เน้น ICT รูปแบบที่ 2 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โดย 1) จัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนพิเศษ 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมเพื่อความเป็นเลิศซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ 2.1 การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนพิเศษ 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศ รูปแบบที่ 3 การช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรและลด 0 ร และ มส โดย 1) คู่มือใกล้ชิดเพื่อปรับพฤติกรรมและให้โอกาสนักเรียน 2) เพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์เพื่อให้ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตร 3) จัดหลักสูตรนอกระบบ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำบางประเด็นของผลการวิจัยนี้มาให้ข้อเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรถือเป็นนโยบายเร่งด่วนในการบรรจุครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา แต่ละเขตควรถือเป็นนโยบายเร่งด่วนในการบรรจุครูให้ครบตามสัดส่วนจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนและทันกับการเปิดภาคเรียนของโรงเรียนเพื่อที่โรงเรียนจะได้จัดตารางสอนให้ครูเข้าสอน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้

1.2 ควรกำหนดเป็นนโยบายการทบทวนคุณภาพหนังสือและสื่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรพิจารณาทบทวนคุณภาพหนังสือที่ให้โรงเรียนใช้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และควรสนับสนุน งบประมาณหรือจัดสรรสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้แก่โรงเรียนตามความเหมาะสม เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า หนังสือที่โรงเรียนใช้ไม่ทำให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์เป็นการจัดซื้อตามงบประมาณ โดยหนังสือมีไม่หลากหลายและพบว่า สื่อมีจำนวนมากแต่ราคาแพงและโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อมาใช้

1.3 ควรกำหนดเป็นนโยบายการนิเทศภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดทำระบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการ โดยกรมมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัด

การศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา มีการกำหนดกรอบเวลา มีการกำกับ ติดตามอย่างเป็นกัลยาณมิตรและกระทำอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูยังทำได้ไม่ทั่วถึง

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ควรจัดการอบรมการวิจัยในชั้นเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาควรจัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครู มีคณะกรรมการตรวจคุณภาพงานวิจัยและมีการกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนให้ครูทุกคนต้องทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง โดยให้ถือว่าการแก้ปัญหาชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่เป็นงานประจำที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาคือการเรียนการสอนไม่เต็มที่เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจการทำวิจัย

2.2 ควรสร้างระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาควรสร้างระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเชิงบูรณาการอย่างเข้มแข็งและควรกำหนดแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหาสารเสพติดในโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพยาเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

3.1 การพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลตัวบ่งชี้ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การสร้างเครื่องมือในการประเมินไม่ครอบคลุมตัวบ่งชี้และได้ไม่ครบตามมาตรฐาน ดังนั้น ควรได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลตามตัวบ่งชี้ให้ครอบคลุมทุกมาตรฐาน

3.2 การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ยั่งยืน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้นม.3,ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553 พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง ตัวบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ตัวบ่งชี้ที่ 3 อยู่ในระดับดี ตัวบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับผ่านและตัวบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี ดังนั้น ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารคุณภาพงานวิชาการแบบยั่งยืนของโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.3 การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เหมาะสม เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูยังทำได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้น ควรได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.4 การพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลาย ดังนั้น ควรได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.5 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษายังมีน้อย ดังนั้น ควรได้มีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา

3.6 การยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์ปรับกระบวนการที่สนับสนุนงานวิชาการสู่คุณภาพผู้เรียน 2) ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน 3) ยุทธศาสตร์เครือข่ายขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา 4) ยุทธศาสตร์ปรับปรุงระบบกำกับติดตามและประเมินผล ดังนั้น ควรได้มีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เมธีทิปส์.

กระจำจ พันธ์มนาวิน. (2548). การบริหารเชิงกลยุทธ์ : จากทฤษฎีสู่การบริหารราชการแผ่นดิน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.loei.go.th/LOEI/Strategies%20Management_Krajarng.ppt [2552, ธันวาคม 5]

กลิ่น สระทองเนียม. (ม.ป.ป.). เมื่อครูขาดแคลน...ครูขาดคุณภาพ...คุณภาพเด็กจะเป็นอย่างไร?. เดลินิวส์ ฉบับที่ 22777 วันพุธที่ 22 กุมภาพันธ์ 2554. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: (<http://board.eduzones.com/question-php?qid=20110224112436vKIfeoO4>) [2555, กุมภาพันธ์ 29]

เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2546). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขั้นตอนการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา. [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<http://www.oknation.net/blog/print.php?id=267175> [2555, มีนาคม 4]

เจ็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2540). การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยฎีบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คมเพชร นัตร์ศุกกุล. (2551). ใ้ผู้บริหาร ศษ. ใ้้น “ครูแนะแนว” หลังตกตำแหน่งเหตุถูกละเลยไม่ให้ “อัตรา-งบ” ทั้งที่จำเป็น. สถานศึกษา. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.moe.go.th/moe/thnews/detail.php?NewsID=2888&Key=hotnews> [2555, มีนาคม 31]

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2552). สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง (พ.ศ. 2549 – 2553) จากข้อมูลผลการประเมินของ สมศ. ระหว่างปีการศึกษา 2549 – 2551 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน * ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2552. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.edbkk1.go.th/g6/g6.7/evelua/evelua.doc> [2552, ธันวาคม 2]

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2552.). มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธรศาสนาแห่งชาติ.

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). **แผนยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพ การศึกษามัธยมศึกษา ปีงบประมาณ 2552 - 2555.** [ออนไลน์], แหล่งที่มา : [http://www.secondary.obec.go.th/obec_scd/download/plan 2552-2555.pdf](http://www.secondary.obec.go.th/obec_scd/download/plan%202552-2555.pdf) [2552, ธันวาคม 2]
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2551). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2552** [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://203.172.170.212/plan/2552/sss-52.doc> [2552, กันยายน 13]
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2552). **แผนยุทธศาสตร์.** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.obec.go.th> [2552, เมษายน 15].
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559).** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: (<http://www.onec.go.th/Act/coeducation.htm> [2552, กันยายน 9])
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพมหานคร : พรึกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. (2550). **คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนา ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์,** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
- ความหมายของการศึกษา.** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: [http://my.opera.com/somprasong/ blog/show.dml/3394591](http://my.opera.com/somprasong/blog/show.dml/3394591) [2553, ธันวาคม 12]
- ความหมายของยกระดับ.** [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.bnithailand.com/> [2553, ธันวาคม 12]
- จุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์. (2549). **นโยบายและยุทธศาสตร์ทางการศึกษาแบบมุ่งอนาคตเพื่อเด็กและเยาวชนไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต. สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันท แซ่สมบูรณ์สิน. (2547). **การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ชมรมวิชาชีพครูกลุ่มแม่น้ำท่าจีน. (ม.ป.ป.). การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน. [ออนไลน์],
แหล่งที่มา: <http://www.kruthacheen.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=353823&Ntype=5> [2555, มีนาคม 4]
- ชรัติ อุ่มสัมฤทธิ์. (2550). การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ของกองทัพเพื่อส่งเสริมความมั่นคงของชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปริญญาตรี.
สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาติ นาวาวิจิต. (2550). “หัวข้อการบรรยายโครงสร้างยุทธศาสตร์ชาติของไทย” วิชาความมั่นคง
แห่งชาติและยุทธศาสตร์. (2 พฤศจิกายน 2550). [ออนไลน์], แหล่งที่มา:
http://www.geozigzag.com/spaces/prd_view.php?id_s=60 [2552, ตุลาคม 19]
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2546). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี.
- ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. (2550). การวางแผนยุทธศาสตร์และการพยากรณ์. ในประมวลสาระชุด
วิธานโยบายสาธารณะและการวางแผน (Public Policy and Planning) หน่วยที่ 11
เล่มที่ 2, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2539). รายงานการสัมมนาวิชาการเรื่อง ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2539). การวางแผนเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ทัศนะ คล่องวิจิณณ์. (ม.ป.ป.). ประชาพิจารณ์ : แนวคิดและกระบวนการ. [ออนไลน์],
แหล่งที่มา: <http://www.google.co.th/search?q> [2555, มีนาคม 4]
- ทัศนีย์ วงศ์เย็น. (2549). “การบริหารงานวิชาการ” ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา
หน่วยที่ 5 เล่มที่ 1, พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2553). ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2552.
- นิคม ชมภูหลง. (2545). แนวทางการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มงานพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เรื่องการ
สถานมวย (ฉบับปรับปรุง). มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- บุรพา พรหมเจียม. (2554). แนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้ผลคะแนน O-NET. สรุป
และเรียบเรียงจากการร่วมประชุมเสวนาแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยใช้ผล
คะแนน O-NET ณ โรงแรมตรง กรุงเทพมหานคร วันที่ 19 กรกฎาคม 2554.

- ปกรณ์ ปรียากร. (2548). การวางแผนกลยุทธ์: แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2547). นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.
- ปริญญา มีสุข, เกื้อกุล สถาพรวงษา, จิราภรณ์ พงนาอารีย์วงศ์, สรรเสริญ หุ่นแสน. (ม.ป.ป.). รายงานการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแนะแนวและความต้องการครูแนะแนวของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา. สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://krusart.rru.ac.th/edu/images/stories/quality/report01.pdf> [2555, มีนาคม 4]
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัญญา แก้วกีฑร. (2545). ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร : ประมวลสาระ บทที่ 2 การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.docs.google.com/viewer?a=v&q=cache...> [2553, กุมภาพันธ์ 19]
- แผนปฏิบัติการราชการ 4 ปี (พ.ศ.2552 – 2555). [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://doc.obec.go.th/doc/web_doc/plan_moe_obec/plan_moe1.html [2553, ธันวาคม 12]
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ และคนอื่นๆ. (2550). รายงานการวิจัยโครงการกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พสุ เดชะรินทร์. (2548). ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์คืออะไรกันแน่. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2005q2/article2005april19p7htm>. [2552, พฤษภาคม 7]
- พสุ เดชะรินทร์, ยุทธนา แซ่เตียว, ยินดี ดิสสร่า, นารถ จันทร์ทวงศ์ และญาดา ตรงตรง. (2548). **Strategy Map แผนที่ยุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: ก.พลพิมพ์ (1996).
- พสุ เดชะรินทร์. (2549). รายงานผลการศึกษาพัฒนารูปแบบเบื้องต้นของหน่วยงานภาครัฐ : องค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- พีรเดช รัตนวิชัย. (2548). **สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. (2550). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.**
- ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต. (2552). “ถนนสายประกันคุณภาพเตรียมพร้อมรับการประเมินภายนอกรอบสาม” **วารสารวิชาการ ปีที่ 12 ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม หน้า 73 – 78.**
- ฟาฏินา วงศ์เลขา, (ม.ป.ป.). **เด็กไทยในอนาคต : ก้าวไกลสู่เวทีโลกคงไม่ไกลเกินฝัน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://news.swu.ac.th/newsclips/doc/20052284.doc> [2552, เมษายน 29]**
- มยุรี สมใจ. (2547). **การบริหารงานวิชาการสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ กลุ่มโรงเรียนปง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (ม.ป.ป.). **การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การประกันคุณภาพการศึกษา. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.ssru.ac.th/quality/data/d/quality_assurance%20.pdf [2555 มีนาคม 3]**
- มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร. (2551). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัฒนธรรมโรงเรียน และพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีผลต่อคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ของนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.**
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2552). **ระบบการเรียนรู้ : การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. เอกสารการสังเคราะห์ “Best Practice”. [Online], แหล่งที่มา <http://www.sesa24.go.th/ks/?name=research&file=readresearch&id=41> [2555, มีนาคม 7]**
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2549). **หลักเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ.2549-2553). กรุงเทพมหานคร: จุดทอง.**
- ราชกิจจานุเบกษา. (2550). **กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก ราชกิจจานุเบกษา (16 พฤษภาคม 2550).**

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพมหานคร: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). **การประกันคุณภาพการศึกษา : ทุกคนทำได้ไม่ยาก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: นำสินโฆษณา.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2551). **ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการศึกษาระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ.2551 - 2555)**. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). **สถานะการศึกษาไทยปี 2550/2551 “ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย”**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). **การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- เลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ.2551**. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2547). **ข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: เซ็นจูรี่.
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). **สภาการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2550**. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- วรภัทร ภูเจริญ. (2541). **แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ.
- วสันต์ ทองไทย. (ม.ป.ป.). **การประเมินผลการเรียนรู้**. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.bpcd.net/new_subject/library/research/document/sopida/research/ku/develop/08.pdf [2555, มีนาคม 4]
- วิชาการ, กรม. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- วิชาการ, กรม. (2545). **แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. (2545). **แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. (2545). **คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภาลาดพร้าว.

- วิชาการ, กรม. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. (2545). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชาการ, กรม. (2540). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา : การนิเทศ.
กรุงเทพมหานคร: คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิภาส ทองสุทธิ (2551). การบริหารจัดการที่ดี. กรุงเทพมหานคร: อินทพาส.
- วิวัฒน์ สุวรรณอภิชน. (2546). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิกิพีเดีย. (ม.ป.ป.). สารานุกรมเสรี. [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki>
[2552, พฤษภาคม 7]
- วีณา อ่องแสงคุณ (2549). การพัฒนารูปแบบการประเมินองค์การแบบสมดุลสำหรับโรงเรียน
คาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระพงษ์ ไชยหงษ์. (2554). ทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instruction Leadership).
[ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www//dreerapong.com/index> [2555, เมษายน 6]
- ศิริชัย กาญจนวาสิ, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุโข. (2547). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บุญศิริการพิมพ์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (ม.ป.ป.). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.
ม.ป.ท. (เอกสารอัดสำเนา).
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2552). แนวทางการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น.
กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมบัติ นพรัก. (ม.ป.ป.). ครูอาชีพหายไปไหน? [ออนไลน์], แหล่งที่มา:
<http://student.nu.ac.th/fon/nop.htm> [2555, มีนาคม 4]

- สมบัติ นพรัก. (2553). การผลิตและพัฒนาครู : บนเส้นทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง. วันที่ 1 เมษายน 2553 ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์กรุงเทพฯ
- สมพงษ์ จิตระดับ. (ม.ป.ป.). คำให้การของครู"เออร์ลีไทร์"นสพ.มติชน ฉบับวันที่ 17 มกราคม 2548 [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.lks.ac.th/kukiat/ury.html> [2555, มีนาคม 4]
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
- สยาม ปิยะนราธร. (2549). การประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 (พ.ศ.2549-2553). [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.edbkk1.go.th/g6/g6.7/evelua/evelua.doc> [2553, กุมภาพันธ์ 12]
- สามัญศึกษา, กรม. ()2542. การประกันคุณภาพการศึกษา : แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร ; กรุงเทพมหานครพริ้ว.
- สารสภาคณาจารย์ไทย. (ม.ป.ป.). หลักการประชาพิจารณ์. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://thaifacultysenate.com/referendum.aspx> [2555, มีนาคม 4]
- สำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษา 8. (ม.ป.ป.). นโยบายคุณภาพครู. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.strategy8.moe.go.th/index.php/inspect2554/254--m-m-s> [2555, มีนาคม 1]
- สำนักผู้ตรวจราชการและติดตามประเมินผล. (2548). การติดตามปัญหาอุปสรรคการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. บันทึกที่ ศธ 0207/2692 ลงวันที่ 19 กันยายน 2548.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). สรุปผลการประชุมวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 27- 28 ตุลาคม 2546 โรงแรมศรีกรุง กรุงเทพมหานคร. (เอกสารอัดสำเนา).
- สิรินันท์ ศรีวีระสกุล, (2553). ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิพร วรรณสิทธิ์. (2550). การสนับสนุนงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สุธี วรประดิษฐ. (ม.ป.ป.). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. งานสารสนเทศสำนักงานส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด [ออนไลน์], แหล่งที่มา :
http://trat.nfe.go.th/trat/topic5_old.php?page=3 [2553, ตุลาคม 2]
- สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2545). กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร:
ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์. (2549). รูปแบบความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้เพื่อความสำเร็จใน
การบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต.
สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวิมล ว่องวานิช และคนอื่นๆ. (2550). รายงานการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การยกระดับคุณภาพ
การศึกษาโดยเครือข่ายวิจัย: ภาคกลางตอนล่าง กลุ่ม 2 กรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย. (2547). การประเมินผลการปฏิรูปการเรียนรู้ตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 พหุกรณีศึกษา. เอกสารประชุมทาง
วิชาการการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 19 - 20 กรกฎาคม 2547.
- เสาวนิตย์ ชัยมุสิก. (2545). การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
บุ๊กพอยท์.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2544). ทิศทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท. (เอกสารอัดสำเนา).
- อนิวัช แก้วจางงศ์. (2551). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : นาคิลปิโยภษา.
- อนุศักดิ์ ผลาวะสุ. (2549). MAKING STRATEGYการกำหนดยุทธศาสตร์ Making Strategy.
[ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.intell.rtaf.mi.th/newsdetail.asp?id=29071>
[2552, พฤษภาคม 7]
- อัญชลี ธรรมะวิธิกุล. (2552). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. [ออนไลน์], แหล่งที่มา :
http://panchalee.wordpress.com/2009/04/10/local_curriculum/ [2553, กุมภาพันธ์ 14].
- อัศรายุทธ ศรีใจอินทร์. (2552). การนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการตามระบบ
ประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแบบเรียนรวม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
ไอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.

ภาษาอังกฤษ

- Bauerty Kopel, M.E.(1997). **The implementation of total quality management principles in Minnesota schools : Evident from the field.** [CD-ROM].Abstract from : Dissertation Abstract **International Item : 19804709.**
- Calhoun, J.B. and Hopkin, D. (1999). **The new structure of school improvement : Inquiring schools and achieving student.** Philadelphia. Open
- Crosby, Philip B. (1979). **Quality is free : the art of making quality certain.** New York : McGraw-Hill.
- Deming, W.E. (1986). **Out of the crisis.** Cambridge: Massachusetts Institute of Technology.
- Glickman, C.D. (2007). **Leadership for learning : How to help teachers succeed.** Alexandria, VA: Association for supervision and Curriculum Development.
- Goddard, R., Sweetland, S., & Hoy, W. (2000). Academic emphasis of urban elementary schools and student achievement in reading and mathematics: A multilevel analysis. **Educational Administration Quarterly, 36** (5), 683-702.
- Hallinger,P.& Murphy,J. (1985). Assessing the instructional management behavior of principals. **Elementary School Journal. 86**(2), 217 – 247.
- Juran, Joseph M. and Gryna, Frank M. (1993). **Juran’s quality control.** New York: McGraw-Hill.
- Kaewdang, R. (1999). Quality and relevance of education for the future. In **Secondary Education and youth at crossroads.** Bangkok, UNESCO : p.122-128.
- Kenny, G. (2005). **Strategic Planning and Performance Management.** Burlington: Elsevier Butterworth Heinemann.
- Kittisunthorn,C. (2003). **Standard based curriculum: The first experience of Thai teachers.** Doctoral Dissertation, Jamia Islamia University, Delhi, India.
- Koontz, Harold, O’Domell, Cyril . and Weshrich, Heinz. (1986). **Essentials of management.** 4thed. New York : McGraw-Hill.
- Koontz, H. and Weihrich, H. (1990). **Essential of Management.** 5thed. Singapore: McGraw-Hill.

- Lee, M. and J.C. Vanhorn. (1983). **Academic administration : planning budgeting and decision making with multiple objective.** University of Nebraska Press.
- Lunenburg, Fred. C. and Allan C. Ornstein, (2008). **Educational administration : concepts and practices.** 5th ed. Belmont: California Wadsworth/Thomson Learning.
- Massie, Joseph L., Douglas, John. (1992). **Managing : a contemporary introduction.** 5th ed. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Mintzberg Henry, Quinn J Brianames. (1996). **The Strategy Process : Concepts, Contexts, Cases.** 3rd ed. Upper Saddle River, N.J. : Prentice Hall.
- Murgantroyd,S and Morgan,C. (1994). **Total quality management and the school.** Buckingham; The Open University Press.
- Navaratnam,K.K. and O' connor, R. (1993). Quality assurance in vocational education: meeting the needs of nineties. **The vocational aspect of education.** Vol.45, No. 2 (December):113 -122.
- Nicholls, J. (1993). Customer value in four steps. **TQM Management.** (5) (6): 50-52.
- Nutravong, R. (2002). **School-based curriculum decision-making: a study of the Thailand reform experiment.** Doctoral Dissertation, Indiana University, Bloomington.U.S.A.
- Paine Frank T. and Naumes W. (1982). **Organizational strategy and policy : text and Cases.** 3rd ed. Chicago : Dryden Press.
- PESTLE.** (2009). [Online]. Available from: <http://rapidbi.com/pestle>. [2010, May 15]
- Robinson, B.M. (1996). **Total quality management in education : The empowerment of a school community (Australia).** [CD-ROM]. Abstract from : Dissertation Abstract **International Item : 19628249.**
- Sallis, Edward. (1993). **Total quality management in education.** London: Kogan Page Educational Management Series.
- Salinas,R., Kritsonis W. and Herrington, D. (2006). **Teacher quality as a predictor of student achievement in urban schools: A national focus.** Lamar University-Electronic Journal Research Spring.
- Sergiovanni, T. J. (2001). **Leadership: What's in it for school?.** London : Routledge - Falmer.

Sergiovanni, Thomas J., Kelleher, Paul, McCarthy, Martha M. and Wirt, Frederick M. (2004).

Educational governance and administration. 5rd ed. Boston : Pearson / Allyn and Bacon.

Tyler , Ralph . W. Basic. (1949). **Principles of Curriculum and Instruction.** Chicago : University of Chicago.

Wehrich, Heinz. and Koontz, Harold. (2005). **Management: a global perspective.** 11th ed. Singapore: McGraw-Hill.

Whatmough, R, (1994). The listening school : Sixth formers and staff as customers of each other. In C. Parson (ed), **Quality improvement in education : Case studies in schools, colleges and universities.** London: David Fulton, p.92.

Wheelen T. L. , Hunger D. J. (2004). **Strategic Management and Business Policy.** 9th ed. Upper Saddle River, NJ : Pearson.

Witziers, B., Bosker, R. J. & Krüger, M. L. (2003). Educational Leadership and Student Achievement: The Elusive Search for an Association. **Educational Administration Quarterly**, 39, (3) : 398 – 425.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ (ชุดที่ 1)

เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ (ชื่อ-สกุล)ตำแหน่ง.....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

ด้านสภาพแวดล้อม

1. สภาพแวดล้อมภายนอกต่อไปนี้นำให้เกิดโอกาสหรือเป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างไร

1.1 ด้านการเมือง

1.1.1 ประเด็นที่ทำให้เกิดโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน คือ.....

1.1.2 ประเด็นที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน คือ.....

1.2 ด้านเศรษฐกิจ

1.2.1 ประเด็นที่ทำให้เกิดโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน คือ.....

1.2.2 ประเด็นที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน คือ.....

1.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

1.3.1 ประเด็นที่ทำให้เกิดโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน คือ.....

1.3.2 ประเด็นที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน คือ.....

1.4 ด้านเทคโนโลยี

1.4.1 ประเด็นที่ทำให้เกิดโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน คือ.....

1.4.2 ประเด็นที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน คือ.....

1.5 ด้านกฎหมาย

1.5.1 ประเด็นที่ทำให้เกิดโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียน คือ.....

1.5.2 ประเด็นที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียน คือ.....

1.6 ด้านสิ่งแวดล้อม

1.6.1 ประเด็นที่ทำให้เกิดโอกาสของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียน คือ.....

1.6.2 ประเด็นที่เป็นภาวะคุกคามของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียน คือ.....

2. สภาพแวดล้อมภายในต่อไปนี้เป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับ
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างไร

2.1 ด้านโครงสร้างและนโยบายในการจัดการศึกษา เช่น โครงสร้าง สายการบังคับบัญชา ฯลฯ

2.1.1 ประเด็นที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.1.2 ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.2 ด้านผลผลิตและบริการ เช่น คุณภาพของนักเรียน คุณภาพของการให้บริการ ฯลฯ

2.2.1 ประเด็นที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.2.2 ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.3 ด้านบุคลากร คือ ปริมาณและคุณภาพของบุคลากร ฯลฯ

2.3.1 ประเด็นที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.3.2 ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.4 ด้านการเงิน เช่น ความคล่องตัวในการเบิกจ่าย การระดมทรัพยากร ฯลฯ

2.4.1 ประเด็นที่เป็นจุดแข็งของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.4.2 ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.5 ด้านทรัพยากร คือ ความพอเพียงและคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ

2.5.1 ประเด็นที่เป็นจุดแข็งของบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.5.2 ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.6 ด้านการบริหารจัดการ เช่น การมีส่วนร่วมของบุคลากร วัฒนธรรมองค์กร ฯลฯ

2.6.1 ประเด็นที่เป็นจุดแข็งของบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

2.6.2 ประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียน คือ.....

แบบสัมภาษณ์ (ชุดที่ 2)

เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ (ชื่อ-สกุล).....ตำแหน่ง.....
 สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

ด้านวิชาการ

1. โรงเรียนมีการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น อย่างไร และปัญหาคืออะไร
2. โรงเรียนมีการวางแผนงานวิชาการอย่างไร และปัญหาคืออะไร
3. โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร
4. โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร
5. โรงเรียนมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างไร และปัญหาคืออะไร
6. โรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอย่างไร และปัญหาคืออะไร
7. โรงเรียนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร
8. โรงเรียนมีการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างไร และปัญหาคืออะไร
9. โรงเรียนมีการนิเทศการศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร
10. โรงเรียนมีการแนะแนวอย่างไร และปัญหาคืออะไร
11. โรงเรียนมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร
12. โรงเรียนมีการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการอย่างไร และปัญหาคืออะไร
13. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นอย่างไร และปัญหาคืออะไร
14. โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั ว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร
15. โรงเรียนมีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร
16. โรงเรียนมีการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร
17. โรงเรียนมีการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างไร และปัญหาคืออะไร

แบบวิเคราะห์เอกสาร

ชื่อเอกสาร

โรงเรียน.....

ผู้วิเคราะห์.....

ส่วนที่ 1 ข้อสังเกตจากสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงาน
วิชาการ

1) สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส

.....

.....

.....

.....

ภาวะคุกคาม

.....

.....

.....

.....

2) สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง

.....

.....

.....

.....

จุดอ่อน.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

กลุ่มสาระฯ	โครงการ	กิจกรรม	อื่นๆ
ภาษาไทย	1)..... 2)..... 3).....	1)..... 2)..... 3).....
คณิตศาสตร์	1)..... 2)..... 3).....	1)..... 2)..... 3).....
วิทยาศาสตร์	1)..... 2)..... 3).....	1)..... 2)..... 3).....
สังคมศึกษาฯ	1)..... 2)..... 3).....	1)..... 2)..... 3).....
สุขศึกษา	1)..... 2)..... 3).....	1)..... 2)..... 3).....
ศิลปะ	1)..... 2)..... 3).....	1)..... 2)..... 3).....
การงานอาชีพฯ	1)..... 2)..... 3).....	1)..... 2)..... 3).....
ภาษาต่างประเทศ	1)..... 2)..... 3).....	1)..... 2)..... 3).....

ข้อสังเกตจากการจัดโครงการและกิจกรรม คือ.....

.....
.....
.....
.....

ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้น ม.3, ม.6 ปีการศึกษา 2551 – 2553

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้น ม.3

กลุ่มสาระฯ	GPAX						O-NET					
	ปีการศึกษา						ปีการศึกษา					
	2551		2552		2553		2551		2552		2553	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ภาษาไทย												
คณิตศาสตร์												
วิทยาศาสตร์												
สังคมศึกษาฯ												
สุขศึกษาฯ												
ศิลปะ												
การงานอาชีพฯ												
ภาษาต่างประเทศ												

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบชั้น ม.6

กลุ่มสาระฯ	GPAX						O-NET					
	ปีการศึกษา						ปีการศึกษา					
	2551		2552		2553		2551		2552		2553	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ภาษาไทย												
คณิตศาสตร์												
วิทยาศาสตร์												
สังคมศึกษาฯ												
สุขศึกษาฯ												
ศิลปะ												
การงานอาชีพฯ												
ภาษาต่างประเทศ												

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ชุดที่ 1)

เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ ใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการและข้อมูลที่ได้นี้จะประโยชน์ต่อการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใดจึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบคำถามตามความเป็นจริงและโปรดส่งคืนผู้วิจัยตามชื่อและที่อยู่ที่ได้รับไปไว้หน้าซองพร้อมแสตมป์ซึ่งแนบมาด้วยแล้ว

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาววัชรีย์ เทพพุทธานุกร

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความและเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

21 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี 51 - 60 ปี

3. อายุราชการ

1 - 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี 16 - 20 ปี 21 - 25 ปี
 26 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาเอก สาขาวิชา.....
 ปริญญาโท สาขาวิชา.....
 ปริญญาตรี สาขาวิชา.....
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ (คศ.5)
 ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะเชี่ยวชาญ (คศ.4)
 ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.3)
 ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการ (คศ.2)
 ผู้อำนวยการโรงเรียน (คศ.1)
 อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โปรดพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ว่า ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนของท่านมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามสภาพที่เป็นจริงที่เกิดขึ้นซึ่งกำหนดระดับคะแนนไว้ดังนี้

5 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมาก

3 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อย

1 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
1. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสหรือเอื้อต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
1.1 โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงทำให้ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง					
1.2 โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพชุมชนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายรวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆซึ่งสามารถนำมาบูรณาการกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนได้					
1.3 ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในรูปแบบต่างๆ เช่น โปรแกรมประมวลผลการเรียนของนักเรียน ฯลฯ เป็นต้น					
1.4 ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง					
1.5 สภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดีเอื้อต่อการระดมทุนมาพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน					
1.6 นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครูมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
1.7 นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
1.8 กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น/หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น					
1.9 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
1.10 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
2. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
2.1 สภาพปัญหาสังคม ครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสุมเสพยา เล่นเกม เล่นการพนัน ฯลฯ เป็นต้น					
2.2 กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
2.3 สถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน					
2.4 การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สะดวกสบายเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในการนำข้อมูลไปใช้โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน					
2.5 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารโดยเฉพาะการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆ ที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์					
2.6 ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้วิถีชีวิตของผู้ปกครองต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่					
2.7 นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
2.8 นโยบายการลดอัตราค่าตั้งคนในภาครัฐ ทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
2.9 การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ ส่งผลกระทบต่อนโยบายการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
2.10 การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษามีทิศทางไม่ชัดเจน					
3. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งและเอื้อต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
3.1 นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน					
3.2 โรงเรียนจัดวิชาเลือกเสรีที่สนองความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย					
3.3 นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
3.4 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ					
3.5 ครูมีความสามารถและสอนตรงกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
3.6 ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.7 มีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างพอเพียง เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติราชการของโรงเรียน					
3.8 โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณให้ตามโครงการ/กิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างทั่วถึง					
3.9 มีอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ตลอดจนคอมพิวเตอร์ใช้ในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
3.10 มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินโครงการ /กิจกรรมของงานวิชาการ					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
4. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
4.1 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่องและครูปรับตัวไม่ทัน					
4.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพสารเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น					
4.3 นักเรียนคิด 0, ร, มส. เกินเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด					
4.4 ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์					
4.5 คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้					
4.6 ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย					
4.7 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ / จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เนื่องจากมีราคาแพงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
4.8 ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น					
4.9 วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป จึงมีการยืดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง					
4.10 ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมของครูและบุคลากรมีน้อย					

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของการปฏิบัติตามความคิดเห็นของท่าน และเติมคำหรือข้อความลงในช่องของปัญหาในการดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการในแต่ละรายการ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนไว้ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้							
ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น							
(1)	ศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่น						
(2)	ดำเนินการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่น โดยการเปิดโอกาสให้บุคคลหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม						
(3)	ปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นหรือจัดทำรายวิชาใหม่หรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด สื่อประสม ภาพพลิก ฯลฯ						
(4)	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม						
2) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ							
(1)	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการของโรงเรียน						
(2)	กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการพัฒนา						
(3)	จัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกันตามบริบทของโรงเรียนและชุมชน						
(4)	ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ						
(5)	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ						
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา							
(1)	ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้						
(2)	สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติและให้มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้						
(3)	มีการสอนซ่อมเสริมด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย						
(4)	มีการทดสอบความรู้ก่อนเรียน (pretest) ระหว่างเรียนและหลังเรียน (posttest)						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(5)	มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง						
4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
(1)	วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ						
(2)	ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์						
(3)	จัดทำโครงสร้างและสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา						
(4)	นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม						
(5)	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรรวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม						
5) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้							
(1)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน						
(2)	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน						
(3)	นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมือผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้						
(4)	มีการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู						
(5)	จัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
6) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน							
(1)	กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา						
(2)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย						
(3)	พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเพื่อสนองตอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง						
(4)	ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน						
(5)	จัดให้มีการเทียบโอนผลความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด						
7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา						
(2)	ประสานและส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้						
(3)	เผยแพร่ผลงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น						
8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้							
(1)	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น						
(2)	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(3)	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม และพัฒนา แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาร่วมกัน						
(4)	ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ทั้ง ในและนอกสถานศึกษา						
9) ด้านการนิเทศการศึกษา							
(1)	จัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษา						
(2)	ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับ สถานศึกษา						
(3)	ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ การศึกษาในสถานศึกษา						
(4)	ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อ พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา						
(5)	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดระบบการนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา						
10) ด้านการแนะแนว							
(1)	จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพใน สถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้						
(2)	ดำเนินการแนะแนวโดยความร่วมมือของครูทุก คนในสถานศึกษา						
(3)	ติดตาม และประเมินผลการจัดระบบและ กระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา						
(4)	ประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
11) ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา							
(1)	จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
(2)	กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา						
(3)	วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา						
(4)	ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						
(5)	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง						
12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ							
(1)	ศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน						
(2)	จัดให้มีการเสริมสร้างความคิดและทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น						
(3)	ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว และชุมชนท้องถิ่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา							
วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น							
(1)	ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นทั้งบริเวณ โกลด์เคิงภายในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่การศึกษา						
(2)	สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆภายในประเทศ						
(3)	สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆในต่างประเทศ						
14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่							
บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา							
(1)	สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
(2)	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
(3)	จัดให้มีมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ							
งานวิชาการของสถานศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา						
(2)	ดำเนินการร่างและประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการตามบริบทของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(3)	ปรับปรุง แก้ไขและตรวจสอบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ ประกาศใช้และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน						
16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา							
(1)	ศึกษา วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้						
(2)	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้						
(3)	จัดซื้อหรือจัดหาหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้						
(4)	ประเมินผลการใช้หนังสือ แบบเรียนในสถานศึกษา						
17) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ						
(2)	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนางานวิชาการ						
(3)	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้						
(4)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้						
(5)	มีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน โดย
ส่วนที่ 1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้ตอบ และกรณาคอบให้ตรงกับกลุ่มสาระฯที่ท่านปฏิบัติงาน
 ตัวอย่างถ้าท่านเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้ท่านตอบข้อย่อย 1.1 ข้อ 1 และข้อย่อยที่ 2.2 ข้อ 1

ส่วนที่ 2 ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ตอบ

โดยมีรายละเอียดของแต่ละส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพและปัญหาการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1.1 โปรดพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ว่าการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
 มีมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงพร้อมทั้งระบุปัญหาในแต่ละข้อ (ถ้ามี)
 โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนไว้ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
1.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย						
2.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์						
3.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์						
4.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม						
5.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสุขศึกษาและพลศึกษา						
6.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางศิลปะ						
7.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางการงานอาชีพและเทคโนโลยี						
8.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาต่างประเทศ						

1.2 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

1. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ได้แก่

- โครงการส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กิจกรรมคลินิกหมอภาษา
 โครงการเสริมทักษะภาษาไทย โครงการค่ายเยาวชนนักเรียน โครงการวรรณคดีสัญจร
 อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

2. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ ได้แก่

- โครงการคลินิกคณิตศาสตร์ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ โครงการสร้างนักคิด
 โครงการคณิตศาสตร์สัญจร โครงการค่ายกลั่นไม้ โครงการละลายศูนย์ อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

3. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

วิทยาศาสตร์ ได้แก่

- โครงการสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการตอบปัญหาสิ่งแวดล้อม โครงการ
 ค่ายวิทยาศาสตร์ โครงการก้าวสู่อิทธิพล โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในชั้นเรียน โครงการ
 ห้องเรียนสีเขียว อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

4. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม

ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่

- โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศวิชาสังคมศึกษา โครงการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคม
 ศึกษา โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โครงการทัศนศึกษาสำหรับนักเรียน โครงการส่งเสริม
 ความสามารถพิเศษของนักเรียน อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหาร

- จัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
5. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ได้แก่
- โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา โครงการลานกีฬาด้านยาเสพติด
- กิจกรรมคลินิกวิชาการสำหรับนักกีฬาโรงเรียน โครงการรณรงค์และต่อต้านโรคเอดส์ โครงการส่งเสริมกีฬาสุขภาพอนามัยนักเรียน อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
6. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่
- โครงการค่ายศิลป์พัฒนาทักษะ โครงการประกวดดนตรีสากล โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน โครงการเขียนภาพฝาผนังกำแพงสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
7. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้แก่
- โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ชุมชน โครงการอาหารกลางวัน โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน โครงการส่งเสริมความสามารถนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันทักษะ อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
8. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่
- โครงการแข่งขันทักษะทางภาษา 3 ภาษา กิจกรรมสอนเสริมนักเรียนอ่อนและสอนเสริมนักเรียนที่เป็นเลิศ (Best Practice) โครงการฝึกความเป็นเลิศทางวิชาการ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โครงการติวเข้มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสู่มหาวิทยาลัย โครงการส่งเสริมนักเรียนสู่การแข่งขันในระดับชาติ โครงการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ โครงการแข่งขันครอสเวิร์ด โครงการค่ายฝึกเยาวชนสัมพันธ์ อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรในตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน

- 1 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 2 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 3 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 4 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 5 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 6 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ชุดที่ 2)
เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำหรับรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) / หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ ใช้สอบถามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการโรงเรียน (ฝ่ายวิชาการ) หรือหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และข้อมูลที่ได้นี้จะใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบคำถามตามความเป็นจริง และ โปรดส่งคืนผู้วิจัยตามชื่อและที่อยู่ที่ได้ระบุไว้หน้าซองพร้อมแสตมป์ซึ่งแนบมาด้วยแล้ว

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาววัชรีย์ เทพพุทธรังกูร

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความและเติมค่าลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- 21 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี 51 - 60 ปี

3. อายุราชการ

- 1 - 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี 16 - 20 ปี 21 - 25 ปี
 26 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาเอก สาขาวิชา.....
 ปริญญาโท สาขาวิชา.....
 ปริญญาตรี สาขาวิชา.....
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยวิชาชีพพิเศษ (คศ.5)
 รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยวิชาชีพ (คศ.4)
 รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยช่างานุกรพิเศษ (คศ.3)
 รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยาลัยช่างานุกร (คศ.2)
 รองผู้อำนวยการโรงเรียน (คศ.1)
 ครู วิทยาลัยวิชาชีพพิเศษ (คศ.5)
 ครู วิทยาลัยวิชาชีพ (คศ.4)
 ครู วิทยาลัยช่างานุกรพิเศษ (คศ.3)
 ครู วิทยาลัยช่างานุกร (คศ.2)
 ครู (คศ.1)
 ครูผู้ช่วย

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โปรดพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ว่า ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนของท่านมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามสภาพที่เป็นจริงที่เกิดขึ้นซึ่งกำหนดระดับคะแนนไว้ดังนี้

5 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมาก

3 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อย

1 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
1. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสหรือเอื้อต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
1.1 โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงทำให้ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง					
1.2 โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพชุมชนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายรวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆซึ่งสามารถนำมาบูรณาการกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนได้					
1.3 ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในรูปแบบต่างๆ เช่น โปรแกรมประมวลผลการเรียนของนักเรียน ฯลฯ เป็นต้น					
1.4 ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง					
1.5 สภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดีเอื้อต่อการระดมทุนมาพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน					
1.6 นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครูมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
1.7 นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
1.8 กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น/หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น					
1.9 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
1.10 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
2. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
2.1 สภาพปัญหาสังคม ครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสุมเสพยา เล่นเกม เล่นการพนัน ฯลฯ เป็นต้น					
2.2 กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
2.3 สถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน					
2.4 การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สะดวกสบายเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในการนำข้อมูลไปใช้โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน					
2.5 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารโดยเฉพาะการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆ ที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์					
2.6 ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้วิถีชีวิตของผู้ปกครองต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่					
2.7 นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
2.8 นโยบายการลดอัตราค่าตั้งคนในภาครัฐ ทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
2.9 การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ ส่งผลกระทบต่อนโยบายการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
2.10 การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษามีทิศทางไม่ชัดเจน					
3. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งและเอื้อต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
3.1 นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน					
3.2 โรงเรียนจัดวิชาเลือกเสรีที่สนองความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย					
3.3 นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
3.4 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ					
3.5 ครูมีความสามารถและสอนตรงกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
3.6 ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.7 มีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างพอเพียง เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติราชการของโรงเรียน					
3.8 โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณให้ตามโครงการ/กิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างทั่วถึง					
3.9 มีอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ตลอดจนคอมพิวเตอร์ใช้ในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
3.10 มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินโครงการ /กิจกรรมของงานวิชาการ					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
4. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
4.1 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่องและครูปรับตัวไม่ทัน					
4.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพสารเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น					
4.3 นักเรียนคิด 0, ร, มส. เกินเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด					
4.4 ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์					
4.5 คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้					
4.6 ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย					
4.7 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ / จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เนื่องจากมีราคาแพงส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
4.8 ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น					
4.9 วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป จึงมีการยืดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง					
4.10 ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมของครูและบุคลากรมีน้อย					

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของการปฏิบัติตามความคิดเห็นของท่าน และเติมคำหรือข้อความลงในช่องของปัญหาในการดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการในแต่ละรายการ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนไว้ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้							
ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น							
(1)	ศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่น						
(2)	ดำเนินการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการเปิดโอกาสให้บุคคลหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม						
(3)	ปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นหรือจัดทำรายวิชาใหม่หรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด สื่อประสม ภาพพลิก ฯลฯ						
(4)	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม						
2) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ							
(1)	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการของโรงเรียน						
(2)	กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการพัฒนา						
(3)	จัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกันตามบริบทของโรงเรียนและชุมชน						
(4)	ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ						
(5)	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ						
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา							
(1)	ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้						
(2)	สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติและให้มีการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้						
(3)	มีการสอนซ่อมเสริมด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย						
(4)	มีการทดสอบความรู้ก่อนเรียน (pretest) ระหว่างเรียนและหลังเรียน (posttest)						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(5)	มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง						
4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
(1)	วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ						
(2)	ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์						
(3)	จัดทำโครงสร้างและสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา						
(4)	นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม						
(5)	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรรวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม						
5) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้							
(1)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน						
(2)	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน						
(3)	นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมือผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้						
(4)	มีการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู						
(5)	จัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
6) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน							
(1)	กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา						
(2)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย						
(3)	พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเพื่อสนองตอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง						
(4)	ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน						
(5)	จัดให้มีการเทียบโอนผลความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด						
7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา						
(2)	ประสานและส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้						
(3)	เผยแพร่ผลงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น						
8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้							
(1)	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น						
(2)	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(3)	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม และพัฒนา แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาร่วมกัน						
(4)	ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา						
9) ด้านการนิเทศการศึกษา							
(1)	จัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา						
(2)	ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา						
(3)	ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา						
(4)	ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา						
(5)	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา						
10) ด้านการแนะแนว							
(1)	จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้						
(2)	ดำเนินการแนะแนวโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา						
(3)	ติดตาม และประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา						
(4)	ประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
11) ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา							
(1)	จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
(2)	กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา						
(3)	วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา						
(4)	ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						
(5)	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง						
12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ							
(1)	ศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน						
(2)	จัดให้มีการเสริมสร้างความคิดและทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น						
(3)	ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว และชุมชนท้องถิ่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา							
วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น							
(1)	ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นทั้งบริเวณ โกลด์เคิงภายในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่การศึกษา						
(2)	สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆภายในประเทศ						
(3)	สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆในต่างประเทศ						
14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่							
บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา							
(1)	สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
(2)	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
(3)	จัดให้มีมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ							
งานวิชาการของสถานศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา						
(2)	ดำเนินการร่างและประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการตามบริบทของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(3)	ปรับปรุง แก้ไขและตรวจสอบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ ประกาศใช้และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน						
16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา							
(1)	ศึกษา วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้						
(2)	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้						
(3)	จัดซื้อหรือจัดหาหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้						
(4)	ประเมินผลการใช้หนังสือ แบบเรียนในสถานศึกษา						
17) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ						
(2)	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนางานวิชาการ						
(3)	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้						
(4)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้						
(5)	มีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน โดย
ส่วนที่ 1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้ตอบ และกรณตอบให้ตรงกับกลุ่มสาระที่ท่านปฏิบัติงาน
 ตัวอย่างถ้าท่านเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้ท่านตอบข้อย่อย 1.1 ข้อ 1 และข้อย่อยที่ 2.2 ข้อ 1

ส่วนที่ 2 ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ตอบ

โดยมีรายละเอียดของแต่ละส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพและปัญหาการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1.1 โปรดพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ว่าการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
 มีมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงพร้อมทั้งระบุปัญหาในแต่ละข้อ (ถ้ามี)
 โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนไว้ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
1.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย						
2.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์						
3.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์						
4.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม						
5.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสุขศึกษาและพลศึกษา						
6.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางศิลปะ						
7.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางการงานอาชีพและเทคโนโลยี						
8.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาต่างประเทศ						

1.2 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

1. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ได้แก่

- โครงการส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กิจกรรมคลินิกหมอภาษา
 โครงการเสริมทักษะภาษาไทย โครงการค่ายเยาวชนนักเรียน โครงการวรรณคดีสัญจร
 อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

2. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ ได้แก่

- โครงการคลินิกคณิตศาสตร์ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ โครงการสร้างนักคิด
 โครงการคณิตศาสตร์สัญจร โครงการค่ายกลั่นไม้ โครงการละลายศูนย์ อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

3. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

วิทยาศาสตร์ ได้แก่

- โครงการสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการตอบปัญหาสิ่งแวดล้อม โครงการ
 ค่ายวิทยาศาสตร์ โครงการก้าวสู่อิทธิพล โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในชั้นเรียน โครงการ
 ห้องเรียนสีเขียว อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

4. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม

ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่

- โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศวิชาสังคมศึกษา โครงการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคม
 ศึกษา โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โครงการทัศนศึกษาสำหรับนักเรียน โครงการส่งเสริม
 ความสามารถพิเศษของนักเรียน อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหาร

- จัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
5. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ได้แก่
- โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา โครงการลานกีฬาด้านยาเสพติด
- กิจกรรมคลินิกวิชาการสำหรับนักกีฬาโรงเรียน โครงการรณรงค์และต่อต้านโรคเอดส์ โครงการส่งเสริมกีฬาสุขภาพอนามัยนักเรียน อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
6. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่
- โครงการค่ายศิลป์พัฒนาทักษะ โครงการประกวดดนตรีสากล โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน โครงการเขียนภาพฝาผนังกำแพงสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
7. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ได้แก่
- โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ชุมชน โครงการอาหารกลางวัน โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน โครงการส่งเสริมความสามารถนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันทักษะ อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
8. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ได้แก่
- โครงการแข่งขันทักษะทางภาษา 3 ภาษา กิจกรรมสอนเสริมนักเรียนอ่อนและสอนเสริมนักเรียนที่เป็นเลิศ (Best Practice) โครงการฝึกความเป็นเลิศทางวิชาการ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โครงการติวเข้มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสู่มหาวิทยาลัย โครงการส่งเสริมนักเรียนสู่การแข่งขันในระดับชาติ โครงการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ โครงการแข่งขันครอสเวิร์ด โครงการค่ายฝึกเยาวชนสัมพันธ์ อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรในตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน

- 1 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 2 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 3 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 4 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 5 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 6 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ชุดที่ 3)

เรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สอบถามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการและข้อมูลที่ได้នឹងจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใดจึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบคำถามตามความเป็นจริง และได้โปรดส่งคืนผู้วิจัยตามชื่อและที่อยู่ที่ได้รับระบุไว้หน้าซองพร้อมแสตมป์ซึ่งแนบมาด้วยแล้ว

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาววัชรีย์ เทพพุทธานกูร

นิสิตปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โปรดพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ว่า ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนของท่านมากน้อยเพียงใด โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามสภาพที่เป็นจริงที่เกิดขึ้นซึ่งกำหนดระดับคะแนนไว้ดังนี้

5 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมาก

3 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อย

1 หมายถึง เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
1. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสหรือเอื้อต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
1.1 โรงเรียนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมจึงทำให้ผู้ปกครองมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง					
1.2 โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพชุมชนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลายรวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆซึ่งสามารถนำมาบูรณาการกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนได้					
1.3 ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในการบริหารงานวิชาการในรูปแบบต่างๆ เช่น โปรแกรมประมวลผลการเรียนของนักเรียน ฯลฯ เป็นต้น					
1.4 ความเจริญก้าวหน้าของเครือข่ายการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง					
1.5 สภาพเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดีเอื้อต่อการระดมทุนมาพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน					
1.6 นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครูมีคุณภาพมากขึ้นส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
1.7 นโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐบาลมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
1.8 กฎหมายการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น/หน่วยงานเอกชน สถานประกอบการตลอดจนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการเป็นไปตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น					
1.9 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
1.10 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและพัฒนาการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
2. สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
2.1 สภาพปัญหาสังคม ครอบครัวแตกแยก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและขาดความรับผิดชอบในการเรียน หนีเรียนเพื่อไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ตนเองสนใจ เช่น มั่วสูมเสพยา เล่นเกม เล่นการพนัน ฯลฯ เป็นต้น					
2.2 กระแสของสังคมและวัฒนธรรมต่างชาติทำให้เยาวชนละเลยวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
2.3 สถานบันเทิงและแหล่งอบายมุขในชุมชนทำให้นักเรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดและไม่ตั้งใจเรียน					
2.4 การสืบค้นข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สะดวกสบายเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในการนำข้อมูลไปใช้โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน					
2.5 ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารโดยเฉพาะการสื่อสารที่ผ่าน Internet ทำให้นักเรียนรับวัฒนธรรมผ่านทางสื่อต่างๆ ที่หลากหลายซึ่งยากแก่การควบคุมทำให้มีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น เกมออนไลน์					
2.6 ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้วิถีชีวิตของผู้ปกครองต้องทำมาค้าขายเพื่อหาเงินมาเลี้ยงลูกและดำรงชีวิตทำให้ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเต็มที่					
2.7 นโยบายการรับนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนได้ตามความต้องการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
2.8 นโยบายการลดอัตราค่าตั้งคนในภาครัฐ ทำให้ภาพรวมของโรงเรียนขาดแคลนครูในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
2.9 การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยๆ ส่งผลกระทบต่อนโยบายการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
2.10 การขาดเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นโยบายทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการศึกษามีทิศทางไม่ชัดเจน					
3. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งและเอื้อต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
3.1 นโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเป็นรูปธรรมครอบคลุมและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สพฐ.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน					
3.2 โรงเรียนจัดวิชาเลือกเสรีที่สนองความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย					
3.3 นักเรียนกลุ่มเสี่ยงมีจำนวนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องมาจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
3.4 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการงานวิชาการ					
3.5 ครูมีความสามารถและสอนตรงกับวุฒิทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
3.6 ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.7 มีการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างพอเพียง เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน					
3.8 โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณให้ตามโครงการ/กิจกรรมของกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างทั่วถึง					
3.9 มีอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ตลอดจนคอมพิวเตอร์ใช้ในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
3.10 มีการกระจายอำนาจและบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและมีการนำวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินโครงการ /กิจกรรมของงานวิชาการ					

ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง				
	5	4	3	2	1
4. สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนของการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา					
4.1 การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยทำให้นโยบายการบริหารงานวิชาการไม่ต่อเนื่องและครูปรับตัวไม่ทัน					
4.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เข้มแข็งจึงมีปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน เช่น การเสพสารเสพติด การสูบบุหรี่ การหนีเรียน ฯลฯ เป็นต้น					
4.3 นักเรียนคิด 0, ร, มส. เกินเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด					
4.4 ครูมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดเป็นจำนวนมากจึงทำให้โรงเรียนขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์					
4.5 คุณภาพครูอัตราจ้างเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่สามารถพัฒนาศักยภาพและคุณลักษณะของนักเรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้					
4.6 ครูมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนมากและสัดส่วนของครูที่ทำผลงานทางวิชาการมีน้อย					
4.7 ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ / จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เนื่องจากมีราคาแพงส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา					
4.8 ขาดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์พิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ ลานธรรมะ ฯลฯ เป็นต้น					
4.9 วัฒนธรรมการทำงานภายในโรงเรียนมีความเกรงใจกันมากเกินไป จึงมีการยืดหยุ่นกฎระเบียบเพื่อรักษาน้ำใจทำให้ละเลยมาตรฐานและความถูกต้อง					
4.10 ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมของครูและบุคลากรมีน้อย					

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของการปฏิบัติตามความคิดเห็นของท่าน และเติมคำหรือข้อความลงในช่องของปัญหาในการดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการในแต่ละรายการ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนไว้ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น							
(1)	ศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ของผู้เรียนในท้องถิ่น						
(2)	ดำเนินการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการเปิด โอกาสให้บุคคลหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม						
(3)	ปรับกิจกรรมการเรียนรู้หรือเพิ่มเติมรายละเอียด เนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นหรือจัดทำ รายวิชาใหม่หรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เรียน คู่มือครู หนังสือเสริมประสบการณ์ แบบฝึกหัด สื่อประสม ภาพพลิก ฯลฯ						
(4)	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม						
2) ด้านการวางแผนด้านวิชาการ							
(1)	ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านวิชาการของ โรงเรียน						
(2)	กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการพัฒนา						
(3)	จัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการร่วมกันตาม บริบทของโรงเรียนและชุมชน						
(4)	ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ						
(5)	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ						
3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา							
(1)	ส่งเสริมให้ครูเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้						
(2)	สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์ กันระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติและให้มี การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้						
(3)	มีการสอนซ่อมเสริมด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย						
(4)	มีการทดสอบความรู้ก่อนเรียน (pretest) ระหว่าง เรียนและหลังเรียน (posttest)						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(5)	มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง						
4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา							
(1)	วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารระแนกกลางของกระทรวงศึกษาธิการ						
(2)	ผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์						
(3)	จัดทำโครงสร้างและสาระของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา						
(4)	นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม						
(5)	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรรวมทั้งปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม						
5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้							
(1)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน						
(2)	ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพความสนใจและความถนัดของผู้เรียน						
(3)	นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมือผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้						
(4)	มีการนิเทศการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู						
(5)	จัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
6) ด้านการวัดผลประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน							
(1)	กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา						
(2)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย						
(3)	พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเพื่อสนองตอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง						
(4)	ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน						
(5)	จัดให้มีการเทียบโอนผลความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นและสถานประกอบการตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด						
7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา						
(2)	ประสานและส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์และวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้						
(3)	เผยแพร่ผลงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น						
8) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้							
(1)	สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น						
(2)	จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(3)	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริม และพัฒนา แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาร่วมกัน						
(4)	ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา						
9) ด้านการนิเทศการศึกษา							
(1)	จัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา						
(2)	ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา						
(3)	ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา						
(4)	ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา						
(5)	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดระบบการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา						
10) ด้านการแนะแนว							
(1)	จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษาโดยเชื่อมโยงกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนรู้						
(2)	ดำเนินการแนะแนวโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา						
(3)	ติดตาม และประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา						
(4)	ประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสพการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
11) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา							
(1)	จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
(2)	กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา						
(3)	วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา						
(4)	ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						
(5)	ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง						
12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ							
(1)	ศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน						
(2)	จัดให้มีการเสริมสร้างความคิดและทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น						
(3)	ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว และชุมชนท้องถิ่น						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา							
วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น							
(1)	ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่และต่างเขตพื้นที่การศึกษา						
(2)	สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆภายในประเทศ						
(3)	สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆในต่างประเทศ						
14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่							
บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา							
(1)	สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
(2)	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
(3)	จัดให้มีมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ							
งานวิชาการของสถานศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา						
(2)	ดำเนินการร่างและประชาพิจารณ์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการตามบริบทของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						

ข้อ	การบริหารงานวิชาการ	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
(3)	ปรับปรุง แก้ไขและตรวจสอบระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ ประกาศใช้และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน						
16) ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา							
(1)	ศึกษา วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้						
(2)	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ตรวจพิจารณาและวิเคราะห์หนังสือของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้						
(3)	จัดซื้อหรือจัดหาหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้						
(4)	ประเมินผลการใช้หนังสือ แบบเรียนในสถานศึกษา						
17) ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา							
(1)	ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ						
(2)	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนางานวิชาการ						
(3)	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้						
(4)	ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้						
(5)	มีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						

ตอนที่ 4 สภาพและปัญหาของการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน โดย
ส่วนที่ 1 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้ตอบ และกรณาคอบให้ตรงกับกลุ่มสาระฯที่ท่านปฏิบัติงาน
 ตัวอย่างถ้าท่านเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้ท่านตอบข้อย่อย 1.1 ข้อ 1 และข้อย่อยที่ 2.2 ข้อ 1

ส่วนที่ 2 ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้ตอบ

โดยมีรายละเอียดของแต่ละส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สภาพและปัญหาการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1.1 โปรดพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ว่าการส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
 มีมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงพร้อมทั้งระบุปัญหาในแต่ละข้อ (ถ้ามี)
 โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนไว้ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติที่เป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็น	สภาพที่เป็นจริง					ปัญหา
		5	4	3	2	1	
1.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาไทย						
2.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์						
3.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์						
4.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม						
5.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางสุขศึกษาและพลศึกษา						
6.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางศิลปะ						
7.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางการงานอาชีพและเทคโนโลยี						
8.	การจัดโครงการ/กิจกรรมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางภาษาต่างประเทศ						

1.2 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

1. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ได้แก่

- โครงการส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กิจกรรมคลินิกหมอภาษา
 โครงการเสริมทักษะภาษาไทย โครงการค่ายเยาวชนนักเรียน โครงการวรรณคดีสัญจร
 อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

2. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ ได้แก่

- โครงการคลินิกคณิตศาสตร์ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ โครงการสร้างนักคิด
 โครงการคณิตศาสตร์สัญจร โครงการค่ายกลั่นไม้ โครงการละลายศูนย์ อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

3. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

วิทยาศาสตร์ ได้แก่

- โครงการสู่ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการตอบปัญหาสิ่งแวดล้อม โครงการ
 ค่ายวิทยาศาสตร์ โครงการก้าวสู่อโอลิมปิก โครงการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในชั้นเรียน โครงการ
 ห้องเรียนสีเขียว อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

4. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม

ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่

- โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศวิชาสังคมศึกษา โครงการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคม
 ศึกษา โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โครงการทัศนศึกษาสำหรับนักเรียน โครงการส่งเสริม
 ความสามารถพิเศษของนักเรียน อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหาร

- จัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
5. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ได้แก่
- โครงการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายในสถานศึกษา โครงการลานกีฬาด้านยาเสพติด
- กิจกรรมคลินิกวิชาการสำหรับนักกีฬาโรงเรียน โครงการรณรงค์และต่อต้านโรคเอดส์ โครงการส่งเสริมกีฬาสุขภาพอนามัยนักเรียน อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
6. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่
- โครงการค่ายศิลป์พัฒนาทักษะ โครงการประกวดดนตรีสากล โครงการส่งเสริมสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีไทยของนักเรียน โครงการเขียนภาพฝาผนังกำแพงสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
7. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้แก่
- โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ชุมชน โครงการอาหารกลางวัน โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียน โครงการส่งเสริมความสามารถนักเรียนเพื่อเข้าแข่งขันทักษะ อื่นๆ (ระบุ).....
-
- และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....
-
8. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่
- โครงการแข่งขันทักษะทางภาษา 3 ภาษา กิจกรรมสอนเสริมนักเรียนอ่อนและสอนเสริมนักเรียนที่เป็นเลิศ (Best Practice) โครงการฝึกความเป็นเลิศทางวิชาการ โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โครงการติวเข้มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าสู่มหาวิทยาลัย โครงการส่งเสริมนักเรียนสู่การแข่งขันในระดับชาติ โครงการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ โครงการแข่งขันโครอสเวิร์ด โครงการค่ายฝึกเยาวชนสัมพันธ์ อื่นๆ (ระบุ).....

และการจัดโครงการ/กิจกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรือไม่ ไม่มีปัญหา มีปัญหา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรในตัวบ่งชี้ที่ 3,4,5 ของนักเรียนที่จบชั้น ม.3 และ ม.6 ปีการศึกษา 2551 - 2553 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน

- 1 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 2 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียนหรือนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลายในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 3 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 4 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 5 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.3 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)
- 6 ส่วนใหญ่นักเรียน ม.6 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วในระดับใด

☐ ดีเยี่ยม (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป)	☐ ดี (ระหว่างร้อยละ 75 – 89)
☐ ผ่าน (ระหว่างร้อยละ 50 – 74)	☐ ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50)

แนวคำถามในการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

คำชี้แจง

การประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำร่องยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มานำเสนอให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มนักนโยบาย 2) กลุ่มนักวิชาการ 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในระดับผู้บริหารนโยบาย อาจารย์มหาวิทยาลัยและผู้อำนวยการโรงเรียน ได้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์ฯ เพื่อปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้

ประเด็นคำถามในการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ท่านคิดว่าจากการสังเคราะห์ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก 6 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์รอง 34 ยุทธศาสตร์และวิธีการ 189 ข้อ มีความเหมาะสมหรือไม่ และควรแก้ไข/ปรับปรุงอย่างไร
2. ท่านคิดว่ายุทธศาสตร์หลัก 6 ยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร
3. ท่านคิดว่าประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยมีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่ายุทธศาสตร์ใดบ้างที่ควรปรับปรุงแก้ไขหรือตัดทอนหรือเพิ่มเติมหรือการจัดกลุ่มใหม่
4. ท่านคิดว่าประเด็นนโยบาย/แนวทางมีความเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมท่านคิดว่านโยบาย/แนวทางใดบ้างที่ควรปรับปรุงแก้ไขหรือตัดทอนหรือเพิ่มเติมหรือการจัดกลุ่มใหม่
5. ท่านคิดว่ายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

**แบบประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการ
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา**

คำชี้แจง

1. การประเมินร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยตระหนักเป็นอย่างดีว่าท่านผู้ทรงคุณวุฒิมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมาก แต่เนื่องจากความคิดเห็นของท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์และนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไปได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอรบกวนเวลาของท่านในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะโอกาสนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

2. เมื่อท่านได้อ่านเอกสารฉบับนี้แล้วขอได้โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยส่งคืนผู้วิจัยทันทีที่ท่านทำแบบประเมินนี้เสร็จภายในวันที่ 5 เมษายน 2555 ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองติดแสตมป์มาด้วยแล้ว

3. แบบประเมินมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นางสาววัชรีย์ เทพพุทธานกูร

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ประสบการณ์/ความเชี่ยวชาญ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โปรดศึกษาและตรวจร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 1 – 5 ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ความเหมาะสม หมายถึง ความมีคุณค่า / ความมีประโยชน์ / ความสามารถในการนำไปใช้
ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาได้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ความเป็นไปได้ หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำยุทธศาสตร์ไปประยุกต์ใช้จริง

5	หมายถึง	มีความเป็นไปได้มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเป็นไปได้มาก
3	หมายถึง	มีความเป็นไปได้ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเป็นไปได้น้อย
1	หมายถึง	มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1. ท่านคิดว่าร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

เหมาะสม ไม่เหมาะสม อื่นๆ (ระบุ).....

โปรดระบุเหตุผลและให้ข้อเสนอแนะ

.....

.....

2. ท่านคิดว่าร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีประโยชน์หรือไม่ เพราะเหตุใด

มีประโยชน์ ไม่มีประโยชน์ อื่นๆ (ระบุ).....

โปรดระบุเหตุผลและให้ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3. โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อ ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

3.1 สารของยุทธศาสตร์

.....

.....

3.2 การนำไปใช้.....

.....

.....

3.3 การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์.....

.....

.....

3.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามนี้กลับคืนภายในวันที่ 5 เมษายน 2555

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข

1. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
2. รายชื่อ โรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. ดร.สมเกียรติ ชอบผล ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
อดีตรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
2. รศ.ดร.ศิริเดช สุชีวะ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ดร.บูรพาทิศ พลอยสุวรรณ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. ผศ.ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. ดร.จินตนา ศักดิ์ภู่อราม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
6. ดร.สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
กรุงเทพมหานคร
7. ดร.ชัยวัฒน์ หลายวัชรกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย

รายนามผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์

1. นางสาวศิริรัตน์ หอมประเสริฐ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนศรียานุสรณ์
2. นางสมบุญ พิมพ์ภรณ์	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนศรียานุสรณ์ (ฝ่ายวิชาการ)
3. ดร.ชัยรัตน์ หลายวัชรกุล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
4. นายสุรชาติ ชาติศิริ	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร (ฝ่ายวิชาการ)
5. ดร.วันชัย วิเศษโพธิ์ศรี	ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส
6. นางเพ็ญประภา วงศ์ประชา	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส (ฝ่ายวิชาการ)
7. นายธีรชัย สังข์ทอง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนคิงกิ้งงาวิทยายน
8. นายวัฒนา จินดาผล	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนคิงกิ้งงาวิทยายน (ฝ่ายวิชาการ)
9. นายเสน่ห์ เทศนา	ผู้อำนวยการ โรงเรียนชาติตระการวิทยา
10. นายพัฒนศักดิ์ สุมาภิธรรม	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนชาติตระการวิทยา (ฝ่ายวิชาการ)
11. นายปรีชา มากมณี	ผู้อำนวยการ โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร
12. นายเชิงนาค มณีรัตน์ โชติ	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร (ฝ่ายวิชาการ)
13. นายเฉลียว คิคติ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสวนเมี่ยงวิทยา
14. นางสาวนนทลี สะคำภา	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ
15. นายประสิทธิ์ ดีทรง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนปากกระดานพิทยา
16. นายคมสรณ์ รัชอบ	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

กลุ่มนักนโยบาย

1. ดร.สมเกียรติ ชอบผล	ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนฯ
อดีตรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ
2. นายสมพิศ ศุกพงษ์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 1 กรุงเทพมหานคร
3. ดร.บูรพาพิศ พลอยสุวรรณ	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มนักวิชาการ

1. ผศ.ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรารักษ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ดร.ปฐมพงษ์ ศุภเลิศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
3. ดร.สุภาสินี นุ่มเนียม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กลุ่มผู้ปฏิบัติ

1. ดร.เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
2. ดร.อัญชลี ปรังกายเกียรติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์
3. นางสุภาณี โลหิตานนท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารี
4. นายจรัสฤทธิ์ กลิ่นสุวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมกันตังพิทยา
5. นางถนอมจิตต์ ขุฑทะกะพันธุ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม
6. นายวันชัย ทองเกิด	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์
7. นายเฉลิมศักดิ์ ภาวะธัญญา	ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย

**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจร่างยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการ
เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา**

1. ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
กระทรวงศึกษาธิการ
2. รศ.ดร.สมบูรณ์ ศิริสรหรือริญ	รองคณบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหิดล
3. ดร.ประสงค์ กัลยาณธรรม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. ดร.วิชัย แสงศรี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุบลราชธานี เขต 5
5. ดร.สิรินันท์ ศรีวีระสกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนปิ่นสรวงแยลส่ววิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่

รายชื่อโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

เรียงตามอักษร

1. โรงเรียนชาติตระการวิทยา จังหวัดพิษณุโลก
2. โรงเรียนคิบุคพังงาวิทยายน จังหวัดพังงา
3. โรงเรียนปทุมเทพพิทยาคาร จังหวัดหนองคาย
4. โรงเรียนปากกระวานพิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
5. โรงเรียนปากพะยูนพิทยาคาร จังหวัดพัทลุง
6. โรงเรียนมัธยมวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร
7. โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
8. โรงเรียนสวนเมี่ยงวิทยา จังหวัดพิษณุโลก

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ศธ 0512.6(2771)/53-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

13 ตุลาคม พ.ศ. 2553

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนางสาววัชรีย์ เทพพุทธานุกร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ในระหว่างการศึกษาปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ และรองศาสตราจารย์ ดร.พทุทธ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาววัชรีย์ เทพพุทธานุกร ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

8 มีนาคม พ.ศ. 2555

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus group)

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการประชุมกลุ่ม (Focus group)

ด้วยนางสาววัชรีย์ เทพพุทธานุภอนิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาอยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ และศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ สิริบรรณพิทักษ์ เป็น อาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่ม (Focus group) ในวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2555 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 407 อาคารประชุมสุข อชาวอรุณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเข้าร่วมประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันและเวลาดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/ 55-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

8 มีนาคม พ.ศ. 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินยุทธศาสตร์ฯ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. แบบประเมินยุทธศาสตร์ฯ

ด้วยนางสาววัชรีย์ เทพพุทธานุกร นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาอยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริและศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินยุทธศาสตร์ฯ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2681-82 ต่อ 612

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววัชรีย์ เทพพุทธานกูร มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2524 จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง สำเร็จการศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียง ปีการศึกษา 2532 จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 จากมหาวิทยาลัยนเรศวร สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอกสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2550 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (คศ.3) โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย